

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.650 in 10.349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Ljubljana, 31. dec.

Na pragu novega leta čutimo dolžnost, da vsem prijateljem, naročnikom in čitateljem, številnim sodelavcem in dopisnikom, inserentom in podpornikom našega lista z iskrenim srcem želimo vse dobro za bodočnost. Ko v tem trenutku mislimo na pretekle mesece in obnavljamo v spominu velike nevarnosti, ki so nam pretile, se nehoče naše novoletno voščilo spremeniti v prisrčno prošnjo: Vodnik usode narodov, odvrni dobrotno od nas tudi v bodoče sleherno nesrečo! Obvaruj poedince in celoto pred razbesnelimi silami človeške sovražnosti! Daj vsem, ki so dobre volje, in vsem ljudem mir, kakor ga je človeštvu prinesla božična blagovest!

Temu novoletnemu voščilu pa dodajemo še posebno prošnjo. V takšnih časih nam je jasen pogled v svet nujno potreben. Ne le telo, tudi duh hoče živeti. Varčevanje na tem idealnem področju bi ne bilo umestno. »Slovenec« Vam prinaša duševno hrano, Vam in Vašim družinam. Ohranite dobremu hišnemu prijatelju zvestobo tudi v bodoče in podprite njegova prizadevanja s tem, da mu pridobite še novih prijateljev in naročnikov.

»Slovenec« Vam ob vstopu v svoje 68. leto obljublja, da bo Vašo naklonjenost povračal z neomejeno zvestobo. V novo leto stopa s trdnim sklepom, da bo ohranjal vse tisto, kar se je izkazalo za dobro in pravo, da se bo pošteno boril za dosego novih pridobitev in se ves posvetil nalogam, ki jih od njega zahteva čas in ki si jih je sam postavil. »Slovenec«.

Novoletno voščilo Slovincem predsednika vlade g. Dragiše Cvetkoviča, v katerem napoveduje samoupravno Slovenijo

Belgrad, 30. decembra. m. Nocoj ob 9 je predsednik vlade Dragiša Cvetković sprejel v svojem kabinetu v predsedstvu vlade Vašega belgrajskega urednika ter mu je za novoletno številko »Slovenec« podal naslednjo nad vse važno izjavo:

»S posebnim zadovoljstvom se poslužujem poziva uredništva »Slovenca«, da v nastopajočem letu 1940 pošljem svojim prijateljem v Sloveniji v prvi vrsti iskrene želje za novo leto, za lepše dni in boljše življenje — ter vsej Sloveniji, najlepši in najromantičnejši pokrajini naše jugoslovanske domovine.

S Slovenijo me predvsem vežejo najlepši spomini, tako politični kakor osebni. Moje sodelovanje z voditeljem slovenskega naroda g. dr. Korošcem datira že iz mojih najmlajših dni, že od tlej, ko sem ga kot predsednik mladine znamenitega leta 1918 počakal na meji bivše Avstrije in ga spremljal v Zenevo, kjer so položili prve temelje naše jugoslovanske domovine. — Odtlej sem neprestano po njem vlagal vse svoje napore, da se politične zveze med Belgradom in Ljubljano čim tesneje povežejo za uspeh skupnih in splošnih interesov tako slovenskega kakor tudi srbskega naroda.

Leta 1927 in 1928 sem sodeloval in tudi predvsem doprinesel, da so te zveze postale čim tesnejše in močnejše med stranko g. dr. Korošca in stranko, kateri sem sam pripadal. Ti naporu so srečno rodili sad z ustvaritvijo skupne organizacije. Skupno delo in skupni interesi so nas ne razdružljivo zvezali in verujem, da bomo tudi nadalje združeni še bolj poglobili prijateljske odnose in na stopali skupno v vseh vprašanjih,

ki so splošnega in življenjskega interesa za ves naš narod.

V lanskem letu sem s podporo g. dr. Korošca dokončal veliko delo narodnega sporazuma, postavljajoč odnose med Belgradom in Zagrebom na edino mogočo in trajni podlagi.

Sporazum s Hrvati ne sme primesti razočaranja tistim, ki so na tem sporazumu iskreno in vdano delali.

Želja Slovencev — da tudi njihova pokrajina dobi popolno enakopravnost in svoj položaj v na novo preurejeni naši domovini, je popolnoma upravičena. Nadejam se, da bomo v nastopajočem letu to željo videli v celoti uresničeno.

To je moj pozdrav bratom Slovincem za novo leto 1940.

„Obraz nove Evrope“

Paris, 30. dec. t. Havas: Ministrski predsednik Daladier je imel v petek zvečer v senatu govor, kjer je obrazložil, čemu potrebuje Francija novih denarnih virov. Dokazal je, da francoska oborožena sila sijajno deluje. Za naloge, ki jo čakajo, potrebuje najboljše opreme. V prvi vrsti je treba posvetiti največjo pozornost letalstvu. Francoske tovarne grade tudi ogromne količine tankov vseh vrst. Tudi veliko število vojnihih ladij je v gradnji tako doma kakor v tujih ladjedelnicah. Končno je treba na meji še bolj okrepiti jekleni in betonski zid, za katerim diha svobodno življenje francoski narod.

Daladier je daljši govoril o slogi, ki vlada med Francijo in Anglijo ter povdaril to složnost tudi v skupni pomoči, ki jo obe državi nudita Finski.

Na koncu svojega govora je Daladier mimogrede omenil tudi vojne cilje Anglije in Francije. O tem vprašanju se je izrazil s temi besedami:

»Skupni nastop Anglije in Francije določa med njima sklenjeni sporazum, katerega posledice so daljnosežne. Niti mi Francozi, niti Angleži, ne delamo iz sebičnih razlogov. Nas vse navdajajo vzvišeni cilji. Francozi in Angleži so se združili z namenom, da — zmagojo. Brezmena za borbo so med obema zaveznikoma pravično razdeljena.«

»Odločno izjavljam in slovesno povdarjam, da Francija brez stvarnih in trajnih poroštev za varnost in mir ne bo odločila kroja. Pristaš sem stvarnih poroštev in ne govorim mnogo o raznih teoretičnih tvorbah. Stvarna poročstva hočem, da bo za vselej onemogočeno, da bi se ponovilo vse to, zaradi česar smo sedaj sredi velikega trpljenja.«

»Nova Evropa, ki jo pripravljamo, bo morala imeti širše državne organizacije, kakor je to bilo do sedaj. Treba je misliti naprej, da bodoča organizacija Evrope ne bo ovirala izmenjave blaga. Treba je torej računati na to, da se ustvarijo zavezniški odnosi med mnogimi evropskimi državami na federativni podlagi.«

»Anglije in Francije pa pri zasledovanju njihovega cilja nikdo ne bo mogel razdvojiti.«

„Papež in Roosevelt sta glasnika miru“

Newyork, 30. decembra. Ves ameriški tisk z nevzdržnimi besedami pozdravlja sklep predsednika Roosevelta, da pošlje v Rim kot svojega osebnega zastopnika pri Vatikanu g. Myrona Taylorja.

»New York Times« ob tej priliki piše:

»Papež in predsednik sta glasnika miru, ki imata največji vpliv na svetu. Če bo tesni stik, ki ga želi predsednik z Vatikanom, privedel do izraza njune skupnosti, kar se tiče novega reda na svetu in če bo to začetek vzporednega delovanja, potem ne moremo dvomiti, da bodo njuna prizadevanja rodila gotov uspeh.«

Republikanski senator države Idaho, znani Borah, ki je član senatskega odbora za zunanje zadeve, je izjavil:

»Iz vsega srca pozdravljam ta sklep predsednika, ki pomeni močno okrepitev vseh prizadevanj za mir in bom ta sklep z vsemi silami podpiral.«

Demokratski poslanec Newyorka, Bloom, ki je predsednik zunanjepolitičnega odbora poslaneke zbornice, pa je izjavil:

Današnji številki »Slovenca«

so priložene položnice. - Vljudno prosimo cenjene naročnike, da se jih blagovolijo čimprej poslužiti!

Grozno novo leto v Turčiji

Istanbul, 30. dec. t. Reuter. Poročila o strahotnih razdejanjih potresa v pokrajini med Črnim morjem in mesti Sivas in Erzerum, so vsak trenutek bolj strašna. Medtem ko so večerj navajali 30.000 mrtvih kot mejo za smrtno žrtev, je ta številka po današnjih poročilih že daleč prekoračena. Mnogo ranjenecv je namreč zmurnilo v sneženih viharjih, ki divjajo nad razdejano pokrajino. Mnogo beguncev, ki živijo v gručinah na planem okrog velikih ognjev, pa je popadalo od pomanjkanja živeža in od mraza. Poleg tega pa so prišla sedaj poročila tudi od dosedaj neimenovanih naselbin, ki so bile po potresu tudi porušene in s katerimi so oblasti šele sedaj prišle v stik.

Turška vlada je sprilo groznega obsega te katastrofe mobilizirala tako rekoč ves turški narod, da pomaga nesrečnemu prebivalstvu, kolikor ga je sploh še ostalo pri življenju v krajih, koder je besnel potres. Vlada je poslala letala, da krožijo nad opustošeno pokrajino in poiščejo posamezne skupine ljudi, ki zamač čakajo na pomoč v mrazu in pomanjkanju, brez strehe ter mnogi brez obleke. Letala so v mnogih primerih odkrila nova opustošenja. V drugih primerih pa so odkrila gruče beguncev, za katere do sedaj nihče ni vedel. Velike skupine letal so metale obleko in živež med ponesrečence. Tudi premožni in drva so metala, da bi si mogli zakuriti in se ogreti, dokler ne pride večja pomoč. Teh nesrečencev je na tisoče in na tisoče, ki so zaradi snežnih zametov popolnoma odrezani od sveta.

Istanbul, 30. dec. t. »United Press« poroča, da je njen dopisnik prišel v središče od potresa opustošenega ozemlja v severni Anatoliji. Dopisnik javlja, da je bil z letalom nad nesrečnim ozemljem in da je videl velike gruče ljudi, ki so na pol nagi in ki so stiskajo okrog ognjev v zasilnih zavetiščih kakšnega skalovja. Mraz je padel 30 stopinj pod ničlo in bo pokončil več ljudi, kakor jih je potres sam. Po površnih cenitvah je doseglo število mrtvih že 40.000, število ranjenih in obolelih pa presega daleč 50.000. Po poročilih turške vlade same je od vsega prebivalstva, ki prebiva po pokrajini Erzingjan in ki šteje 65.000, mrtva skoraj polovica. Toda potres je pustošil tudi v sosednjih pokrajinah.

Istanbul, 30. dec. t. »United Press« poroča, da je njen dopisnik prišel v središče od potresa opustošenega ozemlja v severni Anatoliji. Dopisnik javlja, da je bil z letalom nad nesrečnim ozemljem in da je videl velike gruče ljudi, ki so na pol nagi in ki so stiskajo okrog ognjev v zasilnih zavetiščih kakšnega skalovja. Mraz je padel 30 stopinj pod ničlo in bo pokončil več ljudi, kakor jih je potres sam. Po površnih cenitvah je doseglo število mrtvih že 40.000, število ranjenih in obolelih pa presega daleč 50.000. Po poročilih turške vlade same je od vsega prebivalstva, ki prebiva po pokrajini Erzingjan in ki šteje 65.000, mrtva skoraj polovica. Toda potres je pustošil tudi v sosednjih pokrajinah.

Tuja pomoč

Angleška vlada je darovala 100.000 funtov (25 milijonov din), ameriška vlada je poslala pol milijona dolarjev (30 milijonov din), francoska vlada pa bo tudi poslala denar in živež za ponesrečence. Francoska letala sirijске armade so prihitela na pomoč in sodelujejo s turškimi pri raziskavanju opustošenega ozemlja in pri donosanju prve pomoči nesrečnim žrtvam tega strahotnega potresa.

„Skorajšnja razjasnitev med Bolgarijo in Romunijo“

Razveseljiva izjava romunskega poslanika

Sofija, 30. dec. t. Reuter: Romunski poslanik v Turčiji Stoica se je ustavil v Sofiji, kjer je povabil k sebi časnikarje ter jim dal daljšo izjavo o romunsko-bolgarskih odnosih. Pred sestankom s časnikarji je bil sprejet pri predsedniku bolgarske vlade Kjuzeivanovu. Poslanik Stoica je časnikarjem dejal, da je »treba pričakovati skorajšnje razjasnitve med Romunijo in Bolgarijo glede vseh vprašanj, o katerih vladajo navzkrižja med obema vlada.«

Zelo so opazili, da sta bila za bolgarskim poslanikom pri predsedniku vlade Kjuzeiva-

novu sprejeta tudi jugoslovanski poslanik dr. Jurišić in grški poslanik. Oba sta ostala dalj časa pri predsedniku. Ti razgovori so v zvezi z bližnjim sestankom Balkanske zveze, h kateremu bo — verjetno — tudi Bolgarija poslala svojega opazovalca. V Bukarešti so sicer službeno razglasili, da jim o kakšnem takšnem sestanku ni znano nič in da se stališče romunske vlade v zunanje-političnih vprašanjih ni spremenilo, toda kljub temu so v mednarodnih krogih v Sofiji pričarani, da se položaj obrača na boljše in da je treba v kratkem pričakovati bolj razveseljivih razvojov.

Brzovlak v potniškega

40 mrtvih in 150 ranjenih pri veliki železniški nesreči pri Neaplju

Rim, 30. dec. t. Havas: Pri Neaplju sta na postaji Annunziata trčila drug v drugega brzi vlak in potniški vlak, ki je bil poln potnikov, med njimi mnogo vojakov. Brzi vlak se je v potniškega zaletel s tolikšno silo, da sta oba vlaka popolnoma razbita. Do sedaj so potegnili izpod ruševin že 40 mrtvih. Ranjenecv pa je nad 150. Iz Rima so takoj odpravili na kraj nesreče vlake s posebnimi strokovno iz-

vežbani delavci, ki pomagajo pri rešitvah delih. Toda reševanje je skrajno težavno, ker so vozovi zlezli tako rekoč drug v drugega in se nahajajo ranjenci sredi navzkrižnih razbitin. Težave so povečali še snežni viharji, ki divjajo nad vso pokrajo. Prva preiskava o vzrokih nesreče kaže na to, da je bila katastrofa povzročena od napačne premikanja železniškega tira.

Zemljevid prikazuje ogromno 900 km dolgo in 60 km globoko minsko polje, s katerim se je Anglija zavarovala proti Nemčiji. Skozi to minsko polje vodita samo dva prehoda, eden na severu, drugi na jugu, kjer bodo morale trgovske ladje imeti posebno angleško vodstvo, da se ne zaletijo med mine. Skozi severno pot bodo vozile trgovske ladje skandinavskih držav, skozi južni prehod pa belgijske in nizozemske. Srednji prehod je zaprt.

Politični zapiski

Pravoslavni bogoslovci o nevarnosti komunizma

V Beogradu izdajajo pravoslavni bogoslovci svoje glasilo »Hrišćanska Misao«, kjer je te dni izšel članek komunizma med pravoslavni Srbi. List naglašja, da so boljševizirani v velikem delu dijaki, da komunizem razširja svojo literaturo med ljudstvo, da je veliko belgajsko časopisje polno tihega komunizma, da je belgajsko Vreme celo v muzikalni rubriki propagiralo komunizem, da je celo »Ošišani jež« pokazal svojo rdečo barvo, da je takimenovali »saloški komunizem«, preitih in lenih intelektualcev mnogo nevarnejši kakor se misli. Nato pravoslavna »Hrišćanska Misao« naglašja, da politične stranke niso sposobne uspešno se upreti temu gibanju, da je inteligenca suženjska do boljševizma, če pa ni, je pa brez orijen-tacije, da pa bo med srbskim narodom morala postaviti se komunizmu po robu pravoslavna cerkev: »Ko je pravoslavna cerkev mogla to storiti za časa konkordatekega boja, more in mora to zdaj ponoviti. In sicer se toliko prej, ker je komunizem neprimerno večja nevarnost. Vsi drugi boji so manj važni. Nekateri izmed njih bodo trajali še stoletja dolgo.«

Spor v pravoslavni cerkvi

Poročali smo po belgajski »Politiki« o pridigi, ki jo je v Bitolju imel tamkajšnji pravoslavni episkop Platon zoper žičkega pravoslavnega episkopa dr. Nikolaja. Zdaj pa piše belgajski »Politika«, da je ta govor imel mučne posledice med pravoslavni poslušalci in vso javnostjo. Dopisnik »Politike« je obiskal episkopa dr. Nikolaja v Ziti ter ga prosil, naj mu kaj v tej zvezi pove za javnost. »Vladika Nikolaj me je dolgo gledal ter ni nič spregovoril. Ta pogled in ta molk sta jasneje odgovarjala kakor vsakršna beseda.« — Belgajski »Pravda« pa o tem poroča iz Bitolja ter pravi, da je episkop dr. Nikola imel v Bitolju mnogo simpatizerjev in spoštovalcev, zaradi česar bitoljski verniki niso hoteli priti k svojemu vladiku Platonu ter mu častiti za njegovo krstno ime. Ta vzgled je posnemalo tudi več učiteljev bitoljskega pravoslavne bogoslovja.

Za prijateljstvo, zoper sovraštvo

»Hrvatski Dnevnik« prinaša uvodni članek zoper hujšače, ki Srbe hujskajo zoper Hrvate, ter pravi: »Srbski kmetje niso nasprotniki Hrvatov, Srbom je celo priporočeno, naj ustanovljajo svoja društva, medtem ko so poprej oblasti hrvatska društva razpuščala. Res pa je, da so na Hrvatskem razna nehrvatska društva izgubila svoj monopolni položaj, ker morajo na Hrvatskem vse ustanove živeti svobodno, toda iz lastne moči. Ne morete zahtevati, da bi na Hrvatskem ljudje in mladina morali stopati v društva, ki vanje ne-čajo stopati, kakor ne morete zahtevati, da bi se razmetaval denar za taka društva. To pa je dokaz enakosti, ki vlada na Hrvatskem... Zato je na škodo srbskega elementa, kdor hoče zbirati Srbe zoper Hrvate in Hrvatov. Ni treba pozabiti, da je Hrvatska prava domovina Srbov na Hrvatskem, ki ji morajo zaradi tega pomagati, ker bo njim dobro, če bo Hrvatski dobro. Prijateljstvo in sodelovanje je vedno koristnejše ko sovraštvo in preprij, zlasti še, če Hrvati za kaj takega ne dajo nobenega povoda.«

Hrvatski Dnevnik o Srpskem glasu

Srpski glas, glasilo Srpskega kulturnega kluba v Beogradu, ostro piše za srbsko fronto. Hrvatski Dnevnik, glasilo HSS in dr. Mačka, je te dni na naslov tega lista tudi to le zapisal: »Tednik Srpski glas je docela stopil na pota »Balkan«. Iz Hrvatske prinaša brezimne dopise, kjer lažljivo in hujskajoče popisuje položaj Srbov na Hrvate, da more potem klicati vse Srbe na okup, češ, da Srbstvu grozi nevarnost.«

Sposobnost in ne strankarstvo

»Seljački dom«, glasilo HSS, prinaša značilen članek pod naslovom »V naši domovini je najprej poštenost!«. V tem članku med drugim pravi: »Gotovo bo med tistimi najvišjimi po etroki in znanju tudi kaj takih, ki brez ozira na svoj tuji rod, kateri se jim že iz imena razbere, hočejo poštene domače sinove iztisniti, da ne bi prišli na zaslužena mesta in tako služili svojemu narodu. Tukaj bodo advokati, inženjerji, profesorji, zdravniki ter vsi doktorji in docenti raznih nauk, ki menijo, da je njihova strankarska legitimacija obenem dokaz njihove sposobnosti, čeprav niti v njihovo rodoljubje ni treba vedno verjeti. Mi kmetje ne želimo, da se oddajajo službe zgolj po legitimacijah učencem, katerih mi ne moremo presojati, marveč po znanju in delu, vsekakor pa morajo domači sinovi Hrvati imeti prednost pred tujci.«

Glasilo Nemcev v Sloveniji za novo leto

V Zagrebu izhajajoče glasilo nacionalističnih Nemcev v Sloveniji »Deutsche Nachrichten« prinaša novoletni članek, kjer je med drugim tudi takole rečeno: »Nam Nemcem v Jugoslaviji so bili prizanešeni dogodki, ki se dogajajo po svetu. Valovi teh dogodkov so res udarili tudi ob našo obal, vendar, kaj so te naše žrtve v primeru z onimi naših rojakov po širni zemeljski obli. Ne vemo, ali ne bo usoda danes ali jutri zahtevala od nas večjih žrtve, doslej pa čuje nad nami dobrotna usoda ter nas in naše domove varuje vojnih strahot. Toda ta sreča nam nalaga v večji meri dolžnost, da strnemo svoje vrste ter delujemo za ustvarjanje skupnosti nemških ljudi, ne da bi s tem delom niti za hipce prenehali. Kar duši naše narodno telo, mora biti odstranjeno, če hočemo živeti. Da dosežemo in ohranimo svoje temeljne pravice, nam je potrebna nacionalna in socialna skupnost vseh naših rojakov. Tudi naš obstanek ni mogoč brez boja. V tem ne bomo zastajali za tistimi, ki nas z njimi veže ista narodnost. V novo leto stopamo brez pretiranih upov za življenjske razmere in temelje v svoji domovini, vendar ne bomo nikdar prenehali dvigati svoj glas ter izrekli pravične zahteve nemštva v tej deželi. Prepričani smo, da bo nekoč napočil dan, ki bo naši narodni skupini prinesel svobodo kulturne in gospodarske delavnosti. Z obljubo, da se bomo za ta cilj po svoje bojevali, stopamo v novo leto!«

Odlikovane Kočevarice

»Deutsche Nachrichten« poročajo v svoji zadnji številki o slavnosti, ki se je godila v Ljubljani, ko je bilo razdeljenih materam z mnogo otroki več odlikovanj. Med častnimi gosti te slavnosti je bilo tudi osem mater iz Kočevja, ki so nemške državljanke. List prinaša imena teh mater, kakor tudi število njihovih otrok, ki jih imajo po 5 do 8. Odlikovane Kočevarice so poleg odlikovanja dobile tudi povelje za lastnoročnim podpisom nemškega vođe Adolfa Hitlerja.

Boj Fincev za svobodo

Sovjeti so poslali novih 150.000 mož proti Fincem

Stockholm, 30. dec. AA. Reuter: Po vesteh, ki so prispale s Finske, je prispelo na sovjetsko bojišče na Karelijski ožini 150.000 sovjetskih vojakov iz Sibirijske in Kavkaza, da se okrepi sovjetska fronta.

Ze 24 ur Sovjeti zamen napadajo Mannerheimove utrdbe

Helsinki, 30. decembra. b. Rdeča vojska napada že 24 ur Mannerheimovo obrambno črto in se ne ozira na žrtve pri naskokih. Nova poveljnica sovjetske vojske na Finskem, maršal Blücher in general Stern, sta pustila vse ostale odseke bojišča na miru ter vrgla vse razpoložljive sile proti trdnjavski črti, kjer naj pride do končne odločitve. General Stern je prepričan, da bo s predorom Mannerheimove črte borba v kratkem končana in da bo Finska po svojem porazu na tem bojišču prisiljena k miru. Ze celih 24 ur brez prestanka traja topniško obstreljevanje. Sovjeti so privlekli na svoje položaje topove najrazličnejših kalibrov, od poljskih do ladijskih topov, ki so montirani neke na finko-ruski meji. Razen tega so Sovjeti uporabili tudi nekaj topov najtežjega kalibra, ki so montirani na vagonih in ki strelijo s železniške proge pri Teriokiju. Topništvo in pehota podpira sovjetsko letalstvo, v kolikor dopušča vreme.

V strašnem ognju sovjetskih topov pa sovjetski vojniki v masah nepretrgoma naskakujejo finske položaje, kjer jih neusmiljeno kosijo finske strojnice in lahko topništvo.

Finsko vrhovno poveljstvo poroča, da sovjetska vojska v 24 urah strahovite borbe ni dosegla niti enega cilja. Nikjer se sovjetski vojniki niso mogli niti približati v neposredno bližino utrjenih postojank in zaenkrat še ni nikjer nevarnosti, da bi rdeča vojska prebila finske postojanke. V borbi se nahaja še vedno manjšo število finskih vojakov, ker vrhovno poveljstvo skrbno varuje velike rezerve, ki so na varnem mestu in ki bodo stopile v borbo tam, kjer bo postalo nevarno. Ker se je finsko vrhovno poveljstvo prepričalo, da je Sovjetom lažje na tem, da prebijajo karelijsko bojišče, je potegnilo z ostalih bojišč večje rezerve na to bojišče ter na ta način zmanjšalo nevarnost prodora.

Finska poročila

London, 30. dec. AA. Reuter: Zadnja poročila iz Finske pravijo, da je treba pričakovati nov pritisk sovjetskih čet na Mannerheimove utrdbe. Po nekem poročilu, ki je prispelo iz Stockholma, je na Karelijski ožini že 150.000 vojakov, ki so bili poslani tja kot ojačenje iz Sibirijske in Kavkaza. Finski vojniki, ki so se morali umakniti čez norveško mejo, in ki so bili poslani v Harstad na Norveškem, izjavljajo, da je na odseku pri Petsamu 120.000 sovjetskih vojakov. Na tem odseku je od začetka vojne izgubilo življenje tisoč Sovjetov, stalno pa prihajajo nove rezerve. Dopisnik »Daily Telegraph« iz Helsinkija poroča, da finske patrole, ki se jim je posrečilo prebiti se skozi sovjetske bojne črte proti murmanskemu železnici in proti Kemijarviu, štejejo 1200 mož. Na tem odseku je 10.000 sovjetskih vojakov. Poveljnik finskih čet na severu general Valenius je zbral veliko število rezervnih čet, da bi dal Sovjetom skrajni odpor.

Rdeča poročila

Moskva, 30. dec. AA. Havas: Agencija Tass objavlja sporočilo ljenigradskega voj. okrožja. Sporočilo pravi, da so bile 29. decembra prasko med izvidniškimi oddelki na več točkah bojišča. Te prasko so se spremenile pozneje v resne spopade. V pokrajini Jalomanta so sovjetske čete obkolile dva finska bataljona, ki sta pustila na bojišču veliko število mrtvih. Sovjetske čete so ujele 35 finskih vojakov. Letalstvo je izvršilo izvidniške poletje. V teku zračnih borb je bilo sestreljenih šest sovražnih letal. Ena sovjetsko letalo so ni vrnilo v svoje oporišče.

Sovjetski »mirovni predlogi«

London, 30. dec. AA. Havas: Sovjetska radiopostaja, ki je na valovni dolžini Finske postaja v Lahtiju objavila mirovne predloge, se zdaj ne javlja več. Po teh mirovnih predlogih naj bi se Karelijska ožina vrnila Finski, vsi finski delavci naj bi imeli plačan dopust, uknila naj bi se veleposredstva in davki malih kmetov. Postaja je tudi objavila, da si tako Sovjetska Rusija kakor Finska želita miru.

Boji na zahodni fronti

V zraku

London, 30. dec. i. Reuter: Obe vojni poročili, francosko in nemško, pravita, da se ponoči in tekom današnjega dneva na fronti ni zgodilo nič novega. Slabo vreme traja dalje in ovira delovanje letalstva.

Na morju

London, 30. dec. i. Reuter: Admiraliteta poroča, da se je poškodovana oklopna vrsta »Queen Elisabeth«, ki jo je nastrela nemška podmornica na škotski obali, vrnila v angleško pristanišče v popravilo. Vrnila se je s svojo lastno pogonsko silo. Od mornarjev je eden umrl, tako da znaša število mrtvih zdaj štiri. Popravila ne bodo trajala dolgo časa.

Razmerje med angleškim in nemškim brodom

London, 30. dec. AA. Reuter: Odnos sil med Veliko Britanijo in Nemčijo, in sicer sil vojne mornarice, je od začetka vojne dosti boljši za Veliko Britanijo kakor pa za Nemčijo — pravi med drugim pomorski strokovnjak »Daily Telegraph«. Pravi tudi, da po tem, kakor zdaj

stvari stoje, imata obe brodomji o svojem sestavu sledeče ladje: Velika Britanija ima 14 linijskih ladij, 9 pa jih še gradi, dočim ima Nemčija 4 linijske ladje in 4 še gradi. Velika Britanija ima 6 ladijskih letal, 6 takšnih ladij je v gradnji, dočim ne razpolaga Nemčija niti z eno ladjo te vrste in prvi dve še gradi. Dalje ima Velika Britanija 59 križark. Po topotitvi »Leipzig« in še neke druge ladje od strani britanski podmornice ima sovražnik samo še 6 križark. Anglija gradi 25 križark, Nemčija samo 7. Pomorski strokovnjak omenjenega lista trdi, da ima Anglija 180 protitorpedov, Nemčija pa le 22, da pa obe državi nekaj takšnih ladij še gradita. Prav tako Velika Britanija razpolaga zdaj s 60 podmornicami, Nemčija pa jih je ob začetku vojne imela 61 — kakor pravijo — od njih pa jih je bilo 40 uničenih od začetka vojne sem.

Na suhem

London, 30. dec. AA. Havas: Po uradnih poročilih je bilo nemško orjaško letalo »Dornier«, ki je v sredo padlo v morje, vse prebito od izstrelkov. Vsa angleška letala, ki so se borila z nemškim letalom, so se vrnila ne-poškodovana v svoja oporišča.

Kitajska v novem letu

Nova ofenziva Japonske — Miru še ne bo

Delovanje japonskega letalstva

Tokio, 30. dec. t. Domei: Japonsko letalsko ministrstvo je objavilo pregled o delovanju japonskega letalstva v preteklem letu. V tem pregledu ugotavlja, da so japonska letala in japonsko protiletalsko topništvo zbili v znanih bojih na mongolsko-mandžurski meji pri Nomanhanu vsega 1370 sovjetskih letal. V bojih na Kitajskem pa so Japonci zbili 490 kitajskih letal. Japonske izgube pa znašajo v borbah proti Sovjetom 188 letal. Številke o izgubah na Kitajskem niso objavljene, a so brez dvoma neznatne.

Eksplodizija v Nemčiji

Stettin, 30. decembra. AA. DNB: V bližini Schlochaua se je dogodila eksplozija. Štiri osebe so bile ubite, pet pa jih je bilo težko ranjenih. V živinski kuhinji je eksplodiral kotel, v katerem se je kuhala hrana. V kuhinji je bilo devet oseb, ki so bile vse ranjene, od njih pa štiri ženske tako težko, da so umrle med prevozom v bolnišnico zaradi opeklin. Med umrli so tri sestre.

Irski revolucionarji so ukradli 27 ton municije

Dublin, 30. decembra. t. Reuter: Irski revolucionarji so iz vojaških skladišč v Phönix Parku v Dublinu odnesli za 28 ton municije. Ta dogodek, ki se je pripetil pred nekaj dnevi, razburja vso javnost. Vojaške oblasti so ukrenile obsežne preiskave in se jim je posrečilo velik del ukradene municije dobiti spet nazaj. Ukradena municija predstavlja približno en milijon 250.000 nabojev po pet patron, ki so bili hranjeni v 700 zabojih. Hišne preiskave so po vsej irski državi.

Prav tako je vzbudilo veliko vneirjenje dejstvo, da so irski revolucionarji imeli svojo lastno tajno radijsko postajo, po kateri so govorili trikrat tedensko. Policija je sedaj to postajo odkrila.

London, 30. decembra. AA. Havas: Več oseb, verjetno članov republikanske irske armade, je vdorilo v uredniško lista »Irish Press« v Belfastu. Napadalec so naperili revolverje na urednika lista Samuela McKena. Nato so položili bombo v mali sobi v prvem nadstropju. Bomba je kmalu nato eksplodirala ter povzročila znatno materialno škodo, vendar ni bil pri tem nihče ranjen. Eden izmed napadalcev je izjavil McKenu, da je član irske republikanske armade, in da s tem protestira proti načinu, kako »Irish Press« poroča o upor, ki je nastal v zaporu v London-derryju.

Vsake tri dni izda Francija 1 milijardo za vojno

Pariz, 30. decembra. t. Havas: Včeraj je imel francoski ministrski predsednik Daladier v parlamentu daljši govor, v katerem je naglasil vojne potrebe Francije, nato pa so glasovali o kreditih v te vrste. Vse predloge ministrskega predsednika je parlament z odobravanjem enoglasno sprejel. Samo za letalstvo je bil izglasovan kredit v znesku 100 milijard frankov, to se pravi, skoraj 9 milijard frankov mesečno, ali 1 milijardo frankov na vsake tri dni.

Zapr, ker ni prijavil premoženja

Dunaj, 30. decembra. Današnji dunajski listi objavljajo, da je bil neki Dunajčan obsojen na leto dni zapora, ker je v svoji železni blagajni imel 55 tisoč mark, ki jih ni prijavil oblastem. Obsodba pravi, da je vojskovanje skupna zadeva vsega nemškega naroda in da ne gre, da bi jo nekateri hoteli izkoristiti v to, da si kopijo premoženje. Denar bo zasežen in uporabljen v rodoljubne namene.

Rdeči križ za reveže

Beograd, 30. decembra. m. V starem dvoru je bil pod predsedstvom Nj. Vis. kneginje Olge se-stanek delovnega odbora za zimsko pomoč. Na seji so posamezni funkcionarji podali poročila o izvršenih delih za podpiranje revnih slojev. Kne-ginja Olga je izrazila željo, da bi se delovanje delovnega odbora razširilo na vso državo.

Predsednik vlade Cvetković je izjavil, da je ministrski svet izdal uredbu o podpori v znesku 2.000.000 din, ki se bo dala za zimsko pomoč in razdelila na posamezne banovine. Predsednik vlade Cvetković je sam nakazal odboru 100.000 din podpore.

Nagrade dnevničarjem, ki so bili poklicani k vojakom

Beograd, 30. decembra. AA. Finančni minist-ster dr. Juraj Sutej je na podlagi uradniškega za-kona predpisal navodila za izplačevanje nagrade honorarnim uslužbencom in dnevničarjem, ki so bili poklicani na vojaške vaje. Po tem navodilu pripada honorarnim uslužbencom in dnevničarjem s področja finančnega ministrstva, ki so bili kot obvezniki v rezervi poklicani na vojaške vaje, pravica do odškodnine za ves čas vojaške službe pod pogojem, da so bili v državno službo sprejeti najmanj 15 dni pred vpoklicem na vaje.

Nagrada se jim bo izplačevala po vrnitvi iz vojaške službe v onem znesku, ki jim je pripadal na dan vpoklica na vaje pod pogojem, da niso prejeli plačila kot rezervni častniki ali kot rezervni vojaški uradniki.

Te določbe veljajo tudi za one honorarne uslužbence in dnevničarje, ki so bili poklicani na vaje, še predno stopijo v veljavo ta navodila.

Aca Stanojevič nevarno obolel

Beograd, 30. decembra. m. Vodja starih radi-kalov Aca Stanojevič je težje zbolel in leži v sanatoriju Petković v Nišu. Včeraj so mu zdravniki dali injekcijo kafe za okrepitev srca.

Belgrajske novice

Beograd, 30. decembra. m. Belgrajska občina je izdelala proračun za prihodnje proračunsko leto, ki znaša 409.700.000 din proti 372.400.000 din, ko-likor je znašal sedanjí proračun.

Beograd, 30. decembra. m. Kakor običajno, to tudi letos velik sprejem diplomatov na francoskem poslanstvu.

Zakaj zamude vlakov

Železniška uprava opozarja:

Zadnje dni je nastopil izredno močan mraz, ki vpliva nevedno tudi na železniški promet in povzroča zakasnitve vlakov. Zivahen potniški promet pa zahteva vključ temu, da mora železniška uprava voziti dokaj dolge vlake, ki se seve le težko ogrevajo zaradi njihove velike dolžine in se zlasti zadnji vozovi pri vlakih hladnejši. To je po-vsem razumljivo z ozirom na omejeno možnost vporabljanja lokomotivske kotelne pare za grevanje. — Železniška uprava opozarja zaradi tega vse potujoče občinstvo, da bo mraz povzročal za-kasnitve vlakov. Prav tako pa prosi, naj se vsi, ki nameravajo potovati, toplo oblečejo za pot, da se izognejo mrazenju v hladnejših vagonih, ki jih ni mogoče v vsakem primeru dovoljno pre-kuriti. Prosimo letočasno vse potnike, naj tudi sicer pazijo na to, da bi se že ogreti vozovi ne shladili. Zato naj nihče ne odpira po nepotreb-nem oken in pušča odprtih vrat pri vstopanju, oziroma istopanju; prav tako naj ostanjejo zaprte tudi vse prezračevalne linije nad okni. Dalje pri-poročamo, naj potniki zasedejo prvenstveno po-tniške vozove, ki so čim bližji lokomotivi, ker so toplejši od onih na koncu vlaka. — Samo s tesnim in vzajemnim sodelovanjem potnikov z železni-škimi uslužbenci se bo lahko doseglo, da bodo tudi v sedanjih izredno mrzlih dneh ostali po-tniški vlaki zadostno ogreti.

Zvita komunistična propaganda

Toda takega poročila z besedilom in smislom, kakor ga je imel članek v »Slov. Narod« ni v resnici prinesla nobena agencija, ne United Press, ne Havas, ne Reuter in ne Avala, kakor otepa »Jutro«, računajoč na nepoučenost občinstva. Pri-nesel ga je izključno le »Slov. Narod«. In še ne-kje smo ga čuli: Ze nekaj časa ga vztrajno raz-širja po Sloveniji in po ostalih delih države ko-munistična propaganda, ki bi hotela od sebe od-vrtni pozornost na ta način, da razširja lažljivo in-trigo, češ kdor se bori proti komunizmu, je za italijsko nadoblast. V »Slov. Narod« pa smo to zlagano, pa zelo spretno komunistično propa-gandno geslo dobili na lepo prikrit način for-mulirano. Zato smo trdili in še trdimo, da je »Slov. Narod« na zvit in grd način poiskoval obrambo komunizma, ko je s svojim poročanjem hotel kompromitirati protikomunistično akcijo zla-sti na Balkanu, torej predvsem tudi v Jugoslaviji.

Sedaj naj pa »Jutro« še enkrat prebere svoje citate iz listov, ki jih navaja v prilog »Slov. Na-roda«, pa ne bo niti s povečevalnim steklom našlo besedila, kakor ga ima »Narod«. Svetovni list je v glavnem podčrtal dobro razmerje med Vatika-nom in Kvirinalom, kar dokazujejo zadnji ob-iski, komentiral je mirovna prizadevanja sv. očet-a, ki so našla ugoden odmev tudi pri italijanski vla-di, toda tudi v Ameriki, v Londonu in med dru-gim gotovo tudi v Beogradu. Toda to je povsem nekaj drugega, kakor pa so izmišljene in v prilog komunistične propagande napisane trditve »Slov. Naroda«, »Jutrovega« popoldnevnika.

Pred nekaj dnevi smo opozorili na pisanje »Slov. Naroda«, ki je v poročilo o mirovni akciji in borbi Vatikana proti komunizmu na zvit in grd način vstulil svojo propagando za komuni-zem. »Slov. Narod« je na našo ugotovitev posku-sal odgovoriti s tem, da je trdil, da so tudi drugi listi enako poročali. Njegov bratec »Jutro« pa bi v večerajšnji številki rad opral zamorca z daljšim odgovorom, v katerem tudi navaja razne odlom-ke iz pisanja listov, ki naj dokazujejo, da so tudi drugi listi v istem smislu poročali kakor »Slov. Narod«.

To izmotavanje tiska JNS je silno značilno. Ker dokazuje, da naši napredni gospodji ni več čisto po volji, če se njeno početje imenuje s prav-im imenom. Razen tega pa je prizadevanje dr. Kramarjevega tiska tudi povsem pogrešeno, ker si tako »Slov. Narod« kakor »Jutro« za svojo obrambo poslužujeta neresnice. »Slov. Narod« je trdil, da bo Cerkev po vsem svetu s prižnec širila mirovne predloge, ki jih bo lansirala italijanska vlada in da bo Cerkev zlasti podpirala italijansko vlado v borbi proti komunizmu na Balkanu. — Če bi to bilo res, potem je pravilen in edino možen tisti zaključek, ki ga je »Slov. Narod« s svojim poročilom nakazal:

Cerkev, ki se bori proti komunizmu, je le v službi italijanskega imperializma. Vatikani se je podredil italijanski državni politiki in se bori proti komunizmu zato, ker to služi italijanski zu-nanji politiki, zlasti njeni politiki na Balkanu. Še bolj jasno povedano se lo pravi: Kdor je proti komunizmu, ta je za italijansko nadoblast!

Voščila Slovencem za novo leto 1940

Dr. Anton Korošec, predsednik senata:

Dr. Anton Korošec,
predsednik senata

Tri stvari so, ki mi delajo skrb za nastopajoče leto. To so komunisti, svobodni zidarji in tujci.

V vsaki državi je danes nevarnejši notranji sovražnik nego zunanji. Proti zunanjim sovražnikom imamo Maginotove, Siegfriedove in Mannerheimove linije, proti notranjim sovražnikom pa imamo skoraj povsod le fronto slabosti, neodločnosti, obzirnosti, predvsem pa seveda velikanske nezrelosti. Ker so to pokvarjeni levičarski agitatorji potrebovali, so si izmislili, da ni več Sovjetije, temveč slovanska Rusija. In tisoč in tisoč ljudi je padlo na to pretkanost in jo ponavlja sedaj do predsedanja. Mi vsi bi imeli radi slovansko Rusijo in Ruse, a ne maramo internacionalne Sovjetije in nekulturnega komunizma! Kaj je komunizem napravil iz nadarjenega in bistrega ruskega naroda, se najbolj vidi sedaj na Finskem! Namesto napredka in svobode vidimo vse sadove mračnega reakcionarstva. Vse jasneje se vidi, kako je komunizem lažljiv. Namesto, da dela za mir, hujska na vojno, namesto demokracije, se drži najhujšega tiranstva, namesto polnih šol ima polne kaznilnice, namesto privatnih kapitalistov izrablja delavca do kosti državni kapitalizem. Kmete so dali zopet pod »fevdalno« knuto, ki se sedaj imenuje kolhoz namesto graščine in upravnik kolhoza namesto nekdanjega grofa in valpta. Vse laž! In vendar nasedajo tej laži tudi tisti, ki tega ne bi smeli. Mi smo slabi, neodločni, obzirni in nezreli!

Neverjetno je, kako prihaja v Jugoslaviji svobodno zidarstvo do vedno večjega vpliva v javnosti. In to pomeni za domovino veliko negotovost in nevarnost. Komu služi židovski svobodni zidar? Komu slovenski, hrvatski in srbski svobodni zidar? Da služijo poedinci najprej sebi, to nam je prav dobro znano, a kako služijo skupnosti, občestvu, ne vemo, ker nam niso znane obveze poedincev. Zato pozor na te črne krte!

Če se vozite danes z vlaki, odsedate v hotelih, če večerjate v toplih gostilnah, morate dobro paziti na svoje noge, da ne stopite na kakega tujca. In skoraj sami mladi ljudje, ki bi morali biti na fronti, ne pa na potovanjih! Pazite na te ljudi, ogibajte se jih, da ne spravite v nesrečo sebe in domovine. Qui capere potest, capiat! Kdor ni neumen, bo to razumel!

Dr. Gregorij Rožman knezoško ljubljanski:

ramo bojevatii za svoj obstanek in svojo svobodo.

Bog nam vsem daj za novo leto dovolj razumnosti, modrosti, uidevnosti in ponižne požrtvovalnosti v delu za slovensko in katoliško skupnost.

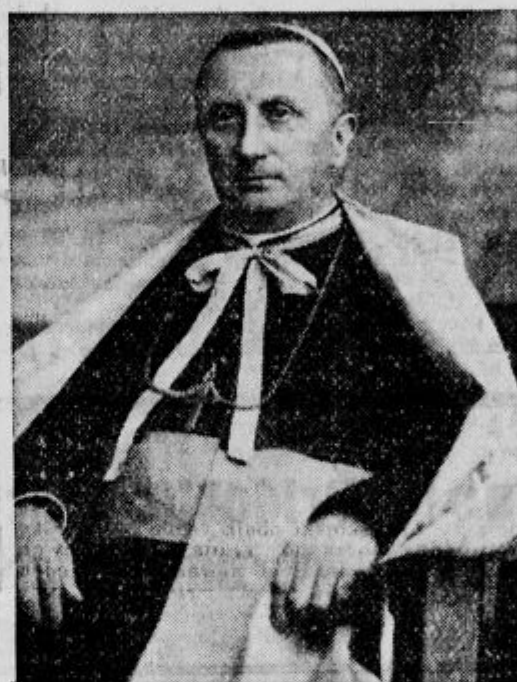
† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

Dr. Ivan J. Tomažič knezoško lavantinski:

Na meji med starim in novim letom mislim, s kakšnim zanimanjem sem vsako jutro vzel v roke list, ki mi je prinesel najnovejša poročila o dogodkih po širnem svetu. Iz navedb glasov od dveh ali več nasprotnih si strani sem si mogel ustvariti kolikor toliko pravilno sodb o dejanskem položaju. Objektivnost v poročanju je dobro izpričevalo za katoliški časopis.

Se z večjim zanimanjem in zadovoljstvom sem prebiral »Slovenec« uvodnike, ki so s krščanskega vidika zavzemali jasno in določno stališče do dogodkov in pojavov, kakor zasebnega tako javnega značaja. Naj »Slovenec« še vprihodnje proti neverstvu in brezboštvi brani katoliški svetovni nazor, naj naše ljudstvo uči krepkega življenja, ki je v soglasju z naravnim zakonom ter z božjimi in cerkvenimi zapovedmi, pa naj odvrača zlasti našo mladino od nezmernosti in sirovosti, od kletve in nepoštenosti in drugih razvad, ki nam Slovincem jemlje ugled v domovini in tujini. To bo priznanja in hvale vredno katoliško delo.

Ves svet si želi miru. Z najvišjih mest izhajajo plemenita prizadevanja za pomir-

jenje duhov, za ustavev nečloveških, krvavih sovražnosti med narodi in državami. Naj »Slovenec« po svoje podpira in pospešuje ta prizadevanja. Njegovi čitatelji bodo najbolj zadovoljni in veseli s tisto njegovo številko, ki bo imela na prvi strani z velikimi črkami tiskan napis: Mir, pravičen mir je sklenjen. Bog daj, da bi to bilo čimprej!

V Mariboru, ob Novem letu 1940.

† Ivan J. Tomažič,
škof lavantinski.

Dr. Miha Krek gradbeni minister:

Mir in svobodo varuj in ohranjaj Slovincem dobrotni Bog v letu 1940.

Ob vstopu v letu 1940 želim vso srečo čitateljem »Slovenca« in vsem dragim prijateljem in sodelavcem širne domovine!

Predvsem prosimo ljubega Boga, da bi nam v novem letu ohranil mir in da bi nas obvaroval vojne. Meje naše kraljevine trdno stoje, a vojne strasti po svetu okrog nas so tako razpaljene, da bodo le s posebno srečo nekateri evropski narodi in države obvarovane najhujšega.

V teh hudih časih se učimo domovino ljubiti in ceniti narodnostno svobodo in vse druge dobrate, ki jih uživamo Slovenci v skupni naši jugoslovanski državi. Naša dejavna ljubezen do domovine mora častno prenesti vse preizkušnje, da bo svetel naš obraz pred našimi sinovi in hčerami.

Tuja misel zato posebno v teh razmerah ne sme imeti prostora v slovenskem srcu. Varujmo se vseh, ki bi slovensko zemljo radi dobili za predmet svojih spekulacij. Bodimo posebno občutljivi za tujo propagando, če bi skušala rušiti našo notranjo slogu in mir, da bi nas vpletla v mrežo namenov boljševiske kominterne, in vseh drugih tujih pohleptov. Notranja trdnost in sloga vsega naroda nam je prva; ona je najzanesljivejše sredstvo, da bo slovenski narod rešila srečno iz vseh sedanjih in bodočih prekucij. Lomljenje in drobljenje narodnih sil pomeni v teh časih narodno izdajstvo.

V našem domačem javnem delu bomo zvesto varovali svetinjo lepega slovenskega in krščanskega življenja in skrbeli za gmotno pomoč našemu gospodarstvu in socialnim potrebam v vsej dosegljivi meri po preizkušnem geslu: zvestoba za zvestobo!

Bog daj srečno novo leto!

Dr. Josip Ujčič belgrajski nadško:

Za novo leto si prijatelji čestitajo in želijo drug drugemu vsako dobro.

Kaj naj želi katoliški škof svojim vernikom, vsem: brez razlike narodnosti brez razlike poklica in socialnega položaja?

Mislim, da letos, ko se ob praznikih miru nahaja na stolisote vojakov mesto v toplem ozračju domačega ognjišča, v hladnih jarkih,

V novem letu bodi odločen katoličan v vsem!

Preizkusi svoje zmoglosti in ugotovi, kaj je v sedanjem času najbolj potrebno. Čim globlje prodreš, tem bolje spoznaš, da samo socialna in humanitarna sredstva lahko preprečijo le nekatere vrste zla. Najboljše rešenje je tisto, ki popravlja in lepša človeško notranjost.

Socialno delovanje bo tem bolj socialno in uspešno, čim bolj se ozira na koristi ljudi in na vpliv nebes.

Pravim ti, če si veliki slikar in pri tem odločen katoličan, da boš storil več dobrega, kakor pa apoloģija kakšnega govornika.

Pravim ti, če si veliki učenjak in odločen katoličan, da boš več koristil Moji stvari, kakor pa ta, ki se mi laska s samo praznimi besedami.

Pravim ti, če si veliki državnik, a pri tem odločen katoličan, da boš imel boljše uspehe, kakor pa ta, ki se izključno posvečuje samo pobožnosti.

Ne opuščaj me v velikih zbiorih učenjakov, ne opuščaj me na velikih shodih, ne opuščaj me pri velikih podjetjih.

Če rodi znanost učenjake, če daje podjetje čar, če plodi studij nova vprašanja, če rodi dejanje silo: je prav, da bi tudi Jaz imel delež pri tem, kar je Moje, in ne dopuščam, da bi bilo Meni odtujeno to, kar je Moje, in da bi me Moji učenci tajili.

Nekateri ljudje menijo, da je dovolj, če Mi izkazujejo čast s samo pobožnostjo, v vseh drugih panogah človeškega udejstvovanja pa ni treba služiti nalogam miru med ljudmi, med človekom in med Bogom. Njihovo mnenje je navadna zmeta.

Nastopaj javno in povzročil boš tudi v drugih dobra notranja dela.

Bodi odločen katoličan v vsem, v znanosti, v industriji, v vseh panogah človeške dejavnosti, in storil boš veliko dejanje ljubezni.

Znanosti, umetnosti, trgovina in vse vrste človeškega dela zahtevajo veliko dobrih darov poštenosti, dobrote, svetosti; kdo drugi jih more dajati, kakor ti?

Jaz, Beseda Očetova, enak Očetu, istega bistva z Očetom in večni Sin božji, sem postal Človek, in v svoji Osebi sem združil vse: božje in človeško, zemsko in nebeško; ti pa hočeš dati na večno škodo v roke brezbožnikov vse socialno delovanje, katerega prvi vir so večne moči, neskončno življenje, sodelovanje Boga, luč Luči?

G. Palan, S. J.

kjer mesto milih božičnih zvonov slišijo grozno grmenje topov, ne morem želeti drugega, nego da Bog obvaruje našo domovino biča vojne, drugim narodom pa da nakloni blagodat miru.

Mi moramo priznati vsakemu svoje, toda mi moramo še več! Namreč: mi se moramo veseliti, če gre drugim dobro, in to tudi tedaj, če jim gre boljše kot nam samim!

Boste znabiti rekli: to je pa že »idealizem«! Imenujte, če že hočete, to misel: idealizem... toda vedite: le če zavlada ta idealizem, bodo narodi v resnici obvarovani pred vojnami, le tedaj bodo mogli ljudje »pokovati svoje meče v lemeže in svoje sulice v srpe«, le tedaj »narod ne bo dvigal meča nad narod, in več se ne bodo vadili za vojno« (Iz 2, 4).

Dokler pa ljudje mislijo, da je v političnem, gospodarskem in mednarodnem življenju dovoljena grda zavist, dollej bodo ostali daleč od ljubezni in od pravičnosti, ter dosledno od onega mira, ki nam ga je prinesel Sin Božji, nad čigar jaslicami so angeli peli pesem miru!

Delo za mir: za mir v krogu družine, za mir med družabnimi sloji, za mir med vsemi narodi tega sveta, za oni mir, ki ga sv. Oče Pij XII. toliko priporoča, naj bo naš program za leto 1940!

† Dr. Josip Ujčič,
nadškoj belgrajski.

Gospodarstvo

Slovensko trgovstvo za našo mejo

Zveza trgovskih združenj dravske banovine je letos izvedla nabiralno akcijo za obdaritev obmejnih šol. — Kljub temu, da so letos nabirale številne druge organizacije v isti namen in da so bili pri vseh teh nabiranih akcijah trgovci krepko zastopani kot darovalci, je vendar samostojni nastop slovenskih trgovcev krasno uspel. S tem se je samo znova potrdilo dejstvo, da je slovensko trgovstvo visoko nacionalno zavedno ter da je lahko še vedno v vzgled drugim gospodarskim stanovom, kako se deluje za narod.

Ceprav ni v Sloveniji nobene tombole, nobene prireditve, za katero ne bi trgovci prispevali — sicer se uspeh takih prireditev redno pripiše v dobro drugim organizacijam — je samostojna akcija za obmejno šolstvo dosegla popoln uspeh. Za obmejno šolstvo so darovala združena trgovcev tele zneske: Brežice 500 din, Celje-mesto 4000, Celje-okraj 1000, Črnomelj 1000, Dolnja Lendava 1905, Kamnik 2200, Kranj 5500, Krško 120, Laško 4200, Litija 200, Ljubljana 17.000, Ljutomer 8100, Logatec 500, Maribor-mesto 13.250, Murska Sobota 8000, Novo mesto 2509, Ormož 200, Ptuj-mesto 3762, Ptuj-okolica 1530, Radovljica 1000, Slovenska Bistrica 1000, Slovenj Gradec 1900, Sv. Lenart 5000, Škofja Loka 500. Skupaj 85.505 din. Za nabrani denar se je nakupilo blago po ali pod tovarniško ali nabavno ceno, tako da

znaša prometna vrednost razdeljenega blaga nad 100.000 din.

Obdarovane so bile tele šole: v okraju dravsko-grajskem: Črnce, Libelice, Leše, Ojstrica, Sv. Trije kralji, Dravograd, Marenberg in Muta; v slovenjgraškem: Sv. Jošt na Kozjaku; v okraju Maribor levi breg: Sv. Jurij ob Pesnici, Svečina, Sv. Križ nad Mariborom, Sv. Ana v Slov. gor. in Jarenina; v ljutomerskem: Slogovci, Gornja Radgona, meš. šola v Ljutomeru in tri okoliške pri Ljutomeru; v murskosoboškem: Kuzma, Trdkova, Markovec, Prosenjakovi, Serdica, Gerlinči, Fikšiči, Kramarovi, Domanjševci, Hodoš, Cankova, Veliki Dolenci, Zenavilje in Gederovci; v lendavskem: Petševci, Zamostje, Genterovci, Centiba, Dolina, Dobrovnik, Benica in Dolnja Lendava; v ptujskem: Svetinje, Sv. Duh v Halozah, Leskovec, Sv. Barbara v Halozah in Nova cerkev ter v črnomeljskem okraju: Planina, Rečica, Maverlen in Čepelje. Vsega skupaj je bilo obdarovanih 52 šol. Letos ni obmejne šole, ki ne bi bila obdarovana. Potrebno pa je, da se v bodoče obdarujejo vse šole sorazmerno, da ne bo prejela ena šola veliko darov, druga pa prav malo. Zaradi tega je potrebno sodelovanje vseh organizacij, ki skrbijo za obmejno šolstvo. — Slovensko trgovstvo je nacionalno ogroženim šolam častno pomagalo.

Dividenda Narodne banke za leto 1939

V četrtlet je bila plenarna seja upravnega sveta Narodne banke. Na tej seji je bilo sklenjeno, da bo znašala dividenda zopet 400 din na delnico imenske vrednosti. Po odbitju dividendnega davka je lani znašala dividenda 360 din (brutto 400 din), letos pa bo znašala dividenda čistih 300 din in bo torej dejanski donos za delničarje zmanjšan, ker je zvišana stopnja dividendnega davka, posebno za dividende nad 10% kapitala. K temu pa je še prišteti prispevek za sklad za državno obrambo od 10—60 din po višini zneska.

Na seji so izvolili tudi izvršilni odbor za l. 1940. Izvršilni odbor tvorijo: guverner, oba viceguvernerja, g. Ljuba Mihajlovič iz Beograda in g. Ivan Avenca iz Ljubljane.

Tarifa Ujse in Ujme

Ministrstvo prosvete je odobrilo tarifo UJDE za leto 1940, ki znaša za diletantska gledališča 50—350 din, za kinematografe do 33.000 din letnega prometa 360 din letno, s prometom od 33.000 do

0,75 milij. din 1%, od 0,75—1,25 1% do 0,75 in 0,75% od vsote nad 0,75 milij. din, od 1,25 do 1,75 milij. din prometa 0,9% od 1,25 milij. din in 0,55 od vsote nad 1,25 milij. din, od 1,75—2,25 milij. din prometa 0,8% od vsote 1,75 milij. din in 0,35% od vsote nad 1,75 milij. din, od 2,25 milij. din letnega prometa dalje 0,7% doseženega letnega prometa. Ta tarifa velja za one, ki sklenejo pogodbe.

Tarifa UJME znaša za gostinske obrate: lokali I. vrste 600 din mesečno, II. vrste 450, III. vrste 300, IV. vrste 200, V. vrste 120 in VI. vrste 70 din mesečno, radijski aparati v lokalih 30 din mesečno, enkratna godba v lokalu mesečno 50 din. Za največje lokale v državi velja posebna pogodba z UJMO.

Za plesne znaša tarifa po razredu kraja: elitni plesi 700, 350 in 150 din, plesi 350, 250, 150, 100, 75 din; zabave: 250, 180, 100, 75, 50 din; zabave druge vrste: 100, 100, 75, 50 in 50 din; zabave humanitarnih društev 75, 50, 40, 30 in 25 din; matinee, čajanke itd. do 21. ure s plesom 75, 50, 40, 30 in 25 din, če jih prirejajo humanitarna društva 40, 30, 20, 15 in 15 din; silvestrovanje 100—250, 50—150, 50—100, 50—75 in 50 din.

Umetniški koncerti: tuji 3% brutodohodka, domačih društev in izvajalcev 20—200 din, s ple-

som 50—300 din, koncerti šol itd. 10—30 din. Plesne šole mesečno 100—150 din.

Kategorizacija mest je naslednja: I. Beograd, Zagreb, v sezoni Bled itd., II. Ljubljana, Maribor itd., III. Celje, IV. vsi ostali kraji s nad 10.000 prebivalci in V. skupina vsi ostali kraji pod deset tisoč prebivalcev.

Posvetovalni odbor za reje malih živali pri banski upravi. Ban g. dr. Marko Natlačen je podpisal odločbo, po kateri se ustanavlja pri kmetijskem oddelku poseben posvetovalni odbor z nalogo, da oddaja mnenja in nasvete v vseh važnejših strokovnih vprašanjih reje malih živali v območju banovine. Za člane tega odbora bo ban imenoval priznane strokovno izvežbane rejce malih živali in živinorejske strokovnjake. Odboru predseduje načelnik kmetijskega oddelka kr. banske uprave, ki si more določiti namestnika. Odbor se snide na banov poziv. Način poslovanja določi ban na predlog odbora.

Novi tržni red mariborske mestne občine. Kr. banska uprava v Ljubljani je odobrila novi tržni red mariborske mestne občine, ki je s tem stopil v veljavo.

Konkurz je razglašen o imovini Kmečke gospodarske zadruge r. z. o. z. v Ribnici; prvi zbor upnikov 8. januarja, oglasiti se je do 20. januarja, ugotovitveni narok 31. januarja 1940.

Ustavljena poravnava: Knez Andrej ml., posestnik v Sušici št. 22.

Potrjena poravnava: Flerin Frana, trgovec v Domžalah.

Jurija grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah je prenesla sedež v Beograd. Kot smo že poročali, so delničarji Jeklarne Jurija grofa Thurnskega d. d. v Guštanju-Ravnah na svojem obnem zboru sklenili prenesti sedež družbe v Beograd. Sedaj je ta prenos izveden in družba vpisana v trgovinskem registru v Beogradu.

Jula in konoplja d. d. v Beogradu. Izbrisan je član uprave dr. Ernest Geiringer, vpisan pa ravnatelj Hans Benisch z Dunaja.

Tvorica sladkorja Crvenka. Izbrisan so člani uprave Mandeliki Otakar, Peterka Leo in Engel Paul, vpisani pa Mostabinič Anton iz Beograda (s pravico kolektivnega podpisu) in Kinzi Jezerski Rudolf ter Kučera Bogoslav iz Prage.

Zaokroževanje malih dinarskih odlomkov v čekovnem prometu. Razveljavljen je odlok ministra financ z dne 30. decembra 1938 o zaokroževanju drobnih dinarskih razlomkov v čekovnem prometu. Ta odlok je namreč določal, da se ob priliki obračunavanja taks in provizije v čekovnem prometu zaokrožujejo obračuni na cele dinarje, odn. na 50 par, in sicer navzdol v korist Pošne hranilnice.

Saditev tobaka in cene. Samostojna monopol-ska uprava je izdala odlok, po katerem se lahko leta 1940 zasadi 1727,4 milij. strokov tobaka. Ta količina se po banovinah razdeli takole: vardarska 1182, moravska 100, drinska 32, donavska 67,5, banovina Hrvatska 207,7 in zeteka banovina 78,2 milij. komadov. Odkupne cene so določene takole: I. skupina 8—160 din, II. skupina 6—65 dinarjev, III. skupina 4—28 din, IV. skupina 2—20 din in V. skupina (za posebne tipe) 3—65 din.

Topilnica svinca v Zvečanu je začela delo. Iz Beograda poročajo, da so končana dela pri topilnici svinca v Zvečanu, katero je zgradila Trepča. Sedaj se vrše že prve probo. Pričakujejo, da bo vprašanje rafinerije svinca v Zvečanu rešeno v prvih mesecih prihodnjega leta. S tem je dobila naša država drugo topilnico svinčne rude, prva je namreč v Mežici v Sloveniji.

Izvoz tekstilnih prediv iz Italije. Pristojne italijanske oblasti so izdale dovoljenje za izvoz bombažnega prediva v našo državo na vse vlozene prošnje tvrdkam, katerim je odobren izvojni kontingent po stanju kontingenta v zadnjem četrtletju 1939. Dovoljenje je bilo izdanih za 10 milijonov lir. Računati je tudi z event. zvišanjem kontingenta.

Izvoz ovc v Francijo. V nedavno sklenjeni francosko-jugoslovanski trgovinski pogodbi je določeno, da bomo v teku leta 1940 dobavili Franciji 84.000 pitanih ovc. Ker v naši državi sploh nimamo pitanih ovc, nastaja vprašanje, kako izvesti to kupčijo, ki je zvezana z znatnimi tehničnimi težavami. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine namerava sam izvesti ta posel na ta način, da bi kupoval ovce od producentov, nato pa jih sam redil in izvažal. V ta namen namerava zgraditi v pančevskem motvirju potrebne instalacije.

Borze

30. december.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 7.565 milij. din v primeri s 13.423, 19.259, 12.627 in 7.938 milij. din v prejšnjih tednih. Zürich: Beograd 10, Pariz 9,99, London 1764, Newyork 445,95, Bruselj 74,50, Milan 22,50, Amsterdam 237,25, Berlin 178,50, Stockholm 106,12, Oslo 101,30, Kopenhagen 86,03, Sovija 530, Budimpešta 79, Atene 3,35, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,30, Helsingfors 8,90 (nom.), Buenos Aires 101.

Gene živine in kmetijskih pridelkov

Zivinski sejem v Kranju 27. decembra. Dagon: 22 volov, 12 krav, 5 telet, 1 junec, 1 bik, 39 evinj in 24 prašičev. Prodanih je bilo: 19 volov, 8 krav, 5 telet, 1 junec, 31 svinj in 11 prašičev. Cene živini: voli I. 6,50, II. 6, III. 5,25; telet I. 6,50, II. 6, III. 5,25; krave I. 5,50, II. 5, III. 4,50; teleta I. 8,50, II. 7,50; prašiči špeharji 11,75, pršutarji 10—11 din za 1 kg žive teže. Mladi pujski 7—8 tednov stari 150—280 din za glavo. — Goveje meso I. 12—14, II. 10—12; svinjina 16 do 20, slanina suha 24—28, svinjska mast 22, čisti med 24—26, viona neoprana 26—28, oprana 36 do 40; surove kože goveje 12—16, telečje 18, svinjske 12—14 din za 1 kg. — Cene kmetijskim pridelkom: Pšenica 3, ječmen 2,75, rž 2,50, oves 2, koruza 1,75, fižol 6—7, krompir 1,50, lucerna 18,50, seno 1,25, alama 0,75, jabolka I. 6, II. 5, III. 4; moka pšenična 4,50, koruzna 2,75, ržena 3,50, ajdova 3,50—6, koruzni zdrob 3,50 din za 1 kg. — Drva 115—120 din kub. meter, jaja 1,50 din komad, mleko 2,50 din liter, surovo maslo 34—38 din za 1 kg.

Obnovite naročnino! Pridobite Vaše prijatelje, da se naroče na „SLOVENCA“.
„SLOVENECA“ Vam je najboljši, najzvestejši prijatelj, svetovalec in dober pomočnik v nesreči!

*Glihče ne ve,
ne ure - ne dneva!*

Nekaj 100.000 dinarjev je uprava »Slovenca« že izplačala svojim zvestim naročnikom v slučaju smrtnih nesreč.

Številne zahvale svojcev ponesrečencev so že velikokrat dokazale, kako cenijo prijatelji »Slovenca« ne le po njegovi tehtni, le v dobrem vzgojni vsebini, ampak tudi v nesreči njegovo pomoč, v obliki izdatne socialne podpore 10.000 din.

Še v božični številki je zahvala svojcev našega dolgoletnega rednega naročnika bila zopet najlepši dokaz, kako zvesto spremlja »Slovenec« svoje prijatelje v veselih, delovnih, pa tudi nesrečnih dneh.

To zavarovanje, ki ga nudi »Slovenec« svojim naročnikom v primeru smrtne nezgode, je gotovo najcenejše, saj je zastoj in zato smo prepričani, da bodo naši sedanji naročniki vse storili, da pritegnejo v krog rednih »Slovenčevih« naročnikov še veliko svojih znancev in prijateljev.

Nikomur, ki je na »Slovenca« naročen, pa tudi ne moremo dovolj priporočati, da naj svojo naročnino v redu plačuje, kajti le tako bo lahko deležen velike zavarovalne ugodnosti, ki jo že omenjene zahvale dokazujejo.

Zvestoba za zvestobo!

Na drugem mestu priobčujemo tudi pravilnik za smrtno-nezgodne podpore.

Uprava „Slovenca“

10.000 dinarjev

socialne podpore v primerih smrtnih nesreč tudi v bodočem letu za redne naročnike „Slovenca“

Pravilnik

CI. I. Smrtna nesreč, za katere izplačuje konsorci »Slovenca« podpore, so:

1. Nesreče pri izvajanju poklicnega dela v poljedelstvu, pri živinoreji in v gozdu, v obrti in industrijskih obratih in podjetjih.
2. Nesreče na vozilih in železniške nesreče.
3. Nesreče posledice ognja in povodnj.
4. Nesreče posledice strupenega pika.

Pri katastrofalnih nesrečah, ki zahtevajo več človeških žltnjenj, se da podpora najpogostje 50.000 din, ki se v enakih delih razdeli med prizadete upravičence.

Podpora se ne izplačuje za te-le smrtna slučaje:

Umori. — Kap. — Smrtni slučaji, ki so posledica bolezni, telesnih hbit telesnih poškodb, ali nastanejo posledice trajnega prenapora telesnih sil — Nesreče posledice pijanosti. — Nesreče v primeru vojne, vstaj, revolucij demonstracij; pri pretepih, če se pretepa udeležijo ponesrečenec ali dedič — Nesreče na lovu. — Nesreče pri tekah, pri vožnji z motornimi vozili brez izpita. — Nesreče pri letalih in podmorščah. — Nesreče pri izde lovanju in izvenpoklicnem uporabljanju raztretil in eksplozivnih snovi

CI. II. Pogoji, pod katerimi se podpora izplača, so:

1. da je bil ponesrečenec redni naročnik »Slovenca« (za rednega naročnika »Slovenca« se smatra tista fizična oseba, ki na nje naslov list prihaja. Ako sta na naslovu zapisani dve ali več oseb, se v primeru smrtne nesreče enega teh vzajemnih naročnikov prisodi pripadajoči del podpore.)
2. da je ponesrečenec za tisti mesec, v katerem se je smrtno ponesrečil imel naročnino že plačano;
3. da smrtna nesreč ponesrečenec ni zakrivil in se tudi ni ponesrečil v dušni zmedenosti;
4. da je smrt nastopila takoj ali najkasneje osmi dan po dnevu nesreče; v osakem primeru pa kot nedvomna posledica ene izmed nesreč, naštetih v čl. I. tega Pravilnika

CI. III. Pri zahtevah podpore je treba upoštevati tole:

1. Zahtevati podporo so upravičeni: ponesrečenčeva rodbina ali pralni dediči. Ti morajo v prošnji za podporo izjaviti, da v celoti sprejmejo pogoje tega Pravilnika.
2. Prošnja za podporo ploži upravičence pri konsorci »Slovenca«.
3. Prošnja naj razjasni kakšna je bila smrtna nesreč in ali so pogoji v čl. II. tega Pravilnika izpolnjeni. Prošnji je treba tudi priložiti potrdilo župnika onega kraja, kjer je ponesrečenec bival, in spričevalo zdravnika, ki je ugotovil vzrok smrti.
4. Ali je ponesrečenec umrl na posledici katere izmed nesreč, naštetih v čl. I. tega Pravilnika, in ali so izpolnjeni pogoji v čl. II. Pravilnika, ugotovi konsorci.
5. Nesporazumljenja rešuje posebna komisija treh članov, v katero imenuje dedič enega člana, konsorci enega, tretji pa je dr. Miha Krek v Ljubljani.
6. Podpora se izplača v celoti (10.000—din) brez kakih odbitkov tako, ko se upravičenost ugotovi.

CI. IV. Upravičenost do podpore po danih pogojih se pridobi do preklica ali spremembe Pravilnika.

Socialni pregled za leto 1939

Ljubljana, 30. decembra 1939.

Kakor v vseh drugih ozirih, tako je tudi na naš socialni razvoj v tem letu vplivalo dvoje važnih okoliščin: v drugi polovici tekočega leta se je tudi na polje socialnega delovanja in socialne zakonodaje razširilo stremenje za osamosvojitve in samoupravno delovanje naših socialnih ustanov, na drugi strani so pa na položaj našega gospodarstva in s tem v zvezi na socialni razvoj usodno vplivali dogodki iz svetovne politike, ki je skoraj polovico Evrope zajelo vojno stanje. Vzponedno z razvojem notranjopolitičnih dogodkov pri nas gre sedaj pospešeno delo za reorganizacijo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, drug važen organ za posredovanje dela, naše Borze dela pa so dobile avtonomijo in je s tem njihovo delo postavljeno na nove temelje. Vzponedno s težkimi mednarodnimi dogodki v svetu pa se je začelo pospešeno skrbstvo za pravilno urejanje cen življenjskim potrebščinam — skratka, začela se je borba proti draginji. To sta bili glavni značilnosti, ki sta v tem letu morali vplivati na ves naš trg in torej na vso našo socialno zakonodajo.

Nikdar še ni bila zaposlenost tako velika, kakor je sedaj

V Sloveniji je redno dosedaj vsako zimo zaposlenost padla za približno 25% in dosedanj podatki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev so ves čas redno izkazovali ta padec. Letos je pa to nazadovanje izostalo in je mogoče doseglo komaj 5%. To dokazuje, da je zaposlenost v Sloveniji sedaj največja; toda s tem se ne smemo reči, da brezposelnosti ni! Pri nas imamo stalen visok presežek delovnih sil in ta se je skušal zmanjševati z izseljevanjem, s sezonsko zaposlitvijo v tujini itd. Vojna je na to gotovo hudo vplivala, zato se brezposelnost ni mogla občutno zmanjšati. Izredno ugodna konjunktura tega dela našega socialnega vprašanja še ni mogla izžrpati ali pa razvozlati.

Organi za posredovanje dela so bili s posebno uredbo reorganizirani, kakor smo to že omenili.

Javne borze dela so prejele možnost samostojnega budžetiranja in njihovo delo torej ne bo več v toliki meri odvisno od centralnih blagajn.

Pri organih delavske zaščite, to je pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev se pripravila obsežna reorganizacija.

V poglavju starostnega zavarovanja je važno to, da stopa z novim letom že v veljavo invalidsko zavarovanje.

Predpisi o splošnem pokojninskem zavarovanju so bili za novinarje raztegnjeni na vso državo in se tako časnikarsko pokojninsko zavarovanje uvaja na splošnih enakih predpisih.

S posebno uredbo je vlada razširila predpis o pokojninskem zavarovanju na strojnike in zobotehnike. V tem letu je bilo prav tako razširjeno pokojninsko zavarovanje na vso državo; v vseh delih države se je organiziralo pokojninsko zavarovanje za zasebne nameščenice.

Zelo pomembna je uredba, ki uvaža delavske in poslovne knjižice za vsakega zaposlenca in nameščenca. S tem se uvaža nekakšna splošna osrednjava evidenca nad številom vseh zaposlenecv in bodo podatki iz tega poglavja silno važni za statistični pregled o zaposlenosti v naši državi.

Vlada je izdala pooblastilo, da se ukine izseljenska taksa. Minister je pooblaščen, da izda predpise o tej ukinitvi.

V letu 1939 je bila ustanovljena tudi Banovinska poklicna posvetovalnica.

Prav tako je bilo objavljeno pooblastilo za reorganizacijo delavskih zbornic v državi.

Reorganizirana so bila delavska razsodišča. V ostalih delih države so bila delavska razsodišča priključena okrajnim načelstvom, to je politični oblasti. V Sloveniji je obveljal star način in so ostala delavska razsodišča še naprej pri sodiščih.

Rudarji so dobili nove policijske predpise. Novi predpisi so zamenjali zastarele predpise o delu v rovin, ki niso več odgovarjali novim pogojem dela in je bila tako za rudarje v marsičem odstranjena prevelika izpostavljenost in nevarnost njihovih dela.

Poseben pravilnik so prejeli tudi železniški delavci.

Banski svet naše banovine pa je na posebnem zasedanju sprejel nov viničarski red, ki skuša urediti položaj in socialno zaščito enega najbednejših delov našega delavstva.

Ko so izbruhnile sovražnosti in ko so vse države zaradi varnosti morale vpoklicati več letnikov pod orožje, je vlada izdala celo vrsto uredb in predpisov o ureditvi prejemkov za tiste, ki so morali na orožne vaje. Ti predpisi in pravilniki so bili posebno važni za številne delavske družine, katerih hranilci so morali na svojo vojaško dolžnost in so družine ostale brez sredstev.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima vse, ki bolehalo na astmi, katarju, na pljučih, zastarelem kašlju, zasvojenju, dolgotrajni hrupavosti in hripi, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmanna. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano z Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 619, Magdelstrasse 25-25-a

Oglas reg. od ministrstva socialne politike, sanitetno oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933

Najmlajši raznašalec »Slovenca«

Petreček Urhas iz Begunj pri Cerknici želi vsem svojim cenjenim odjemalcem prav srečno in veselo novo leto 1940

slehernemu nekaj samoposebi umevnega, dokazuje 382 kopalnic, ki so razdeljene na 618 stanovanj. Koliko novih hišnih lastnikov pa je hkrati posestnik avtomobila povedo nove garaže. Zgrajenih jih je bilo samo devet. Da hiše ne leže v trgovskem središču kažejo trgovine, katerih je bilo v vseh 193 hišah urejenih le 19. Od teh hiš imajo samo štiri centralno kurjavo in samo ena dvigalo.

47.000.000 zazidanih

Kje so največ v preteklem letu zidali, ni težko ugotoviti. Ljubljana se že nekaj let širi proti severu. Zato je tudi v preteklem letu največ novih hiš zraslo na cenenih stavbiščih v smeri proti Ježici in St. Vidu. Tam je tudi že kar na stavbišču gramoz, zaradi česar je graditev še nekoliko cenejša. Več novih zgradb je zraslo tudi ob Dolenjski cesti, dočim v drugih delih mesta ni bilo posebne gradbene delavnosti. Z vsemi novimi hišami je bilo zazidanih skupno 28.500 kv. m. Graditev vseh teh stanovanjskih hiš pa je ocenjena na 47 milijonov dinarjev. Po številu milijonov je Ljubljana že to število večkrat presežala, zlasti v dobi konjunktur, ko so zidali večje palače v središču mesta. Napram lanskemu letu pa je bilo zazidanih za tretjino več denarja, saj je lani zasebna gradbena podjetnost zazidala le okrog 33 milijonov dinarjev.

Gospodarske zgradbe

Drugo sliko nam dajo gospodarske zgradbe v letu 1939. Novih gospodarskih zgradb je bilo postavljenih 48 (lani 15), gospodarskih prizidkov je bilo postavljenih 65 (lani 25), gospodarskih prizidav pa je bilo 48, lani le 28. Lani je znašala vrednost gospodarskih zgradb in gospodarskih adaptacij le 1,6 milij. din, dočim pa znaša letos 14,8 milij. din. Pri teh gospodarskih zgradbah, ki so bile večinoma napravljene v sredini mesta, je bilo urejenih 15 trgovin, 40 skladišč, 24 garaž, 5 sušilnic in 8 dvigal. V vseh teh gospodarskih zgradbah pa je bilo pridobljenih le dvoje stanovanj, in sicer eno enosobno in eno dvosobno.

Prezidave

Poglavje zase so preureditve hiš v stanovanjske namene. Prizidav je bilo 85, prezidav pa 89. Prezidave so bile večinoma v podstrešjih, kjer so urejali podstrešna stanovanja. S prezidavanjem je bilo urejenih 58 stanovanj, med temi 15 samskih, dve stanovanjski kuhinji, 20 enosobnih stanovanj, 16 dvosobnih stanovanj, tri trisobna stanovanja in po eno pet- in šestosobno stanovanje. Zanimivo je, da je bilo pri teh stanovanjih urejenih 65 kuhinj, 63 kopalnic, 68 drvarnic in 118 stranišč. Razumljivo razlago za to dobimo, če upoštevamo, da je z novo kanalizacijo v Udmatu mnogo hišnih posestnikov začelo urejati stranišča na vodno izplakovanje. Prezidave v stanovanjske namene so veljale 4.700.000 din.

90 milijonov dinarjev

Ce torej pogledamo gradbe z bilanco leta 1939, vidimo, da je bilo z novozgrajenimi stanovanjskimi hišami in s preureditvami in pregraditvami urejenih 678 stanovanj v Ljubljani. Med vsemi temi stanovanji imajo ogromno večino eno- in dvosobna. Skupni gradbeni stroški zasebne gradbene podjetnosti v Ljubljani pa presegajo 66 milijonov dinarjev. Če prištejemo k tej številki še gradbeno podjetnost mestne občine, banovine in drugih javnih institucij, vidimo, da je bilo zazidanih v Ljubljani letos v visoke stavbe najmanj 90 milijonov dinarjev. Dal Bog, da bi prihodnje leto živeli stanovalci srečno ne le v vseh novih, ampak tudi v starih hišah bele Ljubljane!

Pri afekciji želodca in črev v začetnem stadiju zelo dobro koristi vrelc Tempel ali Styria

Za Jegličev akademski dom

60 darovali: Ban dravske banovine dr. M. Natlačen 25.000 dinarjev; občina Kranj 6.000 din, občina Jesenice 5.000 din, Akademski igralska družina (dobitek od igre »Cvrček za pečko«) 1.453,50 din; po 500 din: Plamen, kovinarska zadruga z o. z., Kropa, občina Radeče, občina Slov. Konjice; 200 din: občina Sveti Jošt, okraj Ljubljana; po 100 din: Prosvetno društvo v Kropi, občina Kropa, občina Loče, srez konjski; po 50 din: Gogala I. župnik, Stara Oselnica, inž. L. Gorše, Ljubljana; po 25 din: občina Primskovo, okraj litijski; 14,75 din: Kokalj F., župnik p. v., Uršna sela; neimenovana iz Ljubljane 10 din. Akcija za Jegličev dom se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Postavimo čimprej pokojnemu vladiki spomenik, akademski mladini ob dvajsetletnici univerze pa dostojen dom! Akcija za Jegličev akad. dom.

Nova župnija na Rakeku

Na god sv. Nikolaja leta 1939 je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman podpisal ustanovno listino za novo župnijo presv. Srca Jezusovega na Rakeku. S prvim januarjem leta 1940 stopi nova župnija v svoje življenje. Tako imamo sedaj v ljubljanski škofiji 276 župnij in prvo župnijo, ki je posvečena Srcu Jezusovemu.

Potrebo nove župnije utemeljuje ustanovna listina takole: »Ta kraj (Rakek) je po novi razmejitvi med Jugoslavijo in Italijo postal važna obmejna postaja in se je v njem naselilo mnogo uradništva in drugega prebivalstva. Uspešno dušno pastirstvo s sedeža župnije v Cerknici je bilo otežkočeno. Da se ustreže utemeljenim prošnjam prebivalstva in odpomore zahtevam dušnega pastirstva, je podpisani ordinarij sklenil, da se samostojna župnija na Rakeku ustanovi.« — Nova župnija ima nad 1300 prebivalcev, petrazredno ljudsko šolo in meštansko šolo z dvema vzporednicama: vse to dokazuje, kako potrebna je bila nova župnija.

Kdo ima za ustanovitev nove fare največ zaslug? Brez dvoma je to sedanjí župnik v Cerknici g. Ivan Štrajhar, ki se je z veliko ljubeznijo žrtvoval in gradil novo farno cerkev. On je Rakeku posvetil največ svojega dela in z vsemi močmi delal, da se nova fara ustanovi. Ko pa je meseca marca leta 1939 prišel na Rakek duhovnik, je s tem prevzvišeni g. škof dr. Rožman tudi v dejanju pokazal, da hoče imeti na Rakeku novo župnijo.

Naloga novega duhovnika je bila izpeljati in dovršiti, kar se je prej začelo in delalo. Vse delo za ustanovitev fare pa je tako naglo napredovalo, da nihče ni mogel misliti na tako naglo ustanovitev fare, ki pozna težave, ki so predvidene pri ustanavljanju nove župnije.

Rakek ni ne izrazito kmetska župnija, ne delavska in ne uradniška. Saj je tu komaj dobra polovica kmetskega življa, vse drugo je državni uslužbenec, obrtnik in delavec. Tako mešano družino povsem zadovoljivo voditi, to terja od voditelja velike modrosti in uvidenosti, od faranov pa širokogrudnega sodelovanja. Naloga nove župnije ne bo lahka, pa silno važna in potrebna: ohraniti in gojiti vero in pravost in na teh dveh temeljih ohranjati državi zveste državljane. Zato je ljubljanski škof z vso velikodušno ljubeznijo vodil in podpiral težnje in delo za ustanovitev nove župnije. On s svojega vzvišenega razgledišča hoče vsem krajem svoje škofije prinesiti kar najboljšo versko življenje in to po župnijah. Čim več imamo v trdno enoto povezanih župnij, preko katerih bomo ljudem posredovali nadnaravno življenje božjega kraljestva v dušah, tem bolj bomo narodu mogli dati globokih temeljev vere in pravosti. Prav enako razumevanje je imel za nas Rakovec tudi g. ban dravske banovine dr. Marko Natlačen, ki nam je z mnogokratnimi podporami pomagal graditi cerkev in nam je šel z vso naklonjenostjo na roko pri ustanavljanju župnije.

Ljubljana zida v letu krize

Zgrajenih je bilo 193 stanovanjskih hiš s 618 stanovanji

Živimo v dobi neprestanih kriz. Odkar je obiskala Evropo velika gospodarska kriza, ki smo jo pri nas čutili najhuje v l. 1932—1935, se ponavljajo krize kakor post v pratiki. Sedaj izbruhne kriza v tem delu Evrope, sedaj v drugem. Tudi letošnje leto s hudimi krizami Evropi ni prizaneslo, pa tudi nam ne. Velika gospodarska kriza je dala Ljubljani svoje pečat. Najbolj ga je pritisnila gradbeni stroki. V letih pred krizo so v Ljubljani zidali zasebniki z izredno korajžjo. Tako je bilo l. 1931 zgrajenih 155 hiš s 496 stanovanji, dočim je l. 1934. v času najhujše krize bilo zgrajenih le 52 hiš s 163 stanovanji. Zadnja leta je bilo zgrajenih v Ljubljani vedno nad 100 novih hiš z povprečno nad 400 stanovanji.

Zidali so mali ljudje

Kaj pa letos? Človek bi mislil, da bo evropska vojna tudi Ljubljani pokazala svojo trdo pest. In jo je tudi. Vendar so posledice vojne v Evropi prav obratne kakor posledice gospodarske krize pred sedmimi leti. V l. 1939 je namreč Ljubljana zidala kakor še nikdar poprej. Potkolka je vse rekorde, ki jih je imela v časih najboljših konjunktur. Pripomniti moramo le, da v preteklem letu

niso zidali petični ljudje, ki brez večjih težav spravijo skupaj potrebne stotisočke za stanovanjsko hišo. Ljudski glas je izrekel pravilno sodbo, ko je dejal, da se bogatim vojna v Evropi ne bo poznala in da so pravoceno poskrbeli, da zaradi nje ne bodo trpeli škode. Ustrašili pa so se mali ljudje, ki so morda dolga desetletja zlagali dinar k dinarju in tako nabirali železno rezervo za huda leta, če morda pridejo, prav gotovo pa za stara leta, ki se jih vsak boji. In tako se je zgodilo, da so prav v drugi polovici preteklega leta, posebno pa v zadnji tretini začele v Ljubljani rasti nove hiše kakor jeseni gobe po dežju. Začeli so se zlati časi za graditelje, kljub tveganosti zaradi draginje. V resnici so pa itak mnogo več tvegali gradbeni gospodarji, saj so podjetniki v večini primerov imeli izgovorjene dodatne stroške za primer povišanja cen.

1080 sob

Zaradi malih ljudi bo torej zapisano l. 1939 v ljubljanski gradbeni statistiki kot rekordno leto. Postavljenih je bilo namreč v Ljubljani 193 stanovanjskih hiš, torej približno še enkrat toliko kakor lani, ko so jih zgradili le 103. Da so zidali le mali ljudje, uradniki, obrtniki itd., dokazuje najlepše to, da je bilo 52 hiš pritičnih in 108 enonadstropnih. Le 12 je bilo dvonadstropnih 15 trinadstropnih in šest štirinadstropnih. Večina pritičnih zgradb ima po eno samo stanovanje, namreč 42. Druge hiše pa imajo vse po več stanovanj. Letos prevladujejo zlasti take enonadstropne hiše, ki imajo po tri stanovanja. V teh hišah je izkoriščeno podstrešje za podstrešno stanovanje, včasih pa je tudi del kleti preurejen v kletno stanovanje. V vseh teh hišah je bilo urejenih 618 stanovanj z 1080 sobami, dočim je bilo lani na novourejenih stanovanj 394.

Enosobna, dvosobna stanovanja s kopalnicami

Zanimiva je je podrobna razdelitev, ki tudi kaže kako ogromno večino so pri letošnji zasebni gradbeni akciji imeli mali ljudje. V vseh hišah sicer ni bila zgrajena niti ena stanovanjska kuhinja, kar dokazuje, da se vsi hišni posestniki izogibljajo nečistot in nesocialnih stanovanjskih kuhinj. Pač pa je bilo v vseh hišah urejenih 238 enosobnih stanovanj in 304 dvosobnih stanovanj. Razmeroma precej je bilo še trisobnih stanovanj namreč 53, nato pa že pridejo bele vrane, 11 štiri sobnih, eno petosobno in tri šestosobna. Samskih stanovanj pa je bilo urejenih osem. Zanimivo je, da v vseh teh novih hišah in pri vseh novih stanovanjih najdemo le 194 kabineto in le 146 sob za služkinje. Da je kopalnica že skoraj

Izbira ni težka, če se odločite za dober aparat znamke

KÖRTING

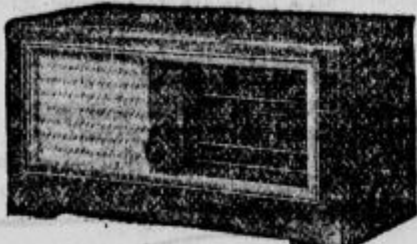
kateri si je pridobil sloves in dvakratno priznanje na mednarodni razstavi v Parizu

Dospela je nova pošiljka vseh tip KÖRTING aparatov, pa Vas vkladno vabimo na brezobvezen ogled istih KÖRTING

Glavno zastopstvo:

ANTON BIRKE

LIUBLJANA, Mestni trg 9

5 cevni Radio aparat Marelli-Super za ceno 1980 din

V račun vzamemo vse tipe radio-aparatov

Opozorjamo, da dajemo na vse Körtling radio-aparate dveletno jamstvo

Telefon štev. 24-56

Film o razpadu Avstro- ogrske monarhije

Shajališče vseh diplomatov in potentatov Evrope
Sybille Schmitz - Willy Birgel

Hotel Sacher

Ob 10.30, 15., 17., 19., 21. uri.
KINO MATICA, tel. 21-24

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 31. decembra: Nedelja po božiču, Silvester.
Ponedeljek, 1. januarja: Novo leto. Obrezovanje Gospodovo.
Torek, 2. januarja: Ime Jezus, Makarij Aleksander. Zadnji krajec ob 5.56. Herschel napoveduje sneg in vihar.

Novi grobovi

† Na Hribu pri Moravčah je umrla v petek daleč naokrog znana Dragarjeva mama gospa Frančiška Garanti in 88. letu starosti; tašča vsem priljubljenega župana Franceta Kokalja. — M. Pija Garanti deluje kot uršulinka v Ljubljani. Naj v miru počival! Zaljubljen naš iskreno sožalec!
† Pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji je v četrtek umrl 90 letni Kukovec Ferdo. Rajni je bil 60 let cerkovnik pri župni cerkvi ter ga je birmal škof Anton Martin Slomšek. Naj v miru počival!

Osebnostne novice

— Poročila sta se v trnovski cerkvi v Ljubljani g. Josip Blagovič in gđ. Štefka Kolman. Iskrno čestitamo in želimo obilno božjega blagoslova.
— Poročila sta se na sv. Štefana dan orožniški podnadnik iz Moš pri Smedniku g. Ankon Špenko in gđ. Frančiška Debevc iz Grahovega pri Cerknici. Obilo sreče!
— Poročil se je v petek, 29. decembra na Selih pri Slovenjem Gradcu g. prof. A. Uršič iz

Izšel je

Prva številka tega novega, razkošnega in po opremljenosti najprezentativnejšega slovenskega družinskega mesečnika je izšla, tako da so jo te dni dobivali v roke tisoči in tisoči slovenskih družin. — Z njeno zunanjo obliko je taka, da mora človeka osvojiti. Namesto dozaj navadnih ovitkov prinaša revija na naslovni strani krasno celostno sliko fotografijo »Kolednikov« v bakrogravski. Slik v bakrogravski — domačih in tujih, obojih izbranih — ima list osem strani. Poleg tega prinaša prva številka krasno barvano prilogo »Slovenec v narodni noši«. Sliko bo mogoče vzeti iz revije ter jo dati v okvir za okras naših domov. Na zadnji strani »Obiska« pa je krasna slika »Zal«.

Vsebinska pa je takale: Na prvi strani je »Pesem za božič«, ki jo je napisal mladi, pa že upoštevani pesnik Severin Šali. Kremenito in zgosteno je napisana zgodba iz časov rdeče republike v Prekmurju o »Očetu in sinu«, ki jo je napisal T. Duh. Dalje izhaja v mesečniku roman »Juarez in Maksimilijan«. Ta roman je služil za podlago znamenitemu Dieterlejevemu filmu »Juarez«, ki ga je pripravila družba »Warner Brothers«. Ta film smo pred kratkim gledali tudi v Ljubljani. Film je bil tako lep, da je bil v Ljubljani na sporedu skoraj 14 dni — ob razprodanih predstavah. Roman »Juarez in Maksimilijan«, ki izhaja v »Obisku«, je ilustriran s slikami in risbami R. Bednařika je napisal izredno zanimivo, lepo ilustrirano reportažo o »San Marinu, republiki svetnika z Raba«, tej majčkeni neodvisni državi, v kateri res še vlada svoboda in plemenita demokratičnost. Iz knjige »Priče trpljenja Gospodovega«, je povzeta »Legenda o velikem rabinu«. Legenda je napisana krasno, saj je delo velikega italijanskega mojstra, Noblova nagradjenca Giovanni Papinija. Sledi odlični pregled »Svet v mesecu dni vojne«. Pregled je napisal Ruda Jurčec. Tehten in poučen je članek Draga Potočnika: »Cene, plače, draginja«. Sredi mesečnika so čez cele strani še štiri priloge v bakrogravski, vse štiri aktualne. Najzanimivejša pa so prav gotovo tiste slike, ki predstavljajo sovjetsko modo. »Obisk pri knjigah« nas seznanja z novimi našimi knjigami. O »Sportu, skrivnosti svetovnega slovesa Finske« piše pregledno in poučno Ciril Šonkal. Revija ima dalje še »Pogled v filmski svet«, bogat z risbami in kroji opremljen modni del, oddelek za naše gospodinjice in kuharice, sestavek o ročnih delih, poseben tečaj za fotoamatere, dalje kotiček »Za najmlajše prijatelje«, obširno, zanimivo rubriko »Šah«, »Uganke prevejanke« in eno stran smešnic.

S prvo številko se je »Obisk« krasno uvel. Ker se je bati, da bo prva številka naglo pošla, ne odlašajte z naročilom. »Obisk« velja letno samo 72 dinarjev in ga naročite na naslov: »Uprava »Obiska«, Ljubljana, trgovina Ničman, Kopitarjeva ulica.

Ptuja z gđ. Tatjano Čuček, stud. phil. iz Ptujja. Bilo srečno!
— Odlikovanje. S srebrnim zaslužnim križcem za gasilske zasluge je odlikovan g. Alojzij Mazgon, tajnik prostovoljne gasilske čete v Mokronogu.
— Poroka. Dne 28. decembra sta se v cerkvi sv. Petra v Ljubljani poročila gđ. Dolenc Gabrijela in g. Kreger Aleš, oba iz uglednih ljubljanskih katoliških družin. — Čestitamo!

Srečno in veselo 1940. leto

Želita vsem svojim cenjenim odjemalcem in se še nadalje toplo priporočata
Brata LOGAR, urarja, Ljubljana, Pred škofijo 15
Telefon 44-32

— Povodom moje 85 letnice mi je došlo toliko sicer nezasluzenih čestitk, da mi pri najboljši volji ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Naj mi bo dovoljeno tem potom vsem skupno izreči mojo priščno zahvalo. Vsem čestitujem želim blagoslovljeno in srečno Novo leto. — Ivan Sušnik, kanonik.
— Komunistični agitatorji begajo ljudi po deželi, kakor nam poročajo iz dolenskih hribov, češ da bo denar propadel, da ga bodo žigosali itd. Ljudje so zaradi tega zbegani ter hitijo svoje borbne prihranke spraviti v blago te ali druge vrste. S tem pa se povzročita v gospodarstvu zmeda in ljudem dela škoda. Oblasti naj bi pazile na take popotne ptice ter jim zapre lažnjive kljune, da ljudi obvarujejo škode.

VAN KAIT

— Turistovski vlak na Novega leta dan. — Na novega leta dan vozi vlak štev. 920, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.40, kot turistovski vlak. Povratek je mogoč zvečer z vlakom, ki prihaja v Ljubljano ob 22.10, ki za ta dan tudi obratuje kot turistovski vlak. Oba vlaka imata direktno zvezo z Bohinjsko Bistrico in z Ratečami-Planico.
— Dekleta iz ljubljanske okolice opozarjamo, da se 15. januarja 1940 na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Šiški, Ljubljana VII., prične kmetijsko-gospodinjski tečaj, ki bo trajal do Velike noči. Pouk bo trikrat na teden, brezplačen. Le za kuhanje pripeljajo učence po 18 din tedensko. Sprejemajo se samo kmečka dekleta. Ne zamudite prilike! Prijavite se do 14. januarja 1940.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

— Nova knjiga proti komunizmu. Prvkar je izšla nova knjiga proti komunizmu. Napisal jo je dr. Ivan Ahčin in nosi naslov: »Komunizem, največje zlo našega časa«. Knjiga na izredno preprosto in poljuden način popisuje do podrobnosti to zablodo našega časa in je zato primerna in dostopna najširšim množicam našega naroda. Cena knjige je 10 din in se naroči pri Zvezi fantovskih odsekov v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7-1. Knjigo toplo priporočamo.

Kupim Weekend parcelo

veliko 1.000 do 20.000 m² po možnosti s solnčno lego. Prednost ima parcela preko katere teče kakšen potoček, ali pa je tik ob vodi. — Ponudbe poslati pod »Weekend parcelo« na upravo »Slovenec« pod št. 20253.

— Za revne izseljenske otroke za božič so darovalce naslednje šole: II. razred osnovne šole Brezovica pri Ljubljani, pod vodstvom gospe Leopoldine Kogej, meščanska šola v Šmihelu pri Novem mestu ter II. razred meščanske šole v Zagorju ob Savi pod vodstvom gospe Vide Suhadolnik. Za obliko, živila, knjige ter pisemca, ki smo jih prejeli od navedenih darovalcev, se družba sv. Rafaela vsem iskreno zahvaljuje v imenu slovenskih izseljencev, vse ostale šole pa prosí, da ta prelepi zgled posnemajo.

Vsem prijateljem in znancem
in vsem hmeljarjem mnogo
sreče, zdravja in veselja v
novem letu 1940

MAKS CUKALA

Sv. Jurij ob Taboru

— Opozorilo vlagateljem. Denarni zavodi, včlanjeni v podpisanih organizacijah, želijo, da vlagatelji ne bi prvih 15 dni v januarju predlagali vložitnih knjižic zaradi vpisa obresti, ker bodo v tem času polno zaposleni z zaključevanjem računov. Obresti za preteklo leto se bodo itak že s 1. januarjem 1940 pripisale na vloge, čeprav ni knjižica predložena. Društvo bančnih zavodov v dravski banovini, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zdravna zveza v Ljubljani, Zveza slovenskih zdravov.

BOUVIER
VINO V STEKLENICAH
GORNJA RADGONA

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Ni še prepozno za nakup Družinske pratike za leto 1940, vendar treba pohiti, ker se zaloga vidno manjša. Ako je ne morete več dobiti v domači trgovini, pišite na naslov Jugoslovanske knjižarne ali prodajalne H. Ničman v Ljubljani, kjer vam se lahko posreduje. Pripominjamo, da se morete udeležiti nagradne tekme le z nakupom Družinske Pratike.

— Državna meščanska šola v Zagorju ob Savi je priredila 22. decembra 1939 božičnico. Spored je obsegal ljubko božično igro s petjem in obdaritev tretjine učencev. Upraviteljstvo se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k obdaritvi najslabše plačanih dijakov, zlasti kralj. banski upravi, Banovinski sekciji Rdečega križa, veletrgovini Mayer v Ljubljani in domačima trgovcema gg. Miheliču in Mrnuhu. Naša meščanskošolska mladina se je spomnila tudi bratov in sester v tujini in jim poslala potom Rafaelove družbe v Ljubljani skromno darilce.

V imenik zdravniške
zbornice je bil vpisan
dr. Alojz Boh iz Ljubljane

— Božična številka »Naše zvezdec« ima sledečo bogato vsebino: F. S. Finžgar, Sveta noč; K. Mauser, Nekoč so pravili; dr. A. Kuhar, Z očmi uprtimi v Boga; J. Oražem, Sveto pismo; L. J. Zabkar, Za božič tudi tole pomisli; D. Vodnik, Božično pismo; Narte Velikonja, Sebičnost; M. Pučko, Sredi polja; J. Cukale, Grajska ulica; Pol-ton, Papirnatni pastirčki; Jos. Šimen, Sigmund Freud; J. Langerholc, Ko prvokrat vidiš človeka; G. M., Naša kri na jugu države; L. O., Spomin iz bolnišnice; dr. J. J., Sodobna fizika in religija; Janko Mlakar, Magdina žrtve. Pod rubriko: Ali so bili naši kulturni delavci verni: Fr. Jesenovec, Franc Levstik (1831—1887); Hublet-Anžič, Zavodar. — Uprava »Naše zvezdec«, Ljubljana, Streliška ulica 12-II., obenem vlnudno prosi vse one gg. poverjenike, ki imajo morda odveč številke »Naše zvezdec«, naj jih nemudoma vrnejo, ker se priglajajo še vedno novi naročniki.

— Društvom in predavateljem ter voditeljem društev bo prav dobro služila brošura »Naša narodna vzgoja in obramba« (napisal E. Bojc). Sežite po tej aktualni knjižici, dokler jo še dobite v zalogi (bodisi na Prosvetni zvezi ali v knjigarnah). Cena je za društva pri PZ znatno znižana!

VAM PRINAŠA V LETU
1940 PREOBRAT V MODERNI KOZMETIKI

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 30. t. m. je objavljena »Uredba o državni mobilizaciji«, dalje »Navodilo vsem občinam in prišilnim združbam trgovcev in obrtnikov ob rednem izdajanju poslovnih knjižic (legitimacij)«, »Prodajne cene bencinske mešanice«, »Odločba o ustanovitvi posvetovalnega odbora za rebo malih živali« in »Razglas o odobritvi novega tržnega reda mariborske mestne občine«.

Srečno novo leto želi
»KRISTAL« d. d. tovarna ogledal in
brušenega stekla
Centrala: Maribor, Koroška cesta 32
Telefon interurban 2132
podružnica: Ljubljana, Tyrševa c. 14
Telefon interurban 3075

— Knjigo »Živi izviri«, veliko slovensko zgodovinsko povest, v vsako društveno in zasebno knjižnico! Dobite jo v knjigarnah, a pri založbi (Marmontova 11) tudi na obroke.

— »Sale, burke in satire« — zbirko novih prizorov za predpustne in druge prireditve (4 zvezki, napisal Iv. Var) dobite od 10. januarja dalje v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Ker je zaloga majhna, pohitite!

— Pri zaprtju, motnji v prebavi, vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Kočevski Slovenec, ki izhaja v Kočevju, prinaša v zadnjih številkah zanimive članke o Jakobu Petelinu-Gallusu izpod peresa dekana g. Skubica. Prihodnja številka pa bo objavila zelo važne podatke o Trubarju, istotako od g. dekana Skubica, odličnega našega domačega zgodovinarja, na kar opozarjamo naše zgodovinarje in slovenske.

Stare tube zobnih past potom drogerije Gregorič, a staro medenino, baker, bron, cink itd. kupuje direktno »Rupena-Lutz«, pri etari cerkvi v Šiški. Staro železo istotam.

— Autopodjetje J. Gorican sporoča cenjenemu občinstvu da bo reducirano nočne vožnje ob delavnikih iz Trčrja v Ljubljano in obratno s 1. januarjem 1940. Vozilo se bo ob delavnikih samo ob sredah in sobotah ter ob nedeljah in praznikih po starem voznom redu.

— »Združenje jugoslovanskih glasbenih avtorjev« (UJMA) sporoča, da se bo nahajala od 1. januarja 1940 dalje njegova poslovavnica za Ljubljano in okraje v bivši ljubljanski oblasti v Ljubljani, Reeljeva cesta 13-1, tel. 20-74.

Žrebanje efektne loterije obrtnega društva v Kamniku

se prstavi na dan sv. J. čefa dne 19. marca 1940. — Obilo sreče in mnogo uspehov želi vsem naklonjenim v novem letu!
Odbor efektne loterije obrtnega društva v Kamniku

— Izšla je prva številka fantovskega glasila »Kres« za leto 1940. Prinaša novoletno poslanico obeh slovenskih škofov našim fantom ter še deset najraznovrstnejših člankov poleg obilnega zanimivega drobiža. Na koncu je začetek nove Campove povesti iz dni majniške deklaracije »Ivan Novak«, ki obeta biti zelo privlačna. Z novim letom je postal ta naš edini fantovski list iz mesečnika štirinajst dnevnika, kljub temu pa je še ohranil isto naročnino 20 din, če jih prihaja naj-

Podaljšujemo do 14. januarja 1940!

Na željo novih naročnic prelagamo čas plačevanja naročnine za Kmečko ženo, da se morejo udeležiti še nagradnega žrebanja, do dne 14. januarja 1940, in žrebanje na 21. januarja 1940. — Zgodilo se nam je to, da nam je zmanjkalo številke iz tega leta in si tako nove naročnice niso moge ogledati lista. Zato hočejo imeti možnost, da si prvo številko prej ogledajo, nato šele naročijo. Tudi vse tiste, ki so z naročilom odlašale, naj sedaj pohitijo in naj pišejo po eno številko na ogled, ki jo pošljemo brezplačno!

Uprava Kmečke žene, Maribor.

manj 5 na skupni naslov, pa le 18 din. Mogoče je list naročiti tudi samo za pol leta, ker bo vsako polletje (13 števil) celota zase. Za pol leta stane 10 din, na skupni naslov 9 din. Naroča se: Uprava »Kres«, Ljubljana 8. Vsak slovenski katoliški fant mora imeti »Kres«!

Št. Vid nad Ljubljano

Ljudska šola v Št. Vidu nad Ljubljano je kot običajno tudi letos dne 22. t. m. priredila prav lepo božičnico na korist revne mladine. Po uvodnem petju božičnih pesmi in deklamacij ter primernem nagovoru g. upravitelja je bilo obdarovanih 92 otrok. Razdelilo se je 17 parov čevljev, 27 m blaga za moške, 44 m blaga za ženske obleke ter 124 zimskega perila. Iskrena zahvala kraljevski banski upravi, krajevnemu šol. odboru in drugim dobrodelnim institucijam ter blagim dobrotnicam in dobrotnikom. Naslednjega dne pa je tukajšnja tekstilna tovarna Hribernik in Co. naklonila 32 ljudskošolskim otrokom (istočasno 16 meščanske šole) kompletne obleke. Z lepimi otroškimi darilci okrašene obleke je solastnik tovarne g. Jos. Kavčič z božičnim nagovorom izročil veselim obdarovalcem. Enako iskrena zahvala!

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

Jesenice

Kino Krekov dom predvaja danes ob 3. pop. film »Vrnitev ob zori«; zvečer odpade predstava zaradi Silvestrova večera, ki ga priredi gledališka družina »Aljaž«. Na Novega leta dan ob treh popoldne se predvaja film »Druga poročna noč«, zvečer ob 8. pa se ponovi »Vrnitev ob zori«. Pri vsakem filmu drug tednik.

Veselo Silvestrovo bo drevi ob pol devetih v Krekovem domu. — Bogat in pester spored, poln smeja in humorja.

Danes ob pol 10. bo občni zbor počitniškega dijaškega krožka »Razor«.

V nedeljo, 7. januarja, ponovi gledališka družina »Aljaž« dramo »Plavž«. Ob treh popoldne bo zadnja popoldanska predstava te narodne igre iz naše preteklosti.

Ptujska gora

Prosvetno društvo na Ptujski gori priredi na Silvestrovo popoldne ob 3. Finžgarjevo narodno igro »Divji lovec«. Prijatelje naše prosvete najvljudneje vabimo.

Proizvod specialnih »COSY« copat. Tržiti in trgovina modnih čevljev, Litijska

želim cenjenim odjemalcem
srečno novo leto

in se najvljud. priporočam za nadaljno naklonjenost

Jeanette Mac Donald

Poleg 7 krasnih novih
Magerjev, ki bodo postali mahoma
last vseh filmskih poslušalcev, poje
JEANETTE MAC DONALD
Arije iz oper:
„Bohema“ in „Madame Butterfly“

Predstave ob 14.45, 17., 19. in 21.15 uri

Serenada ljubezni

Izredno zabavna vsebina, polna veselega humorja

KINO UNION, tel. 22-21

Matineja ob 10.30 uri dopoldne

LJUBLJANA

60 let uglednega obrtnega podjetja

Avgust Martinčič

Ljubljana, 30. decembra.
L. 1879 proti koncu decembra je bilo, ko je mlad in podjeten slovenski obrtnik — ključavničarski mojster Jakob Martinčič ustanovil v Ljubljani eno prvih slovenskih ključavničarskih podjetij, ki praznuje te dni pod firmo njegovega sina g. Avgusta Martinčiča 60 letnico obstoja. Iz skromnih početkov se je podjetje po zaslugi neumornega in poštenega dela očeta in sina v dobri 60 let razvilo v največje in najbolj renomirano podjetje te vrste v Ljubljani. Ustanovitelj podjetja Jakob Martinčič se je rodil 1849 v Jazbinah v fari St. Jurij pod Kumom. Kot deček je kazal veliko zanimanje za ključavničarsko obrt, zato ga je ondodni župnik Gestrin poslal v Steinz pri Gradcu, kjer se je izučil ključavničarske obrti. Po nekaj letih pomožniške dobe se je mladi podjetni pomočnik postavil na lastne noge. Tudi njegov sin Avgust se je odločil za ključavničarsko in se je izučil v očetovi delavnici. Potem pa je dobil državno ustanovo (mesečno 60 kron) in je odšel v Gradec, kjer je absolutiral štiri letne državne obrtne šole za umetno ključavničarsko stroko. Kmalu potem, ko je odslužil vojaške — kjer je postal artiljerijski mojster —, mu je umrl oče in leta 1910 je sam prevzel za njim podjetje

Zal je moral že po 4 letih na vojno, kjer je ostal ves čas. Po vojni se je spet z vsemi silami posvetil podjetju, ki je pod njegovo izkušeno roko in ob njegovem neugnanem, iniciativnem ter požrtvovalnem delu rastle in se razvijalo, tako da stoji danes na zavirljivi stopnji. Izdelki podjetja Avgusta Martinčiča so znani kot izredno solidni, v strokovnem in kvalitnem oziru brez prigrorov. Podjetje je med drugim izvršilo vsa ključavničarska dela v palači Trboveljske družbe, v palači Vzajemne zavarovalnice, v novi bežigradski gimnaziji itd., vespovsod v zadovoljstvo naročnikov. Zaradi svoje strokovne usposobljenosti je bil g. Martinčič poklican tudi za strokovnega učitelja na Obrtno-nadaljevalni šoli, kjer je učil pet let, od tega dve leti brezplačno. Mnogim bivšim vajencem, ki so danes že pomočniki ali samostojni mojstri, je iz te šole ostal v toplem spominu. Zadnja tri leta je g. Martinčič nekoliko bolehal, zdaj pa se je spet popravil in se z novimi silami posvetil svojemu podjetju.

G. Avgust Martinčič pa je nastopil tudi v javnosti. Bil je dvakrat načelnik strokovne ključavničarske zadruge, kjer je nadvse agilno deloval. Dvakrat je bil poklican tudi v mestni občinski svet, kjer je zlasti sodeloval pri raznih socialnih akcijah mestne občine. Največje zasluge si je pa pridobil za novi Vajeniški dom, kjer je še danes podpredsednik. Po svojem čustvovanju je g. Martinčič zaveden katoliški Slovenec, kakršen je bil tudi njegov pokojni oče, in zvest naročnik in inšerent naših listov.

Uglednemu ljubljanskemu obrtnemu podjetju in njegovemu lastniku g. Avgustu Martinčiču želimo ob pomembnem jubileju še mnogo, mnogo lepih uspehov!

KINO KODELJEVO — Telefon 41-64

Danes ob pol 3, pol 6 in pol 9 dva odlična velefilma:

IZGUBLJENA PATROLA

Slager film v češkem jeziku o osvobodilnih bojih junaškega slovenskega naroda

POZOR: Za silvestrov večer ob pol 9 za dodatek še en velefilm! Ker so vstopnice za večerne predstave že večinoma razprodane, si izvolite omisliti v predprodaji vstopnice za popoldanske predstave. — Ob pol 3 dva filma, znižane cene

Pozor! Ponedeljek ob pol 3., pol 6. in pol 9. uri: Izgubljena patrola — Tiger Arizona

PROFESOR PAZI SE

Briljantna komedija HAROLD LOYDA je izvala pri vseh dosežanjih, predstavah salve smeha

Novoletno čestitanje mestnega uslužbenstva županu

Ljubljana, 30. dec.

Davi ob 10 je župan g. dr. Juro Adlešič sprejel deputacijo mestnega uslužbenstva, ki so bili v njej pod vodstvom direktorja magistratnih uradov gosp. Franca Jančigaja predstavniki vseh kategorij mestnega uslužbenstva. Magistratni direktor g. Jančigaj je poudarjal proučeno skrb županovo za upravo mesta, da je dobila trden gospodarski temelj in zbudila zaupanje v solidnost, hkrati pa napredek na vseh področjih zaradi sistematskega in vsestranskega dela. Podčrtal je, da bi pesnik Prešeren moral ponoviti besede, s katerimi je počastil župana Hradeckega, da je s svojimi deli izpolnil najprejrejši up. Zahvalil se je pa v imenu vsega uslužbenstva tudi za božičnico, ki je bila prijeten spomin na dobo pred 12 leti ter je z vso hvaležnostjo odjeknila v srcih nameščencev. Posebno je pa govornik opozoril na veliko napredovanje mestnega uslužbenstva, ki ga je župan zasnoval, še preden so strokovne uradniške organizacije zaprosile zanj, sedaj pa tudi uresničili. Z zagotovili, da se župan tudi prihodnje leto lahko zaneša na najvestnejše sodelovanje mestnega uslužbenstva, je magistratni direktor g. Jančigaj zaključil svoj govor z najto-plejšimi voščili za novo leto.

Župan g. dr. Adlešič se je deputaciji zahvalil predvsem za dobro voljo uslužbenstva za sodelovanje in s prošnjo za enako vsemu pri delu v prihodnjem letu. Kajti, če bo občina močna, bo imelo od tega koristi tudi uslužbenstvo. Imel je sicer lepe načrte za uslužbenstvo, vendar jih pa zaradi izrednih razmer, ki zahtevajo tako nepričakovane velike izdatke, ni mogel povsem uresničiti, toda, če se ne bodo časi poslabšali, bo močnejše vsaj nekaj načrtov za uslužbenstvo uresničiti. Posebno ga veseli izjava predgovornika o pripravljenosti uslužbenstva za sodelovanje z županom kakor v eni družini, zato vsemu uslužbenstvu z enakimi občutki izreka najlepša voščila za novo leto.

Silvestrovanje

pridrejo drevi v Delavski zbornici združeni zasebni in trg. nameščenci. Pester spored!

I Zahvalna pobožnost v stolnici bo drevi, na Silvestrov večer, ob pol sedmih. Govor bo imel prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman. Po govoru bodo slovesne litanije presv. Srca Jezusovega in zahvalna pesem. Nato blagoslov s Najsvetejšim. Verniki vladno vabljani.

I Nočno čiščenje v stolnici bo v noči od 4. na 5. januar. Opravilo se bodo vsako uro od 9. zvečar do 4. jutraj molitve 22. ure; za praznik rojstva Gospodovega, in pa 5. ure: Čiščenje imena Jezusovega. Može in mladeniči vladno vabimo, da se udeležijo nočnega čiščenja v obilnem številu. Priporočamo prav posebno oblek v popolnčnih urah.

I Zlati jubilej. Mihael (Janez) Polutnik, brat zakristan pri cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani, obhaja danes, 31. decembra 50letnico svojega samostanskega poklica. Je pač znan premožen obiskovalcem te cerkve, posebno še duhovnikom, ki pridejo v to cerkev maševat in katerim vselej tako rad postreže. Bog ga živi še mnogo let!

I Kržanska moška kongregacija ima na praznik sv. Treh kraljev ob 5 popoldne članski cesta-

nek v družbeni dvorani v Križankah, na katerega že danes opozarjamo vse člane in prijatelje družbe.
I Rezervne častnike pozivamo, da se zglasijo v torek, 2. ali v petek 5. januarja 1940 od 17 do 19 v društveni sobi pododboru Združenja rezervnih častnikov »Zvezda«, II. nadst. — Kongresni trg, kjer se jim bo sporočila važna naredba komande draveke divizijske oblasti. — Pododbor Ljubljana.

Prav po domače bomo silvestrovali danes pri „Slamiču“

I Zenski odsek Sentpeterske prosvete sprejema prijave za šivalni tečaj, ki se bo začel takoj po novem letu. Prijavitelj se je pri odsekovni tajnici gospe Velikomji, Sv. Petra c. 93, kjer se dobe tudi vsa pojasnila.

I Ob zaključitvi razstave umetnostnega kluba LADE. Razstava umetnostnega kluba LADE, ki je privabila tudi ob božičnih praznikih lepo število ljubljancanov v prostore Jakopičevega paviljona, je bila 26. t. m. zvečer zaključena. Splošna zadovoljnost s prvo večjo prireditvijo oživljene LADE se zrcali med drugimi tudi v tem, da so bili razprodani vsi katalogi. Vseh obiskovalcev je bilo v številu 1135, vsekakor lepo število za sedanje čase. Da je bila prodaja umetnin razmeroma slaba, člani bodo kljub temu z velikim optimizmom nadaljevali svojo akcijo za oživljenje vseh štirih »Lad« in s tem za organizacijo velikih južnoslovenskih razstav v naših glavnih mestih od Sofije do Ljubljane.

I Delikatessa in specerijska trgovina Fr. Kham, Kongresni 8, v nedeljo cel dan odprta.

I Banovinski institut za raziskavanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani se tem potom najlepše zahvaljuje vsem, ki so s svojimi darovi omogočili prireditve božične bolnišnice. Posebno se še zahvaljujemo Učiteljski tiskarni in knjigarni Kleinmayer & Bamberg za poslane knjige, kakor tudi kavarni Emoni in Evropi za strokovne revije in ilustracije. Vsem darovalcem želimo srečno Novo leto. — Vodstvo.

NAZNANJAM

da som otvorila v pasaži, Ljubljana, Frančiškanka ulica št. 3, telefon 85-79 trgovino „SPIT“ z južnim sadjem. Cenj. odjemalcem nudim prvovrstno blago in po najnižjih cenah.

IVANKA BENEDIK

I Davčne napovedi. V roku od 1. do 31. januarja 1940 morajo vložiti napovedi na predpisane tiskane obrazce. I. za pridobitno: davčni zavezanci pridobitno in posebnega davčnega dodatka po čl. 59/II zakona o neposrednih davkih. 2. za davek na poslovni promet: a) poslastiški splošnega in skupnega davka na poslovni promet in davka na luksuz, b) knjigaški splošnega in skupnega davka na poslovni promet. Ti morajo vložiti letne prijave ter napovedati promet minulega leta 1939. 3. za rentnino: 3. za rentnino: davčni zavezanci, ki niso obdavčeni po kakih drugi davčni obliki od dohodkov na obrehtih, rentah in drugih imovinskih predmetih. Prijavitelj je dohodek iz leta 1939. Kdor napovedi ne vloži v roku od 1. do 31. januarja 1940 bo plačal kazni 3% odmerjenega osnovnega davka, a 10% kazni če napovedi ne vloži niti na osebni poziv v roku osmih dni. Druga podrobna navodila so razvidna iz pozivov nabitih na uradni deski mestnega poglavarstva in davčne uprave.

I Vsi prodajalci v Ljubljani, ki zaposlujejo hišno služabništvo, se vabijo, da si nabavijo najpozneje do dne 31. januarja 1940 davčne karte za leto 1940. Kdor ne bo nabavil davčne karte ali je ne bo nabavil pravočasno, bo moral plačati kot kazni 5 kratni znesek rednega davka. Karte se kupijo pri davčni upravi Ljubljana mesto soba št. 14, II. nadstropje, Vodnikov trg 5.

I Vsi delodajalci, ki plačujejo uslužbenški davek v davčnih znamkah, se vabijo, da v smislu določil razpisa ministrstva financ z dne 10. sept. 1929 št. 83.390 predložijo tekom januarja 1940 pristojni davčni upravi Ljubljana mesto v pregled knjižice uslužbenškega davka za leto 1939.

Če ne predložijo knjižice, se bo proti njim postopalo po čl. 139 odnosno v primeru davčne utaje po čl. 142 zakona o neposr. davkih.

I Izvrsten silvestrski in novoletni program v kinu Slogi. Parola »s smehom in dobro voljo v Novo leto« je bila odločilna, ki se je uprava kina Sloga izbirala svoj silvestrski in novoletni program. Stanlio in Olio, danes najbolj priljubljena komika sta gotovo najprimernejša, da nudita ljubljanski publiki dve uri vesele zabave in razvedrila. Njihov najnovejši film »Dva šaljivca na planinah« je ena najboljših burk obeh kraljev smeha in prepričani smo, da si bo vsak ljubljanečan o praznikih z veseljem ogledal »oba junaka«, ki uganjata svoje burke to pot kot odlična alpinista.

Srečno in veselo novo leto

želiva vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem **manufaktura Jeločnik & Simončič — Ljubljana** Pred Skofijo 13

Gledališče

Drama: Nedelja, 31. decembra ob 15: »Zene na Niskavuorijus«, Izven. Globoko znizane cene od 16 din navzdol; ob 21: »Tri komedije«, Izven. — Ponedeljek, 1. januarja ob 15: »Princeska in pastirček«, Mladinska predstava. Izven. Znižane cene.

Opera: Nedelja, 31. decembra ob 15: »Pri belem konjčku«, Izven. Znižane cene; ob 21: »Fraguita« Gostovanje Zlate Gjurgjenac. Izven. — Ponedeljek, 1. januarja ob 15: »Gorenjski slavoček«, Izven. Znižane cene; ob 20: »Nižava«, Izven. Znižane cene.

Radio Ljubljana

Nedelja, 31. dec. 8 Jutranji pozdrav (plošče) — 8.15 Kmečki trio — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Prenos cerkv. glasbe iz trnovske cerkve — 9.15 Verski govor (g. prior V. Učak) — 10 Kvintet (2 violini, viola, violončelo, kita-

ra) — 11 Vesel koncert: Bežigradski pev. zbor in kvartet mandolin (vodi Antunovič) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Radij. orkestra 17 Kmet. ura: Gnojenje in pridelki (inž. J. Suhadolec) — 17.30 Orgelski koncert (prof. P. Rančigaj) — 18.10

V novem letu

želi mnogo sreče in uspeha vsem cenjenim naročnikom tovarna

JOS. REICH

za kemično čiščenje in barvanje oblek
Pranje in svetlokanje perila

Zvonjenje — 18.15 Prenos zahval. slovesnosti iz franč. cerkve — 18.30 Zvonjenje — 19 Napovedi — 19.05 Zbor praških učiteljev (plošče) — 19.20 Nac. ura: Senjski književniki (Dinko Hudoba, Zgb) — 19.40 Koroške pesmice (plošče) — 20 Staremu letu v slovo. Vesele pesmi in kuplete poje M. Premelč, igra Kmečki trio — 21 Silvestrovanje: I. del: Poglejmo nazaj! — 22.30 II. del: Poglejmo okrog sebe! — 24 III. del: Poglejmo naprej!

Ponedeljek, 1. jan.: 9 Napovedi — 9.05 Pihalni kvintet — 9.45 Verski govor (škof dr. Gr. Rožman) — 10 Prenos cerkv. glasbe iz stolnice 11 Narodne pesmi iz zbirke »Ljuba si pomladi« (Breda Šček) poje Ant. Sladoljev, pri klavirju prof. P. Šivic; vmes plošče — 12.30 Objave — 13 Napovedi — 13.02 Pevski in orkestral. koncert. Sodeluje: Zlata Gjurgjenac, članica belgr. opere, in Radij. orkester. Dirigira D. M. Šijanec — 17 Radijski orkester in Prešerni fantje. Radijski orkester — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 20 Nekaj resne, nekaj plesne glasbe (plošče) — 21 Koncert voj. godbe — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Izseljski večer: 1. Vojaka godba. 2. Nagovor (F. S. Finžgar). 3. Božična pesem (posnetek). 4. Narodne s spremljevanjem Radij. orkestra, poje Tone Petrovič.

„TRIGLAV“ industrija perila in obleke

J. OLUP, Ljubljana

vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem želi prav srečno in veselo ter uspeha polno novo leto 1940

Rokodelski oder

Jutri, novega leta dan, popoldne ob petih, bo uprizoril Rokodelski oder veličastno katoliško dramo »Prva legija«. Igra kaže pomembnost in veličino jezuitskega reda in je prav primerno, da jo Rokodelski oder uprizori prvi dan leta, v katerem bo obhajala Jezusova družba svoj štiristoletni jubilej. Zato je želeli, da slavno občinstvo pri tej igri zasede prav vse prostore v dvorani Rokodelskega doma in da si oskrbi vstopnice kolikor močje že v predprodaji, ki bo jutri od 10 do 12 v Rokodeleškem domu, Komenskega ulica št. 12. Pričetek igre je jutri točno ob 5 popoldne.

Prireditve in zabave

Prosvetno društvo na Viču priredi danes ob 8 zvečer Silvestrov večer s pestrnim sporedom. Med drugim je na sporedu tudi Cerenjeva opereta v dveh dejanjih: »Čevljar in vrag«. Vabljani vsi člani kakor tudi naši prijatelji!

Prijateljem Šišenske prosvete! Danes vsi na naše Silvestrovanje v kavarni gostilne Keršič ob 20. Pripravljen je zanimiv in pester spored. — Na svidenje!

Prosvetno društvo v Zeleni jami priredi za svoje člane družabni večer v nedeljo, dne 31. dec. t. l. v novi dvorani v Zlati ulici v Zeleni jami. Pričetek ob 8. Članstvo vladno vabljeno!

Sentjakobčani! IV. Prosvetni večer bo v torek, dne 2. januarja točno ob 8 zvečer v farni dvorani. Na sporedu je predavanje g. inž. Sodje o tieku.

Srečno novo leto!

želita vsem cenjenim strankam

FRANC IN ANICA ŠIMENC

bigijenična pralnica in svetlokalnica

Kemično čiščenje oblek

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

in sprejemališče

Frančiškanska pasaža

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: v nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78; v ponedeljek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetaka c. 4 in mr. Bohinec ded., Rimeka c. 31; v torek: mr. Leustek, Reeljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Sv. Trojica v Slov. goricah

Katoliško slovensko izobraževalno društvo vpripori na novega leta dan po večernicah v novem domu ljudsko igro »Četrta božja zapoved«. Prijatelji društva vabljani!

Naš vesel silvestrski in novoletni program!

LAUREL-HARDY

Dva šaljivca na planinah

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Bomba smeh!

Danes ob 10.30 matineja: Grofica Walewska
Jutri ob 10.30 matineja: Dva šaljivca na planinah

Kino Sloga, telefon 27-30

A Metro-Goldwyn-Mayer PICTURE

MARIBOR

Kako je z elektrifikacijo Slovenskih gor

Maribor, 30. decembra.

Danes se pač vsak kraj, če je nekoliko agilen in gospodarsko močan, trudi za elektrifikacijo, ki postaja vedno nujnejše naše gospodarsko vprašanje. Priznati je treba, da je Slovenija v zadnjem času v tem oziru precej napredovala, česar pa za severne območje dele ni mogoče v toliki meri trditi, saj je še mnogo naših predelov, ki še niso uspeli s svojimi zahtevami in napori za elektrifikacijo. Niso vsi kraji tako srečni kakor na primer svečinska okolica, ki je elektriko dobila pred dvema letoma in Gornja Radgona ter njeno zaledje, ki prav te dni zaključuje prvi del svojega velikega elektrifikacijskega načrta.

Med kraji na naši severni meji je najbolj potreben elektrifikacije St. Lenart z zaledjem, ki sicer ima sedaj elektriko, ki jo proizvaja v svoji elektrarni takojšnja zadruga, vendar taka elektrifikacija ne zadostuje niti za trg sam, kaj šele za druge okoliške kraje, poleg tega pa je tok te zadruga silno drag, saj ga oddaja po 12 do 14 dinarjev za kilovatro uro.

Te pomanjkljivosti so krajevne činitelje privedle do akcije, da bi se elektrifikacija temeljito izvedla. Pred časom je prišlo tudi že do posveta med interesi in mariborskimi električnimi podjetjem. Na teh posvetih je bilo zlasti govora o napeljavah daljnovoda iz Maribora preko Pesniške doline do Sv. Lenarta, oziroma do Sv. Trojice. Za napeljavo takega daljnovoda bi bilo treba 500.000 dinarjev. Na sestankih je bilo dogovorjeno, da ta kredit preskrbi merodajni činitelj iz St. Lenarta pri lenartski okrajni hranilnici. Sredstva za ostala elektrifikacijska dela bi dala na razpolago mariborsko mestno električno podjetje. Ta kredit bi odjemalci vračali mariborskim mestnim podjetjem skupaj s plačilom toka, ki bi po kalkulaciji, ki je bila napravljena, stal 5 din za kw uro. V tej ceni pa je všteto že tudi odplačilo kredita. Okoliške občine bi imele tok še ceneje, ker jim ne bi bilo treba odplačevati vsote, ki bi jo St. Lenart moral sam plačati kot odkupnino omrežja, ki je last že obstoječe zadruga.

Tak je bil položaj pred izbruhom evropske vojne. Merodajni činitelji so z končno veljavno odločitvijo v tem vprašanju odlašali. Medtem so cene materialu za elektrifikacijo tako narasle, da sedaj ne bi več zadostovalo 500.000 dinarjev za napeljavo daljnovoda in bi bilo treba primakniti še kakih 300.000 dinarjev in tudi stroški za ostala dela bi narasli, ker je za ta dela potreben material v ceni narasel. Tako sedaj izgleda, da je zamisel elektrifikacije St. Lenarta in okoliških občin propadla in da bodo interesi morali še dolgo čakati na toliko zaželeno elektriko. Škode s propadom tega načrta pa ne bo imel samo St. Lenart z bližnjo okolico, ampak tudi drugi kraji, ker bi z izvršitvijo te zamisli bila dana možnost, da se elektrifikacija razširi tudi dalje.

Vsem cenj. odjemalcem želi
srečno in veselo novo leto
Franc Cverlin
modno krojaštvo in konfekcija
Maribor

m Rojstva in smrti v stolni župniji. V stolni in mestni župniji je bilo v l. 1939. rojenih 781 otrok, od teh 58 mrtvorajenih. Od živih otrok je bilo 331 dečkov in 342 deklic. V teh podatkih so všteti tudi otroci, ki so bili rojeni v poročnišnici. V župniji sami je bilo rojenih 83 otrok, od tega 43 dečkov in 40 deklic. V župniji je umrlo 117 oseb, od tega 53 moških in 64 ženskih. Porok je bilo v preteklem letu 93.

m Smrtina kosa. V Prešernovi ulici je umrl 77 letni upokojeni obratovodja Franc Vendner. Naj v miru počiva, sorodnikom naše sožalje!

m Poročila sta se Franc Kos, asistent etnografskega muzeja, in gđ. Klara Švarc, zasebna uradnica. Obilo sreče!

m Omejitve avtobusnega prometa na progi Maribor-Slov. Bistrica. Na progi Maribor-Slovenska Bistrica se ukinejo avtobusne vožnje z odhodom iz Maribora ob nedeljah in cerkvenih praznikih ob 23.3 in z odhodom iz Slov. Bistrice ob 19.30.

Veselo in uspeha polno novo leto

vsem bivšim strankam in znancem v Slovenji
Gradeu želi iskreno

Josip Šušterič

nasledniki Janko Klobasa

manufaktura in konfekcija,

Maribor, Glavni trg št. 17

m Mestno poglavarstvo v Mariboru opozarja vse hišne posestnike in njihove namestnike, da zaradi velikega mraza zavarujejo vse vodovodne cevi, iztoke in izplavalna strnišča pred zamrzitvijo. Posebno pazljivo je posvetiti vsem vodovodnim napeljavam, ki so izpostavljene mrazu. Okna na hodnikih, vežah in strniščih je zapirati. Ze zamrznjene vodovodne napeljave naj oddajo poklicni instalaterji, da se tako prepreči poplave ob nastopu toplejšega vremena.

m Prosvetno društvo in ZZZ na Pobrežju priredita drevo ob 6 v zakurjeni dvorani Slomškovega doma družabni večer, na katerega so vabljeni člani in njihovi prijatelji. Na sporedu so razni šaljivi nastopi. Vstopnine ni.

Hotel, kavarna in restavracija „OREL“

vabi na **Silvestrovanje**, ki se vrši v vseh prostorih. Zabaven program. Silvestrov menu. Ob polnoči odroček — kisa juha.

m Obratni zaupniki, pozor! Zveza združenih

delavcev priredi danes predpolno ob 10 v dvorani Slomškovega doma na Pobrežju sestanek vseh obratnih zaupnikov iz Maribora in bližnje okolice. Na sporedu sta predavanje o nalogah, pravicah in dolžnostih obratnih zaupnikov, ter o socialni politiki in o potrebi strokovne organizacije.

Dr. B. Kreuziger

specialist za kožno in spolne bolezni
se je preselil v Prešernovo ulico 2-I.

m Mestno poglavarstvo mora vsako leto v smislu zakona izvršiti popis davčnih zavezanecv. Zato poziva vse lastnike in upravitelje hiš, da na podlagi pol, ki jih dobio od mestnega poglavarstva, točno popisajo imenoma vse v njihovih hišah

bivajoče osebe, njih stan, poldie in rojstno leto po stanju od 1. januarja. Popisne pole, ki so opremljene z navodili, kako se izpolnijo, je treba izpolniti tri dni po prejemu in jih imeti pripravljene, ko pride po iste za to določeni občinski organ.

m SSK Maraton. Člani smučarji imajo v torek ob pol sedmih zvečer v prostorih v Sodni ulici važen sestanek z razgovorom o klubskem prvenstvu, ki se bo vršilo 6. in 7. januarja pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Sestanka se naj brez-pogojno udeležijo Matela, Franc, Šapec, Zerk, Sodec, Skamlec, Grmovšek, Stane, Žunter, Kunc, Erman, Kersbauer, Sušek Silva in Kremer Lizika.

m Zveza Maistrovih borcev izreka mariborski mestni občini iskreno zahvalo za podeljeni znesek 10.000 dinarjev, s katerim so bili za božič obdarovani najrevnejši Maistrovi borci in njihove vdove.

Veselo in uspehov polno novo leto

vsem cenj. strankam, odjemalcem ter znancem
želi iskreno

Josip Šušterič nasl. Janko Klobasa

manufaktura in konfekcija,

Maribor, Glavni trg št. 17

m Iz strahu pred stražnikom ni skočil v Dravo. V petek popoldne okoli 4 je 42letni trgovski pomočnik Hinko Fekonja vzbudil pozornost mimoidočih preko dravske brvi. Mož je namreč dalj časa plezal po zunanji strani ograje in glasno vzklikal: »Zadnji pozdravi! Kmalu je prispel tudi stražnik, katerega pa se je Fekonja tako ustrašil, da je jadno splezal nazaj na trdna tla brvi in opustil misel, da bi šel v mrzlo vodo. Stražniku je povedal, da se je sprl s svojo ženo in da je zato hotel v Dravo. Vlaknili so ga v zapor, da ne bi še enkrat poskusil komedije s skokom v Dravo, ki ga gotovo ni resno mislil.

m Prijavljen, ker je predrago prodajal bencin. Okrajnemu načelnstvu v Mariboru je bil prijavljen neki trgovec iz Slovenskih gor, ki je nekemu kupcu prodal pol litra bencina za 5 dinarjev, medtem ko je običajna cena za cel liter bencina sedaj 7 dinarjev.

Gledališče

Nedelja, 31. decembra, ob 15: »Konto X«. Ob 20: »Vse za šalo«. — Ponedeljek, 1. januarja, ob 15: »Navihanka«. Znižane cene. Ob 20: »Konto X«.

Celjske novice

c Ljudsko gibanje v Celju. V preteklem letu se je rodilo v Celju 872 otrok, od teh 442 fantov in 430 deklet. Več kot polovica — 485 otrok (249 fantov in 236 deklet) se je rodilo iz tujih župnij, 387 otrok (193 fantov in 194 deklet) pa iz celjske fare. Če primerjamo število rojstev s številom rojstev lani, vidimo, da smo napredovali in se je število rojstev zvišalo za 66. V preteklem letu je umrlo v Celju 486 ljudi, in sicer od teh 271 celjskih faranov in 215 tujcev. Od teh je umrlo 256 moških (141 Celjanov) in 230 žensk (130 Celjank). Poročila sta se 202 para.

c Duhovne vaje na odbornice dekliških krožkov, celjske podveze se prično 2. januarja ob pol 7 zvečer v Domu duhovnih vaj na Hribu sv. Jožefa.

Vsem cenj. gostom želi srečno novo leto restavracija Nabavljajna zadruga

(Pepea Žerdoner)

Gostje vabljeni na punč in tople krape

c Carinarnica prvega reda v Celju prične poslovanje s 1. januarjem in bo imela pisarne v dvorani Mestne hranilnice pred celjskim kolodvorom. Skladišče za carinarnico bo začelo v prostorih bivšega skladišča družbe Sladkor v Celju, ki je za celjskim kolodvorom. Upravitelstvo carinarnice v Celju je poverjeno g. Fabjanu iz Maribora.

POZOR!

Če Vam zamrzne vodovod, pokličite tverko

DOLŽAN FRANJO

ki Vam istega z električnim aparatom brez poškodbe na zidu takoj oddali.

Celje -- Za kresije -- Telefon št. 245

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel danes zdravnik g. dr. Premšak v Cankarjevi ulici, jutri, na novega leta pa g. dr. Mušič v Cankarjevi ulici 7.

c Mladina JRZ na Veliki Pireščici je imela svoj redni sestanek, katerega je vodil šolski upravitelj g. Bratkovič Anton. Iz govorov so fantje spoznali, da je MJRZ politična šola, kjer se slovenski fant pripravlja za politično upravno in samoupravno delo. V kratkih obrisih so navzoči zvedeli za borbe našega naroda za politične in državljanske svoboščine, smisel in vrednost teh svoboščin. Zunanje politično poročilo pa jim je pokazalo, kako važna je ljubezen do svojega naroda in domače grude.

Veselo srečno novo leto želi

INKRET LED, • instalacijsko podjetje
Dečkov trg št. 2

c Dopisništvo Delavske zbornice v Celju je prevzel g. Aršek Jože, prejšnji dopisnik g. Grošelj Jože pa se je vrnil na svoje prejšnje mesto kot tajnik Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljano.

c S skednja je padel v vodnjak in utonil. V Košnici in občini Slivnica pri Celju se je pripetila nenavadna nesreča, ki je zahtevala življenje Karola Tajnska iz istega kraja. Tajnske Karol je živel delj časa pri svojem bratu Tajnsku Antonu v Košnici in mu pomagal pri delu. K Tajnskovim so prišli muzikanti voščiti novo leto, zaradi česar jih je Tajnske pogostil. Vsi so si ga precej privoščili. Zjutraj okrog 8 se je ločil Karol od družbe z namenom, da nakrmi živino. Ko pa Karola le pre-

Novi kmetijsko strokovni list »Orač« prenovljen

Za božične praznike je izšla prva — januar-ska — številka novega »Orača«, kakor si ga je zamislil in želel zadnji občni zbor Kmečke zveze v Celju. »Orač« izdaja sedaj konzorcij, v katerem so zastopani KM, KZ in ZZ. Zelo lepe uvodne besede so v »Oraču« zapisali gg.: predsednik senata dr. Korošec, ban dr. Natlačen, predsednik KZ Steblovnik in predsednik KZ Janec Brodar.

List je razdeljen na tri dele, in sicer: kmet-strokovni, agrarno-politični ter stanovski in poučno zabavni del. V prvem delu so članki iz praktičnega kmetijstva, ki so jih napisali naši priznani strokovnjaki. Med drugim čitamo tu: inž. R. Lah: Humus in apno — vira rodovitnosti v zemlji; inž. P. Simončič: Skrbimo za semenski krompir; dr. Zibert: Odpravljanje jalovosti pri kravah; Martin Humek: Obdelajmo sadno drevje; V. Kuret: Notranja gniloba jabolk; inž. Greif: Perutnina pozimi in drugo. V drugem delu obravnava dr. Valenčič: Vprašanje zaščite kmečke posesti; inž. Sotošek: Kmet in naši gozdovi; dr. Kocijan: O živinskih potnih listih. Tu je objavljeno tudi zanimivo poročilo glavnega tajnika dr. Lavrenčiča, ki ga je imel na zasedanju KZ o našem kmetijstvu v letu 1939. V tretjem delu čitamo načelno važno razpravo g. L. Puša: O kmečkom stanovskem obsevu. Pod naslovom »Kakor celina« je Tone Starc napisal krepke besede, ki bodo segale vsakemu kmetu do srca. Nič manj lepe niso besede, objavljene pod naslovom »Podobe iz zgodovine slovenskega kmeta« in pesmica »Jaslice in križ«, ki jo je zložila kmečka žena.

»Orač« je priložen kot posebna priloga Vest-nik za organizacijska vprašanja za člane Kmečke zveze in Zakl.

»Orač« je lično opremljen. Naslovna stran in vinjete nad vsakim poglavjem so umetniško delo inž. Pengova. Te slike na preprosti način povedo več, nego bi nam mogli povedati dolgi napisi. »Orač« je s prijetnimi, lahko čitljivimi črkami tiskan na dobrem papirju. Poživijo ga številne lepe in nazorne slike med besedilom. Izdajateljem smo hvaležni, da so dali našemu kmetu tako lep in obenem poučen in koristen list in to za tako nizko ceno. List, ki ima 24 strani in bo izhajal vsak mesec enkrat, stane letno le 20 din. Zato »Orač« vsakomur priporočamo. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Tyrševa 38.

Primarij

dr. Milan Z. Červinka

specialist - ginekolog v Novem mestu se je vrni
in zopet redno ordinira

dolgo ni bilo nazaj, so šli pogledat, kje je. Po dolgem iskanju so ga našli mrtvega v vodnjaku, kjer je ležal že približno eno uro. Karel je šel na skedenj, zraven katerega se nahaja vodnjak, omahnil je z lestve, padel v vodnjak ter z glavo prebil led, tako da mu je počila lobanja. Bil je že mrtev. Naj v miru počival!

Prostovoljna gasilska četa Gaberje

želi vsem svojim prijateljem in dobrotnikom
srečno in veselo novo leto

c Divje lovce so zasačili. V Lipi nad Frankolovcem pri Celju so rožniki zasačili večjo skupino divjih lovcev in jih prijaviли oblasti ter jim vzeli orožje.

Ptuj

Prosvetna knjižnica v minoritskem samostanu je na novo preurejena. Nabavila si je tudi mnogo novih knjig. Obiščite jo! Dohod z Minoritskega trga.

Naravna haloška vina vseh vrst

naročajte pri

Vinarski zadrugi v Ptuj.

Prosvetno društvo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju uprizaro danes na Silvestrovo ob 3 popoldne Finžgarjevo »Nova zapoved« in burki »Čebe« ter »Študent na polju v paradiz«. Med igrami so na sporedu še pevске točke. Vsi prijatelji katoliške prosvete vljudno vabljeni!

Kino-Royal, Ptuj. Silvestrujemo z najveselejšo in najuspelejšo komedijo »13 stolov«. V gl. vlogi neprekočljiva komika Heinz Rühmann in Hans Moser. — Novoletni spored: od 1. do 3. januarja film po prekrasnem Ganghoferjevemu romanu »Divji lovci«. Prekrasni prirodni posnetki nas vodijo preko najlepših planinskih predelov Evrope (Paul Richter - Georgia Holl). Pride: »Tiha noč — sveta noč«.

Škofja Loka

Dr. Kocijan Leon

zopet redno izvršuje živinozdravniško prakso

Cerkije ob Krki

Društveno življenje se je zadnje čase tudi pri nas zelo razgibalo. Da imamo dosti somišljenikov, je pokazala igra »Skrivnostna zaroka«, ko je bila dvorana polna gledalcev, ki so se po končani igri zadovoljnih obrazov vračali domov. Da pa naši igralci tudi ne zaostajajo za drugimi, se boste lahko prepričali v nedeljo, dne 7. januarja, ob 8. popoldne, ko bodo zopet uprizarili dramo v treh dejanjih »Vrnitev«. Igro režira šolski upravitelj g. Miro Šubert. Predprodaja vstopnic po navadnih cenah je v trgovini Franca Hrovata.

Braslovče

Prosvetno društvo Orlavac uprizaro v nedeljo, na Silvestrovo, ob pol štirih popoldne v društvenem domu v Braslovčah igro »Dva para se ženita«. Po igri silvestrovanje naših organizacij.

Obvezno knjigovodstvo po
NOVI DAVČNI UREDBI!

„HEBONA“ kopirni sistem

kompletno knjigovodstvo
v 1 knjigi vezano.

„HEBONA“ - Blitz strojno knjigovodstvo in vse najmodernejšee za Vašo pisarno.

Informacije neobvezno!

R. ZEITLER, ZAGREB

Boškovičeva 42 — Telefon 79-90

Novo leto

»Novo leto nas osreči!
Ti osreči nam semjola« —
kličejo me stari, mladi,
naj izpolnim to željo.

Kličejo me stari duše,
zapršeni, zabljani,
in bolniki in trpeti,
vse sirote, lačni vsi.

Prosijo me tudi sretni,
sreča naj ne gre od njih,
in ljubezni sreče želni,
naj ne minem kakor diš.

Rad bi je kot dež napolnil
na mladostna polja želj,
rad bi upe vse izpolnil,
ko za srečo bi imel.

Rad bi na življenja pota
samih rožic nasejal,
da bi trnje usahnilo,
kamnje trdo vse pobral.

Rad sirote bi nasitil,
žalostnim zvedril oko,
rad pregrehe vse zabrisal,
vojsko strašno, njeno zlo.

Rad bi v revščino življenja
dal bogatih vam daril,
rad bi rane srčne zdravil
in bolnikom jih tešil.

Rad bi samo srečo nosil,
saj me kličejo zalo,
rad sgubljeno bi vam vrnil,
novo, čisto dal lepo.

Toda sreča je zbežala,
ko je prišla na zemljo,
in se skrila v tihe kraje,
tja kjer prostor je za njo.

Oj, pripravite si srca,
srca, kjer je čisti mir,
kjer se vse življenje mori
v Bogu, ki je sreče vir.

Marija Ferjan.

Guštanj

Zadnja pot dobrotnika Guštanja in okolice. V sredo, 27. t. m., popoldne smo položili k počitku njegovo ekselencno Janeza Douglas grot Thurn-Val-sassina. Kako priljubljen je bil rajni, je pokazal njegov pogreb. Sedem gospodov duhovnikov ga je spremljalo na zadnji poti, g. dekan Hornböck je vodil pogreb in rajnemu ob odpretem grobu govoril v slovo. Od blizu in daleč so prišli in prihitali njegovi sorodniki in znanci ter prijatelji, da mu izkažejo zadnjo čast. Med pogrebi jih je bilo mnogo, katerim je rajni izkazal v življenju marsikatero dobroto. Cerkveni moški zbor mu je zapel na domu in ob grobu, jeklaršniška godba mu je zaigrala žalostinke. Častno stražo so imeli tovariši lovci, ki so oddali za slovo salvo iz pušk in zatrobili z dvema lovskima rogovoma. — Počivalj v božjem miru, duša blaga. Naj ti bo dobri Bog plačnik za tvojo zvestobo sv. veri in Cerkv in za vse dobre, ki jih je delila Tvoja roka tu na zemlji!

Trbovlje

Weis Vladislav strojno mizarstvo sporoča,
da se je preselil v
lastno hišo v Lokah poleg Zemljana
Želi vsem srečno novo leto

Rajhenburg

Zvočni kino smo dobili za novo leto v Rajhenburgu, kateri bo igral redno vsako nedeljo. Zvočni kino si je nabavilo tuk. prosvetno društvo in je dalo v ta namen dvorano v Slomškovega domu lepo preurediti. Aparatura je ena najboljših, a na sporedu so samo lepi filmi, tako da ho ljudstvo imelo res užitek. Pečenko si je privoščil za praznike. Pri posetniku življenju v Dorcu pri Rajhenburgu so nepridipravi v eni noči pred prazniki odpeljali lepega prašička, o katerem ni več sledu. Od-peljali so zraven tudi hudega psa, vendar se je še isti dan vrnil.

Mnogo smučarjev se je podalo za praznike v »Bohore« kjer so krasni smučarski tereni. Od-kar je ustanovljena podružnica SPD »Bohore«, je nastalo veliko zanimanje za lepi in dozdaj malopoznani »Bohore«. Žeteli je, da podružnica čimprej zgradi nameravano kočjo na »Oslicu«, saj ima že prostor pripravljen in les posekan, ter da ji vsi priskočijo na pomoč.

Kranj

Nosite »HINKO« klobuke!

Trbnje

Tudi leto se je priredila na tukajšnji šoli bo-žičnica za ubožne solarje. Obdarilo se je 42 dečkov in 36 deklic. Dobrotnikom: celjski realni gimnazij, krajevski banski upravi v Ljubljani, Družbi sv. Cirila in Metoda, Slovenski straži, občini Vu-zenica, veletrgovina Pintar & Lenard v Mariboru, tvornici Bata v Borovu in dr., ki so pripomogli k bogati božičnici, najskrebnost hvala ter srečno in veselo novo leto!

„CROMA“ PISALNI STROJI
Konrad Šapec specialna popravilnica in trgovina pisarniških strojev
Maribor, Aleksandrova 24

Novoletno

Vedeljsko branje

Novoletni strah opolnoči

V čuvajniški celici slavnega panoptika madame Tussaud v Londonu — bilo je leto dni pred svetovno vojno — je nemirna stenska ura pravkar v naglici zdrdrala dvanajst udarcev novega leta.

Čuvaj Joe Riggs, mlad, po športu ko jeklo utrjen človek, je vstal, da bi nastopil svoj obhod po panoptiku, ki ga je obnovil vsako uro. Vzdihi je. Silvestrova noč! Pa še to, da tak obhod ponoči po panoptiku, kjer se dozdeva, da sohe, ki so že podnevi grozotne, ponoči kar oživijo in postanejo strašila, zares ni prijetna zadeva, in je sploh le nekaj za možakarje jeklenih živcev.

Njegova pregledniška pot ga je kot navadno — vodila skozi vrsto dvoran s stotinami soh in lutk, mimo kraljev, vojskovodij in mimo mnogih, nekoč odličnih glav, ki jih je bila dobila ustanoviteljica med francosko revolucijo po Robespierrovem naročilu kar naravnost izpod giljotine, da jih je dala posneti. Dokler ni čuvaj prišel do tistega dela hiše, ki mu je bil zmeraj najbolj neprijeten, do galerije zločincev in do mučilnice.

Na obeh straneh precej ozkega hodnika so tu stali in sedeli skoraj vsi prosluli roparski in večkratni morilci, narejeni iz voska, in so prežele in porogljivo bolščali v samotnega popotnika. Na koncu hodnika pa so bila grčava hrastova vrata: vhod v mučilnico.

V hiši je bilo vse mrtvaško tiho. Le zunaj je divjalo še ponočno vrvenje.

Mrtvaško tiho? Riggs se je za hip zdrnil. Ali ni bilo slišati rahlega šustena iz mučilnice?

Z lučjo svoje laterne, ki je svetila po vsem prostoru, je otipal vse te strahotne postave. Toda — nič.

Dalje.

Odprl je vrata na zarjavelih tečajih za v mučilnico. Vstopil je in v naglici oplazil s pogledom vsa tista orodja, ki jih je bil njih stranotni pomen na slehernem zapisan.

Slednjič so se mu nehote zapile oči v enega, ob straneh stojič, zgodovinskih likov rabljev. Saj je vse te sohe natančno poznal. Ta, ki jo je zdaj opazoval, pa se mu je kaj čudna zdel.

Tedaj pa... Križ božil! Kaj je bilo to? Riggs je začutil, kako so mu kolena klecnila. Oči v tem obrazu, dvoje satansko žarečih oči, so se premikale!

Riggs je nehote kriknil...

»Roke kvišku!« je zavpila navidezna voščena lutka in je hkrati stopila nizdol s svojega podstavka in grozeče vihtela veliko rabeljsko sekiro, ki se je bila doslej opirala nanjo.

Riggsu je bilo, kot bi ga kdo davil. A njegovo mišljenje se ni ustavilo. Skoraj trezno je dočkal, da ta plečata postava z namrgodenim izrazom v obrazu ni bil noben strah, ampak človek iz mesa in krvi. Norec, ki se je bil dal zapreti, je šinilo Riggsu na misel.

In zares! Ob steni je ležala voščena lutka brez vrhne halje in kapuce. Norec se je bil oblekel vanjo.

Riggs je dalje spoznal, da bi se bilo za zdaj zaman upirati. Preden bi bil potegnil svoj samokres iz torbice in ga pripravil za strel, bi ga njegov nasprotnik že zdavnaj pobil s sekiro na tla. Pa še nič mu ni bilo videti, da ne misli zares...

»Kdo ste?« je Riggs slednjič vprašal, ko se je neznanec postavil k vratom. Nemogoče je bilo zbežati pred njim.

»Rabelj Njegovega Veličanstva kralja Henrika VIII.«

»In kaj bi radi?«

»Usmrtiti vas moram.«

»Zakaj pa?« je Riggs čisto naravno, vendar v tem položaju precej topoglavno vprašal.

»To bi morali vendar sami vedeti! Ali vas ni državno sodišče zaradi veleizdaje obsodilo na smrt, he? Nj. Vel. je čakalo spredaj.« (Riggs je v duhu videl spredaj pri kraljih debelega, strahotnega kralja, kako se je režal zraven satanske, železne maske, ki mu jo je bil podaril nemški cesar.) »Sodni dvor je tudi že tu.« Pokazal je nazaj skozi odprta vrata, kjer je bila vidna tako živo bolshevska družba zločincev. »Sodba se bo izvršila ob 12 in 15 minut. Zdaj je...« vzjel je nekakšno uro iz žepa, »12 in 12 minut. Torej še tri minute.«

Riggs je začutil, kako mu je znoj kapljal s čela. In kakor človeški duh v trenutkih velike nevarnosti, če se le pokaže kaka mrvica rešitve, večkrat z največjo jasnostjo deluje, tako so tudi Riggsovi možgani tipali s tako naglico in bistrostjo, kakršni sta v normalnih razmerah nemogoči, krog vseh mogočih rešilnih okolnosti.

Še dve minuti. Množica rešilnih načrtov, vsi s trenutno naglico z matematično natančnostjo izvedeni, kakor šahovske partije preigrani... in kot neuporabni zavrženi, je vrvela skozi njegove misli.

Še ena minuta! Nobenega izhoda še ni dobil Rabelj je gledal na svojo uro na dlani.

Riggs je še enkrat štel do 40, do 50... 55... 58, 59... Brez dvoma, zdaj je konec! Kakor težke svinčene kaplje so padale sekunde v morje večnosti. Tedajci mu je hušnila slabotna lučka po obrazu in hrbet se mu je vzravnil.

Rabelj je uro vtaknil v žep in robato namignil.

»V redu.« je dejal Riggs, vdan v svojo usodo, »katera roka?«

»Kako — katera roka?«

»No, pravite, da ste rabelj iz Londona, pa še ne veste ne, da se mora veleizdajalec najprej odsekati roka! Če pa nočete, pa pustite!«

Norec je bil za hip ves osramočen, češ, kako da sme kdo zdavajati o njegovih strokovnih zmoglostih! Kar pobesnel je.

»Desno, kaj pa!« je zavpil. »Alo, položite jo na kladlo! Čas je že!«

Riggs je položil desnico na bližnjo, zgodovinsko rabeljsko kladlo, kjer je bilo vidnih več zarez. Živci so mu bili do skrajnosti napeti. Bistvo je opazoval sleherni kretnjo plečatega norca.

Ta je zavihljal težko sekiro visoko nad glavo in je z vso silo zamahnil. A preden se je rezilo dotaknilo roke, jo je Riggs bliskovito naglo izmaknil. Niti za desetinko sekunde prezgodaj ali prepozno. Sekira ni mogla več nazaj in se je globoko zadrila v kladlo.

V tistem hipu pa je močeno boksarski sunek a pestjo na goltanec vrgel navideznega rabelja na tla in iz zavesti. Kot bi trenil, ga je Riggs z eno od vrvi, ki so ondi visele, vsega povezal.

Odpravili so ga nazaj v blaznico, odkoder so ga bili pred šestimi tedni, češ, da je zdrav, odpustili, in tako je bilo vse spet v redu. Samo Riggsu so po tem doživetju za novo leto osiveli lasje na sencih.

(Rine.)

Znanstvo

»Naštejte mi lastnosti joda!«

»Jaz sem se učil o bromu,« gospod profesor.

»Pa sem dal oboje za učiti, jod in brom. No, pa dobro! Kaj vesti o bromu?«

»Kemične lastnosti broma so jako različne od jodovih.«

ti iskrale oči kot biseri v Dolomitih in si zapela:

»Sem deklica mlada.«

Tudi takrat, ko sva bivakirala v stenah Prisojnika, je kraljevala okrog gorska tišina in so visoko gori na plašču trepetale zvezde. Zvezde, nagajive oči, so pač mnogokrat radovedne, ali bodo ljudje šli skupaj dalje, ali pa vsak svojo pot, le za bolečino in trpkost bogatejši.

V tej sveti tišini, ko je vsepovsod mir, le iz sobe mi skozi okno udarjajo na uho veseli glasovi pojoče mladine, ki tukaj v prosti prirodi pozablja na enoličnost mestnega življenja, njegovih skritih pregreh in tajnih strasti, ki se tako pogosto skoraj neopazno šopirijo za mestnimi zidovi, se zamislim v leto, ki se poslavlja: tako kratko, pa vendar mnogokrat tako usodno za človeka.

Pa tudi stari doživljajo ta večer v planinah nepozabne spomine. Ko temna noč na zemljo pada, posedijo ob petrolejki in ni jim dnevnih naporov. Ko se podi okrog oglov divja burja in plapolata plamen petrolejke, kot bo kmalu plapolala sveča na njihovem grobu, takrat se otoplo spominjajo nedavne pomladi in bližnje jeseni življenja. Vsi mladostni prizori, ko jim je še sijalo majsko sonce in cvetelo majsko cvetje, na novo ožive pred njimi. V njih zopet vstane zatirani človek in se približa samemu sebi.

Planine, kjer poleti srebrni potoki skačejo šumljaje nizdol k pogorskim vasicam, kjer dre-majo sredi bujnih vrtov in pisanih polj lepe ko-diče z okrašenimi slemenji, so odeje v belo praznično obleko in pričakujejo novega leta. Tudi mi ga pričakujemo, ne sicer v belih oblačilih, pač pa s trdno vero, da bomo vse težave, ki nas morebiti zadenejo, junsko prenašali. In ko delamo račun z letom 1939, pohitimo v naravo, da tam v miru pregledamo bilanco preteklega leta in še enkrat v duhu doživljamo, kar je spomina vredno.

Kajti, če je kje sreča na svetu, mora biti doma le v hribih, med prostim, nepopačenim ljudstvom, ki je v vedni zvezi s prirodo kakor otrok z materinimi prsmi.

Letošnje medklubsko tekmovanje za drž. prvenstvo bo zaključeno šele 1. januarja 1940 v Novem Sadu. Tekmovali bodo ljubljanski in Novosadski šahovski klub, ki mora še prej odigrati izločilno tekmo s šahovskim klubom iz Kosovske Mitrovice. Velik favorit je ljubljanski šahovski klub, ki pripravlja za ta nastop svoje najboljšie moči. Zelo verjetno bo naslov državne prvaka prišel zopet v Ljubljano, ki je vedno veljala za eno najmočnejših šahovskih središč v naši državi.

V mednarodnem šahu vlada tišina in celo o že napovedanih turnirjih ni nič slišati. V Nemčiji bi moralo biti v kratkem več mednarodnih turnirjev, na katerih bi igrali tudi najboljši ruski mojstri, toda ni o vsem tem nobene vesti. Najbrž bo edina večja prireditel match med dr. Euweim in Keresom, ki se je

Pogled v novo leto

Silvestrovanje v planinah

V teh težkih dneh, ko visi nad nami mračno nebo svetovnega gorja in zagrenjenosti, človek mnogokrat začuti potrebo, da zapusti mestni vrvež, pusto in monotono vsakdanje življenje ter pohiti nekoliko v planine, da prisluhne čudoviti poeziji gor.

Ne ravno prostorna koča je polna mladih ljudi. Vse dan so se smučali daleč naokoli, zvečer, ko se prikažejo zvezde, po neba svetlih potih razkropljene, se zberejo okoli zakurjene peči in kramljajo. Seveda je poleg tudi nekoliko lovske latinščine, pa kdo bi jim to zameril! Med veselimi petjem slovenskih narodnih pesmi ne sme manjkati tudi harmonike, našega najbolj znanega glasbila. Med veselimi vriskanjem ter poskočnimi al-pinskimi popevkami, ki čudovito lepo odmevajo v tiho zimsko noč, se poslavlja mladina od starega ter pričakuje novega leta.

Ura se približuje polnoči. Zavijem se v plašč in odidem pred kočo, kjer pod smrekovo sameva

miza. Vseopovsod je mir in sveta tišina. Na temnem plašču noči se svetijo krdele zvezd, luna počasi plava med njimi in s svojim medlim svitom obseva strme, s snegom in ledom odeje stene. Kako čudovite so planine v jasni zimski noči! Človeku se zazdi, kakor bi bil v zakletem gradu, katerega neporušljivi zidovi kljubujejo že sto- in tisočletja vsem burjam in vremenskim nevarnostim.

Naslonim se na pregrajo in gledam naokrog. Zjasnilo se je popolnoma in nikjer ni videti niti enega oblaka. Dolina je v temi, le vrhove oblika mesec, da se bleščijo v nadzemski luči. Moja duša pohiti na te vrhove in se preda spominom. Pred mano žive neskončna kamenita polja, raztreseni grebeni, temni prepadi in navpične stene, sedaj nemoteno speče pod snežno odejo, vse livake vidim kot na dlani pred seboj. V duhu, podzavestno, ne da bi se tega prav zavedal, obnavljam ture, natančno se spominjam pogovorov in dvotipov, gledam tvoj obraz in poslušam tvoj smeh, ko so se

prišel 24. decembra. Igrala bosta 10—14 partij po raznih holandskih mestih. Vsi znaki napovedujejo, da bo ta match prinesel zelo borbene in lepe partije, ker sta oba velemojstra virtu- oza v vseh stadijih partije in oba visoko bor-bena. Keres je v jeseni igral na turnirju v Buenos Airesu, odkoder je partija, katero danes prinašamo. Velik kombinatorik se nam v tej partiji pokaže tudi kot sijajen pozicijski igralec.

Benkő — Keres

1. e2—e4, e7—e5; 2. SG1—f3, SB8—c6; 3. Lf1—b5, a7—a6; 4. LB5—a4, SG8—f6; 5. 0—0, Lf8—e7 (namesto tega posebno, v zadnjih letih mnogi mojstri igrajo Sf6×e4, kar vodi do zelo živahne igre in kar je dr. Tarrasch zelo pri-poročal. Keres navadno uporablja igrano po-teto, ki vodi k bolj zaprti igri); 6. Tf1—e1, b7—b5; 7. La4—b3, d7—d6; 8. e2—c3, 0—0 (pri-ljubljen je na tem mestu takojšnji Cigorinov sistem: Sc6—a5, Lb5—c2, e7—c5, d2—d4, Dd8—e7 itd.); 9. d2—d4 (nadaljnji tek partije po-kaže, da je mnogo previdnejše najprej h2—h3, ker črni zelo neprijetno veže z Lc8—g4 konja na f3), Le8—g4; 10. Lc1—e3 (na tem mestu je najbrž še najboljša d4—d5, čeprav se potem igra zapre v središču in more črni zelo močno napasti belo središče); e5×d4 (črni gradi na vezavo konja f3 in izsili razjasnitev v sre-dišču); 11. e5×d4, d6—d5; 12. e4—e5, Sf6—e4; 13. Dd1—c1 (beli uporabi ugodno priliko in se reši vezave konja f3, ker črni konja zaradi za-jetja konja na e4 ne sme vzeti), Sc6—a5; 14. Lb5—d1 (tukaj bi moral beli nadaljevati s Sf3—d2, da bi se znebil črnega konja na e4), Sa5—c4; 15. Le3—f4, c7—c5! (s tem črni raz-bije belo središče in doseže zelo ugodno pozi-cijo); 16. b2—b3, Sc4—b6; 17. Sb1—d2, Ta8—e8; 18. Sd2×e4, d5×e4; 19. Tel×e4, Lg4—f5 (Keres je s svojo visoko pozicijsko igro natančno iz-okristil vse nasprotnikove napake in doseže mnogo boljšo pozicijo); 20. Te4—e1, e5×d4; 21. Del—b2, Le7—b4; 22. Lf4—d2, Lb4—c5! 23. Ld2×e3, d4×c3; 24. Db2—c1, Sb6—d5; 25. a2—a3, Dd8—b6; 26. Ld1—c2, Lf5×e2; 27. Del×e2, Tf8—d8; 28. e5—e6 (beli poskusi še s tem udarom, ki ga pa Keres mirno odbije), f7×e6; 29. Sf3—g5, Sd5—f6; 30. Tel—e6, Db6—c5 (črni mora napasti oknja g5, ker beli grozi T×f6 z uda-rom dame na kraljevo krilo); 31. Sg5—f3, e6—a5; 32. h2—h3, Dc5—d5; 33. Te6—e5, b1—b4; 34. a3—a4, Tc8—c5! 35. Ta1—e1, Dd5—f5; 36. Te3—e2, Df5×e2; 37. Te2×e2, Te5—d5; 38. Kg1—f1, Sf6—d7 (konj gre napadat kmata b3); 39. Tel—b1, Sd7—c5; 40. Kf1—e2, Sb5×b3! (s tem je partija končana); 41. Tb1×b3, Td8—e8+; 42. Sf3—e5 (na Kf1 je beli mat v dveh potezah), Te8×e5+; 43. Ke2—f3, Td8—d3+; 44. Kf3—f4, Te5—e1 in beli se vda.

Manjše zlo

»Nikakor, gospod, ne pustim vas domov! Saj lije ko iz škafa! Morate še večerjati pri nas!«
»Jako lepo, gospa, toda tako hudo pa le nič!

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Jest na verjamem, de bote dražestne brauke in pa častit brauci puseben vesel in pa zaduolen, ke vam leise jest, ke sem vender ženska, voš prou en veseu in pa erečen Nou let. Ampak jest res na morem pumagat, de je letas glih tku nanesel, de eem pršla jest dona du besede. Poglejtele de b biu šele druga nedela Nou let, b vam ga pa Gusl vošu. Tu že tku pride. Zavle tega se vam ni treba prou ne gor dr-

žat. Buh ve, kdu vam ga bo drug let vošu, če boma ustal se pr želeja? Sej mende veste, de ma en let celih dvainpadeset tednu, koker nam pratka puve. Usake štir leteta dubema pa še clu en dan puvrh.

Jest mislem, de je prouzaprou tku useglih, kdu vam kej voš. Nej vam voš de kašen dedec, al pa kašna dama. Sam de vam voš, pa je dober. Če ma eden smola na svet, mu nuben vušil ne na puma. Sevede, nahter ide sa pa tku babjeverne, de miselja, če jim slučaje kašna dama ta prva kej voš, de je pol glih use narobe. Tu je glih tku, koker de b ble ženske sam za nesreča na tem svet. Ampak tu ni res. Tu je sam taka navada tlela pr nas, de e dedci dumešujeja, de sa neki bulšga, koker sma dame. Jest pa na tu prou ne na držim. Koker glih nanesce, tku je pa pol.

Verjamte, de b bla jest e sojem želeunjam zaduoljna. Se clu erečna b bla murde, če b na mela tačga krokerja za muža. Sej drgač mu na morem prou ne naprej metat. Učaseh je tku dober, de b ga clouk kar ubiluzn. Če ga mu u glau, je pa tku eiten, ket prga. No, jest e pa useglih večkrat mislem: še Buh de mam tačga. Dedci sa holt uai tak, al pa še elabši. Punoč rajš ukul krokerja, koker de b lepu dama pr ženah ustal, de b e kaj pumenila. Moj mož je že tak, de pride prou mal kerat pred punučjo dam. Tkula ukul ta peruga je pa še useli mal nasut. Lepu vas prosem, al je tu lepu? Kulkat eem mu tu že naprej vrgla, pa glih tulk zaleže, koker de b bob ub etena metala. Navada je holt železna erajca, koker prauja. In tu je tudi gola resnica.

Glih un tedn enkrat je epet tkula ukul dvuh punoč, pa še precej tešku naluzen, dam prkuluvratu. Ke je tku ukul pu sob ruguvilu, de je kar stole prekucovu, me je še clu iz ta narajšga spajna zbudu. Tu me je še puseben jezil, ke e m je glih sajnal, de eem na en tombul ta narbi muderen autumubil zadela. Zraven pa še en veiek sod benčina. Tku e m je živu sajnal, de eem tla že muža zbudit, de b e kam ven pelala na uddih. Kar nankat pa tku neki zaruputa u sob, de eem prou gvišen mislela, da e m autumubil kar not u soba prpelal. Jest hiter ekočem pukonc, de bi jih upmerjala, pa zagledam pud miza mojga moža. Pa ene dva stola sta ležala na nem. Veste, de eem mogla bit jezna, ke eem zagledala namest autumubila, sojga muža dol pud miza prou pualanga. Kar prec eem ee skubacala e pojetle in začela muža ven izpud mize ulečt. Ke ta bimbo ni mogu uetat, eem ga pa kar zgrabila in vrgla u pojetla. No in pol sem mu pa začela levite brat. Take sem mu povedala, de b e prou gvišen začeu joket, če b na biu tku strašne nasut. Ke eem ga pol nazadne še uprašala, zakua hod tku pozen in puvrh še natrkan dam, se m je pa le začeu prou ponižen upravičvat, koker se holt usak hudodele upravičue. »Luba moja zlati Neška« m je začeu žlebedrat. »Nekar se tku na jez, sej vender veš de t jeza škodje. Sej na bom nekol več punoč dam hodu, de te na bom jezui. Ud zdej zanaprej bom že rajš pučaku, de e bo dan naredu. Nahtere štarije sa tku cela nuč udprte. Mende boš pol ja z mana zaduolna? Pa pr pijač eem bom tud mal bi nazaj držu. Use bom sturu, sam de bova ustal prijatla. Sej veš, de te mam rad.«

Ke eem se zjutri zbedila, pa mojga moža ni blu neker več za videt. Mende se je bavu, de b mu jest zjutri še naprej pridga na delala. Zatu ja je pa rajš pred u kancelarija pupihu. Še nekol ni šou kar brez frustka ud duma, pa če e mu je še tku kam medil. Sevede jest pa take reči na puza-bem tku kmal. Ceu dupodne eem štederala, kua use mu morem upodne še puvedat. Škoda, da na znam etenugraferat, de b mu upodne kar lohka prebrala, kar eem se mu še namenila puvedat. Sej veste, de clouk taka reč hiter puza, če ga enkat jeza mine.

Ke je pršou upodne dam h kuseil in sem mu bla jest soja pridga nadaljevat, me je začeu pa tku lebel gledat, ket bk nove urata. Men je ta reč tku naprej pršla, koker de b že na use puza, sar eem mu tieta nuč naprej vrgla. Kar naumenga je je naredu. Zatu sem tud jest moučala in mu kuu-ču naštimala, koker punavad.

No, pa pečtina tu, pa rajš pučakma, de boma del, če se bo res tku pubušil, de na bo več puoč dam hodu in pa če se bo pr pijač res nazaj držu.

En čas se je res še precej pameten zadržu. Mende zatu ke je biu na euhem. Ta peruga, ke je pet gear dubiu, je pa kar durhmarš naredu. Sam ruškat je pršou dam. Ke je pufrustku, ja je tou pa kar teb ne men ne epet pupihat. Ampak jest eem mu kar energičen na pauce stupila in ga pralala, ki ma gear za birtsof.

On m je pa tkula udguvuru: »Veš kaj, Neška, eem eem e prec tekat, ke s m tieta pridga naredila, apredje uzeu, de eem bom ud zdej zanaprej čist pu predpiseh zadržu, de e na boš mogla name jezit. Sej veš, de prau pregovor: kar don lohka etriš, na idlaši na juter. Ke pa uradečna mesečna plača čist lohka en večer zapraveš, eem pa tud jest enuč tku naredu. Sam ene par kuvaču m je še ustal. Tu bom enou pa ta mesec za cigarete. No, al ni tu prou? Kua b e clouk ceu mesec martru in tieta groše ukul pu štarijah zapraulu, ke jih čist lohka u enmu večere zapraveš, če e mal eksp uzameš? Viš, Neška, zdej bom pa lohka ceu mesec lepu pr leb duma ustalou, de e bova kej pumenila. Če na na bo douchde ratal, bova pa švarcetra špilala. Al na bo lušten? Use eem tku naredu, koker eem u ubulu. Se pr pijač sem se nazaj držu, kulker eem mogu, sam de b tob ustregu. S tem sem t vender jaseu dukazu, de te mam rad.«

Jest mu na ta negava filuzufija nisem mogla prou ne udguvort. Kar sapa m je zaprl, koker de e mela naduha. Sej e na rečem, ta mesec res na mo mogu punoč dam hodu. Sam tu m na gre u lava, kua bom ceu mesec kuhala, če na bom mela ubenga ficka pr hiš. Na puf pa tud dondona noče ubeden ne dat. Eh, z dedcem je holt velek križ, pa je fertik. Jest že kumi čakam, de bomo dubile ženske kumanda u roke. Pol se boma pa drgač zmenil. Če nas boja dedci kumandiral, na boma pršli nekol naprei. Zatu pa: žiua ženska vuluuna pravica! K. N.

Roman za vse

Šegavo novoletno razmišljanje

Predgovor uredništva: Večkrat prihajajo k nam glasovi, ki se ukvarjajo z našim listkom. Ti imajo radi tempo, drugi razmišljanje; ta si zašeli roman-tike, oni športa — in tako dalje. Da bi kbrati ustregli vsem željam, smo našemu uredniku Tonetu Čačku naročili, da naj napiše roman, ki se bo strogo ravnal po pritožbah čitateljev od prejšnjega dne in ki bo zategadelj brez dvoma vse čitatelje zadovoljil. Objavljamo to edinstveno leposlovno dele in kratki priob-čujemo tudi tozadevna pisma čitateljev.

Elvira, zakaj ihtiš ob jezeru?

Roman

Spisal Tone Čačka

Prelesten oktobrski dan se je bolj in bolj bližal. Po svetlomodrem jezeru so švigala poslednja jadra. Borovci na parobku gozda so se zrcalili v jasni gladini, na kateri so že porumeneli listi listnatih dreves čakali na zimo. Krog in krog je bilo vse tiho, in tiho naj bi ta dan tudi ostalo. Ničesar se ni zganilo, niti ververica, ki je čepela na tretji veji v nebo dvigajoče se bukke in je glodala lešnik. Bilo in ostalo je vse tiho. Na robu jezera je samotno stala klopca zadaj za grmičjem. Kolikokrat so se nanjo usedli vedri, veseli ljudje, a danes je bila prazna!

Spoštovani gospod urednik!

Tako prazna, kot je ta klop pri jezeru, tako prazen je tudi Vaš novi roman. Kaj nas pa brigajo listi, ki so padli z dreves! Sploh — to dolgočasno opisovanje prirode! Mi bi radi vedeli, kaj se je vendar zgodilo, toda pri Vašem jezeru bomo val z romanom vred zaspati. Zakaj tako! Vas vprašam. Zakaj se roman ne dogaja v mestu! Tu se marsikaj pripeti, a menda toga niti ne veste ne. Anica Postrv.

1. nadaljevanje

Toda klop ni ostala dolgo sama, zakaj Alfonz in Elvira sta bila že v mislih na poti k jezeru, čeprav sta zdaj še sedela v kavarni. Avtomobili frčijo po cestah, tramvaji zvončkajo skozi gnečo množic. Kam? Le kam? Ljudje tekajo okoli v trgovine, v pisarne, na kolodvore in v koncertne dvorane. Alfonz ves zaspan zre v metež. Skoraj zblaznel bi od tega. Vsa ta naglica, ta beg? Kam? Le kam? Povsod se kotali pošast mesto, požara na dan na tisoče duš, bljuva jih v temne ulice, daleč tam zunaj, kjer begajo lokomotive med laternami. Kam? Kam?

Ljubo uredništvo!

Kam? To bi Vas tudi jaz rad vprašal. Kam pa hočete prav za prav s tem romanom! Noben človek ne govori o svojih čustvih, nikar o ljubezni! V sedmih desetih letih sploh niste objavili nobenega romana, kjer bi bila opisana prava ljubezen. Upadno, da bo boljše. To šel Florentin Tkalec.

2. nadaljevanje

»Nak,« je Alfonz obupno dejal, »tu mi je nemogoče ostati. Ta metež, hrup, nemir — vse

Macpherson strgal brado z obraza in je silno pograbil Allana Graya: »Ho, ho, se čudite, kajne, moji spremembi, old boy, kaj? Jaz namreč nisem lastnik tvornice za avtomobilске obročje Macpherson, nel Scotland Yard me pošilja, da pazim na vaše početje!« Medtem je Alfonz planil k onesveščeni Elviri. Vse mu je bilo zagonetno. Ta dva moža? Steklenica s tako dišavo? — Mojster iz Scotland Yarda je pristopil k njemu, rekoč: »Tale človek,« in je pokazal na Allana Graya, stale propalica je hotel vas obdolžiti umora, da bi se polastil te gospodične. Misli! je, da je bogata dedinja milijonov, Mabel Wallisonova. Pa smo ga pustili. Prejle je s kavarniške mizice ukradel sklenico in je skrivaj kanil vanjo svoj skrivni strup RaT 34, 5... Učinek ste videli. Da, old boy,« se je mojster obrnil k zvezanemu zločincu, »vaše namere so prekrizane.« Tedajci je pod klopjo nekaj strahotno počilo, pokadilo se je, trske so frtolate okoli, krik je pretrgal tišino ozračja...

Spoštovano uredništvo!

Z zanimanjem berem Vaš roman. Priznam, da je živahen, vendar — prav nič za to dobo. Kolikokrat smo vse to že brali! Tisočkrat! Same detektivske pogrelece, nič drugega! Ali ste že kdaj kaj ališali o športu! To je menda neznan pojem! Vašemu uredništvu. Zato nas pa krmite s temi trapastimi detektivskimi forhami. Tak kiel No. Vaš čitatelj pač ne bom veči. Felike Koprivar.

3. nadaljevanje

Leta so minila. Tisti pok pod klopjo ni bilo drugega kot slabo uspeša eksplozija bombe, ki je Elviro spet priklicala v življenje, a njen morilec se je razletel na drobne kosce. Mojster iz Scotland Yarda pa se je zavzel za Alfonza in je koj spoznal, počemu je bil Alfonz prav za prav na svetu: dal ga je izobraziti za boksarja. Ko je Alfonz kasneje nastopil proti Jacku Dompysju, se je ona zbala za njegovo čeljust in ga je iskreno zaprosila, naj se neha boksaati in naj z njo vred odpre trgovino za ovratnice. Ogorčeno jo je zavrnil in — ji odpovedal svojo ljubezen. Zakaj, Elvira se je poročila z Dompysjevim menažerjem, s človekom nežnega srca iz starega irskega plemstva, ki se je bil samo začasno in zaradi prijateljstva do Jacka Dompysja posvetil športu, zakaj brez njega bi Dompys ne bil nikoli postal Dompys. Le še enkrat se je Elvira usedla med gledalce boksarske igre. To je bilo na njen poročni din. Na tisoče ljudi je bilo okrog in okrog. Svetilke so žarko metale luč na telesa obeh prvakov. Pravkar je dobil Jack hud udarec v ramo in se je opotekel. V devetinki sekunde ga je Alfonz podrl z levico. Dompys je padel. Krvavel je iz oči in ušes. Neznanski vzklili veselja so zaorili okoli, cvetice, navdušenjet! Množica je besnela. Ko so Alfonza na

rokah odnesli iz dvorane, je hči kralja pisalnih strojev, Mc. Krumleya, preplezala vrvi in je poljubila Alfonzovo boksarsko rokavico. Bil je zares velik dan.

... pa če bi me vprašali, zakaj odklanjam Vašo traparijo, bi na kratko odgovoril: iz znanstvenih razlogov. To ni leposlovje, tu ni nič poučnega. Prej se je človek iz romanov kaj naučil, prej so pisatelji navajali ljudi na bodočnost. Pomislite samo na Julesa Verneja in druge! Kaj takega bi morali objaviti. Če bi bil jaz pisatelj, bi že vedel, kako je treba pisati. Zal, pa nimam nič domišljije. Zapišite si: kdor hoče pisati, mora imeti kaj domišljije in po-vejte to tudi temu revežu svojega romana, ki si ga ne bom izrezal. Je škoda platnic!!!

Leopold Robič, kanclerist.

6. nadaljevanje

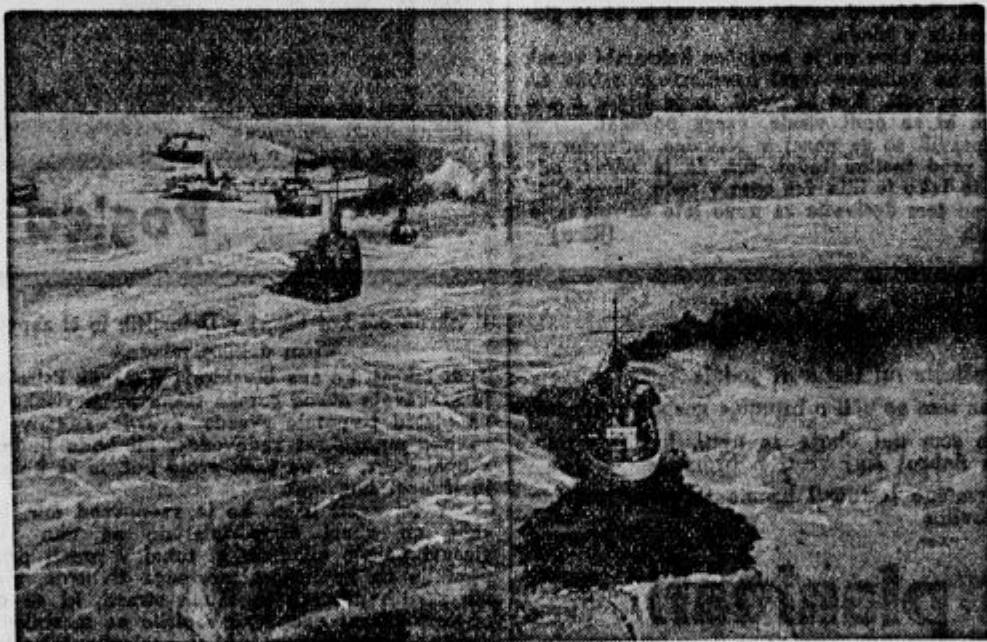
Zdaj bi se bil mogel Alfonz oženiti s hčerko Mc. Krumleya. Vendar tega ni storil. Ločila sta se še o pravem času. Bilo je vprav eno uro pred startom za veliki vseirski polet, ki sta ga hotela prirediti profesor dr. Fosforius in njegov asistent — bivši boksar Alfonz. Ves svet je prisluhnil. Vse stratosferno urejene postaje so namerile svoje radioelektrične žaromete v neskončno prostorje. Prebivalci planeta Viculuma, ki so ga odkrili šele pred mesecem, so obžalovali v svoji, eno minuto pred startom dospeli brzojavki, da se bo dr. Fosforius šele na poletu nazaj oglašil na Viculumu. Zdaj je bilo vse pripravljeno. Generalna ura družbe Caeleokspres, ki je denarno podprla polet v vseirje, je oznanila 37. uro in 56 minut. Kazalec je hitel naprej... 37... 58... 59... Dr. Fosforius je držal na ročki roko znanstvenika, polno odločnosti. Ura je bila 38,00! Mogočno hrumenje je napolnilo ozračje. Raketa Caele je bila čez dv e sekundi nato že 138,3 kilometra oddaljen od zemlje. Dr. Fosforius je stal in gledal na uro, ki je oznanjala razdaljo. Luna

je bila že zadaj, slišati je bilo brnenje nje-nega sukanja. Trije bliski so švigili mimo. Alfonz je planil kvišku. Znojne kaplje se mu bile orosile čelo. Pravkar se je hotel dotakniti regulatorja, ko ga je dr. Fosforius smehljaše se odrinil, rekoč: »Dragi moj, to je bil le po-zdrav profesorja Williamspleena, ki biva v lu-ninem žrelu zaradi opazovanja.« Alfonz je spet pogledal ven v neizmerno vseirje. V dalji je opazil ogenj, ki se je večal in večal. Poklical je profesorja. Učenjak je prebledel. »Grom in strela, ali sem se zmotil? Ali bi se bil vtel? Ali veste, kaj je to? Nič drugega ko strašau-ska Selandrinova repatica! Grozno, grozno!« — Bolščala sta ven. Ogenj je postal krogla, krogla je plamtela. Dr. Fosforius je prijel Alfonza za roko. »Človek, vi trepetate kot list na vodile!« — Krogla je postala plošča samih plamenov. Plošča je začela vse drugo pokrivati. »Skozi njo morava!« je zavpil doktor, »morava skozi jedno repatico!« Alfonz je pogledal na merilo: 130,347 kilometrov na uro! Strahotna brzina! Doktor Fosforius je planil k regulatorju: »Mo-rava skozi komet!«

Poročilo uredništva:

Po poslednjem nadaljevanju se je naš urednik Tone Čačka zgrudil. Ko mu ni domišljija še bolj vzplamtela, je vse napisal na papir in ga pomotoma dal na kruh in pojedel. Zdaj je v norišnici. Zato obhajujemo, da ne moremo objaviti nadaljevanja in prosimo čitatelje, da nam z razumevanjem oprostijo.

Ladje v ledu.

to me kar trga na dvoje. Rad bi... In pri tem je hrepeneče pogledal Elviro. Ona se je globoko zazrla vanj. Potem sta se odpeljala k jezeru. Ali je bilo mrzlo na samotni klopici? Ne, o, ne, zakaj v srcu jima je žarek ognjen in...

Uredništvo!

Zdaj mi je pa zadostil! Človek je naročen na Vaš list, ki ga z današnjim dnem odpovedujem, zakaj moja hči si je Vaš nesramni roman večeraj izstrelila, česar ni še nikdar storila. To naj on bila ljubezen! To ni ljubezen. Vi prav nič ne veste, kaj je ljubezen. Ljubezen je bolj nežna, veste. Sramota, da bi ob-javili! Jerica Malnar, mati.

3. nadaljevanje

Nenadoma se je Alfonz zdrnil, rekoč: »Moja ljubezen od tebe je prehudal!« Plaho se je odmaknil in je opazil, kako je ona zardeča. Preko nadahnjene škrlatne rdečice na njenem desnem licu se je kodral cvetoč kodrček, ki ga je on nalahno pobožal z enim prstom. Elvira bi se bila skoraj onesvestila od sreče. Alfonzov moški ponos, njegovo viteško vedenje, vse to je povzročilo, da so se ji od radosti zasolile oči... Nenehoma so ji solze polzele po nežnih licih in kapljale na nežni les klopki ob nežnem, tihem jezeru. Ko je vzela iz svoje torbice majhno stekleničko kolonjske vode, da bi si ohladila svoje vroče in lepo čelo, Alfonz je medtem iskal zanj poslednje cvetove lo-kvanja, tedaj je nekaj zahrstljalo v bližini. Mogoče psiček?

Poziv uredništva!

Ljudje bolj, ali ste vsi znorili! Pravkar sem se malo oddahnil pri zajtrku in sem bral Vaš roman. Saj to je vse noro! Kateri pametni človek bo pa to bral! Takole emerkanje o ljubezni! To so čenče! Dajte nam kaj od Wallacea, pa ne takzane otrobe! Nehajte že! N. N.

4. nadaljevanje

Se je hrustljalo. Nenadoma, kaj je bilo to? Detektiv je planil s skokom h klopici, kjer je dekle brez življenja omahnila. Močno je dišalo po neki čudni dišavi. »Čudno, čudno,« je dejal Allan Gray, »dišave, tu — v gozdu!« Iztegnil je stekleničko iz roke in jo je vrgel v vodo, kjer je siknilo iz nje. Tedajci je prišel Alfonz z lokvanjem v roki. Allan Gray je kriknil: »Primitve morilce! tedaj pa si je Mr.

TEHNIKA

Konzerviranje v hladu

Vzporedno z razvojem različnih panog tehnike gre tudi razvoj ohranjanja živil. Tudi tukaj so v gradnji raznih hladilnih naprav itd. Američani Evropeem marsikje pokazali pot. Danesane so n. pr. v Ameriki že zelo razširjeni hladilni stroji, ki so zelo primerni tudi za majhno gospodinjstvo in ki se, kljub svoji za naše razmere precej visoki ceni, uvajajo tudi pri nas.

Industrija ohranjanja živil ima poseben po-men za industrijske države, ki so glede preskrbe z živilmi navezane na nakup in uvoz živil od dru-god. Za take države je ta problem že v mirnem času sila pereč, toliko resnejši je v vojni.

Najbolj preprost in najnovejši način ohrani-tve živil je ohlajevanje! Ta način je v uporabi menda že, odkar pomnimo (ledenice). Skrbno raz-iskovanje pa kaže, da ni vseeno, pri kaki tempe-raturi hranimo živila. Razna živila zahtevajo raz-lične temperature.

Ohranjanje živil z nizkimi temperaturami je posebno važno za tiste vrste živil, ki se hitro pokvarijo, n. pr. meso, jajca itd. V Ameriki pa kon-zervirajo s hladom tudi najrazličnejšo zelenjavo, sadje in podobno. Industrija konzerviranja zele-njave s hladom je že tako razvita, da predelajo, po podatkih iz leta 1937, v Združenih državah 40.000 ton zelenjave in 60.000 ton sadja letno. Za ohran-jevanje seveda ni enako pripravna vsa zelenjava in vse vrste sadja, posebno če želimo, da zelenjavi odnosno sadju tudi ob zmrzovanem konzerviranju ohranimo prvotni okus in aroma, kakor tudi čim več hranilnih snovi, zlasti vitaminov, ki v nepri-mernih prilikah zelo hitro razpadejo. Zanimivo je, da zmrzovanje poslabša okus nekaterih sadežev kakor jagod, borovnic, breskev in paradiznikov, v nekoliko manjši meri okus malin, špargljev in sliv; pri kislih sadežih okus pri zmrzovanju dosti manj trpi kakor pri sladkih. Pa tudi če sadje prej pa-rimo, se dosti manj pokvari okus. S tem da izgubi sadje odnosno zelenjavo pravi okus, že lahko re-čemo, da smo dobili manjvredno blago. Iz tega vidimo, da ne zadošča za pravilno ohranitev sadja samo to, da ga zložimo v ledenico, ampak da je

pred zmrzovanjem potrebna primerna predpripra-va. Kakor učijo izkušnje Američanov, se sme za konzerviranje odbrati samo sveže, nepoškodovano sadje in zelenjavo. Blago, ki je namenjeno za kon-zerviranje torej ne sme biti po ure dolgo izpo-stavljeno soncu ali pa slabemu vremenu. Pri pre-važanju je treba z blagom previdno ravnati, da se ne pomečka in obtočle. Zelenjava se pred zmrz-ovanjem opari, ne sme pa biti pri parjenju pre-dolgo izpostavljena vročini, ki bi pokvarila redilne snovi. Namen parjenja je, da se uničijo v zele-njavi nekatere snovi, ki bi v času zmrzovanja po-slabšale blago, ki ga hočemo ohraniti. V praksi sta čas kakor tudi vročina pare čisto natančno določena. Nove težave nastopijo spet pri samem zmrzovanju. Za tovarno bi bilo želeli, da bi za vse vrste sadja in zelenjave zadoščal en sam način ohlajevanja. Toda tudi tukaj mora biti postopek različen. Kumare se n. pr. vložijo v posodo take kakršne so, špinacea pa se mora pred ohlajevanjem sprešati v primerne zavojke. Sadej se vlaga raz-lično. Nekatere vrste zahtevajo, da jim pridenemo določeno količino sladkorja, druge zopet ne. Druge vrste (fige) se pred zmrzovanjem zavijejo v celo-fan, ali v povojen papir, zopet druge moramo ohlajati v močnem prepisu.

Splošna kultura se dviga?

Na kolodvoru: »Prosim čtivo za na pot — Prešernove poezije!«

DRUŽINA

Zalar Marija

Na Silvestrov večer

Ura bje polnoči,
staro leto se levi,
staro se od nas poslavlja,
novemu že pot pripravljaj,
staro se umika v kot,
v novo je odprta pot.

Vrata odpri na stežaj,
k tebi sreča pride naj,
sladki so nam naši upi,
žakljevo zlata polni kupi,
lic veselih vsi naprej,
nihče več nazaj ne glej.

Kar je bilo hudih dni,
naj v pozabnosti zaspi,
a na lepe ure jasne,
naj spomin nam ne ugasne,
žarek svetel naj bodri,
v novem letu nas krepi.

V novo srečo vsi naprej,
novo leto, hej, juhej,
k nam pripelji se s kočijo,
poj nam novo melodijo.
Z Bogom, staro, ti greš v kot,
čas je vrgel te za plot.

Novo leto, haj, juhaj,
lepih sončnih dni nam daj!
Polne kleti, polni sodi,
sveti Marko blag nam bodi,
žita v snopih in mesa,
Bog naj nam vse leto da.

Sezimo si krepko v dlani:
Novo leto, dober dan!
Spusti se navzgor po klancu,

jaši k nam na belem prancu,
novo le odslej veljaj,
Bog nam svojo srečo daj!

Dom
v pričakovanju
novega leta

Zdravja v novem letu

Ko se oglasijo zvonovi novega leta, želimo vsi, da bi bilo novo leto zdravo in srečno. Da bi ta želja ne ostala samo prazna želja! Zdravje je že sreča, a dokler je človek mlad in brez skrbi, se mu dozdeva zdravje nekaj samo po sebi umevnega. Saj se nam tudi ni treba dosti brigati za to vprašanje, če vsaj razmeroma redno in pametno živimo. Tudi ni treba, da bi se bali te in te bolezni, zakaj strah spriči bolezni je že bolezen sama. Glede na pametno, zdravo življenje pa vendar nima vsakdo mirne vesti in vprav v praznikih se je brez dvoma ta in oni kaj pregrešil glede na zdravje. Paziti je na to, da vse ni za vse in da kar temu nič ne škoduje, je za drugega že bolezen.

Stopimo v novo leto v letnem času, ki ima malo svetlobe. Zatorej poskrbimo, da izrabimo sleherni sončni žarek. Kako bi bilo, če bi vsak dan po kosilu vsaj urico prehodili peš? Vsaj dvajset minut sonca, svežega zraka in telesnega gibanja je za človeka, ki sedi v pisarni več vredno kot cel zavoj praškov za žive. Ko nastopi predpomp, čuti človek pomladansko utrujenost in potrebuje več spanja, in za otroke nastopi doba ribjega olja. Utrudljivemu marcu sledi spremenljivi april in vzburljivi maj. Zdaj je potrebno, da se prirodi bolj približamo in da se začnemo utrjevati, če že nismo utrjeni. Za poletje le nekaj opominov! Tisti, ki so debelušni, naj plavajo, mršavci pa naj le lahko telovadijo in hodijo na izlete. Zmeraj v vodi čofotati in se paliti na soncu, ni zdrav; sonce, vodo, veter, zrak in gibanje je treba uživati v enakih delih, to je pravilni

recept za zdravje. V poletnih počitnicah ima potem vsakdo pravico, da počenja, kar mu je všeč, le da je pri tem tudi kaj počitka, zakaj človek mora priti v svoj poklic spočit, ne pa izdelan od svojih počitnic. Ko potem nastopi jesenska doba nahoda in trganja, prejme človek pobotnico za svoj način življenja in za uspeh utrjevanja in se ga prehlad ne bo prijel. Žal pa se nam naši bližnji le preveč približajo in kihajo in kašljajo svoje bacile v nas. A telo nam je utrjeno in čez nekaj dni smo ozdravljeni.

Isto velja za zdravje naše duše. Če stopimo v novo leto brez misli na trden sklep, da se bomo obvarovali te in te duševne bolezni; če ne uživamo večnega Sonca in se ne vadimo v duševni telovadbi, nam bo duša zmeraj bolehal, zmeraj nas bo kaj skrbelo in strašilo. Z zaupanjem v Boga za vse novo leto pa smo utrjeni spriči vsega, pa bodi karkoli! Če je Bog z nami in našo družino — kdo nam kaj more?

Ne jezite se!

Jeza more povzročiti, da prebava ni v redu, da začne glava boleti, da zastane krvni obtok, da se te polasti zlatenica. Kdor je že sploh nervozen, dobi po jezi vročino. Pri tem izgubiš tek do jedi, sili te k bljuvanju, želodec ne obdrži jedi v sebi. Zatorej se premagaj, kolikor se le moreš, da ne vzkipiš in se ne razjeziš!

Jopica za vsak dan in prazne prilike

Na sliki vidiš: 1. Jopico iz tweeda s kapuco. 2. Moder, pleten žemper. 3. Kockasto taftasto jopico. 4. Zametasto jopico.

Črno krilo in kratka jopica sta pozimi zmeraj uporabni. Za vsakdanje prilike so naj-

primernejše progaste ali kockaste jopice. Pletene jopice so zdaj zelo preproste glede na vzorec in glede na obliko, vendar so bolj lične kot one iz prejšnjih let. Tudi v praznih družbah so zdaj videti pleteni žempri. Barve so živahne, vzorci preprosti. Druge jopice so iz svile ali brokata. Zelo so elegantne, čeprav ne predrage in preproste.

Prašček, znak sreče?

Tudi po naših izlozih vidimo okrog novega leta praščike, češ da pomenijo srečo. Narejeni so iz različnih snovi, so večji in manjši in kot obeski čisto majcen. In imamo hranilnike v obliki praščika.

Kako je to, da bi vprav praščik pomenil srečo? Saj je ta domača žival večji del prava pravcata nadloga za hišo, ker potrebuje mnogo krme in to že navezgodaj. In ko mislimo, da ga bomo, lepo spitanega zaklali, pa ti dobi kako »poklicno« bolezen in — pogine. Kmetica strahoma opazuje vsak dan zafrknjen repek občutljive živali; če visi nekega dne ohlapno nizdol in ni več na pol droga zviti, pa je nemara že vse pitanje zaman in kaka bolezen ga že napada, tako da ne bo imel kmet nobenega haska od praščika. Praščik je zmeraj v zvezi s skrbmi v hiši, in tudi veselje ob kolinah je čestokrat zagrenjeno s trihinami...

Zakaj torej mislimo, da naj bi praščik pomenil srečo? Srbski narod veruje, da je praščik znak sreče. Zakaj? Zato, ker s svojim rilcem rije od zadaj v ospredje, v nasprotju s kokošjo, ki s kremplji brska od spredaj navzdol in si tako »odbrska«

Da omogočimo vsakomur nakup

kožuhovine,

znižujemo ceno

krznenim
izdelkom
iz kož domače
divjačine.

L. ROT

LJUBLJANA, Mestni trg št. 5

mno go dobrih stvari. — Vendar se nam ta razlaga še ne zdi zadostna za pomen »praščije sreče«. — V neki knjigi o ljudskih vražah je zapisano: Že v davnih časih je bil praščik tista žival, ki so jo najraje polagali na žrtvenik. Kdor je jedel takega žrtvovanega praščika, je bil deležen blagoslova. Mimo tega je praščik veljal kot znak rodovitnosti, kar je pomenilo — vsaj v poganskih časih — vendarle nekakšno srečo. Neveste so dobivale praščije repke, da so jih pojedle, in prav tako otroci, da bi bolje rastle. Kvartopirci so nosili praščije repke s seboj v žepu, da bi imeli več sreče. Ponekod je znana ljudska vraža (na Češkem), da se tistemu, ki se je pridno posil, prikaže zlat praščik. Nekdo je to tako razložil, da se je ta vraža zato udomačila, da bi se otroci rajši potili. Ta pametna razlaga utegne biti pravilna in nam vse to vprašanje precej pojasni. Rekli bi: Mogoče so si praščika, kot znak sreče, izmislili ljudje tudi za velike otroke vprav zato, da bi bi olajšali življenje, saj je življenje za večino ljudi en sam — velik post.

PARADIZNIKOVA JUHA NA HITRO

Narediš prežganje iz moke in oprazene čebulice, doliješ vode, dodaš paradiznikove meze, prekuhaš, ubiješ jajce v juho in daš na mizo s praženim kruhom in petršiljem.

HITRA JUHA IZ CVETACE

Skuhaš do mehkega cvetačo in čebulo v slani vodi. Nato vzameš belo sredino cvetače proč, pretlačiš štor skozi sito, pomešaš z moko, daš nazaj v vodo, zavreš in prideneš belo sredino cvetače.

JABOLČNA JUHA

Skuhaš v malo vode jabolčne olupke; nato jih precejiš. V sok daš nekaj cimeta, sladkorja, rozin in malo koščkov jabolka. To prekuhaš in vtepeš malo moke in priliješ malo citronovega soka in kanec belega vina.

Brez težav

Domáci vrt

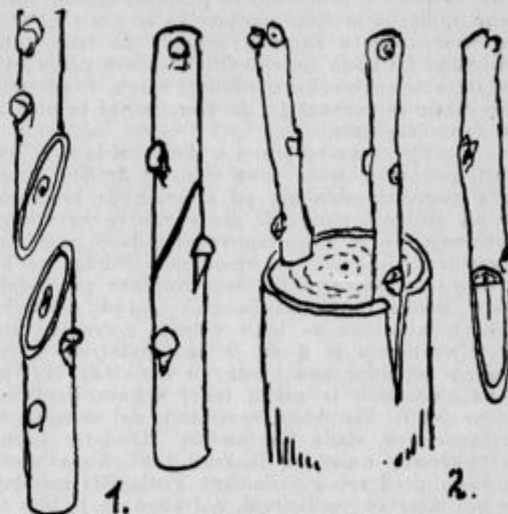
Tudi mi bomo cepili

Sedaj, ko imamo več časa, si oglejmo naš sadovnjak in določimo, katera drevesa bomo cepili ali precepljali.

Vsa sadna drevesa, ki so stara in nam ne daje več dobro, posekamo, na njih meeto pa vsadimo mlajša drevesa boljših vrst. Tisto drevje pa, ki je močno v rasti, a nam ne rodi, precepimo.

Cepiče za cepljenje si moramo pa kar omisliti. Režemo jih od odraslih rodovitnih dreves, ki rasto pri istih krajinskih in podnebnih prilikah. Cepiči naj bodo od tistih sort, ki so se v našem sadovnjaku najbolj obnesle in največ rodile. Raje manj vrst, a te dobre! Cepiče režemo sedaj pozimi, za čenjšje je skrajni čas še januar, a za hruške in jabolka še prvo polovico februarja. Pozneje rezani cepiči niso več sposobni za ehanjevanje in so le za takojšnjo uporabo. Cepiče hranimo v zemlji, v kleti, a še najbolje, kar v enegu.

Mnogo jih je, ki bi radi sami cepili, pa ne vedo, kako, zato ne bo odveč, če si že sedaj naredimo nekaj šib in se urimo v precepljanju. Stvar ni nikakor težka; treba je imeti le nekaj izkušnje in se mora posrečiti.

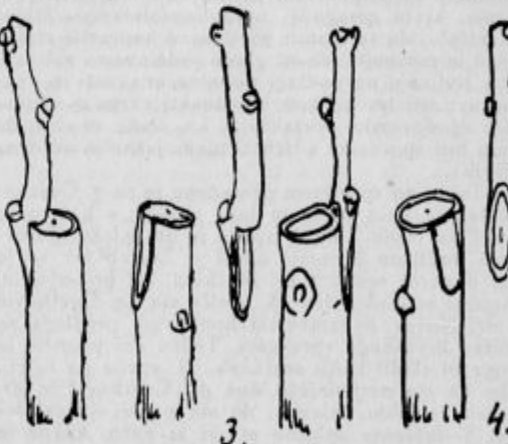

Spomladi, ko se drevje še ni odelo v zelenje, precejmo z različnimi načini cepljenja sadnega drevja. Cepiče pa si moramo prikrbeti že v jeseni.

Najbolj navadno je cepljenje z dolgačo, kot nam ga pojasnjuje slika 1. Tu mora biti podlaga prav tako debela kot cepič. Obe moramo odrezati posevno ter gladko in obe ploskvi združimo, tesno povijemo in namažemo s cepilnim voskom. Cepiču pustimo 2—3 očesa in ga pri zadnjem očesu nekoliko postrani, a globoko odrežemo. Stvar je videti popolnoma enostavna, kar pa tudi v resnici je, treba je le vaje in še vaje.

Dostikrat pa precepljamo starejše drevo, pri katerem so veje debele. Tu z dolgačo ne opravimo ničesar. Tedaj si lahko pomagamo na več načinov. Slika 2 nam kaže, kako cepimo za lub. To cepljenje pa je mogoče le, če je les že dovolj muzeven in lubje odstopi.

Vejo, ki jo mislimo precepiti, odžagamo popolnoma vodoravno, a na enem koncu zarežemo navpično zarezo. Tudi cepič zarežemo vodoravno, a ne popolnoma do kraja, temveč pustimo še 1/3 celga lesu. Tu napravimo jeziček, ki mu ob robovih nekoliko odetranimo rjavo lubje, da pridemo do zelene kože. Sedaj cepič, ki naj ima 3—4 očesa, potisnemo v zarezo na veji tako, da pride zadnje oko tik nad ekoro podlage. Cepljenec trdo povežemo, rano in odžagano ploskev pa namažemo s cepilno emolo.

Podlaga ne sme biti predebela. Odrežemo jo počez, a ji izrežemo kot nam kaže slika 3, tudi majhen jeziček lubja in lesa. Cepič odrežemo prav tako kot pri cepljenju za lub, le da mu ne odetranimo vrhne rjave kože. Pri tem cepljenju moramo posebno pazno polagati na to, da se obe ekori vsaj na eni strani tesno prilegata, da se tako vzdrži življenje v cepiču. Tudi tu moramo vse lesne dele temeljito zaliti s cepilno emolo, cepljenec pa dobro privezati.

Slika 4 pa nam kaže, kako lahko spremenimo cepljenje v zatič. Razlaga je odveč, ker se vse, kar je važno, vidi iz slike.

Zaupanje na denarnem trgu se veča?

»Kaj, samo dva kovača bi rad? Ali ti jih ne smem posoditi pet?«

Jugoslavija in njen razvoj leta 1939

Belgrad, 28. dec.

Natančno pred letom dni so se v našem notranjopolitičnem življenju zgodile spremembe, ki so globoko vzmernile vso politično javnost in močno omajale tedanjo vladu g. dr. Milana Stojadinovića. Po izvršenih decembrskih volitvah so se iz okolice tedanjega predsednika vlade pričeli oglašati vse odločnejši glasovi po potrebi močne roke, ki naj bi zamenjali dotedanjo pomirjevalno politiko nasproti Hrvatom tedanjega notranjega ministra g. dr. Korošca in spremenila docela politični pravec vlade IRZ. Ti krogi so dejansko prevladali in so zase docela pridobili g. dr. Stojadinovića. Ta je na ljubo tem krogom spremenil vladu ter je namesto g. dr. Korošca poveril notranje ministrstvo todedanjemu upravniku mesta Belgrada g. Ačimoviću. G. dr. Stojadinović je odstranil iz vlade večino ministrov, ki so mu bili nevarni za izvedbo njegovih političnih ciljev. Med preostanimi je še bil tedanji minister za socialno politiko in ljudsko zdravje g. Cvetković, proti kateremu so pa započeli strahotno gonjo, v kateri niso izbirali sredstev.

Padec Stojadinovićeve vlade

Nezadovoljnost s politiko, ki jo je hotela izvajati rekonstruirana vlada g. dr. Stojadinovića, je raslo vedno bolj tudi v JRZ kakor tudi v drugih političnih krogih, ki so zaradi odstranitve g. dr. Korošca kot preizkušenega državnika postali nemirni, ker niso imeli nobenih zagotovil več, da se bo notranjopolitični razvoj usmeril v pravec, ki bi omogočil sporazum s Hrvati. V takem razpoloženju in negotovosti sta se 16. januarja sestala novoizvoljena skupščina in senat. Poleg poslancev JRZ so prišli v skupščino še poslanci srbske združene opozicije in JNS, medtem ko so poslanci SDK na zborovanju v Zagrebu sklenili, da tudi v tej skupščini ne bodo sodelovali. V senatu pa je bilo medtem samo izvoljeno predsedništvo. Predsedniško mesto je prevzel g. dr. Korošec, ki ta položaj še danes zavlada.

Verifikacijska razprava v skupščini je vsej javnosti pokazala, da se nova vlada g. dr. Stojadinovića resnično oddaljuje od strankinega programa in od volivnih napovedi glede rešitve hrvatskega vprašanja. To je jasno izpovedal tedanji prosvetni minister g. Kujundžić z besedami: »Nikdar ne bo v Bosni in Hercegovini ideja Kupina premagala ideje Soluna in Kajmakčalana.« Zaradi odstavke petih ministrov na tako važnem notranjopolitičnem vprašanju je g. dr. Stojadinović dne 4. februarja dopolnilo podal ostavko vse vlade. Nj. Vis. knez namestnik je pričel takoj s konzultacijami, nakar je Nj. Vis. knez namestnik dal mandat za sestavo nove vlade Cvetkoviću. Mandatar krone je poverjeno nalogu z lahkoto rešil. Nova vlada je imela pred seboj parlament. Poslaniški mandati so bili sicer že verificirani, potrebno pa je bilo še izvoliti stalno skupščinsko predsedništvo in stalne odbore. Stvar ni bila enostavna in je bila previdnost na mestu, da se vlada zaradi gonje, ki so jo nepomirljivi elementi tako v stranki kakor tudi v poslanskem klubu začeli proti njej, ne bi znašla v manjšini. Zato je bil 13. februarja sestanek izvršilnega odbora stranke. Sprejeta sta bila sklepa: 1.) da JRZ v celoti podpre vladu g. Cvetkovića in 2.) da JRZ kot stranka v vsem nadaljuje svoje delovanje v slogu za edinstvo. Po tem sestanku je bila skupščina sklicana za 16. februar. Za predsednika je bil izvoljen g. Milan Simonović, za prvega podpredsednika pa g. Mihelič. Tega dne je bilo v skupščini tudi prvo glasovanje za vladu, ker so bili vsi kandidati za skupščinsko predsedništvo njeni kandidati. Odanih je bilo 257 glasov za, praznih glasov pa je bilo 35, kar je takoj pokazalo, da se poslanci iz najožje okolice g. dr. Stojadinovića niso držali sklepa izvršilnega odbora stranke.

Cvetkovićeva vlada pripravlja sporazum

Na tej seji je predsednik vlade in notranji minister g. Cvetković predstavil svojo vladu parlamentu z deklaracijo, s katero je poudaril, da je ta vlada prišla na državno upravo s posebno nalogo, da prične konsolidirati in urejevati tiste notranje razmere, da pripravi in prične reševati tiste probleme, ki bi omogočili tako konsolidacijo. Stojec na načelu, da se morajo med nami napraviti stalni, boljši in močnejši odnosi glede sodelovanja v državnem življenju na podlagi popolne enakosti in enakopravnosti ter pri tem upoštevati važne momente naše zgodovinske preteklosti, kr. vlada smatra, da mora biti sporazum s Hrvati njena jasna in odločna politika.

Takoj po sprejetem preračunu je pa g. Cvetković šel na delo in se je lotil naloge, s katero je prišel na vladu. Dne 2. aprila je ob splošni pozornosti politične javnosti odšel v Zagreb ter se je tam dvakrat sestal z dr. Mačkom. Na prihodnjem, drugem, sestanku dne 15. aprila sta gg. Cvetković in dr. Maček že izmenjali konkretne predloge za rešitev hrvatskega vprašanja. Teden dni pozneje je drugemu sledil tretji sestanek, 27. aprila pa četrti, tako da sta naslednjega dne gg. Cvetković in dr. Maček že lahko izjavila, da sta pogajanja zaključila. V interesu splošne stvari je nato, kakor je predsednik g. Cvetković izjavil dne 6. junija v Karlovcu, v sporazumevanju nastal kratek zastoj. Gotovo je pa bilo, da bodo razgovori, ki so besedah g. dr. Korošca na zborovanju dne 14. maja v Celju, niso bili nikdar poprej tako resnično in pošteno zamišljeni kakor sedaj, morali privedi do sporazuma.

Na zastoj razgovorov je gotovo tudi vplivala okolnost, da je bilo treba urediti odnose tudi v stranki JRZ, ki je g. Cvetkovića ves čas nosila in ga tudi dvignila na vodilno mesto v državi, kar so v njej ljudje g. dr. Stojadinovića začeli veliko gonjo tako proti g. Cvetkoviću kakor tudi proti načrtu, ki sta ga za rešitev hrvatskega vprašanja pripravila gg. Cvetković in dr. Maček. Predsedništvo kluba JRZ je zato sklenilo predložiti glavnemu odboru stranke izključitev iz stranke g. dr. Stojadinovića in 19 njegovih najbližjih sodelavcev, kar se je zgodilo 19. jul. na sestanku širšega glavnega odbora stranke, na katerem je bil izvoljen za novega predsednika JRZ g. Dragiša Cvetković.

Sporazum dosežen

Po tem sestanku se je politično življenje iz Belgrada preneslo na Bled, kamor je odpotoval g. Cvetković, in v Begunje, kamor se več let zahaja na počitnice g. predsednik dr. Korošec. S tem so se pa v drugi polovici julija in avgusta zopet lahko nadaljevala zastala pogajanja, tako da so bila do 24. avgusta v skupni avdienci gg. Cvetkovića in dr. Mačka pri Nj. Vis. namestniku Pavlu na Brdu uspešno zaključena. Nj. Vis. knez namestnik je v soglasnosti s kralji, namestnikom sprejel predložene osnove za rešitev hrv. vprašanja. Naslednjega dne se je g. Cvetković z letalom vrnil v Belgrad in je takoj sklical sejo min. sveta. Na njej je bil sklenjeno, da vlada poda ostavko, ker je izvršila svojo

nalogu. Ostavka je bila takoj sprejeta in sestavo nove vlade je visoko namestništvo zopet poverilo g. Cvetkoviću, ki je izbral za svoje sodelavce poleg g. dr. Mačka še vse ostale člane sedanje vlade. Sporazum s Hrvati je bil takoj objavljen. Vlada je pričela takoj izvajati sporazum s Hrvati in ga izvajala še danes. Večina poslov iz centralnih uradov je že prenesena na bansko oblast v Zagrebu. Izvajanje samega sporazuma pa je v krajih izven banovine Hrvatske vzbudilo precej nevolje, ker se ni bil rešen položaj teh pokrajin. Gotovo je, da bo poleg banovine Hrvatske še banovina Slovenija in verjetno samo še tretja enota, ki bo obsegala srbske pokrajine. Za izvedbo sporazuma s Hrvati je vlada uporabila znani § 116 sedaj veljavne ustave. Vse spremembe pa, ki se izvedejo na podlagi določila tega paragrafa, mora pozneje odobriti Nar. predstavništvo, t. j. skupščina in senat. Zato bo nova skupščina imela značaj ustavotvorne skupščine, česar se morajo vsi odgovorni politiki dobro zavedati in dobro paziti, kakšna bo ta skupščina in kdo bo vanjo prišel. Da se ne bi zgodila kaka nesreča, je potrebno, da se pred temi volitvami izvede državna preureditev na vsem državnem področju ter se morajo o vsem že vnaprej dogovoriti in sporazumeti vse stranke, ki bodo nosile to novo skupščino. Zato ne bi bilo pametno, če manj pa državniško, iti na volitve v ustavotvorno skupščino brez strogo določenega programa, ki ga morajo večinske stranke že vnaprej med seboj sprejeti in si obljubiti ter se zavezati, da ga bodo v ustavotvorni skupščini tudi uresničile!

Za kmeta in delavca

Brez dvoma mora vsak objektivni človek priznati, da je že JRZ pred sedanjo vladu mnogo storila za zboljšanje gospodarskega stanja podeželja in delavstva. Saj je bila vlada JRZ prva, ki je pričela kljub povečanim izdatkom za državne potrebe zniževati davke, n. pr. zemljarino. Išlo se gotovo enega najtežjih vprašanj razdvojitve kmeta in vsak mora priznati, da ga ni reševala demagoško, temveč z resnostjo, kakor ga tako važen problem zasluži. Na drugi strani je pa z raznimi trgovskimi pogodbami preskrbela kmetu boljše cene za njegove priloge. Z eno besedo, vlada je imela gotov kmečki program, ki ga je izvajala, kakor je na drugi strani dala delavstvu zakonodajo, kakršne nimajo niti vse moderne evropske države. To so vendar krepke in odločne poteze, ki jih pri vladah, ki so bile na oblasti pred JRZ, zastojimo iščemo. Gotovo je, da bosta glavni stranki sedanje vlade, JRZ in HSS, kmečki program še bolj poudarili, kar je tudi že napovedal

Slovenci leta 1939

Ko smo lansko leto osorej pisali pregled domačih dogodkov leta 1938, smo končali z besedami: Naši domači nasprotniki in nasprotniki slovenskega imena so zagnali velik krik, ker dr. Korošec ni več vstopil v novo dr. Stojadinovićevo vladu, ampak se je umaknil za nekaj dni v inozemstvo, da si odpočije od truda in naporov. Zato dr. Korošec teh besed svojih večnih zornikov ne sliši. Pa če bi jih tudi slišal, da bi na nje ne odgovarjal. Saj je vse eno, kaj govore. Mi pa vemo, da je dr. A. Korošec slovenski narodni voditelj vseeno, ali sedi na ministrski ali poslanski klopi, ali je v Belgradu, ali pa na Hvaru. Te zunanje okoliščine nič ne spremene na njegovi notranji vrednosti in na zaupanju, ki ga neomajno uživa v svojem narodu. — To je dokazal tudi potek dogodkov v letu 1939.

Dr. Korošec in slovenski narod

Ko se je po volitvah leta 1938 spremenila vlada, dr. Korošec ni bilo več v njej. Danes lahko povemo, da takrat dr. Korošec kot voditelj slovenskega naroda ni več mogel dati svojega imena na listo Stojadinovićeve nove vlade. Bivši zaveznik je namreč, oamamljen po volitvah, zaplaval v domači in zunanji politiki v take struje, da je trajno sodelovanje z njim postalo nemogoče. — Dr. Korošec, ki je užival slej ko prej velik ugled tudi pri vseh poštenih Srbih, je bil 16. januarja skoraj soglasno izvoljen za predsednika senata. Tako sicer ni neposredno več mogel kot minister posegati v dnevne politične dogodke, bil pa je na drugi strani toliko bolj prost, da je še naprej vztrajno zastopal misel, ki jo je tudi med volitvami naglašal kot glavno svojo nalogo, da se s Hrvati sklene sporazum ter nato uvedejo v vsej državi na podlagi nove ureditve široke samouprave, ki se je za nje slovenski narod pod vodstvom dr. Korošca že 20 let boril.

To mu je priznal vsak pošten nasprotnik. Zato je bilo pravično in prav, da mu je dne 20. svečana mesto Ljubljana kot glavno in prestolno mesto slovenskega naroda izročilo diplomu častnega meščanstva. Dne 11. junija 1939 pa je dr. Korošec v ljubljanskem Unionu po svojih županih 322 slovenskih občin izročilo diplomu častnega občana. Slovenske občine kot najmanjše politično-upravne celice našega naroda so v imenu vsega slovenstva podarile to čast, kakršne doslej ni bil deležen še noben slovenski sin, dr. Korošec kot priznanje za njegovo nesebično delo v boju za slovenske narodne in ljudske pravice. — Tako je sodilo slovensko ljudstvo po svojih zakonitih zastopnikih. Tako pa so sodili tudi najvišji zastopniki naše znanosti, ko so ob 20. letnici slovenske univerze dne 17. decembra v Ljubljani dr. Korošcu izročili diplomu častnega doktorja slovenske univerze kot izraz priznanja in hvaležnosti dr. Korošcu, ki se je bolj ko kdor koli drugi potegoval za ustanovitev in ohranitev slovenske univerze.

Od Cvetkovićeve vlade do sporazuma

Ko se je meseca januarja sešel novi parlament, je bilo kmalu jasno, da je v njem dosti takih ljudi, ki so poprej bili v drugih strankah ter so se zdaj priključili JRZ, ohranili pa so svoje nekdanje prepričanje, da je treba ohraniti centralizem za vsako ceno. Tem ljudem se je dr. Stojadinović kot predsednik vlade vedno bolj udajal. Zato so naši možje uvideli, da bo treba ostro nastopiti. Povod za tak oster nastop je dal govor ministra dr. Kujundžića, ki je v svojem govoru nastopil zopet pripravljajoč se sporazum s Hrvati. Se istega večera so slovenska ministra dr. Krek in Snop krajcar z muslimanskimi ministroma dr. Spahom in dr. Kulenovićem ter Srbom Dragišo Cvetkovićem poslali predsedniku vlade Stojadinoviću izjavo, v kateri vele, da je dr. Kujundžićev govor pokazal, da vlada glede ureditve države ni istih misli, da pa je treba izvršiti obljube, dane med volitvami ter to vprašanje rešiti. Zato odstopajo kot ministri, da bo mogoče sestaviti novo vladu, ki bo to vprašanje uredila. Zaradi tega je

sam predsednik vlade g. Cvetković na zadnjem obisku v Kmetijski zbornici v Nišu.

Pri sklepanju novih trg. pogodb je bila vlada zelo aktivna tudi letos. Celo vrsto novih pogodb imamo pred sabo. Tako so bila letos z našo sosedo Nemčijo trikrat trg. pogajanja, prvo v marcu, drugo v maju in tretje v oktobru. Karakteristika doseženih sporazumov je povečanje izmenjave blaga in večje zavarovanje terjatev naših izvoznikov. Z Italijo se je tudi povečala izmenjava blaga, z Grčijo so pa pogajanja imela za cilj, da trg. odnose med obema državama postavijo na solidnejšo podlago, čeprav bi se pri tem promet zmanjšal. S Švico se je izvršil prehod iz kliringa na svobodne devize ter sedaj Švica kupuje pri nas več kakor prej. Pri pogajanjih s češko-morav. protektoratom se je rešilo vprašanje plačilnega prometa tako, da sedaj naša država odplačuje svoje dolgeve pri češki industriji, ki so plačljivi v zlatu, potem kliringa. Z Romunijo se je ukinil kliring, ki je bil škodljiv tako naši izvozni kakor uvozni trgovini. S Francijo sta bili letos dve pogajanja. Rezultat doseženega sporazuma je ta, da bo od sedaj Francija pri nas dejansko kupovala več kakor pa do sedaj, ker država svojih dolgov v Franciji ne bo več plačevala z zlatom, ampak z blagom. Zadnji sporazum z Madžari je zavaroval naše terjatve. Madžarska je svoj dolg že poravnala, prav tako Turčija, ki je višino svojega dolga 17 milijonov din plačala z bombažem. V tem pravcu bo vlada tudi v novem letu nadaljevala svoj program, kar bo prineslo tako kmetu kakor ostalim stanovom samo nove koristi. Vsekakor mora biti — in to vlada hoče — naša zunanja gospodarska politika taka, da dobimo kolikor mogoče več deviz, čeprav moramo tudi svoje stare trg. zveze izpolnjevati na kliringski podlagi.

V težkih dneh

Da bo vlada tudi v bodoče z vzemi razpoložljivimi sredstvi zaščitila predvsem široke ljudske sloje, je dokazala tudi zadnje dni s številnimi uredbami gospodarskega in finančnega značaja, kar bo za te sloje v teh hudih dneh pomenilo vendar precejšnje razbremenitev. Edino, kar je temno, je finančna politika, ker narodna obramba iz zunanje-političnih ozirov potrebuje velike kredite, proti čemur seveda nihče ne more biti, ker je tudi za slehernega našega državljanca, in tako tudi biti mora, blaginja države najvišji zakon, vendar pa to le zelo obremenjuje narodno gospodarsko življenje. To so pač zahteve sedanjih hudih dni, ki jih moramo vsi draže volje izpolnjevati in storiti vse, da bo naša oborožena sila še boljša in popolnejša.

morala odstopiti vsa Stojadinovićeva vlada, nakar je po posvetovanju z dr. Korošcem kot predsednikom senata in drugimi političnimi voditelji dobil od regentskega sveta nalogo sestaviti novo vladu Dragiša Cvetković. Ta je svojo vladu kmalu sestavil in potem v skupščini večkrat naglasil, da hoče izvesti sporazum s Hrvati ter začeti zaradi preureditve države takojšnja pogajanja. Spčetka pa je nova vlada v skupščini imela težavno stališče, ker se ni vedelo, ali ima večino poslancev Stojadinović ali Cvetković. Tako je spčetka celo opozicija podpirala novo vladu. Kmalu pa so se razmere razčistile in vlada je imela za seboj veliko večino poslancev JRZ. Treba pa je bilo najprej spraviti pod streho državni proračun, kar se je do 1. aprila posrečilo. Potem pa je predsednik vlade takoj šel na delo ter začel delati za sporazum. Sam se je odpravil v Zagreb k dr. Mačku, s katerim sta se na štiri oči menila in pogovarjala.

Vmes je bilo tudi marsikaj težav, tako da se je zadeva zavlekla tja do konca avgusta. Takrat pa, ko je bila evropska kriza na vrhuncu, je bil dne 26. avgusta na Bledu podpisan sporazum s Hrvati. Obenem je odstopila stara vlada ter napravila prostor novi, v kateri so bili zastopani tudi Hrvati z dr. Mačkom, dalje SDS z dr. Budisavljevičem ter srbski zemljoradniki z dr. Cubrilovićem. Ta vlada je imela nalogo sporazum, ki je bil dosežen, tudi izvesti. Izdana je bila še istega dne uredba o banovini Hrvatski. S to uredbi se je na podlagi § 116 ustave spremenilo nekaj točk ustave, obenem pa je bila izdana uredba, da se na tej podlagi lahko spremene določila tudi glede drugih banovin, ki bi to želele. Tako je bila odprta pot do nove ureditve države v tistem smislu, ki smo si ga Slovenci in Hrvati vedno želeli ter zahtevali.

Od sporazuma do danes

Ker je bil istočasno razpuščen parlament in senat, je vlada dobila pooblastilo, da sme sama izdati uredbe z zakonsko veljavo. Na podlagi tega določila je vlada takoj začela izdelavati uredbe za prenos poslov posameznih ministrstev na hrvatskega bana. Vprašanje banovine Hrvatske pa še do danes ni dokončno rešeno, ker še ni izdelano, kako naj se hrvatski banovini zagotovi finančna samostojnost. Zato se vlada tudi še ni mogla lotiti drugih vprašanj, čeprav je tudi v drugih zadevah stvar pereča. Slovenci smo takoj zahtevali, naj se zdaj začne reševati tudi slovensko vprašanje. Jasno pa je bilo od vsega početka, da ne gre, da bi hrvatsko uredbo kar slepo posneli za Slovenijo. Zato je bila v Belgradu ustanovljena posebna ministrska komisija za Slovenijo. Ob enem pa se je v Ljubljani ustanovila posebna komisija, ki naj za belgrajsko komisijo izdela vse slovenske predloge, kakršna naj bi bila slovenska avtonomija. To je dalo mnogo dela ter je zahtevalo precej časa. Zdaj so te zadeve od slovenske strani urejene ter poslane v Belgrad. Zdaj le pričakujemo, da se tam naše vprašanje načne in reši.

Kakor hitro pa so stari sovražniki avtonomije pri nas in v Srbiji videli, kako stvar gre, so dvignili glave ter začeli rovariti. Pri nas je Jutro vsak dan ponavljalo, naj se z avtonomijo Slovenije nikari ne prenamagimo. S tem je hotelo stvar preprečiti. V Belgradu, kjer take stvari radi slišijo, so hoteli vzbuditi vtis, kakor da bi se Slovenci avtonomije otepli. To nalogo so imeli Jutrovi članki, češ da bi avtonomija Sloveniji gospodarsko škodovala. To seveda nikakor ni res, vendar je značilno, kako jutrovska politika hoče celo v najbolj slovenskih in potrebnih stvareh vedno le metati polena pod noge na veliko skupno slovensko in državno škodo. Med tem so začeli med Srbi nastopati opozicionalci zoper sporazum. — Zadržne čase zahtevajo nekateri, naj bi vsi Srbi ustvarili skupno fronto. Nekateri naglašajo, da bi v sedanjih časih bilo treba koncentracije vlade, drugi naglašajo, da bi bilo treba ko se je enkrat ustanovila banovina Hrvatska in se snuje banovina Slovenija, ustanoviti še banovino Srbijo. Resnično je, da je treba te zadeve čim prej ure-

dit. Sprva so nekateri vladni krogi mislili, da bi bilo pametno, ko bi se poprej razpisale nove volitve, nakar bi se šele nadaljevalo preurejanje države. Zdaj pa je zmagovala stališče, da bo treba poprej urediti državo, potem bodo šele volitve po novem zakonu, ki ga je vlada v glavnem že izdelala. Ker pa je med tem nastopila velika evropska kriza, ko je izbruhnila svetovna vojna, je postala prva dolžnost vlade, skrbeti za mir in red doma, varovati nevtralnost, da se ne zapletemo v kako vojno, ter zraven reševati gospodarske in socialne zadeve, ki so zaradi evropske vojne vedno bolj pereče. To zdaj vlada v polni meri dela. Vendar je stvar vse jugoslovanske javnosti, da se tudi vprašanje notranje preureditve države čim prej izvede do popolne zadovoljnosti Slovencev in tudi Srbov, ko so že Hrvati dobili svojo banovino. Kajpada bo vso preureditev potem ko bomo dobili parlament, morala potrditi še narodna skupščina, nakar bo časna preureditev postala stalna.

Prva posledica banovine Hrvatske je bila tudi za nas Slovence ta, da smo dobili svoje vrhovno sodišče v Ljubljani, med tem ko smo doslej imeli vrhovno sodišče v Zagrebu.

Ker ni parlamenta, so bile razpisane volitve za senat. Pri teh volitvah so vse vladne stranke enotno nastopile. V Sloveniji so bili izvoljeni vsi štirje senatorji JRZ ob ogromni udeležbi volivcev: županov in banskih svetnikov.

Komunisti rovarijo

Medtem pa, ko se je nova vlada postavila na stališče, da je treba dati čim več svobode, so se začele snovati zlasti na Slovenskem, pa tudi na Hrvatskem in v Srbiji nove stranke in stranci. Zlasti komunisti pod vsemi mogočimi imeni nastopajo ter skušajo mešati ljudi. Sprva so pri nas nastopali za zmago demokracije in slovenstva, češ da je Stalin Slovan in demokrat. Le bedaki so jim verjeli. Ko pa se je Stalin zvezal s hilerizmom zoper Poljake, so brž presukali in ne govorijo več o slovenstvu. Nato so govorili zoper

Kolesa Najnovjši ofr. vozilki

Igračni vozilki, akroji, avtomobilčki, koles, deli

Tribuna F. B. L. Ljubljana, Karlovska c. 4

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova 26.

vojno za mir in zoper imperializem Francije in Anglije, ki so za nju še pred pol leta šli v ogenj. Kakor hitro se je Stalin zvezal s hilerizmom, so pa začeli napadati Francijo in Anglijo ter vsak imperializem. Zdaj pa, ko je Stalin imperialistično napadel Fince, ki so socialno najbolj urejena država sveta, zdaj je njihova igra jasna tudi največjemu tepcu. Pri nas so hoteli povzročiti nered in z neredi našo državo pahiti v vojno. Da se jim to ni posrečilo, je zasloga pametnih ljudi in pa vlade, ki je znala te izgrede v Belgradu in na Hrvatskem zadušiti. Značilno je, da so tamkaj najbolj goreči komunisti otroci bogatih očetov, kakor se je pokazalo zlasti v Belgradu. Na Hrvatskem so komuniste že začeli pošiljati v taborišča na prisilno delo.

Pri nas na Slovenskem so komunisti skušali zaneti stavko v Trbovljah, češ da gre za zvišanje plač. Zdaj pa so delavci spregledali, da so jih komunisti imeli le za priprago Stalinove politike ter so šli na delo. Politično so komunisti pri nas ustanovili nekako Zvezo delovnega ljudstva. Kmalu se je pokazalo, kako tihi so za to ljudje, nakar so podpisniki začeli preklicavati svoje podpise na njihovem oklicu.

Drugi dogodki

Dne 3. svečana je umrl v Skoplju slovenski škof dr. Janez Gnidovec, ki ga je ves jug spoštoval kot svetega in apostolskega moža.

Dne 18. sušca smo Slovenci obhajali 525 letnico, odkar je bil na Gosposvetskem polju na Koroškem po slovenskem obredu ustoličen zadnji koroški vojvoda.

V začetku aprila je ljubljanska Delavska zbornica dobila novo upravo in novo imenovane člane, ker je prejšnja uprava slabo gospodarila z delavskim denarjem.

Dne 30. junija je nagle smrti umrl zvesti zaveznik Slovencev prometni minister dr. Mehmed Spaho. Njegov naslednik je postal dr. Kulenović.

Od 29. junija do 2. julija smo v Mariboru obhajali mladinske dneve, ko se je slovenska katoliška mladina zbrala na svoj zbor, kjer je pokazala svojo silo in moč.

Od 25. julija do 30. julija je bil v Ljubljani Mednarodni kongres Kristusa Kralja, kamor je vkljub napetim mednarodnim razmeram prišlo mnogo tujih gostov. Tisti veličastni dnevi katoliške skupnosti ostanejo neizbrisni.

Dne 16. decembra je Slovensko muzejsko društvo obhajalo svojo 100. letnico.

Dne 28. decembra pa je slovensko gledališče obhajalo 150. letnico, odkar je bila na ljubljanskem odru vpriporjena prva slovenska igra. Takih kulturnih jubilejev nimajo ne Hrvati ne Srbi. Na nje smo lahko ponosni.

To je bežen pregled domačih kulturnih in političnih dogodkov v letu 1939. Bilo je v domači in zunanji politiki sila razgibanja in zgodovinsko leto. Veseli smo lahko, da se je naši državi posrečilo v vseh homatijsah sveta ohraniti ljubi mir, veseli, ker se je z rešitvijo hrvatskega vprašanja načelo tudi vprašanje preureditve države v našem smislu. Slovenske avtonomije tega zgodovinskega leta še nismo dosegli, česar sicer s svojimi spletkami niso prepričali naši domači nasprotniki, pač pa so to vprašanje zavlekli težki zunanji dogodki.

Leto 1939 je bilo leto veličastnih kulturnih in zgodovinskih narodnih slovenskih jubilejev. V znamenju slovenske narodne in kulturne zavesti ter jugoslovanske državljanske zavednosti, kar oboje s svojim delom v Jugoslaviji vsak dan vedno znova spričujemo, trdno pričakujemo, da nam enotnim in slojnim leto 1940 z božjo pomočjo po prizadevanju našega voditelja dr. Korošca prinese uresničenje naših narodno-političnih zahtev, našo slovensko avtonomijo!

ZA ZIMO...
KLAVIRSKÉ HARMONIKÉ
DIN 480
MEINEL & HEROLD D.S.O.J.
ZAL. TROJICE GLASBIL. MARIBOR 102

Leto 1939 - s krvjo zapisano

Pregled zunanje političnih dogodkov pred in po izbruhu vojne

V lanskim letoletni številki smo posneli glavno vsebino l. 1939 v besede, da je politiko Evrope in sveta usmerjevala v glavnem trikotna zveza pakta proti Kominterni, ki so mu pripadale Nemčija in Italija v Evropi, ter Japonska na Daljnem vzhodu Azije. Ta trikotnik je vedno bolj tesno prijel in objemal tri velike imperije, angleškega, francoskega in pa sovjetskega, ki jim je v imenu »mladih, na mirovni konferenci opeharjenih narodov« napovedal boj do njihovega zatona. Proti tej zasnovi, ki je seveda računala na daljše roke in na postopno uresničevanje svojega načrta, se je že v l. 1938 v dimnatih obrisih začela zbirati tako imenovana »fronta demokratičnih držav«, med katere so se v glavnem štele tri velike sile, to so Anglija, Francija in Združene države Severne Amerike. Takšen je bil v velikih svetovnopoličnih obrisih položaj na koncu leta 1938.

Leto 1939 se je v prvem zagonu razvijalo po začrtani poti. Pakt proti Kominterni je brezhibno deloval v začetnih mesecih preteklega leta. Enkrat je »demokratične velesile« prijel od evropske strani in jim tukaj delal zadrege, potem pa je nanje pritisnil spet na Daljnem vzhodu od japonske strani, tako da so bile podobne preganjani živali — kot se je izrazil švicarski časnikar — ki ni več vedela, kje naj se brani. Avtoritarne države so imele vodstvo svetovne politike popolnoma v svojih rokah, dajale so svobodno in neovirano pobude za nove razvoje, medtem ko je bil nasprotni tabor neprestano v obrambi in je komaj utegnil sproti zavzemanju stališča k položajem, ki so se neprestano spreminjali po mili volji zaveznikov proti Kominterni.

To je trajalo točno do 24. avgusta 1939, ko je bila v Moskvi med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo podpisana prijateljska pogodba o nenapadanju in političnem ter gospodarskem sodelovanju, ki ni preveč samo smeri nemške in sovjetske politike, marveč je v osnovah zrahljala tudi vse dosedanje tabore velesil, pretresla njihovo skupinsko usmerjenost in dala razvojem čisto nova pota. Takrat se je v Moskvi zrušil pakt proti Kominterni v tisti prvotni zamisli, ki jo je pravilno razodel šele italijanski zunanji minister grof Ciano v svojem znamenitem govoru dne 16. decembra, ko je ta pakt označil kot zvezo, ki ni bila samo ideološke narave, ampak je bila pod tem varjočim imenom čisto enostavna politična zveza za zasledovanje političnih ciljev. Od nemško-sovjetskega pakta dalje je dobila evropska in svetovna politika drugo vsebino. Drugo vsebino ne samo zaradi tega, ker je tej pogodbi v teku osmih dni sledil izbruh evropske vojne, ampak tudi zaradi tega, ker se od tistega dne dalje začelja preurejevanje taborov velikih držav v prividu novega političnega reda, ki mora neobhodno priti po vojni, pa naj izpade tako ali tako.

Sedaj, ko smo preteklo leto razdelili v to dveje velikih, temeljnih poglavij, ki letu 1939 dajejo pravilni zunanje politični obraz, lahko v njihovem okviru naštejemo dogodke, ki so drug drugemu sledili z mrzlično naglico.

Do 24. avgusta

Januar

Trikot pakta proti Kominterni je nadaljeval smoteno v prejšnjem letu započeto delo. Na nevarnosti, ki se nasproti tej politiki pojavljajo za ves svet, je na novega leta dan z veliko bistrostjo opozoril predsednik Združenih držav Severne Amerike Benjamin Roosevelt v svoji veliki novoletni poslanici na ameriški kongres, kjer je podčrtal, da se morajo tisti narodi, ki imajo tri ideale, to je vero v Boga, vero v demokracijo in vero v mednarodno dobro voljo, združiti v boj za te ideale. Bil je to program, ki je dal močno pobudo za prva, stvarna zbiranja tako imenovanih »demokratičnih velesil«.

Ze v prvih tednih novega leta opazamo zelo ostro izražene črte v smotrenem delu tabora »avtoritarnih držav«, združenih v paktu proti Kominterni. Postopno si je prizadeval, da si razširi svoj življenjski prostor tam, kjer je bilo najmanj odpora, da pritegne k sebi važne politične, gospodarske in vojaške postojanke, in da prepreči, da bi se na nasprotnem taboru »demokratičnih držav« posrečilo obdati ga s trdo med seboj povezano verigo držav, ki bi vsak nadaljni razmah zaustavile. Nasprotno pa opazamo, kako pri »demokratičnih državah« vedno bolj raste diplomatska delavnost, katere namen naj bi bil, privzeti nase čim več zavezniških držav, ki naj bi kot trdne politične in vojaške postojanke prevzele stražo okrog nasprotnega tabora in mu onemogočile, da bi nadaljeval svojo veliko zamisel revizije mirovnih pogodb in ponovne razdelitev bogastev tega sveta.

Ze 13. januarja pristopi k paktu proti Kominterni Madžarska. Avtoritarne velesile so s tem pridobile izredno važno postojanko prav v osrčju Srednje Evrope in je Češkoslovaška ta dogodek pravilno razumela, ko je ob njem prvi zatrepetala. Tudi po Balkanu je ta dogodek povzročil neprijetne občutke.

Zgodovina januarja, februarja in marca je potem prenapolnjena s križajočimi si prizadevanji enega in drugega tabora, da bi drug drugega oslabil, ali vsak zase in na škodo drugega odnesel čim večje koristi.

Poljski zunanji minister Beck je dne 5. januarja pri Hitlerju v Berlinu. Gre za to, da katero stran se bo nagnila Poljska. Dne 14. januarja sta angleške predsednik vlade Chamberlain in zunanji minister lord Halifax v Rimu. Gre za to, da se Italija odtrga iz kroga avtoritarne zveze. Dne 19. januarja je italijanski zunanji minister grof Ciano v Jugoslaviji. Gre za to, da se Jugoslavija ohrani v prijateljskem krogu avtoritarnih držav. Dne 25. januarja je nemški zunanji minister Ribbentrop v Varšavi. Gre za ponovni poskus, da se priveže Poljska.

Februar

V februarju sledi velika razgibanost na Balkanu, po katerem se stegnejo roke obeh taborov. Dne 2. februarja je romunski zunanji minister Gafencu v Beogradu. Od 20. do 22. februarja zaseda v Bukarešti svet Balkanske zveze. Dne 24. februarja je v Beogradu turški zunanji minister Saradzoglu, ki za tem obišče še Atene.

Tudi Baltiške države so vse razgibane in

se posvetujejo prve tri dni februarja v Kاونasu o politiki, ki jo bodo vodile, da se ohranijo v poplavi, ki se oznanja na vseh obzorjih.

Sredi v to vrenje in trenje padejo v februarju veliki dogodki. Dne 3. februarja kliče spet Roosevelt demokracije k zbiranju, dne 7. februarja izjavlja Chamberlain slovesno, da bo Anglija stala zvesto ob strani Francije, in to zagotovilo še bolj slovesno ponovi dne 23. februarja Francija in Anglija se odločita, da priznata Francovo Španijo dne 27. in 28. februarja, da bi jo s tem iztrgali iz italijansko-nemškega objema.

Dne 10. februarja umrje papež Pij XI. in vzbudi njegova smrt velikansko valovanje po vsem svetu. Saj so vsi občutili, da je veliki papež podlegel žalosti, ko je videl s proroškim očesom prihajati požar, kot neizbežno posledico vseh zmot, ki so pustošile evropsko kulturno imovino v zadnjih dveh desetletjih.

Prvič se iz politne zabliske vprašanje Memelja, ko dne 26. februarja litvanska vlada smatra potrebno, da opozori svet na svoje pravice, ki jih takrat še nikdo ni javno osporaval.

Na koncu meseca je italijanski zunanji minister Ciano v Varšavi. Zato gre, da pomiri Poljsko glede dogodkov, ki so sklenjeni in ki se bližajo, in da Poljsko ohrani pri avtoritarnih državah v trenutku, ko bo vihar zatulil.

Viharni marec — konec Češkoslovaške

V marcu mesecu je prišel prvi veliki potres. V njem je izginila češkoslovaška država. V 10 dneh je bila in je ni bilo več. Od dne 10. do 20. marca je trajal potres, ki jo je izbrisal. Dne 13. marca je Slovak dr. Tiso pri Hitlerju v Berlinu, naslednji dan pride tja Čeh dr. Haucha. Istega dne, na 14. marec, pride iz Madžarske prvi ultimatum v Prago, ki mu dne 15. marca sledi drugi. Dne 16. marca vkorakajo nemške čete na Češko in Moravsko, madžarske pa v Karpatsko Ukrajino, kjer je Vološin samo 10 dni vladal neodvisni karpatsko-ukrajinski državi. Dne 16. marca je proglašene nemški protektorat nad Češko in Moravsko, istega dne beži msgr. Vološin v Romunijo in je proglašena tudi neodvisnost slovaške države — pod zaščito Nemčije.

Pri Angležih in Francozih je ta katastrofa vzbudila veliko nevoljo, a tudi prve resne ukrepe. Veleposlaniki so odpoklicani potem, ko so protestirali pri berlinski vladi proti zasedbi Češkoslovaške. Da bi temu svojemu stališču dali še večji poudarek, je bil organiziran obisk francoskega državnega predsednika Lebruna v Londonu od dne 21. do 24. marca, in je ta dogodek pomenil prvo, daleč slišno opozorilo »demokratičnih držav«, da se bliža meja njihove popustljivosti nasproti samovoljnemu premikanju meja na vzhodu Evrope.

Nemčija takoj izkoristi nastalo zmedo in dne 23. marca na podlagi sporazuma z litvansko vlado zasede in si priključi mesto in pokrajino Memel.

Ti dogodki so imeli svoj odraz na Balkanu, kjer je bolgarski predsednik vlade Kjuzevanov dne 16. marca potoval v Turčijo, da si zagotovi varnost na meji.

Dne 26. marca pride veliki Mussolinijev govor, kjer je poudarjena neporušljiva povezanost »Osišča Rim—Berlin«, in kjer so prvič imenovane težnje Italije nasproti Angliji in pa Franciji (Tunizije, Suez, Džibuti) ter je jasno nakazano, da bo sedaj, ko je Nemčija zadostila svojim težnjam, prišla na vrsto Italija. Francoski ministrski predsednik Daladier je dne 29. marca z rezkim, suhim: »Ne« odgovoril na te Mussolinijeve besede.

V aprilu — Italija zasede Albani'o

V mesecu aprilu je borba med obema taboroma že bolj sklenjena. Pojavijo se prve bojazni glede bodočnosti Poljske, in sicer v svrhlnem pisanju italijanskega tiska, medtem ko na drugi strani poljski zunanji minister v naglici potuje v London (6. aprila), da si zagotovi bodočnost. Poljska tragedija se začneja.

Medtem pa je Italija na Balkanu storila odločen korak in sprožila celo vrsto razgibanih posvetov med malimi in velikimi državami. Dne 7. aprila zasede Albanijo. Grčija mobilizira, toda že 3 dni pozneje pride pomirjevalna izjava Italije, ki ji dne 13. aprila sledi močan angleško-francoski protisunek z objavo, da obe velesili jamčita za nedotakljivost Grčije, Romunije in Poljske.

Roosevelt poskuša dne 14. aprila z osebnimi pismi na Mussolinija in Hitlerja zaustaviti tok, ki se mu zdi, da dere neposredno v vojno.

Po Balkanu zavre. Madžarski zunanji minister pomirjuje dne 14. aprila Romunijo, romunski zunanji minister Gafencu se dne 18. aprila poda na potovanje v Varšavo, Berlin, London, Pariz in Rim, madžarski predsednik vlade grof Teleky potuje dne 17. aprila v Rim, jugoslovanski zunanji minister Cincar-Marković mu sledi dne 22. aprila, nakar nadaljuje dne 25. aprila svoje potovanje v Berlin. Posveti, posveti, posveti — znak velikega nemira in pa nervoznosti.

Kar naenkrat se prvič pojavi v igri velesil — Sovjetska Rusija. Dne 14. aprila objavlja angleška vlada, da sta s Francijo začeli pogajanja s Sovjetsko Rusijo za zavezniško pogodbo proti napadalen, češ evropski vzhod mora biti zavarovan s trdnjavskim zidom. Sovjetski podkomisar za zunanje zadeve Potjomkin pa se pojavi v Romuniji, Bolgariji in v Turčiji, kjer prijavlja Sovjetsko Rusijo kot zaščitnico malih narodov proti napadalcem.

Kot zaključek tega trenja, ki je šlo obema taboroma na živce, pride dne 28. aprila veliki govor Hitlerja, ki posname nauke diplomatskega boja in nakaže nadaljnje razvoje s tem, da odpove pomorsko pogodbo z Anglijo in nenapadnalno pogodbo s Poljsko. Bodočnost postaja jasna.

Majnik je mesec osišča Rim—Berlin

Mesec majnik je posvečen trdnjshi izgradnji Hitlerjevega programa. Madžarski predsednik vlade pride 1. majnika v Berlin, da se prepriča o vlogi, ki je njegovi državi dodeljena. Poljski zunanji minister Beck dne 5. majnika odgovarja Hitlerju. Ozračje postaja hujše. Bolj mračno. Bolj napeto. Poudarek mu da

sovjetski predlog dne 5. majnika za sklenitev vojaške trozveze z Anglijo in Francijo, ki pa ni sprejet v zaželeni obliki.

Nato pride poglavitni dogodek, sklenitev »zveze na življenje in smrt« med Italijo in Nemčijo dne 8. majnika v Milanu, ki je potrjena v velikem Mussolinijevem govoru dne 15. majnika in končno s slovesnim podpisom v Berlinu dne 22. majnika.

Vmes pride mnogo opaženi obisk jugoslovanskega kneza namestnika Pavla v Rimu od dne 12. do 15. majnika, ki mu od dne 1. do 5. junija sledi še obisk v Berlinu.

Poljsko vprašanje stopi v ostri obliki v ospredje dne 24. majnika v okviru ostrega prepira med poljsko vlado in gdanskim senatom.

Junij

V juniju, in sicer dne 2. junija je papež Pij XII. v prividu neurja, ki se približuje, napravil obsežno mirovno posredovanje.

Angleški in francoski državni ponovno dajejo izjave glede Poljske in pritiskajo, da bi se pogajanja v Moskvi zaključila z uspehom, toda že 15. majnika postaja očito, da Sovjetska Rusija želi zasesti Baltiške države, kar je nakazala moskovska »Pravda« v senzacionalnem članku.

Francija hoče v proroškem gledanju v bodočnost razčistiti svoje odnose s Turčijo in sklene odstopiti pokrajino Aleksandretto, ako Turčija pristane na zavezniško pogodbo. To je bilo dne 23. junija.

Julij: oglasi se Japonska

Dne 19. julija izbruhne spor med Anglijo in Japonsko zaradi Tjencina. Japonski zaveznik v paktu proti Kominterni prihaja na pomoč evropskim zaveznikom s tem, da dela težave Angliji na Daljnem vzhodu, da se ne bi z vso silo mogla posvetiti Evropi in obkoljevalnim načrtom okrog Nemčije.

V juliju, ki je bolj miren, pa stojijo v ospredju trije dogodki: borba za Balkan (Kjuzevanov je dne 7. julija v Berlinu, dne 20. julija pa v Beogradu, Nemčija pa sklene dne 20. julija z Romunijo obsežno trgovinsko pogodbo, ki romunsko gospodarstvo tako rekoč podredi nemškemu vplivu), spor z Japonsko (ki popolnoma zaposli angleške državnike), in pa vprašanje Gdanska, ki od dneva do dneva dobiva večje in hujše ojastrine.

August — mesec zgodovinskega preloma

August je skoraj najbolj dramatični mesec v letu. V njem se je odločila usoda Poljske. V njem se je odločila usoda mira ali vojne, v njem se je zrušila delovna skupnost pakta proti Kominterni, v njem se je začelo drugo veliko poglavje evropske zgodovine v l. 1939. Razvoj dogodkov je skrajno živčen, mrzlično hiter. Usoda Poljske se hitro kuje. Chamberlainovega govora o jamstvih za Poljsko dne 4. avgusta sledi govor maršala Rydz Smigljia dne 6. avgusta o volji Poljske, da se brani, nakar pride kakor tresk trije zaporedni govori gdanskega Gauleiterja Forsterja, ki naznanjajo vihar. Dne 12. avgusta kar naenkrat prihititi italijanski zunanji minister grof Ciano v Salzburg na posvet k Ribbentropu na zadnji že nekoliko bolj hladni razgovor. Madžarski grof Csaki mu sledi v Salzburg, na madžarsko-romunski meji pride dne 17. avgusta do nervoznega obmejnega spora, ki povzroči delno mobilizacijo. Jugoslovanski ministrski predsednik Cvetković je dne 10. avgusta v Trstu, komisar v Gdansk profesor Burckhardt hiti dne 18. avgusta k Hitlerju v Berchtesgaden, kamor pride dne 20. avgusta tudi gdanski gauleiter Forster medtem ko je bila dan poprej že zaprta vsa nemško-poljska meja.

V ta prihajajoči vihar pošlje belgijski kralj Leopold dne 25. avgusta na konferenci skandinavskih držav v Bruslju svoj veliki mirovni poziv.

Dne 24. avgusta je objavljeno, da sta se Sovjetska Rusija in Nemčija sporazumeli, da naslednji dan v Moskvi podpiseta prijateljsko pogodbo o nenapadanju. Angleško-francosko-sovjetska pogajanja so zlomljena. Kot tresk je šla ta novica po vsem svetu. Hitler in Stalin sta si segla v roke. Narodni socializem in komunizem sta sklenila prijateljstvo. Položaj v Evropi je moral biti strašen, da je bilo takšno zblizanje mogoče. Vsi smo imeli vtis, da stojimo na pragu vojne, kajti sicer bi Nemčija nikoli ne pristala na takšno žrtve, da bi si zavarovala hrbet na evropskem vzhodu in da bi se rešila nevarnosti dveh front v bodoči vojni.

Od moskovskega pakta do konca leta

Podpis moskovskega pakta je bil stvarno že napoved evropske vojne. Šlo je samo za način, kako bo izbruhnila in kdaj. Trajalo je samo osem dni in se je vžgala. V teh 8 dneh, pa je nakopičenega toliko truda, da bi se neizbežno le preprečilo, a istočasno so se razvijale v hitrih potezah priprave za spopad. Še istega dne piše Chamberlain Hitlerju, naslednjega dne pa je objavljena vojaška zveza med Poljsko, Anglijo in Francijo. Roosevelt piše Hitlerju in predsedniku Poljske, francoski ministrski predsednik piše Hitlerju dne 27. avgusta, Chamberlain ponovi slovesno pomoč Poljski dne 27. avgusta, holandska kraljica Viljemina poseže vmes z mirovnim pozivom dne 29. avgusta. Vse zastoj. Vojni voz drči naprej. Dne 31. avgusta objavi Nemčija svoje zahteve proti Poljski.

September: Izbruh vojne Sovjetski udor v hrbet Poljske

Dne 1. septembra govori Hitler v nemškem državnem zboru, da so nemške čete vkorakale v Gdansk in da bodo še istega večera nemške čete proti Poljski uporabile orožje.

Dne 1. septembra govorita Chamberlain in Daladier o vzajemni pomoči Poljski, istega dne posreduje Italija, istega dne pošilja tudi papež Pij XII. svoj zadnji mirovni poziv. Vse zaman. Ponoči se na poljsko-nemški meji že začnajo borbe.

Dne 2. septembra pride značilna izjava Italije, da se vojne ne bo udeležila, Hitler pa v

brzjavki na Mussolinija izjavlja, da bo vojno s Poljsko sam izvojeval »Zveza na življenje in smrt«, sklenjena med Nemčijo in Italijo, ni predvidevala, da bo Nemčija kdaj sklepala s Sovjetsko Rusijo pakt. Zato se je Italija tudi takoj odmaknila in je sovjetsko-nemški pakt zadal prvi udarec »osišču Rim—Berlin«, ki se je razklato spricho dejstva, da stoji Sovjetska Rusija sama na strani zaveznikov pakta proti Kominterni.

Dne 3. septembra prideta ultimata Anglije in Francije nemški vladi. Opoldne nastopi vojno stanje med Nemčijo in Anglijo, zvečer ob 5 pa med Nemčijo in Francijo. Svetovna vojna je izbruhnila. Požar se je začel, plameni so se začeli širiti. Katastrofa je tu. Kje bo nehala in kdaj...

Nadaljnji dogodki so nam v svezem spominu. Ob strani Anglije se borijo še Kanada, Avstralija, Indija, Irak, Južna Afrika in Nova Zelandija. Ob strani Nemčije pa Slovaška. Dva svetovna imperija Anglije in Francije proti Nemčiji.

Dne 5. septembra izjavlja Italija s pomočjo službene tiskovne agencije, da v tej vojni ne bo nevtralna, a da se je ne bo udeležila. Istega dne sledijo nevtralnostne izjave Nizozemske, Belgije, Danske, skandinavskih držav. Dne 7. septembra pridejo nevtralnostne izjave južno-ameriških držav. Roosevelt je proglašil nevtralnost že dne 5. septembra. Dne 7. septembra izjavljata isto Romunija in Jugoslavija, dne 10. septembra Švica in Finska, dne 11. septembra Turčija, da se vojne ne udeležijo, dne 14. septembra tudi Japonska, ki je nad nemško-sovjetskim paktom razočarana.

Medtem pa je divjala vojna na Poljskem v polnem obsegu. Poljske armade so bile takoj spočetka zlomljene in so se v velikem neredu umikale nazaj proti vzhodu. Tu in tam je prišlo do večjih bojov, toda pravega odpora ni bilo. Nemški naval je bil prehud. Ko so se dne 17. septembra umaknile že nazaj do varšavske črte, je prišlo novo presenečenje.

Konec poljske države

Dne 17. septembra namreč so sovjetske čete prekoračile poljsko mejo in tako padle Poljski v hrbet. Vsak odpor je bil zlomljen. Usoda poljske države zapetena. Vojna je trajala tri tedne in poljske samostojnosti ni bilo več. Nemčija in Sovjetska Rusija sta se dogovorili, da si Poljsko med seboj porazdelita in sta tudi to storili po sporazumu, sklenjenem dne 23. septembra. Pokrajine, kjer živijo Belorusi in Ukrajinci, je zasedla Sovjetska, ostalo Poljsko pa si je enostavno priključila Nemčija.

Dne 19. septembra je imel Hitler velik govor, kjer je obrazložil stališče Nemčije glede Poljske in kjer je napovedal, da je Nemčija z Anglijo in Francijo pripravljena skleniti mir. Na ta odgovor sta dne 20. septembra odgovorila Chamberlain v imenu Anglije in Daladier v imenu Francije, da ne more biti miru, dokler se vse krivice ne popravijo, vse krivice, storjene Češkoslovaški in Poljski. Hitlerjeva mirovna ponudba je bila odklonjena, ker ni vsebovala te obljube in ker bi mir v takšnih okoliščinah »pomenil le priznanje storjene krivice«.

Odločitev Turčije

Med vojnimi dogodki na Poljskem sta se Anglija in Francija trudili, da uredita svoje zavezniške odnose s Turčijo, ki pa je zvezo z njima napravila odvisno od Sovjetske Rusije.

Tako je dne 20. septembra odpotoval v Moskvo zunanji minister Saradzoglu, da s Sovjetsko Rusijo sklene zavezniško pogodbo, kot je to željo izrazila sama sovjetska vlada. Pogajanja med Turčijo in Sovjetsko Rusijo pa so se zavlekla skoraj 4 tedne in se končala z neuspehom. Ker se je izkazalo, da je Sovjetska Rusija imela samo namen, Turčijo odtrgati od Anglije in Francije ter jo prisiliti do pogodbe, ki bi bila bosporske in dardanelske ožine stvarno stavila pod nadzorstvo Sovjetske Rusije same. Zapustil je dne 18. oktobra Moskvo, ne da bi bil kaj dosegel, a že 19. oktobra je podpisal z Anglijo in Francijo zavezniško pogodbo, ki Turčijo obveže k vojni, ako bi bili Grčija ali Romunija napadeni. Turčija pa si je izgovorila, da se proti Sovjetski Rusiji ne bo borila.

Pojava Sovjetije v Evropi Vojna s Finsko

Toda glavna pozornost se od tega trenutka dalje obrača na delovanje Sovjetske Rusije. Ze dne 24. septembra se Madžarska pod pritiskom dogodkov odloči, da obnovi diplomatske odnose s svojo novo karpatsko sosedo.

Istega dne, torej dne 24. septembra, je začela Sovjetska Rusija vabiti v Moskvo zunanje ministre baltiških držav Estonke, Letonske in Litve, ki jih je zaporedno z vojaškimi grožnjami prisilila, da so z njo podpisali nenapadalne pogodbe, ki Sovjetom dajejo pravico, da vzdržujejo stalne vojaške posadke na važnejših mestih njihovega državnega ozemlja. Dne 29. septembra je takšno pogodbo podpisala Estonka, dne 5. oktobra Letonska, dne 14. oktobra tudi Litva. Dne 7. oktobra so se začela na zahtevo Sovjetije tudi pogajanja s Finsko vlado, ki pa so se zaradi močnega odpora Finske zavlekla, dokler se niso popolnoma izjavila in jih je Sovjetska Rusija prekinila z vdorom na Finsko dne 28. novembra, ko se je brez vojne napovedi začela vojna med Sovjetsko Rusijo in malo finsko državo.

Nemčija, ki je prej vedno naglašala, da je Baltik njen življenjski prostor, je morala na podlagi sporazuma s Sovjetsko Rusijo molče gledati, kako se njeni novi sovjetski sosed širi po vsem Baltiku. Morala je celo pristati na to, da se iz vseh baltiških dežel izselijo nemške narodne manjšine. Preseljevanje je bilo končano konec leta 1939. To je bila cena, ki jo je morala Nemčija plačati za to, da je Sovjetsko Rusijo dobila na svojo stran.

V zadnjih treh vojnih mesecih, v oktobru, novembru in decembru je bila tudi cela vrsta diplomatskih dogodkov, ki pa po svoji važnosti zaostajajo za vsemi onimi, ki so se zgodili pred izbruhom vojne. Sedaj, ko je vojna zadivjala, je v glavnem šlo le za to, da si oba tabora pridobita čim več zavezništev ali vsaj dobrohotnih nevtralcov, da bi v medsebojni borbi imela čim večjo udarno silo. Skozi vse tri mesece se vleče tako imenovana »borba za nevtralce«, ki se enkrat razvija na Balkanu, drugič spet v Skandinaviji, tretjič spet na zahodni obali v Belgiji, Nizozemski in Danski. Oba tabora si prizadevata, da bi na teh področjih drug drugega nadkrilila. Poslušajeta se vseh razpoložljivih sredstev za to. Odkar sta Anglija in Francija s prvim dnem vojne proti

(Nadaljevanje na strani 14.)

Ivan Avsenek:

V nemirnih časih

Doživeli smo letos, česar smo se vsi na tihem bali: nekaj narodna gospodarstva se je spremenilo v vojna gospodarstva. Nemško gospodarstvo se je na to pripravljalo že več let, bolj iz previdnosti kot namenoma. Iste, toda ne tako intenzivne priprave so bile na Francoskem, dočim je Anglija prehajala v stanje vojne gospodarske pripravljenosti počasi in s precejšnjim obotavljanjem. Na zunaj so se vse te priprave vršile pod geslom avtarkije. Večjim in močnejšim so morali slediti manjši in slabšeji in tako se je zgodilo, da smo ob začetku sedanjega vojne imeli po svetu z malimi izjemami samo države z avtarkičnimi gospodarstvi, nekatere bolj, nekatere manj. Troje največjih gospodarstev pa je z začetkom vojne prešlo v vojno stanje, ostala pa so stala to, kar so bila, namreč avtarkična z iasnino in odločno voljo, da ostanemo ne samo še naprej avtarkična, ampak tudi nevtralna. Ker so pa to po večini manjša in slabšeja, je vprašanje, če se jim bo posrečilo, da uredijo svoje odnose do vojnih gospodarstev tako, da bodo res lahko ostala nevtralna.

Za usodo nevtralnega gospodarstva — med njimi je tudi gospodarstvo naše države — torej gre. Ta usoda nas skrbi vse skupaj in kdo bi nam zamislil, če vsak po svoje ugiba, kaj bo. Da bi ta ugibanja imela neko vsaj megleto podlago, ki bi nas ne pripeljala ne do preveč optimizma in ne preveč rožnatih sklepov, je treba, da na splošno premislimo pojem gospodarske nevtralnosti.

Če država hoče ostati nevtralna, mora imeti nevtralnemu vojaško, politično, kulturno, socialno in gospodarsko politiko. Nevtralna vojaška politika je še najlažja: država ne pošilja svoje vojske nikamor. Politična nevtralnost je še tudi dosti lažja: ne stranke v državi, ne diplomacija zunaj države se ne smejo zavzeti za enega od obeh nasprotnikov. Izražanje javnega mnenja, posebno v časopisju se mora temu načelu prilagoditi. Težji sta kulturna in socialna nevtralnost, ker so ponavadi kulturna in socialna vprašanja tesno povezana s svetovnim naziranjem. V sedanjih vojnah pa hoče oba nasprotnika obleči svoje stališče v neko točno odrejeno svetovno naziranje. Dobili smo tako kar čez noč dva popolnoma nasprotna svetovna naziranja, ki tudi nevtralne države ne morejo biti napram njima indiferentne. Morajo z enim ali drugim vsaj simpatizirati, če nimajo ravno sreče, da bi imele svoj tretji nevtralni svetovni nazor, kar se pa le redko kdaj pripeti. Kritična presoja svetovnih nazorov obeh nasprotnikov je skoraj edini izhod za nevtralne države iz te zažgane, seveda le v tem primeru, če to presojo vodi pamet, ne pa volja ali srce.

Najtežja je gospodarska nevtralnost

Najtežja, najusodnejša in najnevarnejša pa je gospodarska nevtralnost. Nevtralna država pojmuje namreč svojo gospodarsko nevtralnost vsaj deloma drugače kot jo pojmujejo obe vojujoči se državi. Nevtralna država jo pojmuje navadno takole: 1. Hoče ostati v gospodarskih stikih z obema nasprotnikoma; 2. hoče te stike še poglobiti, ker ji to nudi dober zaslužek; 3. misli, da ima pravico, da lahko prevzame na svetovnem trgu vse tiste posle, ki jih prvi ali drugi nasprotnik iz katerih koli razlogov ne more več vršiti. Vojujoča se nasprotnika sta seveda drugih misli: 1. Želita, da bi nevtralna država ohranila gospodarske stike samo z njim, ne pa z njegovim nasprotnikom; 2. želita seveda, da bi nevtralna država prodajala in kupovala samo kverjemu z dosedanjim dobičkom, če že ne z manjšim; 3. huda sta, če bi jih nevtralna država hotela izriniti iz svetovnih trgov. Na ta način trčijo skupaj na nevtralnem trgu tri popolnoma različna naziranja: naziranje nevtralne države same, naziranje prve vojujoče se države in naziranje druge vojujoče se države.

Vname se med njimi zelo kompliciran boj, ki se pa ne konča z zmago ali porazom, ampak kompromisom, ki ga izstli tista država, ki je politično močnejša, ali pa tista, ki leži tako daleč od vojujočih se držav, da ji te ne moreta blizu. Ti kompromisi, niti dogovorjeni, niti napisani, ampak ustvarjeni po razmerah so potemtakem zelo različni, imajo pa nekaj skupnih načel: 1. Vojujoči se državi ne odrekata nevtralne pravice trgovanja s komurkoli v neomejenem obsegu, samo obseg trgovanja z nasprotnikom naj bi bil čim manjši; 2. izrednih dobičkov pri tem trgovanju ne priznata, tolerirata jih pa, kjer ne moreta drugače; 3. svojih tržišč načeloma ne odstopata nikomur, tolerirata pa, da jih prevzame nevtralna država za čas, ko jih sama ne moreta obvladati. Čim politično močnejša ali zemljepisno oddaljenejša je nevtralna država, tembolj lahko izrazi gornja načela v svojo korist, čim bližja in manjša je, tembolj se nahaja v precepu, kajti pritisk nanjo z ene in druge strani raste neprimerno hitreje, kot poteka vojna.

Po teh splošnih pripombah lahko preidemo na presojo usode nevtralnosti našega gospodarstva v sedanjih vojni med Nemčijo in njenimi nasprotniki.

Predvsem ne smemo izgubiti iz vida nekaj dejstev, ki so važna za presojo pravkar omenjenega problema. Mi smo mala, poljedelska država. Antanta in Nemčija pa močnata industrijska imperija. Mi smo na suhem sosedje Nemčije, na morju pa sosedje Antante. Nemčija nam daje predvsem proizvodna sredstva (stroje, instalacije itd.) precej manj pa industrijskih surovin in polizdelkov, Antanta pa predvsem surovine in polizdelke, precej manj pa proizvodna sredstva, vse skupaj pa pla-

čujemo z deželnimi pridelki, industrijskimi surovinami in polizdelki. Dalje smo na kapitalu revna dežela, Antanta in Nemčija pa imata pri nas dosti kapitala investiranega. Trenutno nas more Antanta zalagati z denarnim in blagovnim, Nemčija samo z blagovnim kapitalom. Važno je tudi dejstvo, da Nemčija računa z našimi dobavami, dočim Antanti naše dobave še daleč niso tako potrebne kot Nemčiji, čeprav so postale zanjo zaradi vojne sedaj tudi zelo interesantne. Končno ne smemo prezreti dejstva, da so nemške investicije pri nas skoraj izključno v rokah in pod vodstvom nemških državljanov, investicije Antante pa po pretežni večini v rokah in pod vodstvom njenih državljanov. Ti tuji državljani pa knajo vsak svoje obveze in dolžnosti napram svoji lastni državi.

Nemčija in Antanta imata dalje sicer en in isti cilj: obvarovati vsaka svoje gospodarstvo tako, da bo lahko s polno paro delalo za državno obrambo, poleg tega pa na vse mogoče načine škodovati nasprotnikovu gospodarstvu. Način pa, kako naj se ta cilj doseže, je pa drugačen pri Nemčiji, drugačen pri Antanti.

Gospodarstvo na velikem prostoru

Nemška taktika je izražena v ideji »gospodarstva na velikem prostoru«. Ta gospodarski prostor naj bi bil tako velik, da bi posamezna gospodarstva na tem velikem prostoru, predvsem nemško, lahko shajala sama zase v mirnih in nemirnih časih. Z zunanjim svetom naj bi bilo čim manj gospodarskih stikov. Brez vojne se to da doseči samo potom sporazuma z vsami interesi, kar pa ni lahko, kajti interesi vedo, da se iz prepletenih odnosov med gospodarstvom in politiko lahko rodijo pri izvrševanju načrta za gospodarstvo na velikem prostoru posledice na političnem, kulturnem, socialnem itd. polju, ki ogrožajo obstoj države — interese samega. Sporazumevanje gre torej zelo počasi, zdi se, da sploh še ni prišlo preko prve etape, kajti za vsako sporazumevanje je potrebno najprej razumevanje. Ideja gospodarstva na velikem prostoru, ki je danes cilj nemške zunanje trgovine, pa je še premlada in premalo preizkušena, da bi mogla že sedaj računati povsod, posebno pa pri zainteresiranih državah, na razumevanje in zaupanje. Zato je povsem prirodno, da je do sedaj dosegla samo nekaj živahnih blagovni promet med Nemčijo in tistimi državami, ki po nemških mislih spadajo v gospodarstvo na velikem prostoru. To pa ni glavni cilj te ideje, saj ta stremi predvsem zatem, da se vsa produkcija in ves konsum v vsaki posamezni državi, ki bi bila del gospodarstva na velikem prostoru, preuredi temeljito in prilagodi samo interesom te višje gospodarske enote. Nemška gospodarska politika pa kljub temu zasleduje ta cilj neprestano, uporno in — mora se reči — previdno, v kolikor ji njeno vojno stanje ne narekuje smešnejše postopanja. Smešlost seveda ne upošteva obzirnosti in nepristranosti, ter se ne meni za zaupanje in simpatije. Dokazov zato dobimo lahko na izbero v dnevnih, trgovskih in sličnih pogajanjih. Prišli smo torej do nekega paradoksalnega stanja: Ravno v Nemčiji se je rodila misel o gospodarstvu na velikem prostoru in ravno vojno stanje v Nemčiji tej misli največ škoduje.

Naše narodno gospodarstvo do te ideje še ni zavzelo dokončnega stališča. Izkrystaliziralo pa se je že nekaj momentov, ki bodo pri končni odločitvi imelo svojo vlogo. Predvsem nam je postajalo jasno, da Nemčija in Jugoslavija skupaj še ne tvorita takega gospodarstva na velikem prostoru. Zato niti Nemčija ne zahteva, niti Jugoslavija ne želi, da bi naše gospodarstvo šlo v ustvarjanju gospodarstva na velikem prostoru dalje kot druge države, kandidatnje za to višjo gospodarsko enoto. Jasno je postalo dalje, da bi naše gospodarstvo bilo le majhen prispevek gospodarstvu na velikem prostoru, dočim bi bile druge države med merodajnimi činitelji v tej višji gospodarski enoti. Kljub temu pa je naša pravica, da samostojno zasledujemo, kako se obnašajo druge države do te ideje in da samostojno presojujemo o nagibih in vzrokih njihovega vsakokratnega stališča. Temu našemu stališču do sedaj še nihče ni oporekal, te naše pravice nam do sedaj še ni nihče odrekal, niti Nemčija, niti njeni nasprotniki. Upoštevati se mora slednjič še naše stališče, da naj se o ideji gospodarstva na velikem prostoru najprej izreko one države, ki bodo v tem gospodarstvu važnejše od nas, šele potem pride naše mnenje na vrsto. Tudi to naše stališče se upošteva.

Ker torej obstoji v teh načelnih vprašanjih med nami in Nemčijo jasnost in soglasje, so potekali in potekajo konkretni gospodarski razgovori med nami in Nemčijo tudi v sedanjem vojnem času gladko. Če je kaj težav in nesporazumov — in teh je v gospodarskem življenju zmeraj dosti, med prijatelji in nasprotniki — te težave in nesporazumi nimajo večjega obsega, kot so jih imeli do začetka sedanjega vojne, in se večinoma dajo premestiti s kompromisi.

Bodočnost prometa z Nemčijo

Težja je stvar z blagovnim in kreditnim prometom med nami in Nemčijo. Nemčija stvarno želi, da nam dobavlja iste količine blaga, iste kakovosti kot pred začetkom vojne. To svojo dobro

voljo je že dostikrat dokumentirala, toda njeno vojno stanje je močnejše od njene dobre volje. Njena proizvodnja je tako močno zaposlena z državno obrambo, da zmeraj bolj omejuje svoje dobave za nas, kar nas sili na druge trge in nove poslovne zveze. Skrčeni blagovni promet bo vplival tudi na plačilni, dasiravno se tu ni treba bati komplikacij, ker Nemčija pri nas lahko poravnava svoje obveznosti iz blagovnega prometa z dohodki in aktivni svojih investicij.

Čeprav so torej odnosi med nemškim in našim gospodarstvom prilično razčiščeni, moramo vendar opozoriti na par stvari, ki bi lahko v bodočnosti povzročile nove in komplicirane probleme. Naš izvoz v Nemčijo je predvsem navezan na proizvodnjo deželnih pridelkov. Proizvodnja deželnih pridelkov pa ni stvar kalkulacije, ampak stvar spekulacije. Lahko jih imamo dosti, lahko jih pa tudi nimamo. Če bi se primerilo, da jih nimamo, potem nastane vprašanje, s čim naj nadomestimo izpadek v izvozu, odnosno, ali naj obdržimo dosedanj obseg izvoza na kvar domačemu konsumu. Drugo težavno vprašanje, ki lahko nastane, je pa sledeče: Ves naš dosedanj izvoz temelji na presežkih med našo domačo produkcijo in našim domačim konsumom. Sprememi se pa lahko ne samo produkcija, kar smo pravkar omenili, spremeni se lahko tudi konsum. Verjetno je, da se bo ta konsum spremenil, kajti od meseca do meseca bomo bolj navezani, da živimo pri svojem. Naš domači konsum se bo moral odpovedati mnogoterim uvoženim predmetom in jih nadomestiti z domačimi, ki seveda ne bodo potem prišli več v poštev za izvoz.

Nič manj važno je tudi vprašanje izvoznih cen. Če se Nemčija postavi na stališče, da ne bo dvigala cen izvoznim predmetom v našo državo, potem bo seveda zahtevala, da tudi mi ne zvišamo cene našim izvoznim predmetom v Nemčijo. Ta problem se je do sedaj redno pojavljal, vendar smo ga do sedaj še kolikor toliko lahko premestili po kompromisu. Ni pa verjetno, da se bo v bodočnosti vprašanje reševalo s tisto lahkoto kot do sedaj.

Teh par pripomb naj zadostuje, da se ne bomo vdali upanju in prepričanju, da se bodo v bodočnosti odnosi med našim in nemškim gospodarstvom vedno lahko urejevali na do sedaj preizkušene načine. Verjetno bo treba iskati nove.

Bodoči razvoj odnošajev z Anglijo in Francijo

Veliko težje je pa pregledati bodoči razvoj gospodarskih odnosov med nami in Antanto. Glavni činitelj v Antantnem gospodarstvu je angleško gospodarstvo. Angleško gospodarstvo se je do začetka vojne krčevito branilo vsake avtarkije in zagovarjalo načelno in uporno svobodni mednarodni gospodarski promet. Ko se je vojna začela,

Smersu Rudolf:

Odkod mik in moč komunizma?

Ni dvoma, da zgubila komunizem svoja tla po sem svetu. Po zmagi generala Franca v Španiji in po razslu ljudske fronte v Franciji, so začeli tudi najbolj zvesti pristaši zapuščati komunistični tabor. Zelo razveseljivo je zlasti dejstvo, da so komunisti izgubili skoraj vse svoje postojanke med izobraženci. Na lastne oči smo videli, kako porazno so zlasti na naše slovenske komuniste vplivala dejstva, da so na primer Rusi pustili na cedilu češkoslovaško republiko, nepriznane napadli Poljsko, zasedli male baltične države, napadli Finsko državo, se zvezali z Nemčijo itd. V tem je tudi vzrok, da so komunisti pri volitvah v strokovna društva na ljubljanski univerzi doživeli letos celo vrsto porazov.

Vendar najdemo tu in tam ljudi, srednješolce, akademike, delavce, uradnike, ki so v dani komunizmu in pričakujejo rešitve edino od komunizma. Vidimo, da so nekateri naravnost sveto prepričani o pravilnosti svojega komunističnega naziranja. Da bomo znali tudi te ljudi ozdraviti in jim odpreti oči, je potrebno premisliti, zakaj ima komunizem na nekatere ljudi tako velik vpliv in tako veliko moč.

Predvsem moramo ugotoviti to, da je komunistična propaganda prvovrstno organizirana. Kdor se je poglobil v podrobnosti komunistične propagande, ta mora priznati, da danes ni organizacije, ki bi tako sistematično izvajala svojo propagando, kot jo izvaja svetovni komunizem po svoji centrali Kominterni. Ta propaganda izrablja sleherni težavo in nezadovoljstvo, ki se pojavlja v svetu. Poskuša zagrabiti vsakega človeka. Se poslužuje vseh izsledkov moderne psihologije mas, poskuša izrabiti vse najglednejše trenutke, se poslužuje vseh moralnih in nemoralnih sredstev za doseg svojih ciljev. Ta propaganda razpolaga z ogromnimi denarnimi sredstvi in tudi po naši domovini vidimo razne ljudi, ki nič ne delajo, pa vendar dokaj dobro živijo in vrše z vso spretnostjo, pa tudi z vso previdnostjo propagando za komunizem. Ti denarni viri so se povečali zlasti po zasedbi Poljske, Boljševiške Rusije je smatrala ta trenutek za primeren, da poveča svojo propagando po vseh balkanskih državah. Čutili smo, da so tudi naši slovenski komunisti dobili krepke podpore in se podali

na delo. Nekateri so bili mnenja, da je zanje čas že toliko dozorel, da lahko stopijo na plan z legalno politično stranko. Kmalu pa so uvideli, da za tako početje časi še niso dovolj zreli in sedaj hitijo naglaševati, da nimajo s komunizmom ničesar opraviti, čeprav so med ustanoviteljci te stranke osebe, ki so bile že zaradi komunizma kaznovane.

Navodilo Kominterne našim komunistom je bilo, da naj, kjer morejo, povzročajo izgrede in nered, organizirajo štrajke, kalijo dobro razmerje s sosedji, zlasti Italijo in z Bolgarijo, vršijo demonstracije, organizirajo tovarniške, vaške in ulične celice itd. V zadnjih tednih smo bili priče, kako so naši plačani komunistični agenti poskušali te naloge izvršiti. Največja izmed teh akcij je bila stavka rudarjev, ki je bila izrazito politično-komunistična narave.

Spretna propaganda in denar tvorita predvsem moč komunizma v naši državi. Poleg tega pa igrajo seveda veliko vlogo tudi drugi razlogi.

Danes so resnično težki časi. Vojna, ki danes divja po svetu, vpliva tudi na naše narodno gospodarstvo v tem smislu, da raste pri nas draginja z mnogo večjimi koraki, kot pa se dvigajo plače.

— Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Ljudje so upravičeno nezadovoljni. Ker za pravega krivca ne vedo in ne vedo nad kom bi stresli svojo jezo in svoje nezadovoljstvo, prislunkejo šepetu komunističnih agentov, ki jim obetajo raj na zemlji in povzročajo nered.

Nekaj izobražencev so pridobili komunisti s poudarjanjem slovenskega poslanstva, ki naj bi ga po njihovem mnenju imela Rusija. Danes so sicer prav redki tisti, ki temu še verjamejo. Po dogodkih na Češkem in Poljskem je težko še trostiti bajke o slovenski misli boljševiške Rusije. Tudi dejstvo, da so danes v vodstvu Sovjetske Rusije Kominterne skoraj izključno sami Judje in Nerusi, je na mnoge obojevalce slovenske, toda sedaj komunistične Rusije, porazno vplivalo.

Med nepoučenimi in med mladino pa ima komunizem še nekaj uspehov zato, ker izpoveduje na videz najpreprostejšo formulo za rešitev vseh problemov in težav, ki ljudi resnično tarejo. Ljudje pa ne premislijo, da ta tako silno preprosta formula (na pr. vse premoženje naj bo skupno, in vsi naj delajo, ter vsi naj uživajo sadove tega dela) ni izvedljiva, ampak je samo bleščeča, toda varljiva in goljufiva obljuba, ki jo ni mogoče izpolniti, ker nasprotuje naravnim zakonom človeka in človeške družbe. Mlade ljudi in mladostnike, ki sanjajo o sreči, omamijo prividi, ki jim jih riše komunistični nauk. — Bleščeče besede o svobodi, o enakosti in o skupnosti vsega ter o srečnem življenju, ki bo vladalo v komunistični družbi, jih privedejo tako daleč, da slepo verjamejo komunističnemu nauku in se vdajajo sladkim prevaram.

Komunizem ima torej največ uspeha na eni strani med mladimi, na drugi strani pa med neuki in neizobraženimi ljudmi. Zato je gotovo eno izmed najbolj učinkovitih sredstev borbe zoper komunizem, širiti med ljudmi njih obzore, jih poučevati o gospodarskem in socialnem vprašanju, tako da morejo sami presoditi, kateri nauk je sposoben rešiti človeštvo in kateri nauk samo vara uboge delavske množice.

(Nadaljevanje s 13. strani)

Nemčiji odredili tudi blokado Nemčije, jima je na tem, da čim bolj zmanjšata gospodarske zveze med Nemčijo in nevtralnimi državami, medtem ko se Nemčija trudi, da bi vprav iz teh nevtralnih držav dobila živež in surovine, ki jih blokada zapira iz prekomorskih krajev. Proti Belgiji in Nizozemski se je pripravljala nevaren vihar dne 11. novembra. Nizozemska bi imela biti napadena, toda izjava belgijskega kralja, da bo v tem primeru Belgija šla v vojno ob strani Nizozemske, je nevarnost za enkrat odstranjena. Na Balkanu so vse tri mesece trajali silno odločni napori obeh taborov v eni in drugi smeri. Bili so vsakdanji napori, ki se ne dajo več vezati na datume.

Prikazen Sovjetske Rusije na Balkanu pa je imela to posledico, da je balkanske države strnila v protisovjetski odpor, a tudi to, da je Italija odvojila od nemške politike in jo na Balkanu postavila v borbeno stojišče proti nemški zavezniški Sovjetski Rusiji. Od 24. avgusta dalje hodi Italija na Balkanu svoja pota in si je to tudi izgovorila dne 1. novembra, ko je prišel grof Ciano v Bern in na posvet k nemški vladi, da tamkaj jasno izpove, kakšne namene ima Italija v Podonavju in na Balkanu, in da se bo z oboroženo silo uprla vsakemu sovjetskemu poskusu, da se približa tistemu ob-

močju, ki ga imenuje Italija svoj »življenjski prostor«.

V dobo teh treh vojnih mesecev spada tudi mirovni poskus belgijskega kralja in nizozemske kraljice dne 12. novembra, na katerega pa Hitler sploh ni odgovoril.

Državniki vojskujočih se držav so v teh treh mesecih ob številnih priložnostih spregovorili in izpovedali vojne cilje. Hitler je govoril dne 6. oktobra in 9. novembra, Chamberlain in lord Halifax sta govorila dne 12. oktobra, dne 26. oktobra, dne 2. novembra, dne 8. novembra, dne 26. novembra, dne 5. decembra. Daladier je govoril o istem predmetu dne 2. decembra. Anglija in Francija izjavljata, da orožja ne bosta odložili, dokler vse krivice niso popravljene in da se ne ustvari trajna jamstva za mir in varnost, nemški državniki pa govorijo, da se bodo vojskovali naprej do popolne zmage nad nasprotniki. Molotov je govoril o sovjetskih ciljih dne 31. oktobra, Mussolini je pojasnil politiko Italije: »v pričakovanju s puško v roki« v govoru dne 18. novembra. Grof Ciano pa je še pozneje, namreč dne 16. decembra, ko je dovolj jasno izpovedal, zakaj Italija ni šla v vojno, zakaj nima odgovornosti za sovjetski vdor v Evropo in zakaj čaka s puško v roki na nadaljnji razvoj dogodkov.

Iz vseh teh govorov sledi, da mir ni na vidiku, da bo vojna trajala, trajala morda še

dolgo, morda tri leta in še več, kot jo je napovedal Chamberlain, in da obstoji nevarnost, da se ne razširi še na druga področja.

Poročila z bojišč

Poročila z bojišč tako z zahodnih kakor s finjskih obila peatra. Na zahodu se na suhem ni pripetilo nič važnega. V zraku so bile borbe že huje. Glavna teža vojne je bila na morju, kjer je divjala borba nemških podmornic in nemških min proti angleškemu trgovinskemu brodogradu neizprosno.

Na Finskem pa so Sovjeti naleteli na junaški odpor Fincev in so dosedaj želi samo poraze, zvezane s strašnimi izgubami vojaštva in vojaškega materiala.

Zaključek

Preteklo leto bo šlo s krvjo zapisano v zgodovino. Dal Bog, da bi človeštvo, posebno pa one, ki človeštvo vodijo, prignalo do tega, da bi se poglobili v vzroke, ki so krvavo morijo povzročili, in da bi pri sklepanju miru postavili novi red lepega sožitja na temeljih, na katerih sovraštvo in krivica nikoli ne bosta več mogla zmagati nad pravičnostjo in ljubeznijo.

Pregled slovenskega knjižnega trga v l. 1939

Ob novem letu radi delamo bilanco. Tudi pri nas smo že parkrat v zadnjih letih napravili poskuse, kako bi na eni strani podali bilanco enoletnega knjižnega trga v slovenskem jeziku, kakor se kaže človeku, ki vse leto spremlja knjižno produkcijo. Seveda tak pregled ne more biti popoln, kajti delan ni z znanstveno akribijo, temveč po zapiskih, spoti, kakor mu pač teko knjige k rokam, ali pa vsaj novice o njih. Zato si ne lastimo mnenja, da ni morda izšlo več knjig, kakor pa jih bomo omenili, morda smo pozabili ali prezrli in spregledali celo važne publikacije, toda imeli smo dobro voljo, pokazati čim več slovenskih knjižnih pojavov tega leta ter jih po

možnosti predstaviti v neki strokovni urejenosti ter tudi po notranji vrednosti. Marsikaka knjiga nam morda ni prišla pred oči, kar je seveda krivda založnikov, ki nas ne obveste, kakor je sicer navada. Če bi knjiga iz kakšnih vzrokov morda med letom ne mogla priti v obdobje, vsaj v končnem pregledu bi dobila mesto, ki ji pritiče. Ko tako podajamo pregled knjižnega trga v letu 1939, prosimo vse, naj nam eventualne pomanjkljivosti oprostite: niso nastale iz načelnega razloga, temveč prav iz bistva takega dela, kakor je dnevno beleženje knjižnih novosti, pri katerem se marsikaj lahko prepre, marsikaj pa šele pozneje pride v evidenco.

sovega tridelnega romana »David Copperfield« (Zupančič), M. A. Nexöja »Peter Osvajalec« (Albrecht), Multatullija »Maks Haavelar« ter J. Mackaya »Poslednja dolžnost«, iz nemške pa razmeroma veliko del bolj ljudskega značaja: kakor so Ganghofer »Vaški apostoli« in »Samostanski loveci«, Spillmann »Na morišče«, Reimlich »Ukradena nevesta« in »Habakuk«, pa tudi take umetnine kakor so Handel Mazzettijeve »Jesse in Marija« (Pregelj), Gager »Cesta« (Zore) in nadvse zanimivo Lisbeth Burgerjeve »Stirideset let babica«.

Drama

Iger je izšlo razmeroma zelo malo. Ksaver Meško je ponatisnil svojo naturalistično družinsko dramo »Pri Hrastovih«, ki ima velik uspeh na odrih. Lojze Stander je izdal prav tako kmečko naturalistično igr »Prevarac«, Fr. Klinar pa dobro ljudsko igr »Plavž«, ki je sla z uspehom že čez več ljudskih odrov. Preveč natrpna pa je socialistična igr Tonetu Čufarja »Mali Babilon«. Za skupinske nastope so namenjene igre Ljudskega odra, kakor je Petančičeva »Slovenskega kmeta poveste«, Kuretova kongresna igr »Igra o bojem kraljestvu« ter Kokaljeva prireditev »Mlinarjevega Janeza«.

Mladinski

Med mladinskimi knjigami moramo na prvem mestu omeniti Milčinskega slovensko pravljico »Trdoglav in Marjetica« v opremi arh. M. Grafenauerjeve. Slikanico sta izdelala tudi Marta in Radovan Klopčič na besedilo A. Černejeve »Dedek Miha«. Za najmlajše je Rošova »Dijak«. V verzih sta napisala uganke Marija Jezernikova »Vesele uganke«, ki so v marsičem v sorodu z župančičevimi, ter Gustan Strniša »Uganke«. Nanovo je tudi tiskan Funtkov pesniški prevod Mac. John Leutha protituberkuloznih »pevov« Modri Janko, ki ga je izdal Protituberkulozna liga. V prozi pa je Zupan Lojze opisal »Belokranjske pripovedke«, Milko-vič je izbral tudi »13 najlepših pripovedek«. Mladinske povesti pa sta pisala: Bevk »Grivar-eva otroka« (Vrtčeva knjižnica) in Seliskar »Janko in Metka«, »Hudournike«, socialne podobe iz okolja mladega sveta. Izmed mladinskih prevodov ima gotovo prvo mesto »Tiček in Tonček«, katerega tekst pa je skoraj izvirno delo M. Kunčiča, dalje že imenovana zbirka Karaličeva »Pri ognjišču« ter predvsem dva zvezka Hanflovih »Pravljice« (Osana). Lepi prevodi in umestni so »Štirje zvonarčki« (Vimber-Campa), Hamsunova »Otroci z Dolgega brega« (Puntarjeva) ter »Ruske pravljice« (Grčar) ter »Zlati ključek« A. Tolstoja (iz ruščine).

Tu naj imenujemo tudi »Statistični pregled šolstva in prosvete v dravski banovini za šol. leto 1937/38«, ki ga je izdala banovina, ter »Splošni pregled dravske banovine«, ki ga je izdal državni statistični urad. Prav tako tudi tabelarni pregled jugoslovanskih železnic v sliki, številki in besedi ter »Izpolnjevanje našega železniškega prometa« (ing. Rogič).

Pravo. Dr. A. Urbanec »Zavarovalno pravo«, dr. R. Sajovic »Civilni pravdni postopek«. Iz cerkvenega prava so tri knjige prof. dr. Odarja o »Cerkvenih določbah o tisku« (indeks), Sem spadajo izdaje raznih zakonov in uredb, kot so: Uredba o pravnih fakultetah, Zbirke važnejših novih naredb za ljudske, meščanske in strokovne šole (Fink), Predpisi o občinskih hranilnicah (Pohar), Občinsko blagajniško poslovanje (Jago-dič), Odmerna lestvica za preračun posebnega prispevka k neposrednim davkom (Novak), Pri-ročnik za fin. kontrolno službo (Zabukovec-Stancar), Trošarine — državne, banovinske in občinske (Sušec), Tabelarni priročnik za od-mero in preračun obrambnega prispevka (Ster-bene) Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, Predpisi o zaščiti pred zračnimi napadi. (Tu naj omenim tudi knjižico ing. Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove pred letalskimi napadi? Cena 5 din.) Uredbe o oprostitvi mož iz vojaške službe, Zakonite pravice vpoklicanih vojaških obveznikov in njihovih rodbin ter Uredba o invalidih in ostalih vojnih žrtvah.

Likovna umetnost in arhitektura. Najvaž-pejša je monografija o bratih Šubičih, ki jo je napisal dr. Fr. Mesesnel. Dr. R. Ložar je predstavil s monografijo kiparja Fr. Goršeta, Stane Mikuž pa v ponatisnjeni studiji Litografije Mihe Malešca. Prof. Oto Grebenc je podal veliko mapo »Moderno slovensko pohištvo po narodnih motivih« (I. in II. del). Jože Karlovšek je zbral tipe slovenskih narodnih hiš v knjigi »Slovenski domo-vic«. Ing. Dušana Santel-Kanoni je poljudno opisala »Kako naj opremimo stanovanje«. Fran Golob se je predstavil s mapo koroških moti-vov »Nmaj črez izaroz«. Stefan Jerko-Čiček pa s karikaturami »Poglejmo se«.

Na koncu naj omenimo še take knjižice, kakor so »Priročnik za planince« (dr. Brilej), Planinsko cvetje v nižini (Petkovšek), Zarki in življenje (Trnovce), Krašenje cerkva (Smrdul), Iz starih in novih časov (Klemenčič) ter Kerne Leopold: Tehnika, reklama in prodaja.

Šolske knjige. Morda največji uspeh bele-žimo letos v sestavljanju domačih, resnično po duhu naših učnih knjigah, ki jih je tudi izšlo razmeroma zelo veliko. Naj jih na kratko ime-nujemo: za ljudsko šolo lepi abecedniki kot so Modernorferjeva »Slovenska abecednica«, Bobičev »Preljubo veselje, o kje si doma« in njegova »Slovenska slovnica s pravopisom«, Hafnerjeve in Ločnikarja »Drugo berilo«, Binterjeva »Zgodovina ljudske šole«, Pibrovčev »Pouk branja«, Ledinekov »Moj razred« in Pe-telin-Horn »Administracija v ljudski šoli« po-magajo učitelstvu. Jančičeva ilustrirana »Naša zgodovina v slikah« (3 deli) je svojstven po-moček, vsega uvaževanja vreden. — Za me-ščanske šole so napisali: Pečjak-Baukari »Zgodovina«, Zavrl »Zemljepis«, Gaspari-Peč-jak-Zerjav »Naše vodnike« (Slovensko čita-ko), Vouk Iv. »Razlago Novakove stenografije«. Za gimnazije je pomorano na prvem mestu podčrtati odlične čitanke za nižje raz-rede, ki so jih sestavili prof. Solar, Rupel, Bajc, Sovre in Kolarič. Dalje Adlešičevo-Sajovičevo »Fiziko«, Binter-Štrukljevo »Zgodovina«, Zitko-Klemenovo »Mineralogijo in kemijo s techno-logijo«, Belec-Jeretovo »Latinsko vadnico«, Kun-čeva »Aritmetiko« in Dolžanovo »Botaniko«. — Za trgovske šole pa Černetovo »Trgovsko aritmetiko«, Klinčev »Priročnik trgovinstva« in dr. Mihelakovo »Trgovinstvo«.

Liturgične in asketične knjige. Prof. dr. Odar je razložil Katekizem o Katoliški ak-ciji, ki ima namen podati metode novodobnega pokristjanjenja javnega življenja. Janez Ora-žem je v knjigi »Naša župnija« podal smernice za liturgično življenje v fari. Cistercijski samostan je prevedel Poppevo knjigo »Vzga-jajmo evharistično, bogoslovci Ceymondova premišljevanja« »Presveti Zakramenti«, redovnice na Karmelu Cousidinove »Jasnine«, V Go-rici je dr. Egidij zaključil z 11. snopičem svoje govore o notranjem življenju »Sejalec«. Posebno mesto zavzema »Življenje svetnikov«, ki izhaja pri Družbi sv. Mohorja. Janez Kalan je napisal »Svetniške pridige« in J. Veider je prikazal »Sv. Emoc, prvo slovensko svetnico. Dr. V. Fajdiga je izdal lepe duhovne go-vore pod naslovom »Otroci božji«, katehet Janez Pivek »Govore za mladino«, dr. F. Jaklič lepo vzgojno knjigo »Svetla pot«, ki je izšla že v II. izdaji. Dr. Kimovec šmar-nice »Marijo častimo!«, dr. Jerše »Luč iz Na-zaretja«, J. M. Seigerschmid molitvenih »Pojdi-te k Jožefu«, ki ima priložene lepe stare ba-koroze. Med drugimi molitveniki naj omenimo Jakličevega »Jezus, dobri pastir«, se-stavljenega iz Baragovih molitev, dalje Kala-novega »Bog med nami«, Pavlinovega »Misi-jonski molitvenik«, 8. izdajo »Družbenika Ma-rrijinega«, Gregorica »Per Mariam ad Jesum« v Gorici, »Apostol Kristusa Kralja« itd. Tu naj imenujemo Salezijanske knjižnice, ki jih je izšlo vsaj 11, če ne več (po din), in ki v kratkem obravnavajo vsa vprašanja, ki zani-majo vernega katoličana. Jezuiti izdajajo misi-jonsko knjižnico »Tabu«, katere je tudi izšlo nekaj števil, kakor tudi Indijanske knjiž-nice.

Če bi našli še vse nove muzikalije, ki so jih letos skomponirali Vodopivec, Lajovic, Tome, Krek, Mohor, Cerar, Mav, Kimovec, Pre-merl itd. itd., ter najrazličnejše koledarje od Mohorjevega in Vodnikove Pratique pa do raznih dijaških, kongregacijskih, obrtnih in kmetijskih, bi približno izrpal slovenski knjižni trg, kakor se je kazal tistemu, ki je zasledoval knjižne izdaje. Prava po-doba slovenskega leposlovnega, umetnostnega in znanstvenega življenja, pa tudi liturgičnega in gospodarskega, pa bi se pokazala tistemu, ki bi ocenil tudi notranjo podobo in vrednost slovenskega revijalnega življenja. To pa je poglavje zase.

Jegličev akademski dom

bo spomenik slovenskemu vladiki. Vsi zavedni Slovenci darujte v ta namen!

Leposlovje

Pesništvo

Ker so Sardenkove pesmi II. zvezek (Pe-sem o domu) izšle že za božič lanskega leta, moramo za letošnje leto šteti med najboljše pesniške zbirke dve zbirki dveh pesnikov, po-polnoma različno ubranih, namreč Iga Grudna socialne in časovno opredeljene ter borbene poslanice v »Dvanajsti ura« ter nežne, žensko čustvene, a pristno pesniško občutene pastele Vide Tauferjeve »Veje v vetru«, s katerimi je postala pesnica gotovo najboljša dosedanja slovenska pesnica. Tema dvema se po pomenu gotovo približuje in morda jih celo nadkri-ljuje pesniška zbirka Boža Voduska »Oddarani svet«, ki je letošnji božič prišla na svetlo, pa je še nismo dobili v roke, dasi si lahko pred-stavljamo iz že objavljenih pesmi, kakšna bo njena vsebina in moč. V teh treh zbirkah le-tošnjega leta se je prikazala sodobna slovenska poezija gotovo v močni luči, ter moramo v tem pogledu reči, da pesniška žetev pri treh dobrih zbirkah letno ni bila slaba.

Več ali manj dober poskus je zbirka Ema-nuela Kolmana »V svetlobah in sencah«, v ka-teri je sicer pesnik pokazal svojo nadarjenost, toda je slogovno še vse preveč pod vplivi prejšnjih pesnikov ter je notranje premalo trdno postavljen. Nikakor pa ni uspel Ciril Ahlin z zbirko »Pogovori z naravo«, s katero ni dokazal niti nadarjenosti. — Izmed že objav-ljenih pesniških del je knjižno izdal Joža Lo-vrenčič svoj predelani ljudski ep o »Sholarju iz Trente«, ki bo prišel prav predvsem našim dijakom, ki bodo tako pri obravnavanju epič-nih del imeli pri rokah izvirno delo, kakršnega dosedaj ob uboštvo slovenske epike niso imeli. Kot celota pa prav zaradi preslabše jezikovne plastike ter nepevnosti verzov v ritmu in rimah ne zajame tako bralca, kakor bi po vsebinski plati zaslužil. Posebno uspele so prireditve slovenskih pesniških klasikov, kakor je biblio-filska izdaja Gregoričeve »Olkje« v Gladni-kovi grafični opremi, ali miniatura izdaja Gregoričeva v Pirjevevi priredbi, ki je priredil tudi Prešernovo žepno izdajo pri Akademski založbi, zbirko, ki je dosegla največji knjigo-trški uspeh. V isti žepni obliki je izšel skrbno izbran izbor slovenskih pripovednih narodnih pesmi pod naslovom Stare žalostne, kakor jih je v spomin Korytkove stoletnice izbral dr. Jo-ža Glonar. V Gorici je izšla zbirčica slovenskih narodnih popevčev v založbi Sigma pod na-slovom Barčica, ki ima velik pomen za pevsko vzgojo Slovencev izza meja.

Tu bi tudi lahko omenili prevode pesniških del iz tujih književnosti, ki so izšli knjižno, kakor T. Debeljakov prevod češkega klasič-nega dela Machovga »Majak«, ki je izšel v Bi-bliofilski založbi z Maleševimi lesorezi in gra-vurami. Dalje prevod Erbenovega »Zaklada« istega prevajalca, ki je za veliko noč izšel v 100 izvodih v opremi Bare Remčeve ter istega prevod poljskega klasika J. Slowackega »Oče okuženih«, ki je za božič izšel prav tako v opremi Bare Remčeve in mu je dodana študija o pesniku. — To bi bila pesniška žetev letoš-njega leta.

Pripovedništvo

Izvirno

Med izvirnimi pripovednimi spisi moramo na prvo mesto postaviti čudovito lepe Legende pisatelja Franceta Bevka, ki je bil najplodnejši pisatelj tega leta in je poleg revijalnih povesti, ki jih je pisal v vse revije, poleg mladinskih knjig in ponatisov iz prejšnjih let v Gorici »Stražnji oganj« in »Huda ura« nanovo napisal še dobro večernico povest »Pravica do življenja«. Med najmočnejše naše pisatelje se je uvrstil tudi Prežihov Voranc s koroško »neslavno« epopejo »Požganica«, delom močnega kmečkega opisa, toda preotipljive sociali-stične tendence. Anton Ingolič je napisal dober tekst v povesti »Soseska«, le da ni do konca vzdržal v isti moči ter je v nekaterih postavah premedel. Novsak France pa se je proslavil s tem, da je prvi v našo književnost prinesel motiv homoseksualnosti v povesti »Dečki«, ki ga pa ni rešil umetniško prepričljivo, temveč vse preveč reportažno. Tudi Cveta Stojanova je sicer zanimivo meščansko povest »Zbegano gnezdo« podala premalo prepričljivo in v pre-malo objektivni stvariteljski razdalji, da bi imela večji uspeh; je pa zanimiva že zato, da spet oživlja meščanski snov, ki je tako redka v slovenski književnosti ter jo hoče ko-mentirati s katoliškega nazora. Manjšega po-mena so naslednje leposlovne stvaritve, ki so izšle ob teh ob gornjih delih, ki pomenijo zato zabavno čtivo. Tako je ob 60 letnici izdal gorški humorist Damir Feigel zbirko humo-resk »Supervitaline«. Griša Koritnik knjigo »Na razpotju«, Ivan Albrecht »Nebo gor«, Ljuba Prener »Neznani storilec«, Januš Golec »Pona-rejevalci«, Fr. Kolenc »Dragarjevinca«. Po svo-je zanimivi ste dve knjigi: Balazičeva v prek-murskem narečju pisana dobra povest »Povest naše vasi«, ki hoče biti v jeziku in duhu proti-tež Kranjčevim prekmurskim ljudem, ter Jo-sipine Karlinove-Golobove ljubljanski trač »Dora«, ki je napisan iz vsega prej, kakor pa iz umetniškega oblikovalnega navdih, ter nima mesta v lepi književnosti.

Pomembne pa so izdaje in ponatise starej-ših del, med njimi imajo gotovo prvo mesto Zupančičevi eseji in kritike v četrtem delu njegovih »Del«. Janko Mlakar je izdal v tem letu drugi in tretji zvezek svojih »Izbranih planinskih spisov«, ki imajo veliko bralcev, če-prav je moderni način potopisov že zdavnaj šel preko njih. Dr. Bošnjakova izdaja Zbrano delo Zofke Kvedrove, katerega sta izšla že dva dela večjih in manjših povesti. Prof. Solar izdaja pri Mohorjevi družbi Izbrana dela Ljudskega klasika Detela, katerega najboljša dela »Troj-

ka« je izšlo za božič. V Goricki Mohorjevi družbi je izšel ponatis Kersnikovega »Testa-menta«, pri Jugoslovanski IV. zv. Erjavčevega Zbranega dela v Slodnjakovi priredbi in Bačar-jevem dopolnilu. Gladnik pa je bibliofilsko iz-dal misli škofa Slomska v izboru in uredbi T. Debeljaka.

Prevodi

Med prevodi moramo na prvem mestu ime-novati uradni škofijski prevod Svetega pisma (Jere, Snoj, Pečjak), katerega nova zaveza je izšla v ljudski miniaturi izdaji, ter je tako zdaj dostopno v celoti tudi najširšim plastem. S to izdajo je storil ordinarijat veliko delo. Prof. Omerza je prevzel dve spisov apostolskih očev, ki so izšli pri Mohorjevi družbi. Drugo leposlovje je bilo prevedeno iz raznih jezikov, ne v najmanjši meri iz slovenskih. Tako smo dobili iz bolgarsčine Ivana Vazova roman »Pod jarmom« I. in II. del (Fr. Bevk) ter Karaličeva mladinsko knjigo »Pri ognjišču« (Bolhar). Iz češčine najboljši Čapkov roman »Hordubal« (Fr. Bevk), lepo socialno balado v prozi Ma-jerjeve »Rudarsko balado« (Bradač), dve knjigi našega znanca Karla Novoga, skrajno natu-ralistični predmetni praški roman »Živeti hoče-mo« (Urbančič) ter »Samotni Kfešine« (Liška). Iz poljščine Boleslava Prusa velik dvodelni ro-man »Emancipanke« (Glonar), iz ruščine pa Gorkega socialni roman »Poletje«, iz roman-skih literatur smo dobili ljudski katoliški ro-man akademika Bordeauxa »Strah pred življen-jem« (Anžič), Eve Curie življenjepis iznajdi-teljice radia »Gospe Curie« (Melihar), ki je do-segel izredno velik uspeh tudi pri nas, ter izbor iz Hugoove proze (Erce), iz italijansčine smo zadnji teden dobili Cronina »Zvezde gledajo z neba«. Iz drugih književnosti pa konec Dicken-

Znanstvo in poljudno znanstvo

Zborniki. Velik znanstveni pomen leži v tako imenovanih zbornikih ali jubilejnih izda-jah raznih društev in ustanov. Tako je založba »Jubilej« izdala letos veliki »Spominski zbornik Slovenije«, v katerem je zbrano vse gradivo dvajsetletnega razvoja slovenske banovine. Za-nimiv je »Kočevski zbornik«, ki ga je izdala Družba sv. Cirila in Metoda. Prav tako je veli-časten zbornik »Pol stoletja društva Pravniki« ter Zbornik znanstvenih razprav juridične fa-kultete, še veliko bolj pa slavnostna številka Glasnika Muzejskega društva ob 100 letnici, ki je naravnost frapantna po obsegu, pa tudi po vsebini. Tu bi imenovali tudi Štrekljev zbornik Organizacije grafičnega delavstva ob 70 letnici, ali Spominski almanah slovenskih strokovnjakov, publicistov in projektantov, ki hoče biti pendant Šleibingerjevemu Albumu književni-kov. Toda tudi posamezne številke naših znan-stvenih časopisov, kakor so Geografski vestnik, Slovenski jezik ali Časopis za zgodovino, naro-dopisje in književnost, ali Umetnostni zbornik, so že celi zborniki, znanstvene knjige.

Filozofija. Na prvem mestu naj bo ime-novan I. zvezek Izbranih spisov Aleša Ušenič-nika, ki se je prikazal o božiču na mizah ljubiteljev slovenske katoliške misli. Prav tako pomembna so bila tudi pisma prof. Vebra »Na-cionalizem in krščanstvo«, s katerimi je v zme-di in nasprotjih časa našel ravnotežje v krščan-stvu. Prof. Turk je izčrpno podal razvoj in smisel »sholastike« v Potih in ciljih, Alma Sod-nikova je predstavila Descartesa ob njegovem jubileju. Filozofski diletant Gol-Voj pa je podal v knjigi »Clovek, odkod in kam...« svojo za-misel sveta, ki jo kljub miselni nedogranosti ogreva topla človečnost. M. Adlešič je podal v svoji knjigi »Naravoznanstvo in svetovni na-zor« pogled na svet, kakor ga vidi fizik. Iz problematike bogoslovne znanosti pa naj opo-zorim na disertacijo dr. Žaklja o Kristusovi osebnosti kot kriteriju za njegovo božje kra-ljestvo ter odlomek dr. Grivčeve razprave iz kneza Koclja »Cirilova askeza«.

Zgodovina. Največ razglašala je vzbudila knjiga dr. Mala »Probleme aus der Frühge-schichte der Slovenen«, v katerih je zlasti na novo osvetlil problem ustoličenja slovenskih vojvod. Isti je priredil tudi Vodnik po Narodnem muzeju ter končal tudi veliko zamisel Mo-horjeve družbe: poljudno celotno Zgodovino slovenskega naroda, ki jo je začel Gruden. Ta-ko bo odslej lahko imela vsaka slovenska hiša celotno zgodovino svojega naroda, iz katere bo črpala narodno zavest in odpornost. Knjižno je izšlo predavanje dr. Blaznika o »Naselitvi Slo-vencev« (Muzejsko društvo v Skofji Loki). Dr. Škerl je orisal podrobno leta 1860—1869 v Ljub-ljani. Ostale zgodovinske knjige so lokalnega značaja ter spadajo v poljudno znanstveno delo. Tako »Kazipot na Ljubljani«, Lovrenčičev »Kazipot na sv. Goro pri Gorici«, Dr. Tiller-jeva »Dekanija Videm v brežiskem okraju«, Bernikova »Zgodovina fare Domžale«, dijaški zbornik kamniškega okraja »Na bregovih Bi-strice«, Spominski listi ob 700 letnici ptujskega samostana »Pax et bonum«, »Kartvizijani in kar-tuzija« »Pleterje«, »Karmelski spomini«, itd. Tu naj omenim tudi spomine iz vojne: Reismann »Iz življenja med vojno — avstrijska so-diščica«, dr. Trdanov življenjepis ameriškega kanonika Omana »Za božjim klicem«, Bojčev predavanje »Naša narodna vzgoja in narodna obramba ter Zemljevid slovenskega ozemlja nekdanj in sedaj, ki ga je izdala Slovenska stra-ža. — Med zgodovinami drugih narodov ima prvo mesto Sovretov opis življenja Starih Hrv-rov, ki je izšel kot drugi zvezek Mohorjeve Obče zgodovine v monumentalni obliki ter nam je predočil vse življenje — politično in kul-turno — tega naroda, od katerega kulture še danes živimo. Poljudnega značaja je opis

»Poljske«, njene zgodovine in njenega duha, kakor so ga podali v mali brošuri T. Debeljak, R. Moll i Fr. Stele.

Jezikoslovje in literarna zgodovina. Zani-mivi sta dve razpravi iz problematike sloven-skega jezika: prva, ki je prvokrat sistematično v celoti podala oris slovenskega knjižnega izgo-voja (Dr. Bežaj): Oris slovenskega knjižnega izgovora in je nastala v praškem seminarju za fonetsko raziskavanje glasov, ter druga o »slovenskem verzcu«, ki jo je napisal Rus A. V. Isačenko, in je z njo prinesel k nam metode praškega lingvističnega društva ter Trubeckaja. Isti pisatelj je raziskal podrobno »Narečje vasi Sele na Rožuc na Koroškem ter priredil tudi rusko slovnico za Slovence pod naslovom »Ne bojmo se ruščine!« Prof. Sturm Fr. je začel v snopičih izdajati veliki Fran-coška lovar (2. snop). Med literarno-zgo-dovinskimi deli je Prešeren prof. Kidriča izšel že za lanske božič, toda naj ga tudi tu imenujemo kot temeljito delo o Prešernu. Doc. dr. Ocvirk je izdal tretji zvezek preda-vanj pokojnega prof. dr. Prijatelja »Kul-turne in politične zgodovine« Slovencev, dr. Fr. Petre pa velik »Poizkus ilirizma pri Slo-venih«, kjer rešuje Vrazov problem. Dr. Ma-tija Boršnik je napisala temperamentno in plastično monografijo o Aškercu. To bi bila glavna dela iz te panoge. Druge so popu-larnejšega značaja, tako Budalov oris 18 velikih slovenskih kulturnih delavcev (Gorica), Jakob Solar je stavil vprašanje: »Kaj je z našo ljudsko povestjo?« Eda Stadler pa je podala teorijo »Pravljice« (primerjalna stu-dija). Dr. Šleibinger je izdal »Bibliografijo slovenske kmečke literature« (1919—38), Goriška Matica pa bibliografijo lastnih izdaj v letih 1919—1939 »Dvajset let«. — Sem prištejmo še načelno razpravo novega slovenskega avant-gardističnega gledališča »Osvobodeno gle-dališče«, ki jo je po čeških vzorih napisal Jože Borko.

Medicina. Doc. dr. Ivan Pintar je za rehabilitacijsko delo podal zgodovinsko delo o Mediko-kirurškem učnem zavodu v Ljubljani, s čemer je podan kos slovenske zdravniške zgodovine. Dr. Janko Hafner je napisal po-ljudno razpravo o boleznih ušesa, nosa in grla, dr. M. Justin pa »Higieno žene«, namenjeno najširšim plastem. Dr. Sabina Praprotnik je izdala v založbi učitelje lendarjskega šreza poljudno knjižico »Zdrav in bolan otrok«, s čemer so učitelje pokazale, da razumevajo svoje prosvetno delo med narodom. — Dr. L. Merčun pa je izdal »Prehrano v zdravju in boleznih«.

Narodno gospodarstvo. Dr. Ciril Zebot je podal načela »Korporativnega narodnega gospodarstva« dr. Ivan Ahčin je pojasnil osnove »komunizma« in njegovega reda, dr. Gosar daje osnovne »Gospodarstva po načrtu«. Sicer pa se je z narodno gospodar-skimi problemi pečal predvsem Ekonomski in-stitut naše univerze, ki je izdal več knjig iz svoje panoge »problemov vasi«. Tu imenjmo tudi knjige, ki so poljudne knjige kot: Naši gozdovi in žage (Delavska zbornica), Spravlja-nje in shranjevanje sadja (J. Priol), Dober sadjevec (M. Hume), Fr. Erjavce »O izobrazbi kmečke mladine«, dr. Perger »Zavarovanje ži-vine«, Suhadolc »Umetna gnojila«, dr. Lavrič »Prezre gospodarskega položaja leta 1938«, isti »Naše kmetijstvo«, Slovenski uvoz in izvoz ter zemljevid »govedorejska rasenska okvirja« — knjige, ki jih je izdala Kmetijska zbor-nica. Ing. I. Zupančič »Vinske bolezni in na-pake«, V. Kuret »Obnova in oskrba vinogra-dov«, H. Turk »O zdravju in boleznih doma-čih živali«, Dve kuharski knjižici: Pucelj »110 no-vih kuharskih receptov« ter Ulčar »150 preiz-kušanih kuhinjskih receptov«.

Naš domači zdravnik

T. L. O. v. p. S. p. M.: 35 let ste stari, mati 3 otrok. Že pet mesecev čutite hude bolečine v nogah. Bili ste že pri zdravniku. Po njegovih navetih se vam je stanje izboljšalo. Opazate, da se embolje počutite čim več počivate. Kot kmečka gospodinja in mati pa imate le malo časa za počivanje. Ponoči, ko se vam noge odpočijejo, tudi plahnejo. Čez dan pa znova zatečete. Od časa do časa se vam napravijo rane po nogah, ki vas solijo in srbijo. Niso pa gnojne.

Iz opisa sklepam, da vam bolečine v nogah s steklinami in ranami povzročajo krčne žile. Dokler er ne odpravite, tudi bolečin ne morete pregnati. Nadloga bo vedno hujša. Da bi pa že pri 35 letih niti tako nadložni pa vendar ne gre. Svetujem vam, la se obrnete na kirurga. Zda je pozimi, ko ni veliko dela, vas bodo doma za nekaj časa lahko ogrešili, če bo potrebna operacija.

Osmo-šolec: Izgube bo nadomestila narava sama. Rad verjamem, da je vaše duševno razpoloženje slabo, negativno; da ste postali slabši, pešate n ni nobenega poleta v vas več. Vse to je po navadi v zvezi. Vendar pa bi pretiravali, če bi za vse dolžili samo to nadlogo, ki ste se je srečno rešili. Je še druga nadloga, ki vam jemlje in uničuje voljo do dela in veselja do življenja. Trpite namreč na hudi zapeki. Iztrebljate se komaj vsakih 3 do 6 dni enkrat, to pa le če vzamete kakšno zdravilo za iztrebljanje.

Nadloga izvira iz konstitucije ali pa se pojavi iz navade zaradi nepravilne prehrane, neurejenega življenja, včasih tudi po trebušnih operacijah, pri ženskah tudi po nosečnosti. Največkrat pa je krivo zadrževanje iztrebljanja kadar se pojavi potreba. Če iz kateregakoli vzroka (n. pr. iz strahu, zaradi sedečega dela) ne gremo za tem klicem, dražljaj preneha. Po nekaj urah se dražljaj pojavlja znova. Če ga ne zaznamo več, ker smo postali neobčutljivi, tako nastane zapeka. Uporabljati začnemo različna zdravila za iztrebljanje, ki pa vedno manj in manj pomagajo.

Srečen narod so Kitajci. Ti ne poznajo zapeke. Ze otroke namreč navadijo, da se ob čisto določeni uri iztrebljajo. Tudi vi storite tako! Jajte čim več soljiva (fižol, leča, grah, ohrovt, salate, redkvice, kumare in posebno gobe). Vse vrste sadja z izjemo borovnic in brusnic. Pijte cvikec, sadjevec jurgurt, slatinske vode. Kruh pa uživajte le tak, ki vsebuje mnogo otrobov. Če se boste tako ravnali, si boste kmalu pomagali. Zopet se vam bo povrnilo veselje do dela in življenja.

P. J. Lj. T.: 17 let ste stari. Močno vam izpadajo lasje na senci. Mislite, da je vzrok temu to, ker si glavo večkrat zmocite ali pa »trajni.« O vzrokih izpadanju las smo že neštokrat ponavljali. Verjetno, da je tudi pri vas vzrok prhljaj, ker je ta najbolj pogost, čeprav ne omejuje tega. Izpadanje las pa opazamo zlasti tudi pri prebavnih motnjah, pri slabokrvnosti, različnih kužnih boleznih itd. Včasih pa se pojavi iz vzroka, ki ga ne poznamo. Nobenega dvoma pa ni, da »trajna« koristi lasem, ampak nasprotno zelo, zelo jim škoduje. Če bi bili 17 letno dekle, ki se trajno kodra, da bi ugajala, bi se razumel. Kako pa more biti fant tako mehkužen in nemoški, pa ne morem spraviti v sklad s svojo pametjo.

A. B. v Lj.: Koliko bi stala električna epilacija, ne vem povedati. Stopite do najbližjega strokovnjaka za kožne bolezni, pa vam bo povedal.

H. S. K.: Spolnili ste šele 42 let, pa vas tarejo že različne nadloge. Najbolj Vas muči glavobol. Glava Vas pogosto tako zelo boli, da izbijete vse, kar zaužijete. Praškov ne jemljete več, ker vam ne pomagajo. Se najbolj Vam odleže, če mi-

rujete in si devate na glavo mrzle obkladke. V grlu Vas boli in peče, da težko požirate. Zelodec Vas večkrat boli. Zlato žilo imate. Iztrebljate se neredno. Pozimi Vas navadno zebe, poleti Vam je vroče.

Vašemu glavobolu, menim, je ime migrena. Sklepam tako, v kolikor ste opisali. Cesto je v zvezi z zapeko. Tudi Vi omenjate, da se neredno iztrebljate. Vzrok nerednemu iztrebljenju pri Vas pa, menim, da je zlata žila. Tako vidite, da je vse to povezano med seboj, oziroma izhaja ena nadloga iz druge. Takole poskusite urediti to zadevo: Najprej odpravite zlato žilo, potem se bo s tem izboljšalo tudi iztrebljanje in s tem tudi glavobol. Mislim pa moramo seveda še na druge bolezni, zlasti v Vaših letih, v katerih se ponavlja migrena samo kot znak bolezni. Naj omenim različne bolezni ledvic, bolezni možgan, zastrupljenje z nikotinom, vnetje živca na obrazu, vnetje obnosnih in čelnih duplin. Kadar dobite napad ležite v hladno temno sobo, na glavo pa si devajte obkladke. Ker se Vam neprestano ponavlja vnetje v grlu, prav storite, če greste na pregled k strokovnjaku, če ne bi morda kazalo, da žrelnice odstranite. Kar pa se mraza pozimi in vročine poleti

Posebno pazite, kaj bolnik pije! Če vam je le mogoče, dajte mu za sdravje in užitek čim čišče najboljše mineralno vodo ono z rdečimi srci.

Ce sami bolebate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt, v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

**Uprava Radenskega sdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI.**

tiče, se približno nam vsem tako dogaja: pozimi nas zebe, poleti nam je vroče. To pa še ni nobena bolezen. Pozabiti pa seveda ne smete, da se Vam bliža ura, v kateri se utegnejo nadloge še stopnjevati.

H. F. G.: 4 mesece Vam raste na nožnem palcu noht v meso. Nasvetovali so Vam operacijo. Operacije se pa bojite, ker bi bili zaradi nje dalje časa za delo nesposobni. Vprašujete, če le ni kakšnega mazila, s katerim bi mogli nadlogo odpraviti.

Mazila, ki bi uničili vrstel noht in ga ne poznam. Poizkusite pa morda na tale način: navadno režemo noht tako, da gleda vzhodnika na koncu nohta navznotraj. Vi pa ga režite tako, da bo gledala navzven. Stranski robovi nohta bodo tako molili že konec nohta. Kožo na koncu nohta pa skušajte potegniti z leukoplastom nazaj. Leukoplast prilepite tako, da bo šel čez spodnjo stran palca na nasprotno stran. Med noht in kožo pa vložite gazo. To bi bil en način. Drugi način pa je ta, da si vsak teden enkrat noht odpilite zlasti na notranjem robu.

K. H. G.: Poldrugo leto Vam v presledkih zatekata obe koleni. Bolečini nimate nobenih. Po nekaj dneh Vam otekline zopet izgine. Vročine niste opazili nikoli.

Potrebna bi bila klinična in rentgenološka preiskava. Sumim pa, da je vzrok tej nadlogi tako imenovana angioneuroza, ki izvira iz genitalij, in sicer jo povzroča preslabo delovanje jajčnikov.

Pravni nasveti

Odpoved skladiščniku. G. A. F. — Ako niste imeli posebnega dogovora glede odpovednega roka, potem je lahko službodajalec po preteku vsakega koledarskega četrletja ukinil službeno razmerje, seveda po pravilni predhodni šesttedenski odpovedi. Kot odpovedni rok po petih letih službe velja 3 meseci. Odpovedni rok mora izteči ob koncu koledarskega četrletja, velja ta odpoved šele za konec tega koledarskega četrletja. Za skladiščnika, ki ima preko pet let službe, velja dne 30. aprila 1939 dana 3mesečna odpoved šele za 30. sept. 1939.

Odpravnina. G. A. T. — Pravico do odpravnine imajo tudi skladiščniki veletrgovin, ako je službeno razmerje trajalo nepretrgoma najmanj 10 let. V to dobo pa se ne more računati vajeniška doba, opravljena pri istem gospodarju. Odpravnina znaša po 10 letih štirikratno mesečno plačo, kakršno je uslužbenec prejel v zadnjem mesecu. — V primeru likvidacije podjetja odpade obveza plačanja odpravnine v celoti ali deloma, če se je ekonomski položaj službodajalca tako poslabšal, da mu e dejansko nemogoče izvršiti svoje obveze v celoti ali deloma. — Po našem mnenju imate v vašem primeru pravico do cele odpravnine.

Spor med očetom in sinom. T. V. S. — Če mladi, da je sin tekom 4 let izkoristil očeta tako, la je oče oskodoval najmanj za 15.000 din, je to morda res. Vendar je zelo dvomljivo, če bi mogel oče v nesrebitni pravdi napram sinu dokazati, da e sin za tako veliko res brez razloga na očetovo škodo obogatel. Takla pravda bi bila zelo zamudna, zaslišanja bi bile številne priče, ki pa v jedru najbrže nič ne vedo; zato bi sodišče še zaslialo utrkanca sama in nato še izvedence, ki bi ocenili vrednost listega, kar ima sin še danes očetove vrednosti, kar se pa ne bo izkazalo v tako visoki vrednosti, kot je uvodoma povedano. Pravdni stroški bi pa bili z ozirom na visoko ocenjeno vrednost precejšnji. Zato naj se oče in sin sama, brez uveljavljanja sodišča pobotata, predno začnejo rati pravdni stroški. — Isto velja za razmerje med bratom in sestro. Rok za izpodbijno tožbo je v gotovih primerih dve leti, včasih pa tudi 10 let. Niste navedli iz kakšnih razlogov hoče brat izpodbiti izpodbijno pogodbo med očetom in hčerjo. Po našem mnenju bo mogel po smrti očeta zahtevati morebiti še dopolnitve nujnega deleža in nič več.

Jamstvo za radioapar. Z. F. A. — Če vam je prodajalec jamčil za brezhibno delovanje radioaparata ekoli eno leto, izvel pa izrecno jamstvo za »cevi« in baterijo, morate škodo radi pregledne žarnice v aparatu sami trpeti. Kajti to, kar imetujete »žarnice« so v jamstvenem listu izrecno od ametva izzele »cevi«.

Podaritev travnika. J. G. V. — Sorodnik vam lahko podari svoj travnik in morate napraviti pla-

meno darilno pogodbo. Podpis sorodnikov na tej pogodbi mora biti po sodišču ali notariju potrjen, da boste mogli predlagati prepis tudi v zemljiški knjigi. Sedanja vknjižba na tem travniku bo ostala tako dolga, dokler upnik ne dovoli izbriisa vknjižbe, da boste mogli dobiti travnik brez bremen. Kajti za vknjižena bremena jamči še vedno travnik, če bi tudi vi postali lastnik in bi upnik emel terjati potem tudi plačilo od vas kot novega lastnika obremenjene parcele.

Zena pilanca. B. A. K. — Radi moževega pijančevanja trpite vi in otroci. Ker se ga bojite, če bi sami iskali varstva pred njim na sodišču, vam svetujemo, da zaupno prosite na domači občini, da ona predlaga, da se vašega moža prekliče. Potem mu bo postavljen skrbnik, ki bo gospodaril za moža z njegovimi dohodki: invalidnine ne bo več amil zapil, ampak se bo porabila za preživljanje cele družine. — V postopku radi preklica bo sodišče tudi zaslialo domače priče. Pojasnite ob tej priliki sodniku, kako maščevale da je vaš mož in da se ga utemeljeno bojite. V treznem stanju bo sodnikov pouk možu morda že zalegel. Soedje bodo, čeprav bi se moža bali, pred sodiščem morali govoriti resnico. Tudi na to okolnost opozorite pri zaslišanju sodnika, da ne bi, dasi se očitvidci vašega trpljenja, valed strahu vse to zamolčali.

Domstrno stanovanje. M. P. R. B. — Z bratom posestnikom se lahko pogodita za domstrno stanovanje v hiši. Za vašo varnost pa je potrebno, da se ta proti plačilu dobljena dolžnostna pravica vknjiži na posestvu, tako da boste imeli svojo domstrno stanovanjsko pravico zavarovano, čeprav bi brat preje umrl in bi posestvo prešlo v tuje roke. Pogodbo lahko napravite sami in mora bratov podpis potrditi sodišče ali notar, da dosežete zemljiškoknjižni vpis kupljene služnostne pravice.

Spor radi pekarnice. M. L. P. — Lastnik pekarnice je lahko dal za pekarno potrebne prostore v najem najemniku peku. — Če lastnik svojemu najemniku ni prepeval podnajema, je emel najemnik pekarnice vam kot podnajemniku oddati tudi vse najete prostore. Če ste ee vi kot podnajemnik držali pojogjev te podnajemniške pogodbe in v dogovorjenem roku odpovedali podnajem, vas ne morejo zadeti posledice spora med lastnikom in najemnikom.

Ločeneec. R. M. — Državni uradnik, ločeneec po obojestranski krivdi, ki ni dolžan plačevati ženi nobene preživnine, bi se rad poročil po starokatoliškem obredu. Vprašate, kateri ženi pripada pokojnina? — Rodbinska pokojnina pripada zakoniti ženi. Zakon katoliškega ločence, ki prestopi v starokatoliško vero, je po cerkveni in državni postavi nedopusten in neveljaven, dokler ločena žena živi. Če bi se tak ločeneec kljub temu poročil po starokatoliškem obredu, lahko vsak čas prva ločena žena predlaga pri pristojnem okrožnem sodišču, da se ta drugi zakon izreče za neveljavnega in se druga žena ne bo mogla smatrati za zakonito ženo in ji ne bi pripadala pokojnina.

Varnost za posojilo. N. N. — Sorodnici ste posodili 3000 din, pa noče ne o povrčilu ne o vknjižbi dolga ničesar slišati. Vprašate, če se lahko brez njene vednosti, na podlagi pobotnice, vknjižite na njeno posestvo? — Sama pobotnica ne zadostuje. Sorodnica mora dati zemljiško knjižno izjavo, podpisano pred sodiščem

ali notarjem. Če tega noče, jo morate pač tožiti. Na temelju sodbe se boste mogli tudi proti volji sorodnice vknjižiti na njeno posestvo.

Dokazilo za obetoj posojila. N. N. — Tudi če v oporoki zapišete, da zapustite bratu v izterjavo neki dolg, o katerega izplačilu hranite pobotnico, lahko vseeno še dolžnik po vaši smrti ugovarja, bodisi da vam je dolg že v celoti ali deloma vrnil, odnosno, da ste mu prvotno kot posojilo odsteto vsoto kasneje darovali. Ker je pobotnica že starejšega datuma, bo morda dobro, da pismeno opomnite dolžnika na povračilo dolga, nakar vas bo najbrž pismeno prosil na odlog plačila, ali se bo pa osebnostno zglasil. Takrat si na prepisu opomina zapišite, da je prosil za odlog plačila in do kdaj ste mu ga dali. Ta korespondenca, ki jo v kratkem tudi v oporoki lahko navedete, bo vašemu dediču olajšala izterjevanje dolga po vaši smrti.

Odkodnina za škodo, ki jo napravi lisica. J. Z. B. — Lisica vam je odnašala kokoši iz kokošnjaka. Končno ste jo ujeli in ubili ter izročili lovskemu zakupniku. Zahtevali ste, da vam plača odkodnino za kokoši, česar pa on noče storiti, češ da ni dolžan. Vprašate, ali imate pravico do odkodnine. — Po lovskem zakonu odgovarja lovski upravičenec samo za škodo, ki jo v njegovem lovišču napravi z lovopustom zaščitena divjačina, vendar odgovarja samo za škodo, ki jo stori ta divjačina na poljedelskih in gozdnijskih zemljiščih in na pridelkih, ki so na teh zemljiščih. Ne obvezuje pa lovski zakon lovskega upravičenca za povrnitev odkodnine za škodo, ki je napravljena po nezaščiteni divjačini izvzemši divje svinje. Lisica spada med nezaščiteni divjačino in vam tudi ni škodo napravila na polju.

Mali obrtnik: Po našem mnenju vam pritiče obdoba e pavšalno pridobitno in to zlasti zaradi tega, ker se pod tujo delovno močjo razumevajo samo pomočniki. Teh pa baje nimate, ampak zaposlujete samo dva vajenca. Za pomočnika pa je po določbah § 287. zakona o obrtnih smatrati samo osebo, ki si je z vajeniško službo pridobila strokovno znanje in napravila po zakonu predpisani izpit. Veroke, ki so bili davčni upravi merodajni, da vas ni pavšalno obdačilo, lahko polzveste osebo pri davčni upravi. Odgovor davčne uprave nam sporočite, nakar bomo k vprašanju zavzeli definitivno stališče.

Opremljena soba. Ako ste oddali opremljeno sobo v najem, se vam ni treba bati davčnega predpisa, ker oddaja opremljene sobe v najem ni nikako pridobitno zavezano pridobitno podjetje. (Glej pravilnik k členu 42. zakona o neposrednih davkih.)

Samski davek. Po § 1. zakona o davku na neoznejen osebe in o davčni oprostitvi oseb z devetimi ali več otroci plača davek na neoznejen vsaka moška neoznejena oseba, ali pravnomočno ločena (moška) oseba in pa vdovci, toda le tedaj, če te osebe stalno stanujejo v mestih, trgih ali v krajih s sedežem okraja, ali pa če se v takih krajih obreme-

Davčni nasveti

njujejo z neposrednimi davki ali pa prejemajo taničtje. Davčna obveznost se pričinja z dnem 1. januarja prehodnega leta, ko dovrši davčni zavezanec 30. leto in prestane s poslednjim dnem onega leta, v katerem je dovršil 60. leto starosti ali je sklenil zakoniti zakon. Ako se hočete otesti samskega davka, vam ne moremo drugega svetovati kot to, da se odpoveste vdovskemu stanu.

Davčne karte za služkinje. Služkinja je nastopila službo 1. decembra t. l. Ali morate nabaviti davčno karto še za l. 1939.

Odgovor: Davčno karto za služkinjo morate nabaviti tekom 15 dni po sprejemu v službo, t. j. najpozneje do 15. decembra. Davčna karta velja za leto, na katero se glasi, za eno služabniško osebo, ne glede na osebo, čas zaposlitve in plačo.

Poslodavec, ki davčne karte ne nabavi, ali je ne nabavi pravočasno, plača za kazen petkratno vrednost davčne karte. Karta glasi na ime poslodavca in jo mora ta nabaviti. Stane 52 din. Razen tega se mora plačati tudi prispevek za bednostni sklad po 25 din v banovinskih kolkih, ki se jih dobi v tobačnih trafikah.

Za davčno leto 1940 morate nabaviti davčno karto tekom januarja.

Naš živinozdravnik

Bradavice na vimenu krave. M. J. B. Na vimenu vaše mlade krave so se pojavile bradavice. Spočetka je zrasla ena čisto majhna, ki je pa z rastom dosegla dejavljke velikosti tešnika. Razen nje so se pojavile še druge manjše. Ker so bradavice znatna ovira pri molži, bi jih radi odstranili sedaj, ko je krava prisušila vsled brejosti. Zelate zvedeti sredstvo in način, kako bi bradavice odstranili. — Načinov in sredstev za odstranjevanje bradavic je več. Najsigurnejši način je ta, da vso stvar poverite strokovnjaku živinozdravniku. V kolikor bi vam to bilo nemogoče, poskusite podvezati bradavice s čvrstim sukancem, ki ste ga namočili v jodovi tinkturi. Če podlaga bradavice ni široka, boste mogoče na ta način uspeji, da bo bradavica odpadla. — Nekateri pravijo, da je koristno dajati kvas živalim, ki imajo bradavice. Baje so uspeh pokaže že po 10 do 14 dneh. Mogoče tudi vi to poskusite.

Naš kuža. A. M. Lj. Vaš pes ima precej gosto dlako, v kateri imajo bolke dobro zavetišče. Poskusili ste razna sredstva proti bolham, a vse zaman. Zelate zvedeti za uspešno sredstvo proti bolham. — Sredstev proti bolham je več, a njih uspeh je odvisen tudi od tega, kako se ta sredstva uporabljajo. Da niste do sedaj z ničemer uspeji, bo najbrž krivda tudi na vas. Ako ste n. pr. zatirali bolhe samo

na psu, njegovega ležišča pa niste temeljito razkužili, niste skoraj nič napravili. Pasje ležišče je navadno polno bolh, ki se kmalu preselijo tja, kjer je več, in to je zopet pes. Najsigurnejše boste bolhe odpravili, ako boste psa okopali z 2% raztopino kreolina (na 5 l vode 100 gr kreolina), pasje ležišče pa ali sežgali ali poparili z vrlim lugom ali pa namočili v že omenjeni kreolinski raztopini, ki je za te svrhe lahko tudi močnejša.

Otečeni sklepi kokoši. I. S. Lj. Že dalj časa opazate, da imajo nekatere starejše kokoši otečene sklepe na nogah. Pri nekaterih se je otekline predrla ie iz rane izpadajo kosti belorumenene siraste mase. Kokoši hranite z mesnimi odpadki. Zelate zvedeti vzrok omenjenega pojava in način zdravljenja. — Oteklina na sklepih nastopajo pri različnih kokšjih boleznih. V danem primeru bi vsi znaki govorili za protin ali putiko, katere se kaj rada pojavlja pri kokoših, ki dobivajo mesno hrano. Zdravljenje obolelih sklepov samih ne bo imelo večjega uspeha. Kokoši prenehajte hraniti z beljakovinsto hrano — mesom — dajajte jim pa čim več zelenja, kolikor vam to dopušča letni čas. Med pitno vodo dajajte kokošim sode bikarbonate in v doglednem času boste že opazili uspeh.

Kmetijski nasveti

Pomen »grunta« pri kmetijah. S. B. N. m. V svojem dopisu naštevate toliko vprašanj iz kmetijskega gospodarstva, da bi bilo treba dolgo razpravo, ki bi jo »Slovenec« težko objavil. Zato vam bomo odgovorili na kratko samo na nekatere vaša vprašanja. — Koliko kvadratnih metrov je »en grunt«? — Tedaj, ko so delili kmetijska posestva na grunte, še niso poznali metra. To je bilo namreč v tistih dobah, ko so še graščaki svojim podložnikom delili zemljo. Uživali cele kmetije so bili zemljaki — gruntarji — ki so obdelovali ves grunt. Tak »grunt« je bil pa različne velikosti: od 5 do 20 oralov, v gozdnatih predelih celo do 60 oralov. Pozneje so se ti »grunti« delili v manjše kmetije, ki so jih opravljali »polzemljaki« ali polovičarji, tretjinarji, četrtnjaki. Zadržje so imenovali zaradi male posesti »kajzarje« ali »bajtarje«. »Osebenkarje« pa premorejo najmanj, ker bivajo v najetih stanovanjih ter imajo kvečjemu še eno ali dve njivi. — Jutro ali joh je isto, kot naš slovenski oral, t. j. 5753 kvadratnih metrov. Jutro je hrvaško, joh nemško. — Veleposestvo je tako obsežno, da ga oskrbujejo uradniki. Agrarna reforma jih je povečini odpravila, samo nekatera gozdna veleposestva so še ostala. — Deželne deske, t. j. graščanske knjige, ki je bila pri deželnem, sedaj okrožnem sodišču, nimamo več. V teh knjigah so bila vpisana zemljišča, s katerimi so bile zvezane posebne politične pravice. Odslej naprej morajo biti vsa ta zemljišča vpisana v zemljiških knjigah pristojnih okrajnih sodišč. Podrobneje o tem zveste pri ondotni zemljiški knjigi na okrajnem sodišču.

Hranjevanje slivovke za daljšo dobo. R. V. Z. — Zgali boste večjo količino češpelj ter zelate nasveta, v kakšnih sodih lahko hranite slivovko za daljšo dobo. Je-li uporaben tudi sod od sadjevca, odnosno stekleni balon? — Najboljša posoda za hranjevanje slivovke za delj časa je nov hrastov sod, ker v njem to žganje dobi posebno prijeten okus in barvo. To velja zlasti, če bi ga hranili vsaj dve, tri leta. Za krajšo dobo je pa dober tudi navaden

sod od sadjevca, ki pa mora biti temeljito opran z vročo sodovo raztopino. Glavno je, da se mu odvzame duh po sadjevcu. Stekleni baloni so dobri zaradi tega, ker ostane v njih slivovka neizpremenjena in ne more dobiti nikakega drugega okusa ali vonja. Skrbno je paziti, da je vsaka posoda, v kateri hočemo hraniti žganje, brez vsakega vonja, sicer se jo rado navzame.

Apnenčasta voda iz vodnjaka. Z. A. P. — Izkopali ste nov vodnjak, v katerem je voda v splošnem čista; ko jo pa prekuhate, se vleče v njej bela tvarina, podobna apnencu. Radi bi jo očistili, da bi bila bolj užitna in zdrava. Kje

je tak kemični zavod, ki bi vam dal primeren nasvet? — Vaša voda ni nezdrava, pač pa ima veliko apnenca v sebi, ker prihaja izpod karniških planin. Apnenec je v njej raztopljen do nasitenosti; ko se pa kuha ali segreva, izpuhti voda in tekočina postane preveč nasičena z apnom, zato se to ob ohlajenju izloči v obliki mrene na vrhu ali pa tudi postane voda motna. Tako vodo boste težko očistili, da bi bila stalno čista. Ni pa škodljiva, ampak je zdrava, navzile temu, da ima toliko apna. Če pa zelate v tem podrobnejše gaje nasveta, ponesite 1-2 litra te vode iz vodnjaka na Iligijevski zavod v Ljubljano, Zaloška cesta št. 2, kjer vam bodo stvar še bolj pojasnili.

ODREZITE

SLOVENEČ SVETOVALEC

odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.

'Slovenec' 31. decembra 1939

MLADI SLOVENE^c

Sred Silvestrovo noči . . .

Sred Silvestrovo noči
drobno dete se rodi,
drobno dete — novo leto,
s plaštem svezdnatim odeto.

Kot iz gnezda mlad orliš
se spusti raz skalnat grič
kraljevat na zemljo spečo,
v tistem upanju drhtečo.

Sred samotnega polja
sreča starega moža:
ves betežen, bled in siv
roma preko belih njiv.

»Kdo si, romar pozni ti?«
dete ga nagovori.
Starček bridko vanj zazre se
in na palico upre se.

»Ne poznaš me, sinko moj?
Jaz sem vendar — očka tvoj.
Moja ura je odbila,
kmalu me bo smrt rešila...«

In gre dalje kakor sen,
razofaran, žalosten.
Detetu kar diha zastaja:
staro leto proč odhaja!

Novo leto nekoč

V starem Rimu ni bil januar zmerom prvi mesec v letu. Dalj časa se je novo leto začenjalo z mesecem marcem. Šele pozneje so koledar spremenili in začetek novega leta preložili na prvi januar.

Prvi marec kot začetek novega leta pa nekoč ni veljal samo v starem Rimu, ampak tudi v Franciji in v Rusiji vse tja do 13. stoletja. V vzhodni rimski državi, v območju grške Cerkve, pa se je novo leto dokaj časa začelo s prvim septembrom. V Angliji so uvedli prvi januar kot začetek novega leta uradno šele v letu 1753.

Iz tega lahko razvidite, kakšne težkoče so imeli zgodovinarji, če so hoteli kakšen zgodovinski dogodek postaviti v določen čas. Morali so najprej točno ugotoviti, s katerim mesecem in dnem so v tej ali oni državi začeli novo leto. Pa so zgodovinarji prebrisanji možje in so premostili vse takšne težkoče. Iztahtali so datum celo tedaj, če niso imeli na razpolago nobenih letnic, ampak samo napol pozabljena imena.

Legenda o pavu

Nekoč zdavnaj je tudi pav imel lep, zvonek glas. Kadar je iz njegovega grla privrela srebrna pesem, so vse živali utihnile in zamaknjeno poslušale.

Tistega dne, ko je bil Jezušček v Betlehemu rojen, so angeli ubrano zapeli v zboru:

»Cast Bogu na višavah
in mir na zemlji ljudem...«

To rajsko petje je prebudilo iz spanja vse kralje pevece ptice. Prileteli so in zaželeli najmlajše pesmice, ki so jih znali, da bi tako počastili rojstvo Gospodovo.

Tudi pav je dostojanstveno prikoracal in zapel tako lepo, da tega ni moči povedati.

Ker pa je bil pav že od nekdaj prevzet, je hotel tudi takrat v petju prekositi vse druge ptice. Zmerom glasneje je pel, da bi s svojim glasom prevpil druge pevece. In je pel tako dolgo in tako glasno, da je nazadnje postal ves hripav. Pesem, ki mu je vrela iz grla, ni bila več lepa; tako grda je bila, da je drugi ptici niso mogli več poslušati in so se razkropili na vse strani.

Pav je ostal sam in je bil na vso moč ponosen, da je zmagal. A glej, bil je za svojo prevzetnost hudo kaznovan: glas mu je ostal grd in hripav.

Se dandanes si vsak zamaši ušesa, kadar zapoje pav.

Mirko Kunčič:

Polnočni strah

Ob tih polnočni uri

potrkal nekdo je na duri.

Marjanca iz sanj je planila,

brž deda na peti zbudila:

»Jo, ali si slišal, ded? Mene je strah!

Previdno je dedek odrinil zapah,

pokukal na prag, zagodel: »Mojdunaj,

le kaj to pomeni? Nikogar ni zunaj.«

Zamišljeno legel nazaj je za peč
in kašljal in brundal: »Hoj, hoj, čudna reč!
A zdajci se v glavi mi je posvetilo:
»Marjanca, Marjanca, že vem, kaj je bilo!

Nocoj, veš, nocoj je Silvestrova noč,
slovce staro leto zdaj jemlje od kot;
za njim pa prihod svoj oznanja — veš, kdo?«
»Vem, ded: novo leto na svet je prišlo!«

STRIČKOV KOTIČEK

Pismo slepih otrok

Ljubi Kotičkov striček! — Ni prvo to pismo, ki Ti ga za božič in novo leto pišemo; vendar upamo, da tudi zadnje ni. Da bi do tega prišlo, si najmanj želimo mi, ki na svoje skromne vrstice zmerom sprejemamo tako pristranske odgovore. Prosimo, tudi teh naših vrstic ne prezir!

Radost in veselje
božič v srca trosi;
kdor si jih zasluži,
mu darove nosi...

O tem ni dvoma, tudi Ti si jih zaslužil. Želimo, da bi užil čim največ veselja v teh praznikih. S sv. božičem naj priplava v Tvoj dom mila pesem polnočnice, vrisk srečnih pastirjev iz bede in teme vetrajajočih k svetločoni luči.

Dragi striček! Res je precej obširen Tvoj »kotiček«, za naše voščilo pa bi bilo v njem le premalo prostora, če bi našli, kaj vse Ti želimo.

V kratkih stavkih Ti povemo, da Ti zmerom želimo vse dobro, posebno pa za novo leto, ki bo dolgo celih 366 dni. Naj Te skozi vse dni spremlja dobra volja z zlatim smehom, sreča brez sence, da boš lahko pel najveselejše pesmice, doživljal in pošiljal svetu najčudovitejše povesti.

To iz dna src Ti želimo in še to, naj se Ti izpolnijo vse one želje, ki jih gojiš v skritem kotičku srca. Radi bi vedeli, kje te najbolj čevlji žuli, zato pa o teh svojih željah kaj napiši.

Toplo se Ti priporočamo. Torej na svidenje, Kotičkov striček!

Tvoji slepi prijateljski.

Dragi prijateljski! — Če malo pomislim nazaj, moram reči, da sem vam res že kar čedno številno odgovorov napisal. Koliko je bilo veselih in prijetnih vmes, se več ne spominjam; toliko pa še vem, da sem vsako besedico posebej žel iskati kot potapljač na dno srca. Saj to pač sami veste, da imam kar dva kotička na tem svetu: enega tukaj na papirju, drugega pa tamkajle — v srcu. Od kotička do kotička razjam, malo se pogrejem in pokramljam tud, malo tam — in kar dobro bi mi bilo, če človek ničesar drugega pod milim božjim nebom ne bi potreboval. Pa na žalost človek potrebuje še toliko drugi reči: jedade in pi-jače, varno stredo nad seboj, skromen kupček cvenka v mošnjčku in tu pa tam — n. pr. vsaj ob novem letu! — tudi prav majčkeno priznanja od tistih, ki mu režejo vsakdanji kruh. Pa ne mislim takšnega priznanja, veste, kakor ga je gospod Petičnik ob novem letu svojim hlapcem poklonil. Če vas zanima, kakšno je bilo to priznanje, pa poslušajte! — Je gospod Petičnik poklical svoje hlapce predse in jim toplo polagal na srce, naj bodo še vnaprej teko usmiljeni in radodarni do revežev, kakor so bili doslej. Pri tem se je blagi mož blaženo potrepal po tolstem trebuščku in pristavil: »Glejte, tudi jaz sem usmiljen do tegale revežal! Noč in dan mu stremem, noč in dan ga kot punčico svojega očesa varujem!« Hlapci so ganjeno povedali iztegnjene dlani, ki so čakale nagrade, in se razšli — za eno spoznanje in razočaranje bogatejši. O, gospod Petičnik je bil vrl mož! Dobro je vedel, kje njegove hlapce čevlji žuli in jih je nasitil z lepimi besedami.

Kakšne želje gojim jaz v svojem srcu, me izprašujete. Teh želja ni mnogo, a kar jih je, se že sušijo, čeprav jih skrbno zalivam noč in dan. Kako je pa kaj z vašimi željami? Nekoč sem vprašal

slepega starčka, česa si najbolj na tem svetu še želi. On pa mi je v odgovor z drhtečim glasom zapel:

Le enkrat bi videl,
kak' sonce dol gre,
bi videl, kak' luna,
kak' zvezde blešče...«

Glejte, in prav ta njegova najbolj goreča želja se mu ni nikoli izpolnila. Odšel je s tega sveta, žalosten in tihi, in njegovo hrepenenje je odšlo z njim. Vi pa ste še mladi, želje na vaših gredicah so še čisto sveže, in skrbne vrtnarice imate, da vam jih zalivajo in negujejo. Kar prepričan sem, da bo marsikatera izmed teh želja doživela dan svojega vstajenja. Celih 366 dni bo dolgo novo leto, prav toliko želja — vsak dan ena — naj se vam izpolni!

Pa še kaj pridite naokoli! Vsako vaše pismence prinese s seboj kotiček toplote v ta moj kotiček. Lepo pozdravljeni vsi skupaj! — Kotičkov striček.

Zakaj hodi rak ritensko?

(Legenda)

Sveti Anton Puščavnik je mnogo, mnogo let živel v puščavi in se tam pobožno pripravljaj na smrt. Hrano so mu donasale živali, ki se ga niso prav nič bale. Dobro so vedele, da jim blagi mož ne bo storil nič zalega.

Ko je svetniški samotar za zmerom zatisnil svoje trudne oči, so od vseh strani prihiteli k njemu živali, da bi ga pokopale. Lisica vitezopka je v prijateljski slogi z jabezem kopala grob; orel in sokol sta varovala truplo, druge ptice pa so iz svojega perja pripravljale mehko ležišče.

Pa so se živali domislile, da bi morale imeti tudi mrtvaški prt. Tkaleci so se takoj lotili dela in blagó hitro stkali; niso pa imeli škarj, da bi ga urezali in prikojili.

»Rak ima škarje! On naj ureže prt!« je svetovale lisica.

Poiskali so raka in ga naprosili, naj s svojimi škarjami prikoji mrtvaški prt za sv. Antona.

A kaj je na to rekel rak? Len, kakor je zmerom bil in je še dandanes, se je izgovarjal:

»Bratci, prav žal mi je. Nimam nabrušenih škarj!«

Živali so se razjezile, ker so vedele, da lenuh grdo laže. S silo so ga hotele odgnati s seboj. Rak je zadensko zlezel v luknjo, da bi se mogel braniti s škarjami.

Ko so živali sprevidele, da pri raku ne zlepa ne zgrda ne opravijo ničesar, so ga pustile pri miru in se vrnile k svetnikovemu truplu. Ptice so s svojimi ostrimi kljuni kar same prikojile mrtvaški prt. Pogreb sv. Antona Puščavnika je bil tako svečan in lep, da si lepšega v puščavi ne more misliti in želeli.

A kaj se je zgodilo z rakom lenuhom? Bog ga je kaznoval, da mora še danes zmerom in povsod klobacati zadensko.

Ugankarski kotiček

Koliko je polovica od 188?

Gotovo je med čitatelji »Mladega Slovence« mnogo takih, ki jim računanje ne dela posebnih preglavic. Če bi le-té povprašal, koliko je polovica od 188, bi se gotovo pomilovalno nasmehnil in se

prodaj nosil,« ga je zavrnil mož s kljukastim nosom. »Človek enkrat samkrat živi.«

Počakajmo, da jima poide smodnik. Potlej nam kot negodna ptička padeta v naročje,« se je domislil in predlagal mož z rdečo brazgotino na licu.

»E, to bi se utegnilo zavleči v neskončnost,« je sitno onegavil mož z dolgo brado. »Saj ne kradem Bogu časa. Kar noter go mahnem, pa je!« In se je vrgel na tla, da bi se po vseh štirih prekobalil v notranjščino.

Prav ta hip pa je v jami spet votlo zabobnelo. Mož z dolgo brado je čutil žvižg evinčenke tik mimo ušes. Kar vrglo ga je spet nazaj.

»He, he, preveč gostoljubna pa rokomavha nista, kakor vidiš,« se je zarežal trebušasti možicelj in ga potolažil: »Potrpi, potrpi! Krogla ti ne uide, če boš s svojo betico tako rinil vanjo.«

Rompljanje težkih cokel po grušču jim je zdajci udarilo na uho. Vsi hkrati so se ozrli navzgor.

Kakor gams, ves upehan in zagnán, se je izza gostega grmičevja komaj pol streljaja nad njimi, izmotal ovčar Ródar in ostrmel. Koj za njim je previdno pomolil svojo častljivo glavo puščavnik Sabljica, Radekega hrabri vojščak.

»Biričite!« je začudeno golsnil ovčar in se izpremenil v en sam čudno zveržen vprašaj.

»In Palkov Grógar, lejte!« je dognal puščavnik Sabljica. »Tako ti rečem, Gregca iščete!«

»Beži no, čenfa preklemanska!« se je razjezil ovčar. »Kaj bodo Gregca iskali; saj ni ropar in zmikavt.«

Ta hip pa je že birič s kljukastim nosom oblastno zakričal nad njima:

»Hej, kdo pa sta vdiva? V imenu postave — vdajta se!«

(Dalje prih. ned.)

odrezali: »To vse vsak otrok! Polovica od 188 je 94.« In vendar bi se hudo zmotili, če bi rekli tako. Polovica od 188 ni 94, kakor bi kdo kar takole na hitro izračunal, ampak je nič manj in nič več kot — 100. To vam ne gre v glavo, kajne? Pogledajte še enkrat. Če napišem število 188 in ga z vodoravno črto razdelim v dve polovici, znaša vsaka polovica natančno 100. Ali ni tako?

Težak račun

Izgubljena ovčica sreča na polju trop svojih sorodnic ovčice in jih prijazno pozdravi:

»Dobro jutro Bog daj vam, stoterim ovčicam!« Pa stopi iz tropa najstarejša ovca in izpregovori:

»Ovčica neumna, kje imaš pa oči, da nas vidiš sto? Moralo bi nas biti še enkrat toliko, še polovico toliko in še četrtino toliko, in še tebe bi morali prišteti, da nas bilo sto.«

Zdaj pa izračunajte, bistré glave, koliko ovac je izgubljena ovčica srečala. Tisti, ki v računanju niste Bog ve kako podkovani, si ogledajte rešitev te zamotane računske uganke kar spodaj v oklepaju. (Šest in trideset.)

MLADA NJIVA

Božične misli

Sveta noč, blažena noč... Kakor besede obljube, rešitve in miru zveni ta pesem. Kakor kupa tolažbe se mi zdi, kakor hladilna pijača trudnemu popotniku.

Iz zvonika se čuje ubrano pritkavanje, Bogataša v palači in siromaka v leseni baraki enako dosegaajo zvčki božičnega zvonjenja. Tako milo, skoraj proseče kliče božični zvon: »Pridite vsi, ki ste tolažbe potrebni, pridite vsi, ki ste ponižani in vsi, ki bi se radi spokorili!«

Ko stopiš v cerkev k polnočni daritvi, se ti zazdi, da je tudi ta mnogo lepša kot druge dni.

Za mnoge, ki stanujejo v visokih palačah, je božič le za to, da se do dobra naveseljačijo in do sitega najedo. Revežem pa je božič dan blagoslova, tiho in miru; kajti dobro vedo, da je le On pravičen sodnik in da jim bo le On dal to, česar jim ta svet ne more dati.

Na dan Gospodovega rojstva poprosimo Kralja zemlje in neba, naj bi zavladal resničen mir v družinah in v državah širom sveta.

Hinko Bažec, Dev. Mar. v Polju.

Zimska

Daleč, tja daleč v dalje neznane
tožna jesen od nas odhitela je,
sključena starka, odeta v belino,
polje prostrano tiho objela je.

V vetru jesenskem roža poslednja
glavico nežno k zemlji sklonila je,
starka skrivnostna z dihom ledenim
jo kot z odejo nevidno pokrila je.

Daleč, tja daleč v dalje neznane
tožna jesen od nas odhitela je.
Ko da pozdravlja me sključena starka —
bela snežinka po zraku zletela je.

Bele ptičke

Padajo, padajo bele snežinke,
lučke goré v očeh naše Martinke:
vé, da ji očka izpolni vse želje;
sanke dobila bo, to bo veselje!

Skupaj po klancu se bodo vozile,
ptičke snežinke med potjo lovile,
z njimi kramljale in se veselile —
dokler ne bodo v rokah se stopile...

Olga Kuretova iz Zagorja.

Iz torbe Kotičkovega strička

H. B., Dev. Mar. v Polju. — Tvoje »Božične« misle sem prepoznal prej, da bi jih bil mogel objaviti v božični številki. Nič zamujenega ni, če jih objavim za novo leto. To storim tem raje, ker vem, da Ti s tem ustrezem. Saj praviš sam: »Teško delo v tovarni in trdo življenje mi sladijo moji spisi in imam v tem edino veselje.« Zelo skromen si! Zelje nekaterih ljudi na tem svetu pa so nenastitne. Milijone in milijone sesajo iz trdih delavskih žuljev — in še niso zadovoljni. Nekoč sem bral, da je eden izmed teh milijonarjev podaril za reveže celih — 300 dinarjev! To je prav toliko kakor če bi morju odvzel eno samo drobno kapljico. Pa se je ta »dobrotnik« še pustil častiti po časopisih... Res, hudi časi so prišli nad nas! Če bo šlo tako dalje, bodo kmalu vsa srca okamenela in svet se bo spremenil v en sam pekel. Bog daj, da bi Tvoje božične misli obrodile blagoslov.

Cvetka Blažič, dij. IV. r. gimn. v Ljubljani. — Opis Tvojega junškega pleznja na »visokoc« in »strmoc« šmarno goro bo zagledal beli dan v prihodnji številki. Kar prijeten in zabaven slog imaš. Le še kaj posli!

Stanislava Zure, Celje. — Prav rad vam postrežem z naslovom slovenskih deklet v Franciji, katerih pismo je bilo zadnjič objavljeno v »Mladem Slovence«. Dekleta se pristržno razvele vsakega glasu iz domovine. Najboljše bo, da omenjeno pismo naslovite kar na Anico Kotnik, ki je bila pod pismom v »Mladem Slovence« prva podpisana. Celotni naslov bi bil torej takle:

Anica Kotnik
Monastere des Religieuses Trinitaires Sainte Marie
Marseille

Mirko Kunčič:

Pravljice in pripovedke izpod Triglava

Pastirček Gregec in zmaj

(Nadaljevanje.)

A nore ženske, hvala Bogu, ni bilo nazaj.

Mati se je pomirila in vprašujoče vrgla pogled na Gregca.

»Ali bi šla kar domov? Do grla sem sita že vsega. Prav je imel stric Ródar: za ovčarja ne boš! Vse druge norosti ti po glavi rojijo.«

»Kaj bodo pa Zrnov stric rekli?« je zaskrbelo Gregca. »Kar takole jih ne smem na cedilu pustiti. Pa tudi stric Ródar bodo hudi.«

»Pa pojdiva na Zrnov rovi, no, da se pomemimo, kaj bi in kako,« se je vdala mati. In sta šla.

12.

Okoli Blaščeve jame so se motale čudne postave: štiri izmed njih so imele neznansko visoka pokrivala, dolge sablje ob bokih in težke puške v rokah; peta postava je imela dolgo brado, klobuk z gamsovimi čopom in irhaste hlače. Tesno k steni ob vhodu jame so se stiskale in oči so jim gorele kot vošku, ki preži na svojo žrtve.

Iz jame je od časa do časa puhnil omotičen vonj po žveplu in votel pok ga je spremljal.

»Smodnika imata dovolj, rokomavha nemarna!« je zarenčal mož z dolgo brado. In je brž še sam dal duška togoti, ki se je nabirala v njem in vrela kot sročka v kotlu. Previdno je konec cevi od strani pomolil v odprtino in pritisnil na petelina.

Možje z visokimi pokrivali so hoteli dokazati, da tudi njim streljanje ni španska vas. Iz štirih pušk hkrati je puhnil dim in jeknil strel.

»Vdajta se, če hočeta še kdaj prilezti živa na dan!« je ukazovalno zakričal mož z dolgo brado. Porogljiv grohot mu je Blaščeva jama vrgla v odgovor.

»Srčna pa sta, tisto pa,« je zinil brkati mož in debelo pljunil.

»Tudi jaz bi bil, če bi samo vislice še vohal pred seboj,« se je zarežal trebušasti možicelj ob njem.

»Takole jima ne pridemo do živega,« je mož z dolgo brado razkačeno žvečil besede in škrtal z zobmi. »Znotraj se bomo morali spoprijeti, ne gre drugače.«

»Tako poceni pa svoje kože že ne bom na-

Novoletna misel

Vi hočete za novo leto tudi novo misel. Pa bo le bolje, če obnovimo staro, verno misel. Zopet smo v tistih dneh, ko se vsepovsod čuje in bere želja: Srečno in zdravo novo leto! Naj bi ne bile to prazne besede! Zares, lepa zveza: sreča in zdravje.

Kje najdemo srečo? Večkrat si človek za kakšno reč silno prizadeva, pa ko jo doseže, začne misliti drugače. Ni našel sreče. Ljudje mislijo, da je sreča v zunanjih rečeh in razmerah. To bi bilo tako, da ima človek samo telo in želodec, ko bi bilo njegovo žiljenje namenjeno le za minljivi čas. Pa človek ima tudi duhovno dušo, čuteče srce, vznemirljivo vest; kar vse kaže, da sega njegovo žiljenje daleč v neskončnost in večnost. Kje torej moremo najti srečo?

Pot do resnične sreče, notranje in vnanje, nam kaže eno samo navodilo: »Isčite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to (kar potrebujete za telo) se vam bo naorglo.« Božje kraljestvo pa je v lepih, dobrotah, ljubeznivih, odpuščajočih, miroljubnih mislih. Vsi maščevalni, sovražni, nepoštljivi, kakor vsi drugi neredni nagibi, so skriti napadalci našega mira, so podmornice, ki uničujejo ladjo človekove sreče. Bog je ustvaril srečo in veselje; nesrečo in žalost je zanesel v svet zavidljivosti in zavodljivosti duha.

Sestavni del zemeljske sreče je tudi zdravje. Zdravje sicer ni najvišja dobrina, vendar je božji dar, ki se ne more preplati z zlatom. Lahkomiselnost je zapravljiva zdravja. Zdravje se hitro pokvari, pa težko zopet popravi. Bolezen, ki nas utegne zadeti brez naše krivde, more biti božji obisk ali opomin, naj skrbno čuvamo moči svojega telesa; saj je zdravje koristen in potreben pripomoček, če hočemo veselo vršiti svoj poklic.

Kdor veselo dela, tudi srečno živi. En prostorček na svetu je Bog odločil za vsakega, kjer more delati po svojih močeh. Vestnejši je človek v tem svojem delu, srečnejši je v svojem srcu. Proti tak prostorček bo za vsakega pač njegov domači, njegov družinski stan. Tam naj najprej in predvsem izkazuje svojo prijazno, hvalno in odano ljubezen. Tam se najprej pokaže in dokaže, kdo zna v resnici živeti, delati, skrbeti za druge.

Prizadevamo si biti dobri do vseh zaradi Boga. To je prava pobožnost, o kateri pravi apostol, da je za vse dobra in ima v sebi blagoslov za čas in večnost. Kolikor bolj smo v nehinaški ljubezni postrežljivi ljudem, toliko bliže smo Bogu. To zblizanje z Bogom nas bo doigalo nad vse stiske in

Po končani seji so se sodniki zbrali v posvetovalnici, da bi slekli svoje uradne halje, se malo oddahnili in se malo odpeljali domov h kosilu. Predsednik, postaven možakar goste brade, je bil v eni od obravnanih zadev izrekel posebno mnenje in se je zdaj usedel za mizo, da bi to brž napisal. Okrožni sodnik Milkin, mlad človek kretatega, sanjavega pogleda, ki so ga imeli za filozofa in ki ni bil zadovoljen s svojim poklicem in je iskal smoter življenja, je stal pri oknu in je žalostno gledal na dvorišče. Drugi okrožni sodnik in eden od častnih prisodnikov sta bila že oddšla. Pričujoči častni prisodnik, zabuhel, težko sopeč debeluhar, in pristav prokurature, mlad človek bleščastega, sušičnega obraza, sta sedela na zofi, da bi se skupno odpeljala h kosilu. Pred njima je stal tajnik Zilina, možiček z redko bradico krog ušes in z izrazom sladkosti na obrazu. Medtem ko je medeno-sladko pogledoval debeluharja, je poglasno govoril:

»Vsi bi šli zdaj radi jest, ker smo od dela utrujeni in pa ker je že šlihi popoldne. A to, Grigorij Savič, to še ni pravi apetit. Pravo, voljojo lakota, tako, da bi človek svojega lastnega očeta požrl, takšno lakoto občuti človek samo po telesni utrujenosti, na primer, po lovu, ali pa če si se venomer sto vrst peljal s pošto. Seveda je pri tem velikega pomena moč domišljije, hm. Če se, recimo, peljete z lova domov in želite, da bi vam jed teknila, tedaj ne smete imeti nikdar pametnih misli v glavi. Vse, kar je pametno in učeno, ti vzame tek do jedi. Saj sami veste: filozofi in učenjaki so glede na jed poslednji na vrsti, in slabše kot ti ljudje, ne žró — oprostite — niti prašiči. Ko se peljete domov, se moraš potruditi, da so v glavi le misli na steklenico in pa na prigrizek. Nekeč sem med tako vožnjo zamišljal in si predstavljaj pečenega prašička z redkvicami — pa sem od samega apetita dobil kar živčni napad. No, in ko se peljete domov in se zapeljete na dvorišče, tedaj mora iz kuhinje že po nečem dišati, na primer, po...«

»Pečene gosi so mojstri v dišanju,« je težko sopeč dejal častni prisodnik.

»Ne recite tega, Grigorij Savič, dragi moj, race ali jerebice morejo dati goskam kar deset točk vnaprej! V šopku gosjega dišanja manjkata nežnost in finesa. Najbolj zanimivo diši prav mlada čebula, veste, ko se vprav začenja pražiti in ko se skozi vso hišo, razumete, sliši cvrčanje... N-no, in ko nato stopite v hišo, mora biti miza že pogrnjena. In ko se usedete — daste kaj prtiček za ovratnik in sežete z roko prav počasi po steklenici z žganjem... Žganja pa ne nalijete v šilce, ampak v kakšen prav prast kozarec — nemara iz srebrja — in ga ne izpijete na dušek,

težave življenja. Tako bomo imeli v duhu in v resnici: srečno in veselo novo leto. Res da je širni svet poln viher in vojska, vendar vsak človek je tudi sam zase svoj svet, kjer si more ohraniti mir z Bogom, mir z ljudmi, pa tudi mir s seboj samim. Bodimo dobri sami v sebi, da bomo mogli dobro storiti drugim. To je novoletno poščilo, ki se more reči in spolniti vsakemu, če je Bogu po volji.

S I R E N A

ampak najprej zavzdihnete, si pomanete roke, hkrati pogledate v strop, in potem, veste, pa brez naglice približate kozarec k ustnicam in — kot bi trenil planejo iskre iz žlezoča skozi vse telo. Obraz tajnika je izražal blaženo sladkost.

»Iskre...« je ponovil in zamišljal. »In čim ste izpili, hop, na prigrizek!«

»Slišite,« je dejal predsednik in je dvignil pogled k tajniku. »Govorite bolj tiho! Zaradi vas sem pokvaril že drugo polo papirja.«

»Oh, oprostite, Peter Nikolajč! Saj bom prav tiho...« je odvrnil tajnik in je napol šepetaje nadaljeval: »N-no, in prigrizek, srce moje, Grigorij Savič, je treba vzeti s pametjo! Treba je vedeti, v kaj človek ugrizne! Najboljši prigrizek je, odkrito rečeno, slanik. Ko ste ga že kosček s čebulo in z gorčico pojedli, nato pa kaj, dragi moj, dokler imate še iskre v sebi — hop na kavjar, samega, ali pa, če vam je drago, z malce limone — nato redkvico s soljo — nato spet slanika — a najboljša, dragi moj so srovke, mlečne gobice, prav na drobno sesekljane s kavjarjem, in to s čebulo, razumete, z oljem... to ti je žrtel! Toda jetra menka — to je žaloigrat!«

»Hm — da...« je prisodnik miže pritrtil. »Za prigrizek so jako dobre tudi... ocvrte bele gobe.«

»Da, da, da — seveda — a čebulo, veste, z lovorjevimi listki in z različnimi dišavami. Odkrijte kozo in iz nje ti puhne sopara, diš gob... čuših te kar solze oblijejo! N-no — čim privlečete pasteto iz kuhinje, je treba kar precej zvrtni drugo šilce vase.«

»Ivan Gurjič!« je predsednik spregovoril z jokavim glasom, »zaradi vas sem pokvaril že tretje polo papirja!«

»Lej ga vraga, na samo žrtje ti misli!« je zabundal filozof Milkin in se je zaničljivo namrdnil.

Ali ni razen gobic in pastet res nič važnega na svetu?

»N-no, torej, pred pasteto šilce žganja,« je tajnik poglasno nadaljeval. Tako je bil že ves prevzet, da ni, kakor slavček, razen svojega glasu ničesar slišal. »Pasteta mora biti slastna, nesramna, gola, da te omami. Od strani ji pomežikneš, si jo odrežeš velikanski kos, in jo od same blaženosti kar s prsti božaš. In jo ješ in presno maslo kaplja iz nje kakor solze, in nadev je masten, sočan, z jajci, z mesom, s čebulo...«

Tajnik je zavil oči in raztegnil usta do ušes. Prisodnik je s hripavim glasom huknil in je gibal s prsti, videv v duhu pasteto.

»Vrag vedi, kaj je to...« je zabundal okrožni sodnik in je pristopil k drugemu oknu.

»Pojedel si dva kosa, a tretjega prihraniš za k ohrovtovi juhi,« je tajnik nadaljeval, kot bi bil zamaknjen.

»Komaj je pasteta pojedena, dajte si kaj primesti ohrovtovo juho, da se vam tek ne zatakne... Ohrovtova juha mora biti vroča, žareča. A najboljša, dragi moj, je juha boršč na maloruski način, taka z justogovo gnatio in s klobasami. Zraven seveda, kislja smetana in svež petršiljček s kumino. Prekrasna je tudi juha iz kislih kumaric in mladih ledvic. Toda — če hočete zares imenitno juho, tedaj je brez dvoma najboljša zelenjadna juha: iz korenja, belušev, cvetače in tako dalje — iz vseh mogočih drobnarij...«

»Da, da, prekrasna reč...« je zavzdihnil predsednik in je pogledal iznad papirja, pa se

je koj osvestil in zaječal: »Ali nimate nobene vesti! Potem takem ne bom do večera dokončal tega spisal!«

»Saj ne bom, saj ne bom! Lepo vas prosim, ne zamerite!« se je oprostil tajnik in je šepetaje nadaljeval: »In ko ste pospravili juho, dajte kaj primesti na mizo ribo, dragi moj. Med ribami najboljše — je pečen krap v kisli omaki. Vendar, da dobi pravo fineso, je treba prej, da štiri in dvajset ur plava v mleku, še živ.«

»Dobro je pa tudi jeseter, tako v obročkih...« je mežikaje zamrmral prisodnik, a je nepričakovano planil s stola, obraz mu je postal ves živalski in k predsedniku obrnjen je zavpil: »Peter Nikolajč, ali bo kmalu? Jaz ne morem nič več čakati! Ne morem!«

»Tak dajte, da spišem do konca!«

»No, pa se odpeljem sami! Naj gre vse k vragu!«

Debeluhar je divje zamahnil z roko, pograbil je klobuk in je brez pozdrava zdrvel iz sohe. Tajnik je zavzdihnil in je tik ušesa pristava prokurature poglasno nadaljeval:

»Dobro je tudi krap v paradižnikovi in gobovi omaki. A z ribo se človek ne nasiti, Stefan Francijič!« je nadaljeval, »Pri kosilu ni najvažnejša riba in ne omaka, temveč pečenka! Katerega ptiča najbolj obožujete?«

Pristav prokurature je s kislim obrazom zavzdihnil, rekoč:

»Zal, vam ne morem slediti, ker imam želodčni katar.«

»Ne zmenite se zanj, ljubi gospod! Želodčni katar so si zdravniki izmislili! Ta bolezen izvira bolj iz svobodomiselnosti in iz napuha. Niti opaziti ga ni treba! No, pa recimo, da se vam ne ljubi jesti, da vam je slabo. Požvižgajte se na to

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kursu. Vrš vse bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček. račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-63, Ned Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

in vaseo jejte! Če pridejo na mizo, recimo, jerebičke in zraven še par debelastih prepelčic, potem — častna beseda! — pozabite na vse želodčne katarje! In pečen puran? Če je bil, masten, sočan, veste, takšen kot nekakšna vila...«

Zares, to bi dišalo,« je spregovoril pristav s klavirnim nasmeškom. »Purana bi nemara jedel.«

»Moj Bog, pa raco? Če vzamete mlado raco, takoj, ko jo je ohladila prva slana, in jo spečete na pekači s krompirjem, in če je krompir lepo na drobno narezan, in se krompirjeve rezine začno pražiti in so lepe rjave, in če so pri cvrčenju ekozi in skozi prelinjene z račo maslo in če...«

Filozof Milkin je dobil živalski obraz, hotel je nekaj reči, pa je v mislih na raco le zamoknil z usti, pograbil je klobuk in je brez besede, kakor nagnan z nevidno silo, zdrljal iz sohe.

»N-no, raco bi nemara tudi jaz jedel...« je zavzdihnil prokuratorski pristav.

Predsednik je vstal, hodil gor in dol in se je spet usedel.

»Po pečenki postane človek sit in se pogrezne v blaženo dremavico,« je tajnik nadaljeval. »V tem času je zadoščeno telesu, duša pa je ganjena. Potem morete za poživljenje izpiti še tri kozarce sadnega likerja.«

Predsednik je zakrutil in je prečrtal svojo polo.

»Šesto polo sem pokvaril,« je srdito zavpil.

»To je brezvestnost!«

»Pišite, pišite, dobrotnik moj,« je zašepetal tajnik. »Saj ne bom! Saj bom prav po tistem. Prisegam vam, Stefan Francijič,« je nadaljeval komaj slišno, »stakle doma narejen, uležan sadni likerček je boljši kot šampanjec. Precej po prvem kozarčku vam začne duša drhteti kakor en sam dišavni živec, v nekakšni fata morgani ste, ne sedite nič več doma na stolu, ampak tam nekje v Avstraliji, na nekakšem mehko-mehkem ptiču noju...«

»Oh, dajte no, Peter Nikolajč, peljiva se vendar!« je pristav vzkliknil in je nestrno trzil z nogo.

»Tako, tako je,« je nadaljeval tajnik. »Pri sadnem likerju je prekrasno, da kadži smotko in puhaš dim v kolobarčkih in pri tem dobi človek takšne sanjarske misli, kakor da ste, na primer, vrhovni general, ali da ste oženjeni s prvo lepico sveta...«

»Peter Nikolajč!« je zastokal pristav.

»Tako je,« je nadaljeval tajnik. »Ko ste pokadili smotko, primete škrice svoje domače halje skupaj in — hušk, hušk! — v posteljo! Tako lepo na hrbet, veste, s trebuškom navzgor, pa še časopis malo v roke. Ko začno oči lesti skupaj in je že v vsem telesu dremavica, takrat je prijetno, da začneš brati o politiki. Lej no, tamle je Turčija ustrelila kozla, tamle Francija ni nekaj prav storila, tu spet se je v Aziji nekaj podrla, — bereš in lepo ti je.«

Predsednik je poskočil in je zagnal pero v kot in je oberoč pograbil za klobuk. Pristav je prav tako, ne glede na svoj katar, planil kvišku in je od nestrpnosti kar gineval.

»Pojdivate!« je kriknil.

»Peter Nikolajč, kaj pa vaš dodatek?« je tajnik prestrašeno viknil. »Kdaj ga boste napisali? Saj se morate ob šestih odpeljati v mesto!«

Predsednik je brezupno pomahal z roko in je planil k vratom. Pristav je prav tako pomahal, pograbil aktovko in je izginil za predsednikom. Tajnik je zavzdihnil, očitaloče pogledal za njima in je začel urejevati papirje. (A. Čehov.)

Ko je ženin čakal v predsobi, da se njegova izvoljenka pripravi za izlet, mu je bodoči tast dejal: »Ali imate kaj proti, če vam ponudim kozarec vina?«

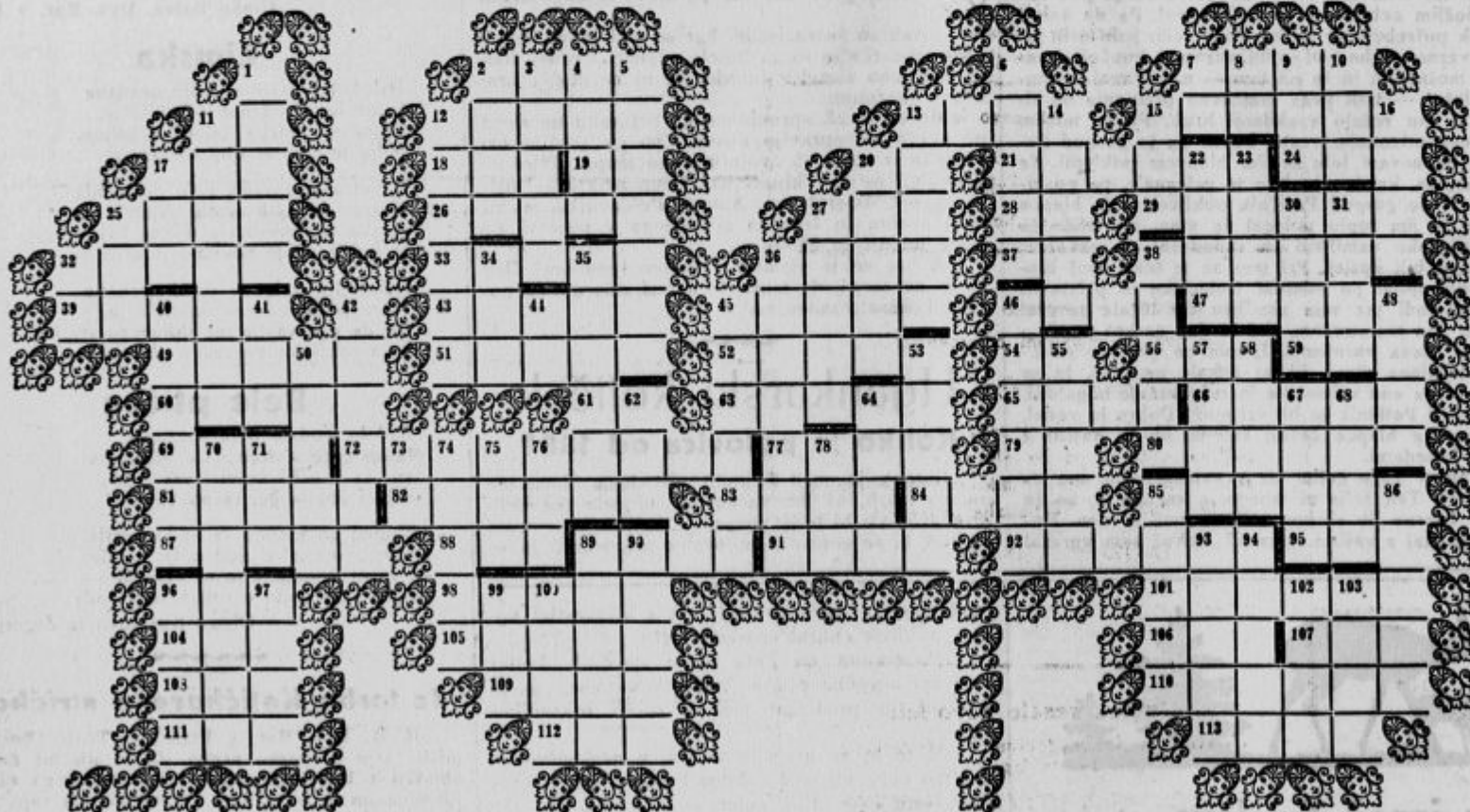
Ženin: »Nikoli nisem...«

Tast: »Kaj, nikoli niste pili vina?«

Ženin: »Ne, nikoli nisem imel kaj proti.«

Govornik pri slavnostnem obedu je govoril in govoril, vse se je dolgočasil. Fruga je pri tem zadrževal ter naslonil glavo na mizo. Njegov sosed ga je zaradi toliko enolovčevanja usekal z žlico po glavi. Fruga pa je vzdihnil: »Le še udarite, močnejše udarite, jaz ga še vedno slišim govoriti.«

Novoletna križanka

Besede pomenijo:

Vodoravno: 2. Moderna igra na travnatem igrišču, ki je priimek slavnega beneškega raziskovalca, ki je prvi prepotoval Daljni Vzhod. 7. Drag kamen. 11. Osebnosti. 12. Reklamno sredstvo. 13. Pisalna potreščina. 15. Visoka gora na bolgarsko-jugoslovanski meji. 17. Sladkovodna riba. 18. Veznik, pomeni če. 19. Pritrdilnica. 20. Dialektska oblika glagola imeti. 21. Duhovno-moralno visokovreden. 24. Rimski pozdrav. 25. Velika utežna enota. 26. Slovenski pisatelj. 27. Začetek rastline, prvi poganek. 28. Pevska nota. 29. Trg v Parizu. 32. Romunska uradna poročevalska agencija. 33. Ljudska vraža. 36. Hrvaška pokrajina med Donavo in Savo. 37. Star ljudski veznik iz Prešerna. 38. Star francoski ples, nekdanji tudi pri nas zelo razširjen. 39. Del pohištva. 43. Oseba iz svetega pisma. 45. Kraj na Notranjskem, znan po smučskih terenih in jadrni šoli. 46. Vrsta belega kruha. 47. Nasprotje od pametnega človeka. 48. Stran neba in vrsta vetra. 51. Cvetiček rastline, prvi poganek. 52. Pevska nota. 53. Srednjeveško orožje, tanka sablja. 54. Sega nadal v morje. 56. Pleme, velika rodbina. 59. Predplačilo. 60. Predsednik turške republike. 61. Drget, vzklik pri občutku mraza, tudi kratka naziva za člana telovadne organizacije. 63. Otok v Grčiji. 65. Perzijsko božanstvo. 66. Važen dogodek iz zgodovine. 67. Sienkiewicz roman. 68. Moško krestno ime. 72. Rimski cesar. 77. Mesto ob Donavi v Sremu. 79. Tuja členica.

80. Velika vojaška enota. 81. Tuje žensko krestno ime. 82. Slavnostno-zabaven večer, majhna proslava. 83. Letopis, zapisnik. 84. Leposlovni spis, znanstveno-polemičen. 85. Z besedami izražena misel. 87. Visok vladar. 88. Nizek glas. 89. Vrsta čipk. 91. Mesto in morje v Prednji Aziji. 92. Vrsta davščine na uvoz iz inozemstva. 95. Predplačilo. 96. Tanka stvar. 98. Pravoslavna sveta podoba. 101. Sladak južni sadež. 104. Zemlja, ilovica. 105. Afriška reka, tudi izraz za zamorca. 106. Strupene žuželke. 107. Hranilo. 108. Prirodna dolžinska mera. 109. Del noge (množina). 110. Tuja beseda za enakovredno črto. 111. Žensko krestno ime, ki je zelo pogosto. 112. Ozvezje, tudi vodna žival. 113. Pritok Savinje v Savinjski dolini.

Navpično: 1. Nadležna mušica, tudi oseba iz Cankarjevih »Hlapcev«. 2. Domača tovarna čevljev. 3. Dalmatinsko vino. 4. Umetniški klub v Ljubljani. 5. Piščali podobno glazbilo. 6. Lepo slovensko žensko krestno ime. 7. Mirujoči del vsake vrteče se stvari. 8. Italijanska reka. 9. Turški oblastnik. 10. Zabava premožnih ljudi, tudi primitiven način prehrane. 11. Posebna vrsta zvoka, nizek, zvenec. 12. Vrsta obalnega otočja (Benetke!). 13. Beseda pomeni: a) južno drevo (množina); b) znanega slovenskega smučarja-skakalca; c) jugoslovanskega prvaka v drsanju na ledu. 14. Deli suhe zemlje, obdani od morja. 15. Poglar družine. 16. Del drevesa. 17. Hranilo, vse-

buje »božjo kapljico«. 20. Sloviti finski športnik-lahkoatlet. 22. Tuja beseda za zagon, navdušenje. 23. Druga beseda za višino, gladino. 25. Priznalo določilo kraja. 27. Kraj na Gorenjskem, znan po železni industriji. 30. Jutranji nebesni pojav. 31. Tuja beseda za ozračje. 32. Polymer vrtanega kroga. 34. Abesinski naslov. 35. Gorilna snov. 36. Zdravilnišče z mineralno vodo. 38. Kožni izpuščaj. 40. Član starega svetopisemskega naroda. 41. Rimski pozdrav. 42. Vrsta golobov z dolgim perjem. 44. Dva enaka soglasnika (21. v abecedi). 45. Slovenski slovničar. 46. Druga beseda za čitalca. 48. Drug izraz za krpo. 50. Številna vrsta. 53. Zadržanje prebivališče. 55. Zgodovinsko mesto v Mali Aziji, znano po obleganju Grkov. 57. Druga beseda za naslonjen. 58. Kjer je najprijetnejše. 62. Sovražnik človeka. 64. Del voza. 67. Pohajkuje, hodi brez cilja. 68. Prostor v gledališču. 70. Lep, težko dosegljiv. 71. Kuhinjska začimba. 73. Vzklik pri občutku bolečine. 74. Mesto v Istri. 75. Žensko krestno ime. 76. Kraj na laž. 78. Oblika gorske rebri. 85. Čistilno sredstvo. 86. Domači izraz za majhno hišico. 89. Tuje žensko krestno ime. 90. Svetlobni trah. 98. Umetno napravljen breg. 94. Grška boginja vojne in umetnosti. 96. Listnato drevo, pod katerim so se zbirali vaški očaki. 97. Pralno sredstvo. 99. Umetnikov izdelek. 100. Druga beseda za Mažara. 102. Tuje moško krestno ime. 103. Skrajšano žensko krestno ime, če podvojiš prvi zlog, dobiš lepo belo cvetlico.

SREČNO NOVO LETO ŽELE SLEDEČE LJUBLJANSKE TVRDKE:

Karel Kavka

stavbenik in tesarski mojster

Ljubljana

Žibertova ulica 11 — Telefon 20-50

Gradbeno in tesarsko podjetje ter tehnična pisarna. Izvršuje vsa v graditeljsko in tesarsko stroko spadajoča dela po danih in lastnih načrtih.

SREČNO NOVO LETO ŽELI

J. VILHAR

urar in trgovec z zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36

DINAME

od 1/2—6 KS izredno ugodno napreda pri
A. VERBAJS - LJUBLJANA
(poleg Slamiča)

Vsem cenjenim odjemalcem želi
vesele božične praznike in srečno novo leto

ALOJZ GREBENC

trg. z vrečami - LJUBLJANA - Tyrševa c. 36

Obilo sreče in blagoslova v novem letu
želi vsem svojim odjemalcem
ter se priporoča še za nadaljnjo naklonjenost
VINKO CUNDER
torbarstvo, sedlarstvo in tesarstvo
LJUBLJANA, Igriska 3

SREČNO NOVO LETO ŽELI

Goršič Jože

gostilna pri Stadionu - Tyrševa cesta 82

Ivan Figar, Ljubljana

Gospodarska c. - Vošnjaška ul. 2
Telefon 39-42

MARIJA BIZJAK

trgovina z mešanim blagom in galanterijo
Ljubljana VII. Celovška c. 71

NOVA KNJIGOVEZNICA

LJUBLJANA

Gospodarska cesta 13 (Kolizej)

Srečno novo leto želi

FRANC VRHOVEC

pečarstvo

LJUBLJANA, Za Bežigradom 18

Srečno novo leto želi

vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

Cvetličarna „Split“

JOSIP MAGUŠAR

pekarna

LJUBLJANA, Dolenjska c. 48

Prijetna nam je dolžnost, da se Vam
za dosedanje naklonjenost najlepše
zahvalimo. Istočasno Vam želimo ve-
liko uspeha in sreče v novem letu in
se za v bodoče naitopleje priporočamo

JOS. ZALTA & Co.

trgovina z železnino

LJUBLJANA

Tyrševa c. 9

Telefon 34-71

PIO RADONIČ

veletrgovina vina in žganja

Ljubljana, Malenškova ul. 5

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka

I. KNEZ

LJUBLJANA

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi svojim odjemalcem

Prva jugoslovanska tovarna za dišad,
slad in kvas

RUDOLF ZALOKER

Ljubljana-Vič

Obilo sreče v novem letu 1940 želi

Battelino Angelo

pooblaščen stavbenik in
sodno zapriseženi izvedenec

Izvršuje vsa gradbena in v. to stroko spada-
joča dela, kot železobetonske, pod- in nadtalne
zgradbe, kakor tudi vsa cementna in kamno-
seška dela. Nadalje se priporoča tudi za iz-
vršitev vseh tehničnih del, kakor načrtov,
proračunov, statičnih računov, izvedeniških
mnenj itd. — Pisarna

v Ljubljani VII., Aljaževa ul. 35
Telefon 33-39

IVAN WOSTNER EDVARD

vodovodna instalacija, splošno kleparstvo

Ljubljana-Moste, Zaloška cesta 36

Telefon 49-86

Veletrgovina žganja

Emerik Zelinka

Ljubljana VII.

želi vsem cenjenim odjemalcem

srečno in veselo novo leto 1940

Srečno, uspehov polno leto 1940

želi svojim poslovnim prijateljem

IVAN BRAJAN

carinski posrednik
LJUBLJANA, poslopje glavne carinarnice

Veselo in srečno novo leto želi

KOVAC JOSIP in PEPCA

gostilna na »Frškovicu«

Prisojna ulica 5

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim odjemalcem

Rožna pekarna

Edina v Ljubljani, ki v sedanjosti izdeluje
najfinišje čajno pecivo »Rogliček« ter pri-
stni rženi kruh »Ržaj« odlikovan v Londonu
leta 1934. — Se nadalje priporoča

JANZEKOVIČ JANEZ

parna pekarna

ROŽNA DOLINA II-14 TELEFON 39-40

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem
gostilna in trgovina

VLADISLAVA NOVÁKA DEDIČI

Vič pri Ljubljani

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem

LOJZKA in TONE KEBER

mesarija

Bohoričeva 4 — Udmat, Društvena ul. 21

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem in se priporoča

BAHAR LEOPOLD, Ljubljana, Jernejeva c. 18

trgovina z usnjem in čevljarскими potrebčinami

želi vsem

svojim cenjenim
odjemalcem

srečno in veselo
novo leto!

Srečno in zadovoljno novo leto 1940

želi cenjenim odjemalcem
in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

KARL PRELOG

LJUBLJANA

trgovina, volne, bombaža in galanterije

Na debelo: Gosposka ulica št. 3

Na drobno: Stari trg št. 12, Židovska ulica št. 4
in Tyrševa cesta št. 22

SREČNO NOVO LETO!

Ljubljana VII. Viljem Kapelj Ljubljana VII.

bakarstvo in kotlarstvo

Telefon 33-95

LEGAT

Telefon 33-95

špecerija - delikatese - zajutrkovalnica

Ljubljana, Miklošičeva cesta 28

Ivan Verbinc, Ljubljana

pleskarstvo in soboslikarstvo - Kolodvorska ul. 23

Srečno in veselo novo leto želi tvrdka

L. M. ECKER sinova

kleparstvo vodovodne instalacije ter sanitarne opreme

LJUBLJANA — Slomškova ulica št. 4

Veselo novo leto! L. Mikuš Veselo novo leto!

Ljubljana, Mestni trg št. 15

Na veliko! — DEŽNIKI — Na malo!

Ustanovljeno leta 1839

Srečno in veselo novo leto 1940 želi

F. Ostrelič trgovina mešanega blaga

Ljubljana, Nabrežje 20. septembra št. 2 (pri Tromostovju)

Svojim cenjenim gostom

želita srečno in veselo novo leto

IGNACIJ in HELENA BANKO

gostilna pri »Nacetu«

Ljubljana, Šmartinska cesta 3

Iskrene čestitke k novemu letu 1940,
mnogo sreče in uspeha želi vsem cenjenim odjemalcem

tvrdka KOTLARKA dr. z o. z.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 23

izdelovalnica vseh vrst kotlov, brzooparnikov, filtrov za
vino, žgalnih kotlov in vseh kovinskih predmetov

Se priporočamo vsem za nadaljnjo cenjeno naklonjenost.

Srečno novo leto 1940

želi svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

Franc Dolinar -- Ljubljana

parna pekarna in slaščičarna

Poljanska cesta 19 in Pred škofijo 11

Tomažič Emil

stavbenik

Ljubljana

Kersnikova ulica

Srečno novo leto želi cenjenim strankam

in se še nadalje priporoča

Franc Fujan - krovstvo

Galjeveca 9 - LJUBLJANA - Telef. 49-07

Vsem svojim poslovnim prijateljem in znancem želi

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

IVAN BRICELJ

pooblaščen graditelj

Slomškova 19 - LJUBLJANA - Telefon 25-27

Srečno novo leto vsem cenjenim naročnikom želi

FRANC REBERNIK, LJUBLJANA

pleskarstvo in ličarstvo — Komenskega ul. 22, tel. 3177

Srečno in veselo novo leto

želi svojim odjemalcem najcenejša manufaktura

„PRIZVONU“

I. Strojanski - Ljubljana, Pred škofijo 21

Poleg magistrata (rotovža)

Srečno in blagoslovljeno novo leto vsem cenj. naročnikom

TONE MALGAJ d. z o. z.

stavbeni, pohištveni pleskar in ličar, sobo- in črkoslikar

LJUBLJANA, Gospodarska cesta 16 (pri Levu)

IMPORT JOSIP BERGMAN EXPORT

parna toplotna loja — industrija črev

LJUBLJANA, Poljanska cesta št. 85, 87

Tel. št. 20-61 - St. ček. zavoda 11.100 - Tek. rač. pri Ljublj. kred. banki

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. naročnikom in gostom

BRICELJ IVAN, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 13

Telefon 33-07

pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter
gostilničar v Štepanji vasi na Planinjarju

Veselo in srečno novo leto 1940 želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem in
prijateljem trdka

FILIP BIZJAK

krznarstvo

Ljubljana, Kongresni trg 8

Srečno novo leto 1940

želi vsem trgovcem, obrtnikom,
industrijalcem trdka

„GROM“

carinsko-posredniški in špeditijski biro
LJUBLJANA

Svojim cenjenim gostom
prav srečno novo leto 1940

Restavracija **6** »Pri šestici«
A. IZLAKAR

Svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
srečno in veselo novo leto

MEDIĆ-ZANKL

lastnik Franjo Medić
tovarne olja, lakov in barv

Ljubljana, Medvode, Domžale, Maribor

ANTON BLAZNIK

soboslikarstvo in pleskarstvo
Poljanska c. 43, nasproti Marjanišča
Ljubljana

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem in se še nadalje priporoča

Prelesnik Jože, Ljubljana

Janševa ulica 2

trg. z lesom in kurivom

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem ter se priporoča
za nadaljnjo naklonjenost

Trgovina s čevlji »Pri Loizetu«

Mestni trg 6 - LOJZE in KATI POLAJNKO

Srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom

IGNAC RESETIČ

krojaški salon za gospode in dame
LJUBLJANA, Masarykova 14/II.

Srečno, uspehov polno novo leto želi

ANTON BARTOL

trgovina s kurivom — Podmilščakova 18
LJUBLJANA, Tyrševa 46

Srečno novo leto želi

»TEHNIK« J. Banjai

Ljubljana, Miklošičeva 20

Srečno in veselo novo leto

želi prečastiti duhovščini in
ostalim cenj. naročnikom trdka

AVGUST MENCEJ

pasar

Ljubljana, Medvedova 7

Trgovina z delikatesami in špecerijo

Rudolf Mlakar

Šiška, Jernejeva 35

želi svojim cenj. odjemalcem
srečno in veselo novo leto

FANI KACIČ

gostilna »Pri rari« in trgovina s kurivom
Ljubljana, Sp. Šiška

Srečno novo leto želi

Ivan Simončič

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana VII, Celovška cesta 63

Osvald Pengov

tgovina — gostilna

Ljubljana, Karlovska cesta

Veselo in srečno novo leto želi

gostilna pri »Korelnu«

„NA-NA“

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica

vsem cenj. odjemalcem blagoslovljeno
novo leto

Albina Bogataj
salon perila
Ljubljana, Gajeva 1/VIII.

Srečno in veselo novo leto želi
PETER ANGELO

družba z o. z.

Ljubljana, Pražakova ul. 8

Srečno in veselo novo leto želim
cen. odjemalcem, prijateljem in znancem

KOSTA ANTON

krojaški atelje

Ljubljana, Pražakova 3

AVGUST KOBILICA

tapetnik in dekorater

Ljubljana, Tyrševa cesta 36

Srečno novo leto 1940 želi
STRGULEC PAVEL, Ljubljana
izdelovatelj železnih postelj in posteljnih mrež

TVRDKA DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA

Aleksandrova cesta 7

Srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem

Janežič Josipina

Ljubljana, Poljanska cesta 3

prodaja mleko, stiški sir, črna maslo
in stiške mesne izdelke

Srečno in veselo novo leto vsem
cenjenim odjemalcem želim

MILKO IN MARIJA SLAMIČ

mesarija

Ljubljana, Jegličeva 10

A. KAJFEŽ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Prva produktivna zadruga
tesarskih mojstrov

v Ljubljani r. z. z o. z.

obl. preizkušenih tesarskih mojstrov v Ljubljani
Devinska ulica 5.

Ček. račun 14.726 Telefon 36-37

želi vsem cenj. naročnikom in poslovnim
prijateljem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

in se priporoča za vsa pod tesarko stroko spa-
dajoča dela, kakor tudi za opaže vseh vrst težkih
in komplic. betonskih konstrukcij,

Srečno novo leto 1940

želi svojim cenjenim gostom in prijateljem

kavarna „Evropa“

v Ljubljani

ANTON in TEREZIJA TONEJC

Srečno novo leto!

Kr. dvorni dobavitelj

Anton Verbič

delikatesa in špecerija

Ljubljana, Stritarjeva ulica

Vsem cenj. gostom in odjemalcem
želi srečno in veselo novo leto

Leopold Zupančič

posestnik in gostilničar

Ljubljana, Jegličeva cesta 15

Srečno novo leto

želi

BUFFET pri „TROMOSTOVJU“

SUNARA, Cankarjevo nabr. 3

Kavarna Prešeren

K. POLAJNAR

Ustanovljeno 1888

Ustanovljeno 1888

Srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

veletrgovina usnja

Brata Moskovič

Ljubljana

Zdravo srečno in veselo novo leto

vsem svojim cenj. odjemalcem in
prijateljem želi trdka

I. WAGNER ŠOLAR

trgovina s čevlji

Ljubljana - Pred Škofijo 9 - Nasproti stolne cerkve

Srečno novo leto želim

FRAN in MARIJA NOVLAN

mesarija in prekaževalnica

Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Veselo novo leto želi

LEKARNA dr. G. PICCOLI

Ljubljana, nasproti »Nebočičnika«

Srečno novo leto želi

PARFUMERIJA STRMOLI

LJUBLJANA

POD TRANČO ŠTEV. 1

Srečno in veselo novo leto želi

veletrgovina galanterije in pletenin

OSVALD DOBEČ

LJUBLJANA, Pred Škofijo 15

*Srečno
novo leto*

1940

želi

vsem cenjenim

odjemalcem in

konzumentom

PIVOVARNA

**UNION D.
LJUBLJANA**

Blagoslovljeno in srečno novo leto želi

ALEKSANDER GÖTZL - LJUBLJANA

Tyrševa cesta 17 — (poleg kavarne »Evropa«)

OKVIRJI: najmodernejše oblike, izdelovanje

lesenih lestencev, (lustr), vsakovrstna popla-

čenja in popravila. Poprav. in naprava oltarjev

Ivana Gorše, Ljubljana

restavracija »Novi svet«

Gospodsvetska cesta 14

Josip Rebek

ključavničar

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 7

IVAN ZUPANČIČ

izdelovatelj metla

Ljubljana, Kersnikova ulica št. 3

Ivan Bernik

tovarna rolet, lesenih, jeklenih, žaluzij in zaves

Ljubljana, Linhartova ulica 8

Veselo in srečno novo leto želi

modna trgovina

T. EGER, Ljubljana

Sv. Petra cesta 2

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom

»FAJMOSTER« GOSTILNA

Ljubljana

A. Anžič

Srečno novo leto

TEREZIJA MARINKO

trgovina z mešanim blagom

Prisojna ulica

Srečno novo leto!

želi svo im cenjenim gostom

gostilna pri »Kolovratu« in

gostilna »Franc Kregar«

Ljubljana - Štepanja vas

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim gostom

SOKOLOV JOŠKO in METKA

Ljubljana, Pred Škofijo šte. 18

Srečno novo leto!

želi

Jakob in Ana Petrič, mesarija

Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)

Telefon 37-48

Srečno in veselo novo leto
želi cenj. odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost
krznar **ELIGIJ EBER** krznar
LJUBLJANA, Kongresni trg 7

Srečno in veselo novo leto želi
 IVANKA VRHUNC
trgovina s kurivom
Ljubljana, Bohoričeva ul. 5

The Rex Co.
Ljubljana - Telefon 2268

JE-JA

Želi vsem cenj. odjemalcem srečno in
prav veselo novo leto in se še nadalje
priporoča za cenj. obisk.

JE-JA, Ješe Janko, Miklošičeva c. 36,
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
elektrotehnično podjetje
BOGATAJ IVAN
LJUBLJANA, Kongresni trg 19
(poleg nunske cerkve)

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem
Krašnjá Mirko, Krznar
Ljubljana, Frančiškanska 1

Srečno novo leto!
želi
TEODOR KORN
klepar, krovč in instalater
Ljubljana, Poljanska cesta 8

Vsem cenj. damam in gospodom se za izkazano
zaupanje in poset zahvaljujem ter se za nadaljno
naklonjenost priporoča
brivski in damski česalni salon
Gjud Aleksander
Ljubljana, Kongresni trg št. 6

Srečno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem
Gastrau nasl. - Dolenc Silva
trgovina dežnikov in sončnikov
(lastni izdelki)
Ljubljana, Prešernova ulica 42

Srečno novo leto!
želi tvrdka
IVAN KREGAR
pasar in srebrar
izdelovanje vseh cerkvenih potrebščin
ter raznih kovinskih predmetov po
nainižjih cenah in kromiranje
LJUBLJANA, Zrinskega cesta 3

Delikatesna trgovina
IV. BUZZOLINI
Ljubljana, Lingarjeva ulica
BUFFET

Srečno in zadovoljno novo leto
želim vsem, ki so mi izkazali zaupanje,
ter prijateljem in znancem
Ivan Vižintin
stavbeno podjetje
Ljubljana, Močnikova ulica 13
Telefon 37-77

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
BUJAS MARTIN - Vinotoč
Ljubljana - Prešernova 5

Cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem
želi obilo sreče v novem letu
Resman Lojze
trgovina, premoga, koksa, drv, oglja likalit
Ljubljana
Cesta 29. Oktobra (Rimska) 21

Srečno novo leto želi
svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
Lekarna Ustar

Srečno novo leto želi vsem svojim odjemalcem
VIKTOR KLESNIK
sedlar, jermenar in torbar
LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 49

 Vesel božič
in srečno novo leto
želi cenj. odjemalcem, prijateljem
in znancem
I. Pogačnik
Trgovina s kurivom, Bohoričeva 5

FURLAN FRANC

stavbenik

želi vsem cenjenim odjemalcem
srečno novo leto

BALON FRANC
modno krojaštvo za gospode in dame
Ljubljana, Gosposka cesta št. 10

IVAN in FRANČIŠKA JAVORNIK
mesar in prekajevalec
Ljubljana, Domobrnska c. 7 - Šolski drevored
Podružnice: Wolfova ulica 12 - Telefon 27 03
Miklošičeva c. 17 - Telefon 31 57
Dolenjska c. 49
Rimska c. 29

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in
prijateljem srečno novo leto

Srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
Antonija Gutnik
mesarija in prekajevalnica
Glince, Tržaška cesta 73

Srečno novo leto želi tvrdka
FRANC JAGER
tapetnistvo
Ljubljana, Sv. Petra cesta 17

 Srečno!
DOM. ČEBIN
premož, drva, koks

Srečno novo leto želi
FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 6
pri Frančiškanskem mostu

LJUBLJANSKA OKOLICA

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem

IVAN OGRIN
vinska veletrgovina
LAVERCA
pri LJUBLJANI

DOBRUNJE

Srečno novo leto želi
M. JANCAR
trgovina z mešanim blagom
Zadvoj 67 - Dobrunje

Srečno in veselo novo leto želi
ROŽNIK ANTON, Dobrunje 90
podkovni in vojni kovač

Ob vstopu v novo leto želim vsem
svojim cenjenim odjemalcem obilo
sreče in božjega blagoslova

TEREZIJA ČERNE
trgovina z mešanim blagom
in parna pekarna
Dobrunje

 Srečno in veselo
novo leto želim

Gašperšič - Suhadobnik
Dobrunje 77
mehanična delavnica in trgovina motorjev, dvokoles, šivalnih strojev itd.

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem

J. Rozman
izdelava in eksport prstnih kranjskih klobas
Ljubljana - Tel. 27-66 - Sv. Petra c. 83

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem
IVAN TOME, čevljiarski mojster
LJUBLJANA

Anton Mencinger
špecerijska trgovina
Ljubljana, Sv. Petra c. 42

Srečno in uspeha polno novo leto

želi
vsem cenj. odjemalcem tvrdka

IVAN PIELICK

trgovina z južnim in domačim sadjem
ter zelenjavo na debelo

LJUBLJANA
Pogačarjev trg
Telefon 45-47

JOSIP STUPICA
LJUBLJANA, Slomškova ul. 6. - Tel. 28-26
Autoguma »PIRELLI«
Zastopstvo avtomobilov:
»OVERLAND« in »LANCIA«
Autoličarstvo - Autotapetništvo
BENCIN - OLJE AUTOGARAZA

LEKARNA LEVSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1

Srečno in veselo novo leto
vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem želi

Ivan N. Adamič
prva kranjska vrvarna

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

Maribor, Vetrinjska ulica 20
Celje, Kralja Petra cesta 33
Kamnik, Šutna 4

Srečno in veselo novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem

Podboršek Anton
mesar in prekajevalec

Ljubljana, Linhartova 4 - Podruž.: Staničeva 8

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenj. odjemalcem in prijateljem
ter se toplo priporoča

ANDREJ DOLINAR
parna pekarna

Bohoričeva 1 in vogal Šmartinske c.
Telefon 49-96

LOVRO PIČMAN
vodovodna instalacija - centralna kurjava
Ljubljana, Ilirska ul. 15 Tel. 29-11

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

FRANC ZALAZNIK

tapetnik in dekorater
ŠT. VID nad LJUBLJANO
ter se priporoča za nadaljna naročila, katera
bom izvršil točno, sol dao in po nizki ceni

F. J. ŠUŠTERŠIČ
gostilna »Slepi Janez«
Št. Vid nad Ljubljano

Izdelujemo bronaste
ZVONOVE vseh vrst in velikosti.
Motorne brizgalne in gasilске potrebšćine

ZVON k.d. v Št. Vidu nad Ljubljano

Srečno in veselo novo leto želi
FERKOL MATIJA, Hrušica 45
zidarSKI mojster

Srečno in veselo novo leto želi
Babnik Ivan
trgovina s kožami in usnjem
Dobrunje 2

DEV. MAR. V POLJU

Srečno novo leto želi
Klešnik Ivan in Ivana
gostilna in trgovina - Zg. Kašelj

Vrečar Franc
splošno krojaštvo
D. M. v Polju 64

LIPAH IVAN
mesar
Zg. Kašelj 75 - Podružnica D. M. v Polju

Srečno novo leto želi
KOKALJ FRANC, pek
Dev. Mar. v Polju 158

Veselo in srečno novo leto želi svojim gostom
GAŠPERLIN CIRIL in IVANA
gostilna v Zadvoru in Vevčah

Lekarna KRAUT
Dev. Mar. v Polju

Blagoslovljeno novo leto želi
J. KRENOS
trgovina z mešanim blagom, deželni
pridelki in parna pekarna
Zalog - Dev. Marija v Polju

Srečno novo leto želi
Tomšič Franc
mizarstvo
Zg. Kašelj - Dev. Mar. v Polju

Srečno in veselo novo leto želi
Franc in Helena Rode
mesarija
Dev. Mar. v Polju
Ljubljana, Šolski drevored

»SLOVENE« v vsako hišo!

SREČNO NOVO LETO ŽELE SLEDEČE MARIBORSKE TVRDKE:

Štefan Pavešič gostilna in mesarija v KAMNICI pri MARIBORU ter mesarija v Mariboru, stojnica v Strossmajerjevi ulici	KING SHOE Gosposka ulica 30 VREMEC in TURK	IVAN SOJC kipar in pozlatař Maribor, Razlagova ul. 22	»EXPEDIT« MEDNARODNA SPEDICIJA družba z o. z. Maribor, Cankarjeva ul. 26
Franjo Majer modna in manufakturna trgovina Maribor, Glavni trg 9	KONRAD NIHELIC krojaški atelje Maribor, Glavni trg 24	SRAJ JOSIP manufakturna in modna trgovina Maribor, Slovenska 12	Karol Ragg Maribor, Gosposka ulica 3
HANL FRANJO trgovina slikarskih potrebščin barv, lakov in kemikalij Maribor, Orožnova ulica 3	DREXLER MAKŠ in HERMAN frizerski salon za dame in gospode Maribor, Ulica 10. oktobra	Prav srečno in veselo novo leto želi Klanjšek Franjo trgovina z manufakturo, usnjem in špecerijo Maribor, Glavni trg	Emeršič restavracija »Pri zamorcu« Maribor, Gosposka ulica
FRANC WEILER specijalna parfumerija, barve in ščetke MARIBOR Gosposka ulica 29	A. LININGER autobus promet MARIBOR , Korošičeva 32	A. Sprager elektrotehnično podjetje Maribor, Vetrinjska 14	SREČNO NOVO LETO! Miloš Oset Maribor
Anton Požar vrtinarstvo Pobrežje in cvetličarna Maribor, Gosposka ulica	MAKS USSAR kleparstvo in inštalacija MARIBOR Gregorčičeva ulica	MARIJA ZEMLJIC Hotel »OREL« Maribor, Grajski trg	Karl Jančič manufakturna Maribor, Aleksandrova c. 11 Telefon št. 27-23
ALBERT VICEL trgovina s kuhinjsko posodo Maribor, Gosposka ulica 5	MIRKO BREČKO konfekcija, moda Maribor, Aleksandrova c. 23	Ernest in Ana Birtič RESTAVRACIJA »PRI KLAVNICI« Maribor, Ob Brodu 2	FANI KVEDER HOTEL »MARIBORSKI DVOR« MARIBOR
JOSIP KAGER izdeluje dragulje in zlatnino Maribor, Miklošičeva ul. 4	MARIBOR Telefon 2212 Pri mestnem parku	»TRANSPORT« mednarodni prevoz Maribor, Meljska 16	Franc Pergler Maribor, Mlinska ulica 44 Telefon 2431
RAČIČ IVANA , restavracija Gambrinus Maribor, Gregorčičeva ulica 29 Gostilna pri »Lipi« Radvanje	Jos. Tscheligi pivovarna MARIBOR Koroška cesta 2	Štefan Kraut carinsko posredništvo MARIBOR	FRANC FILIPIČ pečar Maribor, Mlinska ulica 31 Restavracija — kavarna PILZENSKI DVOR A. Senica Maribor, Tattenbachova 5
Modna trgovina ANTON PAŠ Maribor, Slovenska ulica 4	Manufaktura »Sava« MARIBOR Koroška cesta 9	GUSTAV BERNHARD trgovina s steklom in porcelanom MARIBOR Aleksandrova cesta 17	Kolodvorska restavracija Maribor gl. kol. ALOJZ MAJČEN
SREČKO PIHLAR manufakturna Maribor, Gosposka ulica 5	Dolček & Marini manufakturna trgovina MARIBOR , Gosposka ul. 27	Eksportna hiša »LUNA« lastnik M. PRISTERNIK Maribor, samo Glavni trg 24 Perje, galanterija, drobnarije — Pletenine iz lastne pletarne	MIRTIČ LUDVIK - MARIBOR soboslikar in pleskar Miklošičeva ul. 2 in Slovenska ul. poleg tovarne Neger
Modna trgovina za gospode K. TKALEC Maribor, Gosposka ulica 32	GRADBENO PODJETJE FRANJO VRABL MARIBOR Radvanjska cesta 24	Prvo jugoslovensko transportno d. d. SCHENKER & Co. MARIBOR	Kleindienst & Posch importna družba Maribor, Aleksandrova 44
Parna pekarna JOSIP CEBOKLI Maribor, Glavni trg 9	FRANC FILIPIČ mesarija Maribor - Betnavska ulica	Veletrgovina z vinom Pugel & Rossmann Maribor	Štauber Matevž stružarski mojster Aleksandr. 16 Maribor Cvetlična ul. 9
Veselo in srečno novo leto želi vsem odjemalcem BEZJAK IVAN , sedlar Maribor, Cvetlična ulica 33	GOSTILNA »MALE BENETKE« Josipina Dabringer Maribor - Pristan št. 13	KAVARNA »CENTRAL« MARIBOR Gosposka ulica	A. JAKAC čevljarna Maribor, Slovenska 24
MARTINZ & STRAUSS MARIBOR	FRANC TRAVISAN trgovina špecerijskega in kolonialnega blaga, dežela in pridelkov in perutnine Maribor, Stolna ulica 4	RADIO MARIBOR družba z o. z. Glavni trg 1 - Tel. 26-48	SLAVAN RIBARIČ trgovina galanterije, pletenin in papirja Maribor, Aleksandrova c. 59
BRANKO SUČEVIČ - MARIBOR Slovenska ulica št. 8 — Telefon 21-53 trgovina parfumerije in kemo-tehnični izdelki	MANUFAKTURA »ČEŠKI MAGAZIN« PETER BURAZIN MARIBOR Ulica 10. oktobra	Justin Gustinčič mehanična delavnica, trgovina koles in prodaja rabljenih strojev in železa Maribor, Tattenbachova ul. 14	FRANC NEGER & SIN MARIBOR Trgovina čevljev M. WREGG Maribor, Slovenska ulica 5
FELIKS SKRABL manufakturna trgovina Maribor, Gosposka ulica 11			A. Rečnik elektrotehnično podjetje MARIBOR Pobreška cesta 6
MAKS PUČER modna trgovina Maribor, Gosposka ulica 19			Srečno in veselo novo leto želi TRGOVSKA AGENTURA ZUPANČIČ IVANKA Šomškov trg 16 MARIBOR
EMAN ILICH slastičar Slovenska 6 MARIBOR Meljska 2			
MARIJA SIEBER trgovina z rokavicami Maribor, Glavni trg 14			
SEMKO KRZNO P. SEMKO, krznar in izdelovatelj čepic Maribor, Tyrševa ulica 7			
Hermann Wögerer Eksportna klavnica — Tovarna klobas mesnih izdelkov, masti in konzerv Maribor			

„DRAVA“

MARIBOR, Aleksandrova c. št. 14/I.

Zavarovalnica za malega človeka

Zavaruje: za slučaj smrti, doživetja, dote in rente (penzije). Zavarujte pri domači zavarovalni zadrugi!

Glavna podružnica: **Subotica, Manojlovičeva št. 5** (v lastni palači)

Srečno in uspešno novo leto želi svojim
cenj. odjemalcem in se priporoča
za nadaljno naklonjenost

Ruška tekstilna industrija

F. VLAH, Maribor - Ruše

„MERKUR“

Mednarodna transportna družba z o. z.

MARIBOR

Carinjenje, selitve, prevozi

Srečno in zadovoljno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem podjetje

„Jugolivarna“

Marks Ferdo & Skaza Franc

MARIBOR, Levstikova ulica 9

GRADBENO PODJETJE

UBALD NASSIMBENI - MARIBOR

MESTNI STAVBENIK

Lastna opekarna, električna polnojarmena žaga, tesarstvo,
mizarstvo s strojnim obratom, izdelovanje cementnega blaga
Telefon 20-74 Poštni čekovni račun št. 11.173

GRADBENO PODJETJE

FR. KIEFMANN

MARIBOR

Meljska cesta 25

OBILO SREČE V NOVEM LETU!

Bančna poslovalnica

BEZJAK - MARIBOR

Gospodska ulica 25

Glavna kolektura Državne razredne loterije

ZAKRAJSEK ANKA

damski česalni salon

Maribor, Stolna 1

JOSIP TICHY I DR.

elektrotehnično podjetje, instalacije,
trgovina svetilk, želi cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto

HOTEL »MERAN«

L. FRIEDL

MARIBOR

Aleksandrova cesta

BRANKO MEJOVSEK

kurivo

Tattenbachova ul. 13 (Kneza Koclja)
Telefon 24-57

Veselo in srečno novo leto želi

MUNDA ALOJZI

splošno mizarstvo ter zaloga krst
Maribor, Taborška ulica 2

Iv. Kovač

trgovina s specerijo in deželnimi pridelki
zaloga kvasa in diaslada

MARIBOR

Frankopanska ulica 15

Kruh „Tourist“

Glavna zaloga:

A. FEIERTAG

pekarna

MARIBOR

Betnavska

Telefon

28-24

Podružnice:

Ulica X. oktobra

št. 14.

trgovina

Skaza

Telefon

28-24

PAVEL HERIČKO

pečarsko in keramično podjetje

MARIBOR

Veletrgovina s sirovinami
prevoz tovora in autotaksa

IVAN SLUGA

Tržaška 22 MARIBOR Tržaška 22

Telefon 22-72

Srečno Novo leto želi vsem čitateljem »Slovenca«
in obiskovalcem gostilne

KRISTOVIČ

Dr. Krekova ul. 26, Studenci - Maribor

Srečno novo leto 1940 želi cenjenim gostom
dalmatinska gostilna

KRSTO in LUKA GOJANOVIČ

Stolna ulica, Maribor

Mariborska tovarna metel in ščetk

Brata I. G. Zupančič

MARIBOR, Pobreška c. 20

Valjčni mlin

Vindiš Ivan

(prej Rosenberg)

MARIBOR

Srečno novo leto!

ANTON TAVČAR

tovarna mesnatih izdelkov in konzerv

Maribor — Bohova

Telefon interurban 21-47 in 23-65

„UNIO“ družba z o. z.

tovarna kem. tehničnih izdelkov

MARIBOR

Srečno in uspešno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem

Predilnica bombaža in mehanična tkalnica

E. ZELENKA & Co.

MARIBOR

Srečno novo leto želi vsem čitateljem »Slovenca«

MARIJA in ANTON GLAS

buffet in parna pekarna

Krpanova ulica 19 - Studenci pri Mariboru

Obilo sreče v novem letu 1940
želi svojim cenjenim odjemalcem tvrdka

IVAN WRACKO, Maribor

lesna trgovina, električna žaga

KAMNICA — MARIBOR

Pekarne Scherbaum

glavna trgovina in podružnica

MARIBOR

»UNIVERZAL - INSTALATER«

voda — plin — kurjava — sanit. naprava

L. D. GRČKO, MARIBOR

Dvořakova ul. 10 Telefon 24-12

Uspehov polno Novo leto želi ter se priporoča

Ivan Lah

špecerija koloniale - MARIBOR, Glavni trg 10

Prva parna pekarna

MULEC HENRIK

Obrežna cesta 1

Studenci — Maribor

ZAMOLO EMIL

trgovina manufakture, specerije, železnine, usnja,
stekla, cementa. Nakup in prodaja dež. pridelkov

FRAM

Srečno in veselo novo leto želi vsem
obiskovalcem svoje gostilne

ČRNKO ZOFIJA

gostilničarka v Rušah

Srečno in veselo novo leto
želim vsem cenjenim odjemalcem

FRANC DOKL

pekarna v Rušah

Srečno novo leto
želim vsem cenj. odjemalcem

MULE JOSIP

mesar in gostilničar v Rušah

Vsem svojim cenjenim odjemalcem
želim srečno in veselo novo leto

POŽAR ANTON

trgovina Ruše - pražarna kave Maribor

Srečno in veselo novo leto
želim vsem cenjenim odjemalcem

KAC IVAN

mesar v Rušah

Vsem svojim članom in pripadnikom
želi srečno in veselo novo leto

Krajevni odbor JRZ Ruše

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem in gostom

JURŠE ERVIN

lesna trgovina in gostilna, Ruše

IZ MARIBORSKE OKOLICE

Petek Ivan

sadna trgovina

Fram

Veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

JOSIP LEBE

trgovec in gostilničar

Reka — Hoče

Ivan Bezjak

tovarna bučnega olja

Fram

„Sana“

COKOLADA - BONBONI

Lešnik Ferdo

umetni mlin

Fram

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim obiskovalcem svoje gostilne

ŠARH MARICA

kolodvor Ruše

Srečno novo leto
želim vsem cenj. odjemalcem

JOŠKO KNIFIČ

trgovec v Rušah

IZ KONJIC

FRANJO ČERIČ

fotograf

Slov. Konjice

ANICA OTOREPEC

trgovina

Slov. Konjice

ROPIN KARL

trgovec

Slovenske Konjice

REBERNAK FRIDERIK

pekarna Zreče

Slov. Konjice

Srečno novo leto želim vsem svojim
obiskovalcem

LOJZE DOLINAR - brivec

SLOVENSKE KONJICE

K. HASENBÜCHEL

trgovina z usnjem

Slovenske Konjice

ŠTEFAN FILIPITSCH

gostilna in mesarija

Slovenske Konjice

FRANC HRASTNIK

lesna industrija

Slovenske Konjice

Anton Valenčak

trgovina mešanega blaga

Slovenske Konjice

Lekarna pri »Mariji pomagaj«
v Slov. Konjicah
Mr. Ph. V. PRORAZIL

Grolegar Alojz
manufaktura, galanterija, špecerija
Slov. Konjice

Turk Jože
mehanična delavnica, elektroinštalacijsko
podjetje, specialno struženje (Drehen)
Avtotaksi - Avtogaraža
Slovenske Konjice 45

MARTIN ŠUMER
trgovina z manufakturo, špecerijo, železnino
in deželnimi pridelki
Slovenske Konjice

Srečno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
Anton Pouh
mesarija
Slovenske Konjice

IZ SLOVENSKE BISTRICE

ANTON PEMIČ
trgovina z mešanim blagom
SLOVENSKA BISTRICA

WALAND IVAN
restavracija in tujske sobe
SLOVENSKA BISTRICA

KRULC JOSIPINA
hotel »Beograd« — restavracija
SLOVENSKA BISTRICA

IVAN ŠTRUCL
pekarna
SLOV. BISTRICA

BLAŽ MLAKAR
modno krojaštvo
SLOVENSKA BISTRICA

RASTEIGER MIHAEL
gostilna in mesarija
SLOV. BISTRICA

HOTEL NEUHOLD
sobe za tujce in salonsko kegljišče ter izvošček
SLOVENSKA BISTRICA

FRANC KAC
trgovina z meš. blagom
SLOV. BISTRICA

IVAN ŠEF
trgovina in gostilna
Št. Ilj v Slovenskih goricah

KAROL SWATY
trgovec
ŠT. ILJ V SLOV. GOR.

HRANILNICA
in
POSOJILNICA
Št. Ilj v Slovenskih goricah

Srečno novo leto!
želi vsem svojim odjemalcem ter se
priporoča tudi v naprej za cenj. naročila

Josip Bauman

veležganjarna, izdelovalnica ruma,
konjaka, likerjev in sadnih sokov

ŠT. ILJ PRI MARIBORU

IZ PRLEKIJE

Mnogo sreče, uspeha in zdravja v novem letu želim
JOSIP & IVAN VOGLER
lastnika

Petanjske slatine

Ustanovljeno leta 1883. Pošta: SLATINA RADENCI

Posojilnica v Gornji Radgoni

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

JOŽA HRASTELEJ

trgovec

V GORNJI RADGONI, PODRUŽNICA: SL. RADENCI

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter poslovnim prijateljem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

Občinska hranilnica
v Gornji Radgoni

je pupilarno varen zavod. Sprejema vloge po 4 in 4¼ %
obrestni meri. Daje posojila po ugodnih plačilnih pogojih.
Za vloge in poslovanje jamči občina Gornja Radgona z
vso svojo davčno močjo in s svojim premoženjem.

Srečno novo leto! UPRAVA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem in prijateljem

Radenska
mineralna voda

FRANC in ALOJZIJA DOMAJNKO
kopališka restavracija in gostilna
SLATINA RADENCI
želi svojim gostom veselo novo leto

FRANC TALANYI, gostilničar
Kapela, Slat. Radenci
prej. Gor. Radgona

AUGUST in EMA BERLAN
gostilničarja, Gor. Radgona 47
želita svojim gostom veselo novo leto

ELIZABETA HIBLER
gostilničarka kolodvorske restavracije Karbaš
Gornja Radgona

AUGUST GOTTWEIN
trgovina z mešanim blagom,
usnje manufaktura, dež. pridelki
ORMOŽ

LJUDSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

V ORMOŽU

PETER ŠENEKAR
trgovina z mešanim blagom
Sv. Trojica v Slovenskih goricah

Srečno in blagoslovljeno leto

1 * 9 * 4 * 0

želijo svojim številnim
odjemalcem širom Slovenije

Gornjeradgonska občinska
opekarniška podjetja

Zastopniki za našo prvovrstno strešno opeko v vseh večjih krajih Slovenije

Veletrgovina in parna žaga
Ludvik Kuharič ml.
Ormož

Srečno novo leto!

Kletarsko društvo

vpisana zadruga z omejeno zavezo

V ORMOŽU

Telefon 18

STEFAN BRODAR
VINSKE KLETI - VINOGRADNIŠTVO

ORMOŽ

TELEFON INTERURBAN 12

Dogša Jakob
mesar in prekajevalec
ORMOŽ

MESTNA
HRANILNICA
Ormož

IZ MURSKE SOBOTE

Kmečka posojilnica
r. z. z. n. z.
Murska Sobota

Hotel „Central“
Faflik Alojzij
Murska Sobota

Manufakturna trgovina
KR HIRSCHL in SINOVA
Murska Sobota

Srečno novo leto!

Tovarna
Mesnih izdelkov
JOSIP BENKO
MURSKA SOBOTA

Gradbeno podjetje
SRAKA ŠTEFAN
pobl. graditelj
Murska Sobota

GRAJSKI KINO

MURSKA
SOBOTA

Hahn Pavel
Murska Sobota

Maunfakturna in kratka roba na veliko

Tovarna perila
Cvetič Janez
Murska Sobota

Srečno novo leto

TOVARNA PERILA
Šiftar Ludvik
MURSKA SOBOTA

Kreditna banka d. d.
v Murški Soboti

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem
KAROL KUKEL
modno krojaštvo
MURSKA SOBOTA

Trgovina oblek
WEISS ZIGA
Murska Sobota

IZ SLOVENSKE GORICE

Kmetijska nabavna in
prodajna zadruga
pri Sv. Lenartu v Slov. goricah
voščji vsem svojim članom
srečno in veselo novo leto

Posojilno društvo

Sv. Lenart v Slov. goricah, r. z. z. n. j.
želi vsem članom in vlagateljem
blagoslovljeno in zadovoljno novo leto

Blaženo in zadovoljno novo leto
želi vsem članom in vlagateljem

Posojilnica

r. z. z. n. z.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah

Srečno novo leto!

Anton Hrastelj
trgovec

Sv. Lenart v Slov. goricah in
podruž. Sv. Benedikt v Sl. gor.

Želim novo leto, srečno in polno zado-
voljstva, BERNARD POTOČNIK, gostilna
»Narodni dom«, Sv. Lenart v Slov. gor.

Srečno novo leto!

STEINBAUER FRANJO, trgovec
Kapela p. Slat. Radenci

Srečno novo leto!

SLATIČ IVAN, mehanik
Sv. Lenart v Slov. goricah

NOVOLETNA VOŠČILA IZ CELJA

Srečno novo leto

želi

**HRANILNICA
DRAVSKE BANOVINE**

podružnica v Celju

RESTAVRACIJA
„BELI VOL“
CELJE

ZLATNINA - URAR - OPTIKA
ALEKSANDER GATEJ
CELJE

Kralja Petra cesta
Rogaška slatina

Veselo in srečno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
IVAN RAVNIKAR
trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom
ter barvami
CELJE - Kralja Petra cesta

Srečno novo leto
FOTO PELIKAN

F. S. Lukas

liker, brandy, rum, žganje
malinovec na veliko

Celje

Ignac Majerič

mizarstvo

CELJE, Levstikova ulica 5

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim obiskovalcem
in se priporoča

Anton Robek

gostilna »Branibor«

Celje - Kralja Petra cesta

GRADBENA TVRDKA

Franjo Nerad

Celje

DOBROTINŠEK ANTON
elektro in radiotehnično podjetje
CELJE

Dr. Žerjavova ulica 3
Telefon št. 240

ČEVLJARNA

Sluga Ferdo

Celje, Kralja Petra 28

ŠENTJURC GABRIJEL

Manufaktura in moda

Celje, Gavni trg 9

OSVALD RAMSKUGLER

avtotaksi

CELJE

SREČNO NOVO LETO

želi

IVAN REBEK

TOVARNA TEHTNIC

CELJE

Srečno novo leto želi

Franjo Dolžan

galanterijsko in stavbeno kleparstvo
koncesionirani vodovodni instalater

Celje

Za Kresijo

Veselo in novo leto želi

Hotel »Pošta«

Celje

Franc Zangger

trgovina s specerijo, žganjarna in
velepražarna kave

Celje

Priporoča se

trgovina premoga, koksa in drv

FRANJO KALAN

CELJE

Srečno in veselo novo leto želi

GOLOB KAREL

mizarstvo

Celje — Gaberje

Srečno novo leto

želi

„Persil“

d. z o. z.

Celje

Turk Stefan

mesar

Celje — Gaberje

Gledališki frizer za dame in gospode

R. GROBELNIK

CELJE

Glavni trg 17 in poleg hotela Evrope

Trajna ondulacija. Barvanje las itd. samo 50 Din!

HOTEL

EVROPA

V CELJU

želi svojim cenjenim gostom

**veselo in srečno
novo leto**

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim strankam

Alojzij Plankl

urar

Celje, Dr. Žerjavova ulica 3

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim strankam

Dobravec Mihael

slikarsko in pleskarsko podjetje

Celje, Glavni trg 15

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim strankam

prekajevalnica

Ludvik Junger

Celje

Srečno in veselo novo leto želi

Kavarna „Evropa“

(lastnica Helena Krušič)

Celje - Kralja Petra cesta

Veselo in srečno novo leto želi

vsem svojim cenj. odjemalcem

Josip Jagodič

špecerija in železnina

Gubčeva ul. CELJE - Glavni trg

Gusti Vračko

modna trgovina

Celje, Kralja Petra cesta 10

Svoim cenjenim odjemalcem želim
v novem letu mnogo sreče in se priporočam

Ivan Mastnak

konfekcijska in manufakturna trgovina
ter izdelovalnica oblek

Celje - Kralja Petra 15

**LJUDSKA
POSOJILNICA**

r. z. z. n. z.

v Celju

želi vsem svojim klientom
in poslovnim prijateljem

blagoslovljeno in
uspehom bogato novo leto!

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem

Martin Orehovc nasl. Ivo Kožuh
krznarski mojster in izdelovatelj raznih čepic

Celje, Gosposka 14

Hotel „Zvezda“

vd. Frančiška Zumer

CELJE

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem

Anton Petek

manufakturna in modna trgovina

Celje, Prešernova ulica, Dečkov trg

**MOHORJEVA
TISKARNA**

R. Z. Z. O. Z.

V C E L J U

KNJIGARNA-KNJIGOVEZNICA

PODRUŽNICA KNJIGARNE:

V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA UL. 19

V MURSKI SOBOTI, GLAVNI TRG 5

Brata Šumer

manufakturna trgovina

CELJE

ALBIN URBAN

mesar in delikatesa

Celje, Prešernova ul. 11

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenj. strankam in se priporoča

Rafael Salmič

urar in zlatar

Celje, (Narodni dom)

Restavracija Narodni dom - Celje

Zvonimir Blažević

gostilna „Zadružni dom“ - Šoštanj

ANTOR HOFBAUER

trgovina z usnien in čevlarskimi
potrebčinami ter gonilnim jermenjem

»FENIX«

izdelovanje aktovk, damskih torbic, kovčkov
in ostalih usnjatih izdelkov

CELJE, Gosposka ulica 6

Janko Brišček

mehanik

zaloga šivalnih strojev in koles

Celje, Gosposka ulica 32

FRANC KAGER

pasar, zlatar in optik

CELJE - Gosposka 12

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam

Franč Plevčak

čevljarstvo

Celje, Gosposka ulica 9

KAROL PAJK

modna trgovina

Celje, Glavni trg 2

Anton Lečnik

ure, zlato, srebro optika

Celje

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam

Matevž Zadravec

pekarna

Celje, Gosposka ulica 3

Veselo in srečno novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem

VREČIČ KAREL, »TIVAR« OBLEKE

Dr. Žerjavova ulica

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

F. König

Norimbersko galanterijsko-igračarsko
drobnarijsko in pleteno blago

Celje

Alojz Drofenik

konfekcijska trgovina

Celje, Kralja Petra cesta 11

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenj. gostom

ROZA ZAMPARUTTI

delikatesna trgovina

in zajutrkovalnica

CELJE, Dr. Gegerja Žerjava ul. 7

JAZBEC IVAN - tapetnik - CELJE
Kralja Petra 35 (vhod iz Miklošičeve)

Josip Kirbiš

parna strojna pekarna, tovarna kvasa,
pekarskega slada in kanditov

Priporočam svoje izdelke

Celje

AVGUST ŠTOK

splošno kleparstvo in vodovodna instalacija

CELJE, Aškerčeva ulica 8

telefon 218

Franjo Vehovar

stavbeno in umetno mizarstvo

Celje

Priporoča se

BATA

tvornica gume in cbutve, d. d.

CELJE, Glavni trg šte. 8

M. Jošt
Celje - Medlog

KARL LOIBNER
Delikatesa — Špecerija
CELJE

Martin, Viktor Veber
Celje - Gaberje

STIGER AVGUST
trgovec
CELJE

ANTON FILIPIC
pasar, cizeler in izdelovalec kovinske galanterije
Celje, Prešernova 20

Jul. Veiner-ja nasl.
Celje

Srečno novo leto!

MESTNA
HRANILNICA
V CELJU

Srečno novo leto!

GOLOGRANC
KONRAD

MESTNI STAVBENIK
Celje

MAKS ZABUKOSEK
modna krojačnica
Celje, Cankarjeva ulica

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim strankam
MIHAEL KRANJC, klepar
CELJE - Pred grofijo 12

Srečno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
Henrik Oblak ml.
mehanik
zaloga koles in nadomestnih delov
Ozka ul. 3

Srečno novo leto želi in se priporoča

Adolf Okročnik
instalacijsko podjetje

Celje

Pavla Naprudnik
gostilna in trgovina
Celje — Sava 4

Mir in zadovoljstvo v prihodnjem letu želi
vsem svojim članom

Delavsko
konzumno društvo
r. z. z. o. z.
Nazarje

Bernhard Globočnik
stavbeno in umetno ključavničarstvo
Celje

želi vsem svojim cenjenim strankam
veselo in srečno novo leto
ter se priporoča za bodoče
Gosposka ulica 9

B. SODIN
veletrgovina lesa
CELJE

Srečno novo leto
vsem svojim cenj. odjemalcem in strankam

Pekarna Vošnjak
(lastnica J. Kovačič
Celje — Kralja Petra cesta

POZENEL DOMINIK
modna trgovina
CELJE, Glavni trg 14

KAROL PANČIČ
parna pekarna
CELJE - BREG

Srečno novo leto želi in se priporoča
HOTEL IN RESTAVRACIJA
UNION
(RUDOLF IN JOSIPINA RESNIK)
CELJE

Veselo in srečno novo leto 1940
želi svojim cenjenim odjemalcem
manufakturna in modna trgovina

Franc Dobovičnik
Celje

Industrija prešitih odev in perila

IZ SAVINJSKE DOLINE

Prav veselo
in srečno novo leto
želi vsem znanim

Josephina
Viktoria Zipkin
Gornji Grad

Srečno novo leto želi cenjenim gostom
in se priporoča
GOSTILNA OREŠNIK
POLZELA

Srečno novo leto želi in se priporoča
elektrotehnično podjetje
LUDVIK JELEN, Polzela
trgovina dvokoles in radio aparatov

Srečno novo leto želi cenj. gostom in odjemalcem
CIMPERMAN ALOJZ, gostilna in mesarija
Polzela, podružnica pri Jelenju in Braslovčah

VINCENC KVEDER
trgovina z meš. blagom
ZALEC

Srečno in veselo novo leto
želi tvrdka
Karel Strahovnik
strojno mizarstvo
zaloga pohštva in mrtvaških kret
Žalec

Srečno novo leto želi svojim odjemalcem
Pekarna J. PREKOPEC
Sv. Jurij ob juž. žel.

ČRETNIK IVAN
Sv. Jurij ob juž. žel. (pri cerkvi)
Izdelovanje poljedelskih in mlinjskih strojev ter
kamnov, železolivarna in avtoenično varenje

J. Jellenz — Celje
in
Podr. J. Jellenz nasl.
Oto Golež. SLOV. GRADEC

FRANC KERIN
splošno mizarstvo

CELJE
Klavna ulica 1

S. HOLOBAR
slikarstvo in trgovina barv
CELJE — PTUJ

Srečno in veselo novo leto Vam želi

Vinko Kukovec

nasl. mestni tesarski mojster, parna žaga
in lesna trgovina

Lava pri Celju — Telefon 242

Srečno vožnjo v novo leto želi
AVTO ŠOLMAN
družba z o. z.
CELJE — Opel, Blitz, Service

Kamoseška industrijska
družba v Celju
Razlagova ulica šte. 7
Ustanovljena leta 1906

Izvršuje vsa v kamnoseško stroko spadajoča
dela po konkurenčnih cenah. Stalna zaloga na-
grobnih spomenikov ter plošč, okvirov, obzid-
nih plošč iz marmora, granita in umetnega
kamna itd. Prodaja se po najugodnejših cenah
tudi na mesečne obroke.

ANTON BALANT
valjni mlin
Presarje, Braslovče

AVGUST ŠVAJGER
mahanična delavnica
Braslovče

HRANILNICA
IN
POSOJILNICA
v Braslovčah

**KMETIJSKA
BLAGOVNA
ZADRUGA**
v Braslovčah

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenjenim odjemalcem
Franc Dobešek
gostilna in mesarija
Mozirje

Vsem svojim cenj. odjemalcem želi zadovoljno
in srečno novo leto
foto »PAVO«
atelje za moderno fotografijo v MOZIRJU

Srečno novo leto želi in se priporoča
trgovina MLAKAR IVAN
Mozirje

Veselo in srečno novo leto
želi svojim odjemalcem
Alojz Goričar in drug
tovarna barv
MOZIRJE

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
CESAR IVAN, vdova
kiparstvo
Mozirje

KMETIJSKA BLAGOVNA ZADRUGA
v Mozirju

želi svojim članom blagoslovljeno
in uspeha polno novo leto 1940

Kmečka hranilnica in posojilnica
v Mozirju

želi vsem svojim članom in vlagateljem
srečno in blagoslovljeno novo leto 1940

Pekarna Pečnik Franc
Mozirje

želi svojim odjemalcem srečno
novo leto 1940 ter se še nadalje priporoča

Kmečka gostilna pri Grabnerju
v Mozirju

želi vsem cenj. obiskovalcem srečno in veselo
novo leto ter se nadalje priporoča za cenj. obisk

TVRDKA

MAKS CUKALA
Sv. Jurij ob Taboru

želi svojim številnim odjemalcem
v trgovini z mešanim blagom
in hmeljarjem dravske banovine

veselo in srečno novo leto

SALEŠKA DOLINA

**FRANC WOSCHNAGG
& SINOVI d. d.**

tovarna usnja

ŠOŠTANJ

Srečno novo leto želi in se priporoča
FERDER RUDOLF
mesarija
ŠOŠTANJ

Srečno in veselo novo leto želi in se priporoča
ČERAVSEK — PIBERNIK
gostilna in mesarija
Šoštanj, podružnica Velenje

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem in strankam
trgovina in gostilna
ANTON in Marija VALENČAK
Velenje

Prav srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim strankam
VIKTOR PREVORČNIK
izkušeni podkovski in vozovni kovač
Velenje

LAŠKO

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi
KONRAD PIRNAT, LAŠKO
krojač

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi
vsem svojim gostom in strankam
EMILIJA ROZIN, LAŠKO
trgovina in gostilna

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi
svojim članom in odjemalcem
Nabavna in prodajna zadruga
z. o. z. v Laškem

Srečno in veselo novo leto
želiva vsem našim cenjenim
gostom in odjemalcem

Emil in Ana Perdih
gostilna in mesarija

Laško

IZ PTUJA

Srečno novo leto 1940

*želi vsem naročnikom in prijateljem
podružnica uprave „Slovenca“ Ptuj*

Monopolska veleprodaja soli **A. SENČAR in SIN**
veletrgovina s specerijskim blagom, deželnimi pridelki — zamenjava
bučnega olja — zastopstvo Standard-Vacuum Oil Company of Jugo-
slavija — tovarna žvepljenih izdelkov in žvepleno-apnene brizge
Na debelo! **A. JURCA nasl. MILKO SENČAR** Na drobno!
Podružnica: PTUJ, Slomškova ulica 11

Franjo Vrabl

trgovina z železnino, orožjem in municijo, zaloga barv,
firneža, lakov in stavbnega materiala
PTUJ

Trgovska hiša

ZAVRNIK JAKOB

konfekcija, čevlji, modno blago, perilo, galanterija, kratka roba
Na drobno! PTUJ Na debelo!

LEOPOLD STERN, Ptuj
trgovina z lesom, stavbnim materialom
in premožem

MOHORIC MARGARETA
manufakturna trgovina
PTUJ

RIBISEL ALBIN
pekarna
PTUJ, Prešernova

ALOJZ ZORČIČ - PTUJ
umetni mlin in oljarna,
trgovina z moko, otrobi in zrnjem

ARNUŠ IGNAC
trgovina z mešanim blagom
PTUJ

PTUJSKA TISKARNA
(Lojze Suler)
PTUJ

KINDL ALFRED
urar in drguljar
PTUJ

ALOJZ PINOSA
urar, juvelir in optik
PTUJ

ALEKSANDER RAJH
krojač
PTUJ — BUDINA

IGNAC VAUDA
trgovsko in umetno vrtnarstvo, cvetličarna
PTUJ, Miklošičeva

VIMER LOJZE
tearski mojster
PTUJ — Breg 13

Cenjenim strankam srečno novo leto
DOBRAJC EDVARD - PTUJ
autotaksi

ZUPANČIČ Marija
gostilna in prenočišče
PTUJ

MARTIN VRABL
manufakturna in modna trgovina
PTUJ, Srbski trg 9

IVAN ŠERUGA
trgovina deželnih pride kov in branjarija
PTUJ

OTMAR SARIA
PTUJ
Slomškova ulica 1

FIJAN RUDOLF
mesar in prekajevalec
PTUJ, Hrvatski trg 1

LUŽNIK ANICA
trgovina z mešanim blagom
PTUJ

FRANC KRAVINA
trgovina z lesom in gostilna
PTUJ

Mehanična tkalnica
BITTNER ANTON
PTUJ

Mestna hranilnica v Ptuj

pupilarno varni zavod (ustanovljen l. 1858 sprejema vloge na knjižice
in tekoči račun. — Vse naložbe pri hranilnici povsem varne, ker jamči
za iste mestna občina v Ptuj z vsem svojim premoženjem in davčno močjo

Pečnik Frane

špedicijsko podjetje
PTUJ — Telefon št. 73

Edvard Rasteiger

obl. kon. instal. vodovodov
Telefon 25 PTUJ Telefon 25

Brenčič Anton

trgovina z železnino, stavbnim materialom barvami, firneži
in vsemi sl karskimi potrebščinami. — Zaloga orožja in muni-
cije! — Čebelarke potrebščin! —
PTUJ

R. I. PETEK

trgovina s steklom in porcelanom
PTUJ (nasproti pošte)

IVAN CVIKL

manufakturna trgovina
PTUJ

Foto — Parfumerija
Drogerija Skočir Bogomir
PTUJ
Slovenski trg 11

LJUDEVIT MURKO
strojno mizarstvo
PTUJ

V letu 1940 — vso srečo!
TISKARNA SV. CIRILA
PTUJ

Rašl Ivan

manufaktura - konfekcija - špecerija
PTUJ

Srečno novo leto želita
JULIJ in NEŽICA ŽILAVEC
mesarija in gostilna
PTUJ

FRANC BREZOVNIK
NASL. FRIC SCHERBAUM
PTUJ
Minoritski trg 7

zaloga bencina, petroleja, autoolja,
barv in kem kalij ter bencinska postaja

RUDOLF HAVELKA
manufakturna trgovina
PTUJ

FOTO ATELJE
LANGERHOLC F.
PTUJ
Prešernova ulica 6

Snoj & Urbančič
veletrgovina z galanterijo in konfekcija perila
PTUJ

Zadružna elektrarna
za Ptuj, Breg in okolico
V PTUJU
r. z. z. o. z.

Zvočni kino
Ptuj, Mestno gledališče

Pletarna - Ptuj
r. z. z. o. z.

Ptujska mlinarna
M E D O
PTUJ

LOJZE ZAVRATNIK, Ljutomer
hotelir — avtoprevoznistvo

Tiskarna — knjigarna
JANKO SUSEC
GORNJA RADGONA — LJUTOMER

Anton Pučnik
izvoznik sadja
Ljutomer

Slavič Franc in Emilija
gostilna pri »Zeleni lipi«
Ljutomer

Mat. Žitek

trgovina z mešanim blagom, zaloga vina lastnega pridelka
Ljutomer — Telefon št. 1

**MESTNO ELEKTRIČNO
PODJETJE LJUTOMER**

Vinarska zadruga-okrepčevalnica
v LJUTOMERU, r. z. z. o. j.

**OKRAJNA POSOJILNICA
V LJUTOMERU**
REG. ZADRUGA Z NEOM. JAMSTVOM

IZ LJUTOMERA

Franc Žitek
opekarna, mlin in žaga
Ljutomer

VREGG RIHARD, Ljutomer
gostilna in mesarija

MESTNA HRANILNICA
v Ljutomeru

Franc Senčar in Sin
Trgovina mešanega blaga na drobno in debelo. Nakup in razpošiljatev
jajc, masla, gob in vseh pridelkov
Ustanovljeno 1894 LJUTOMER Telefon inter. št. 3

Venčeslav Vilar
trgovina z železnino, dvokolesi, špecerijo in razstrelivi
Ljutomer

Ivo Seršen
trgovina z mešanim blagom
Ljutomer

Hotel M. Seršen
Ljutomer

BERENJI ŠTEFAN, Ljutomer
trgovina železnine in koles

ŽIZEK IVAN, Ljutomer
brivec

IZ LJUTOMERA

Knjigarna »Panonija«
Anica Zupé
Ljutomer

Samoprodaja »Peko« čevljev
Samoprodaja Julio Meisl d. d.
trgovina z mešanim blagom
RUDOLF PUŠENJAK, Ljutomer

Trgovina Feliks Čerček, Ljutomer
priporoča vedno sveže, najboljše in
najcenejše manufakturno, galant in
špecerijsko blago!

IZ GUŠTANJA

Ana in Viktor Zupanc
trgovina meš. blaga
Guštanj

ULZ VIKTOR
ključavničarska in mehanična delavnica
GUŠTANJ

Srečno novo leto želi vsem odjemalcem
Karl Bevc
trgovina z mešanim blagom
Guštanj

Vsem dobrotnikom — darovalcem
Prosvetnega doma
v Guštanju
veselo novo leto in Bog plačaj!

Ledinek Matija
stavb. in pohištveno mizarstvo
Guštanj

Gostilna PORI,
Guštanj

ŠKOF JOSIP in MARIJA
pekarna — Guštanj

SCHATTER JOSIP
b. slikar na dvoru N. V. Kralja. Umetno, dekora-
tivno sobo-črkoslikarstvo ter pleskarstvo - Guštanj

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
v Ljubljani, r. z. z. o. z.
POSLOVALNICA GUŠTANJ

Mihael Zavodnik
pekarna, mesarija in trgovina z dežel. pridelki
Guštanj

IZ PREVALJ

Tovarna lepenke in lesovine
grofa
THURNA
PREVALJE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem
PEČARNIK IVAN, pekarna
PREVALJE

Gospodarska zadruga
za Mežiško dolino
r. z. z. o. z.

Sedež Prevalje

Srečno in veselo novo leto
vsem cenjenim odjemalcem želi
gostilna in mesarija
VAVKAN, Prevalje

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
v Ljubljani r. z. z. o. z.
prodajalna Prevalje

Hranilnica in posojilnica

pri D. M. na Jezeru v Prevaljah
želi vsem članom in vlagateljem ter poslovnim prijateljem
zadovoljno in uspehov polno novo leto
in se priporoča za nadaljno zaupanje

IZ SLOVENJEGA GRADCA

GRADBENO PODJETJE

Štefan Verčnik

obl. izprašani in koncesijonirani
zidarski mojster

STARI TRG

pri SLOVENJGRADCU

Ivan Smolčnik

SLOVENJGRADCEC

Trgovina: manufaktura, železnina, galanterija,
špecerijska, kolonijalno blago, steklo, porcelan,
slike, okvirji

Zaloga: portland cimenta, petroleja, bencina,
koruze, moke itd.

Nakup in prodaja vseh vrst deželnih pridelkov

Maks Vrunč

urar

Slovenjgrader

Franc X. Pototschnig

tovarna usnja

Slovenjgrader

V. M. ROZMAN

trgovina z mešanim blagom

Slovenjgrader

IVAN ŠILIH

pekarna

SLOVENJGRADCEC

OKRAJNA HRANILNICA

Slovenjgrader

VEKOSLAV VYBORNÝ

česalni-brivski salon za dame in gospode
parfumerija

Slovenjgrader

SPEŠNY MARTIN

avtoprevozníštvo

SLOVENJGRADCEC

Katarina Potočnik

splošno krojaštvo

Slovenjgrader

STANGL IVAN

sodavičar

Slovenjgrader

BARL IVAN

frizerski salon za dame in gospode
trajna ondulacija

SLOVENJGRADCEC

Fotograf

KONRAD JEVSENAK

podružnica Slovenjgrader

FRANC MIKEC in MARIJA

trgovina vina in delikates

Slovenjgrader

Srečno novo leto želi in se priporoča
trgovina usnja in nakup vseh vrst surovih kož
Podružnica J. JELLENZ, nasl. OTO GOLEZ
Slovenjgrader

Mlekarska zadruga

za Slovenjgrader in okolico

v Slovenjgradu

registrovana zadruga z omejeno zavezo

HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno
zavezo

SLOVENJGRADCEC

Prav srečno novo leto želi in se priporoča
GROS FRANC

krojaštvo

SLOVENJGRADCEC

FRANC LOBE

tovarna za izdelovanje posode in stalno
gorljivih peči za drva - Nov patent

Slovenjgrader

JOSIP LEVOVNIK

čevljar

Slovenjgrader

ANTON KROFL

koncesionirani tesarški mojster

Slovenjgrader

Matko Kuhar

obl. konc. kamnoseški mojster

Slovenjgrader

BREŽICE

SREČNO NOVO LETO!

KRAGELJ FRANC

zidarski mojster

Brežice

Srečno novo leto!

I. Pinterič, Brežice

trgovina

Volna, D.M.C. predmeti, ročna dela,
kolesa, šivalni stroji in nadomestni deli

Srečno in veselo novo leto želijo
vsem svojim cenjenim gostom

Korentovi

Brežice

Srečno novo leto!

Josip Holý

diplomirani lasničar, frizer za dame in gospode
BREŽICE Podr. ROG. SLATINA

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Katič Joško, Dobova

gostilničar in mesar

Svojim cenjenim obiskovalcem
želi srečno in veselo novo leto

NARODNI KINO

Brežice

Srečno novo leto!

FRANC MATHEIS-OVI NASL.

LÖSCHNIGG & SCHMIDT

Brežice ob Savi

Srečno novo leto!

Franc Lipej

veletrgovina

BREŽICE

IZ ZASAVJA

RAJHENBURG

Srečno novo leto želi

vsem odjemalcem in prijateljem

MATO PRESKER, trgovina z mešanim blagom
Rajhenburg

Vsem cenj. gostom, prijateljem in izletnikom želita
srečno in veselo novo leto ter se priporočata
MIRKO in CILKA KOSAR, Ra henburg
restavracija in prenočišča

Zdešar Franc

trgovina z mešanim blagom

Rajhenburg

Veselo in srečno novo leto želi
in se priporoča vsem, ki pridejo v Rajhenburg

FRANC PLANINC

avt. busno podjetje

Rajhenburg - Senovo

Vsem cenjenim gostom in prijateljem

srečno in veselo novo leto želi

gostilna SENICA

Senovo

Srečno in veselo novo leto želi

vsem cenjenim odjemalcem

IVAN ŠERBEC, mesar

SENOVO

Restavracija in prenočišča

Ignac in Rezi Jug

Rajhenburg

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim članom, poslovnim prijateljem
in znancem

Konzumno društvo

za Mežiško dolino

r. z. z. o. z.

Prevalje

Srečno novo leto želi cenj. gostom

JERICA EGGER

gostilna AHATZ

Prevalje

Mnogo sreče in zadovoljstva v letu 1940. vsem
cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem želi

MIHAEL ZMAVC

trgovec v Rajhenburgu

Srečno in uspeha polno leto želi

vsem cenjenim članom

Prvo delavsko konzumno društvo

Ljubljana

poslovalnica Rajhenburg

KRŠKO

JOŽE STARC

trgovina

KRŠKO

Srečno novo leto

EDO IVANUS

Trgovina z mešanim blagom

KRŠKO

JOSIP POČIVALSEK

trgovec

KRŠKO

Srečno in veselo novo leto želita vsem

cenjenim odjemalcem in prijateljem

ALOJZ in STEFANJA RACMAN

mesarija - Krško

JANKO ŠTRUBEJ

urarstvo

trgovina ur, zlatnine, srebrnine, dvkoles,

šivalnih strojev in posameznih delov

podružnica Sevnica - Krško

Edvard Krieger

gostilna, mesarija in lesna trgovina

Krško

Srečno in veselo novo leto želi

GRADBENO PODJETJE

Gorišek Martin

Brežice

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim gostom in odjemalcem ter se
za nadaljno naklonjenost priporoča

Deržič Karl

Brežice

gostilničar in mesar

Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim strankam

Umek Armand, Brežice

ZASTOPSTVO D. K. W.

IZ KRANJA

FRANC GORJANC

lesna trgovina in industrija
ter trgovina z deželnimi pridelki
Kranj

JANKO RANT

špecerijska trgovina na drobno in debelo
Kranj
Brzjav RANT — Telefon 65

Srečno novo leto!

želijo vsem svojim cenj. odjemalcem

GORENJSKE MLEKARSKE ZADRUGE

NAKLO - LJUBLJANA

Blagoslovljeno novo leto

želi vsem svojim članom

Gorenjska kmetijska zadruga

A. Levičnik
»PRI GORENJKI«
Kranj

Srečno novo leto!

M. KOKL

manufakturna trgovina
KRANJ

Srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom
»HOTEL JELEN« - Karl in Alojzija Pehar
K R A N J

Srečno novo leto!

SCHILING DRAGO
konces. elektrotehnično podjetje
KRANJ

Srečno novo leto!

»KOVINA« družba z o. z.
železnina, steklo, porcelan, barve
Kranj

Srečno »Novo leto« želi trafika
Kerč — Kranj

Srečno novo leto želim vsem, ki so mi zaupanje
izkazali v letu 1939 in se nadalje priporočam

stavbena tvrdka
Franc Sekne
v Kranju

Bitenc Ivan

motorji, šivalni stroji, kolesa in deli
Kranj, Vidovdanska cesta

IZ PREDOSLJE

Bitenc Jože
čevljar
Predoslje 4

Gorjanc Franc ml.
mizar
Predoslje 91

Marija Kuralt
gostilna in trgovina
Predoslje

Prusnik Karol

mesar
BRISOF - PREDOSLJE

Boljše novo leto želi

Mizarstvo »SLOGA«

Božič Jože

Kranj — Struževo 44

Tiskarna „KOLEKTOR“

ALBIN POGAČNIK

Stražišče pri Kranju

Srečno novo leto!

želi svojim gostom

Kolodvorska restavracija - Kranj

Anton Smolej

kleparstvo in vodovodne napeljave
Kranj

TONEJC VIKTOR

tapetnik in dekorater
KRANJ

Vsem odjemalcem želi srečno,
veselo in blagoslovljeno novo leto

JURIJ POLLAK

strojno mizarstvo
KRANJ

Srečno in blagoslovljeno novo leto

želi

Gradbeno podjetje

Bidovec Viktor

pooblaščen stavbenik

Kranj, Cerkvena ul. 6

Srečno novo leto!

želijo vsem svojim cenj. odjemalcem

JUGOSLOVANSKE

TVORNICE GUME

družba z o. z.

V K R A N J U

IZ RADOVLJICE

Franc Dolžan

GOSTILNA
PRI LECTARJU

Radovljica

Veselo novo leto želi cenjenim odjemalcem

Resman Gabrijel

mlekarna
RADOVLJICA

Srečno in veselo novo leto vsem cenj. odjemalcem
želi

Franc Grile

modna in manufakturna trgovina
Radovljica

TRGOVSKA HIŠA

VINKO SAVNIK

RADOVLJICA—JESENICE—BLED

Srečno novo leto!

želi

BOHINC & VOGELNIK

tovarna pletenin - RADOVLJICA

Vsem cenj. odjemalcem želi
srečno in veselo novo leto
in se še nadalje priporoča

LOJZE KRISTAN

tovarna sukna, odej in pletenin
Zapuže p. Lesce

Resman Joža

Zapuže-Lesce

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, poslovnim prijate-
ljem in znancem prav srečno in veselo novo leto

Kmečka hranilnica

v Radovljici

vožči svojim članom in vlagateljem
BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga

v Radovljici

r. z. z o. z.

ANTON WAGNER

barvanje in čiščenje oblek

RADOVLJICA

Sprejemališče: Ljubljana,
Vošnjakova ul. 4
Slomškova ul. 23

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem

V. Bogataj

trgovina klobukov

R a d o v l j i c a

Mestna hranilnica v Radovljici

samostojen, pupilarno varen denarni zavod,
ustanovljen leta 1896.

Hranilne vloge obrestuje po 4% in vezane do 5%

Ekspozitura na Jesenicah

Poleg lastnega hrani'ničnega premoženja jamči
za vse obveznosti občina s svojim premože-
njem in davčno močjo

Srečno in veselo novo leto
želi

bratje Presterl

Ivan

mizar in pogrebno podjetje

Jože

urar in trg. z elektr. predmeti

Anton

pekarna in prodaja slaščic

R a d o v l j i c a

Srečno in veselo novo leto
cenjenim gostom želi

Avguštin Ivan

gostilna

Radovljica

Srečno in veselo novo leto želi

cvetličarna „Roža“ - Prešern Franc
Jesenice - Radovljica

Srečno in veselo novo leto želi cenj. gostom

FRANJA VOGELNIK - gostilna - »Mulej Zalar«
Radovljica

IZ NOVEGA MESTA

Srečno in veselo novo leto želi
svojim odjemalcem trdka
GRILC & CO.
Novo mesto, Kralja Petra trg 17

Zelim vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto
Gazvoda Jože
splošno mizarstvo
Gotna vas - Novo mesto
Priporoča se za nadaljna naročila!

Gostilna pri „Štemburji“
Jože Zirc
Kandija — Novo mesto

Srečno novo leto!

Trgovina

Frane Kastelic

Novo mesto - Kandija

Srečno novo leto želi
VIKTOR TOMAZIN - Novo mesto
slikarstvo in pleskarstvo

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC UDOVIČ - Novo mesto
strojno splošno mizarstvo

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC TOMC, spl. čevljarstvo
Novo mesto - Florjanov trg 3

Srečno in veselo novo leto želi
ZIDARSKO PODJETJE
VALENTIN VRHOVNIK
Novo mesto

Mirtič Ivan
stavbeno in pohištveno mizarstvo
NOVO MESTO

KNAFLIČ & MIRTIC
ključavničarstvo in vodovodne inštalacije
NOVO MESTO — KANDIJA

Valantič Alojzij
slikar in pleskar
NOVO MESTO

Vsem cenjenim odjemalcem želi
srečno novo leto
mesarija **DOLENC**, Novo mesto

Dekoracija Tapetništvo
JERMAN FRANC
Novo mesto, Trg sv. Florjana št. 11
Otomane, madraci vedno v zalogi
Izdelujem kauče in fotele po naročilu.

JERNEJ SITAR
specijalna delavnica za boljše pohištvo
Šmihel - Novo mesto
nudi Vam najboljše, najsolidnejše in
najmodernejše v vezani in masivni izdelavi

Josip Windiseher

hotelir — mesar — avtogaraža

KANDIJA — NOVOMESTO

Jugoslovanska tiskarna in knjigarna
DRUŽBA Z OMEJENO ZAVEZO V LJUBLJANI

Podružnica:

I. KRAJEC, nasl.
NOVO MESTO

Srečno in veselo novo leto želi
ZIDARSKO PODJETJE
RATAJ FRANJO
NOVO MESTO

Košir Ludvik
kolodvorski restavrater
Novo mesto

Cenjenim damam in občinstvu iz Novega
mesta in okolice, želimo srečno in blagoslov-
ljivo novo leto! Obenem vlnudno sporočamo,
da se poleg strojnega pletilstva, nahaja istotam
tudi damsko krojaštvo. Izdelovanje vsako-
vrstnih damskih in otroških oblačil, vestno
in poceni. Za obilen obisk se priporočamo:
MARIJA PUŠ **KRISTINA PUŠ**
modna šivilja strojno pletilstvo
Novo mesto, Šukljatova cesta 22

Vsem cenjenim odjemalcem želi
srečno novo leto

DELIKATESNA TRGOVINA

Josip Kobé

NOVO MESTO

Novobor
splošna industrijska d. d.
LJUBLJANA — NOVO MESTO

želi vsem cenjenim naročnikom
srečno in veselo novo leto

DOLOP

dolenjska opekarniška komandintna družba
Prečna (pošta Novo mesto)

Telefon: Novo mesto 27 — Prodajna pisarna
v Ljubljani: Novobor, Tavčarjeva ul. 13, tel. 20-52
Zidaki: polni, votli, fasadni. — Strešniki vseh
vrst. — Radijalna opeka za tovarniške dim-
nike po meri itd.

želi cenj. odjemalcem srečno novo leto

HOTEL METROPOL

želi vsem svojim cenjenim gostom

Srečno novo leto!

Zelim vsem cenjenim odjemalcem
SREČNO NOVO LETO

Alfonz Oblak

Novo mesto

Zelim vsem svojim cenj. odjemalcem
brivskega in damskega salona, prija-
teljem, znancem in odjemalcem Burgita

SREČNO NOVO LETO

Ivan Svetec

NOVO MESTO, TRG KRALJA PETRA II
in LJUBLJANSKA CESTA 21

ANTON KONCILIJA
mesar in prekačevalec
Novo mesto

Podružnica
Slovenčeve uprave
v Novem mestu

IZ ČRNOMLJA

Srečno novo leto želi
trgovina z lesom in gostilna
Pavel Klemenc
Črnomelj

Janko Papež
splošno kleparstvo
Črnomelj
želi vsem svojim naročnikom srečno in veselo
novo leto!

Srečno novo leto!
ANTON GRAHEK, pekarija
Črnomelj

Svojim gostom in odjemalcem
želi srečno novo leto
KLEPEC ANTON, gostilničar in mesar
ČRNO MELJ

Urar — trgovina šivalnih strojev
in koles
JOSIP FABJAN
ČRNO MELJ

Zupančič Janez
mehanična delavnica
ČRNO MELJ 110

Srečno in veselo novo leto želi
PRODUKTIVNA
ČEVLJARSKA ZADRUGA
ČRNO MELJ

IZ ZAGORJA IN OKOLICE

HRASTELJ IVAN in **FRANJA**
gostilna
Selo št. 4

DRNOVSEK MARTIN in **MARIJA**
gostilna
Potoška vas

UČAKAR FELIKS in **JUSTI**
gostilna in trgovina
Kotredeš št. 7

DRNOVSEK MARA in **VIKTOR**
trgovina z mešanim blagom
Kotredeš št. 8

KOS IVAN
čevljarstvo
Zagorje

BAZELJ TINCA
strojno pletilstvo
Zagorje

KORBAR RUDOLF
gostilna in prenočišče
Zagorje

DRNOVSEK ANTON
gostilna in trgovina
Šklendrovc

JESENSEK PEREGRIN in **ANA**
gostilna
Izlake št. 45

DRAGO KORBAR
novo otvorena gostilna
Zagorje št. 36

MOTNIKAR FERDO
urar
Zagorje

KITZ ALOJZIJ in **JUSTI**
parna pekarna in trgovina z mešanim blagom
Zagorje

DRNOVSEK IVAN in **PAVLA**
Rudniška restavracija
Toplice št. 13

KOSIR ŠTEFAN in **REZIKA**
Zagorje

KENDA JOZE in **PAVLA**
trgovina z mešanim blagom
Zagorje

INA JANKO
mesarija
Zagorje

Lesna industrija in valjni mlin

Zora
ČRNO MELJ

IZ DOMŽAL

Srečno novo leto!

Nastran in drug
družba z o. z.

veletrgovina mlevskih izdelkov

pošta Radomlje

žel. postaja Jarše - Mengeš

Srečno novo leto želim
svojim prijateljem in odjemalcem
Vinko Flerin
mlinar in žagar
Ihan pri Domžalah

Veselo in srečno novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem
Franc Končan
splošno ključavničarstvo
Domžale

Srečno novo leto želi svojim odjemalcem
ABE FRANC, mesar
DOMŽALE

Veselo in srečno novo leto želim
svojim cenjenim odjemalcem
LUDVIK FLERIN, mesar
DOMŽALE

BUKOVEC FRANC
izdelava oljnatih barv
Izlake št. 29

RANZINGER FRANJA
gostilna
Zagorje

AMERSEK FRANC
elektro-inštalater
Zagorje

DRNOVSEK FRANC
mizarstvo
Zagorje

MÜLLER VIKTOR
trgovina z mešanim blagom
Zagorje in Bevkško

HRANILNICA
IN
POSOJILNICA
IZLAKE

Kmetska nabavljalna,
prodajna zadruga
Izlake

Mlekarska zadruga
Izlake

Ljudska
stavbna zadruga
ZAGORJE

LJUDSKA
HRANILNICA in **POSOJILNICA**
Zagorje

LJUDSKA
GOSPODARSKA ZADRUGA
ZAGORJE

Z JESENIC

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

Z. Turnšek
trgovina stekla in porcelana
Jesenice

Bajželj Ciril
mesar
Jesenice

Lekarna Koželj
Jesenice

Nikolavčič Anton
kolodvorska trafikar
Jesenice

Jože Košir
modna trg. konfekcija
Jesenice

ZBONTAR IVAN
modno krojaštvo
Jesenice

Ivan Bernik
mesar
Jesenice

Janko Bogataj
modna trgovina
Jesenice

Srečno novo leto 1940
želi vsem naročnikom in prijateljem
podružnica uprave „Slovenca“
Jesenice

Uprava Kino
Krekovega prosvetnega društva
Jesenice
želi srečno novo leto 1940
vsem cenjenim obiskovalcem
priporoča se za nadaljni obisk.

Blagoslovljeno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem in gostom
Kmetijska zadruga
Koroška Bela — podružnica Javornik

„METAL“
pr. str. teh. Primožič-Sedej
ključ. mehanična delavnica, toplo in hladnovodna inštalacija
SLOVENSKI JAVORNIK

Srečepolno novo leto vsem cenj. gostom želi
DEŽMAN FRANC, restavracija
Slovenski Javornik — Koroška Bela

Lekarna Mr. Ph. Jože Žabkar
Jesenice, Gorenjsko — poleg kavarne »Novake«
Oddaja tudi zdravila za bratovsko skladišnico in vse ostale
bolniške blagajne. Velika zaloga tu- in inozemskih zdravil

Gradbeno podjetje
BELCIJAN
Komenda

Sreče polno novo leto želi
Kobal Jernej, kovač
Slov. Javornik

Vsem cenj. gostom želim
srečno in veselo novo leto
Janko in Tončka Mulej - gostilna
Slov. Javornik

Vsem odjemalcem
želi srečno novo leto
STRAH ŠTEFAN, mesar
Slov. Javornik

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
Lukan Filip, mesar
Koroška Bela

VERGLES IVAN
mesarija
Jesenice, Cankarjeva 6

Rozman Angela — Janša Jože
strojno pletenje čevljarstvo

Jesenice
Obrtniška ulica 24

Srečno novo leto želi
svojim odjemalcem in se priporoča
IVAN BEDENE
krojaštvo za dame in gospode
SLOV. JAVORNIK (PRI BRUNARJU)

Gostilna »MARJAN« - Jesenice
Toči prvovrstna lastna dalmatinska vina
Vsaki petek sveže morske ribe

Srečno novo leto želi vsem gostom
MARJAN MAROSVIČ

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
Zavrč Matevž
mesar in gostilničar
Jesenice - Javornik

Srečno in veselo novo leto
vsem cenj. naročnikom želi

Petkoš Ivan
tesarstvo
Jesenice

Rant Zdravko
trafikant
pri Radio-Kino (nasproti tovarne)
Jesenice - Fužine

ZVEZDA IVAN
modno krojaštvo in manufakturna trgovina
JESENICE, nasproti tovarne
Cankarjeva 5

I. delavsko konzumno društvo
s svojimi poslovalnicami na
Savi, Javorniku, Dobravi in Bledu
želi svojim članom odjemalcem
Srečno novo leto
Obenem priporočamo nakup specerije, manu-
fakture, galanterije in posode, katero blago
imamo na zalogi v veliki izbiri. Ob sklepu
bilance popust na blagu rednim plačnikom
Ne zamudite prilike
Delež znaša Din 25,—, pristopnina Din 1,—

Rabič Jurij
mesar in klobas čar
Jesenice

Požnel Stanko
parna pekarna — JESENICE
želi vsem cenj. odjemalcem
srečno in veselo novo leto

HRIBAR JAKOB
splošno ključavničarstvo in vodovodni
inštalater za tople in mrzle napeljave
JESENICE, Kralja Petra cesta

Herman Marija in Valentin
gostilna in mesarija
Jesenice, Kralja Petra cesta 20

Srečno novo leto želi
Joško Kaltnekar - Jesenice
uniformsko in civilno krojaštvo

Srečno novo leto želi
Čufer Andrej
Jesenice

Hrovat Ignacij
mesar
Jesenice

Ilovar Alojzija
glavna zaloga tobaka
Jesenice

Srečno in veselo novo leto želi
cenj. odjemalcem
Možina Gregor, čevljarstvo
Jesenice

STRBENC MIHAEL
prva parna pekarna
JESENICE GOR., Gosposvetska cesta 25

PINTAR ROZIKA
modistinja
Gosposvetska cesta 24
JESENICE

PAVLIN FRANC
fotograf
in založnik pive
JESENICE

JOSIP MIHELAC
splošno krojaštvo
Jesenice

Hranilnica in posojilnica
Jesenice

URBAR VIKTOR
pleskar
JESENICE

Tvrčka pri »Gogalu«
trgovina — krojaštvo
Jesenice, Gosposvetska cesta

Srečno novo leto želi
SLAŠČICARNA
J. PRETNAR, Jesenice

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
in se še nadalje priporoča

Anton Mohorič
trgovina s čevlji ročnega izdelka
delavnica Ljubno
trgovini: Jesenice, Gosposvetska c. 1
in Ljubljana, Gosposvetska c. 13

Trgovsko vrtnarstvo
BRECKO
Jesenice — Gorenjsko

Srečno novo leto želi in se priporoča
Boštjanov hotel
Sr. Križ nad Jesenicami

Mnogo sreče v novem letu želi vsem svojim
odjemalcem - poslovnim prijateljem in se za
naklonjenost nadalje priporoča

Joško Šutar
trgovina usnja in kož ter v to stroko
spadajočih predmetov
Jesenice, Gorenjsko

Joško in Ivanka Pavli
krojaški salon za dame in gospode
Jesenice, Aljaževa cesta 4

Štefanija Prinčič
mlekarna — sadje — sočivje
JESENICE

želi vsem svojim odjemalcem srečno in veselo novo leto
in se priporoča za nadaljni obisk.

Vsem cenjenim zobnim pacientom
želim srečno in veselo novo leto
Dr. GLANČNIK, zobozdravnik
JESENICE

Srečno in veselo novo leto želi
vsem cenj. naročnikom in se priporoča
VIDIC FRANC, splošno kolarstvo
Koroška Bela 55, p. Slovenski Javornik

REGOVC - MARKEŽ
trgovina — gostilna
JESENICE
vošči cenj. odjemalcem srečno novo leto.

Srečno in mirupolno novo leto
želi članom in gostom

Ljudska kuhinja
na Jesenicah

PREDILNICE IN TKALNICE d. d., Beograd

PREJE MARIBORSKA MEHANIČNA TKALNICA IN APRETURA

DOCTOR IN DRUG MARIBOR

Železniška postaja: Maribor - Studenci

Brzjavi: Tkaona Beograd — Tkaona Maribor
Telefon: Beograd 20-988 — Maribor 22-71
Poštni čekovni račun: Beograd 60.430

**GRADBENO
PODJETJE
IN TEHNIČNA
DISARNA**

Miroslav Zupan

Ljubljana, Vošnjakova ulica št. 6

Izvršuje: stanovanjske in trgovske hiše, industrijske
zgradbe, betonske in želožobetske konst. mostove, ceste
Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov

**Srečno in veselo
novo leto 1940!**

Splošno kjučavničarstvo

JOS. WEIBL

NASLEDNIK JULIJ WEIBL

Ljubljana, Copova c. 10

FRANC PIRC
Dravje - Ljubljana

strojno
sodarstvo

Kletni sodi, Bukovi sodi za eksport sadnih
sokov, barve in olja. Kadl za namakanje, spe-
cijalne kadl za mlekarne in kemično industrijo.
IMPREGNIRANJE sodov. Strojna popravila.
Nizke cene. — Točna in solidna postrežba.

Toplice Dobrna pri Celju

397 m nad morjem. Naravno-topli (36° C) vreli zdravijo s
posebnim uspehom srčne in živčne ter ženske bolezni.
Vsa ostala, za okrepitev življenjskih sil potrebna zdra-
vilna sredstva. Krasni nasadi, vabljivi sprehodi in izleti v
bližnji planinski svet.

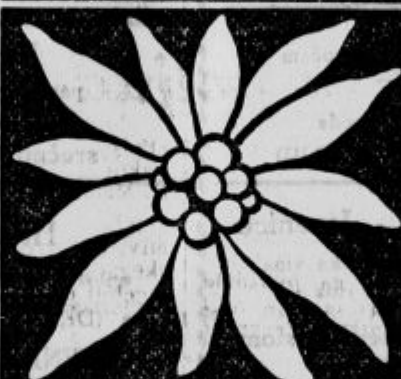
Sezona od 1. maja do 15. oktobra. — Glavna sezona
julij, avgust.

Izven glavne sezone celokupno 20 dnevno zdravljenje
za nizko pavšalno ceno od din 1.100.— do din 1.650.—.

Zdravilište je v omejenem obsegu odprto vse leto.

Zahtevajte prospekte!

MR. BAHOVEC

**PLANINKA
ZDRAVILNI
CAJ**

Reg. br. 12451/32.

Dekoracija!

Montiranje zastorov!

Franc Jager

tapetništvo

Ljubljana

6v. Petra cesta 17.

Telefon 20-42

Velika zaloga najmodernejših
Couch-zot, otoman, vseh vrst foteljev in žimnic.
V zalogi vedno žima, gradl za modroce ter blago
za prevleko pohištva.

Konkurenčne cene! Solidna izdelava!

THOMA & Co.

Mehanične tkalnice svilenih izdelkov,
barvarna, apretura in tiskarna

MARIBOR IN POBREŽJE

Izdeluje vse vrste blaga kakor:
Crepe de chine, Crepe satin,
Crepe mongol, Crepe marocaine,
Crepe imprimé, modno svilo v
različnih izdelavah, svileno pod-
logo za plašče. Svilene brokate,
nadalje vse vrste jacquardnega
blaga, brokate in satin za odeje.
Svilene rute, Echarpes, Shawls

Telefon

št. 21-77, 21-76

Brzjavi:

Thoma Maribor

Nemščino, italijanščino in esperanto

poučuje pismenim potom

Jezikovna dopisna šola, Št. Vid 72 nad Ljubljano preje na Jesenicah

Učnina nizka. — Uspeh zagotovljen. — Zahtevajte prospekt

Priložite znamko za odgovor.

ZAHTEVAJTE

PRI VASEM TRGOVCU

DOBRO

„Sana“

ČOKOLADO

Ustanovljeno 1876

**Najstarejše špedicijsko
podjetje v Sloveniji**

Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Lastno od Finančnega ministrstva konces. carinsko posredništvo.
Od ministrstva Trgovine in industrije konces. javna skladišča z
direktno zvezo s progo državnih železnic. — ZASTOPSTVO v
vseh trgovskih in industrijskih centrih tuzemstva in inozemstva

Brzjajni naslov: RANZINGER — Telefon št. 20-60 in 31-60

R. Ranzinger - Ljubljana

SPLOŠNA STAVBENA DRUŽBA MARIBOR-TEZNO

TEL. INTERURB. 20-57

BRZOJAVI: SPLOSTAD

Delavnica za železne konstrukcije, mostove in rezervoarje
Oddelek za električno in autogensko varjenje
Tovrnica vijakov, zakovic in drobne železne robe

CELJSKA MILARNA

dr. z o. z.

Celje

„HUBERTUS“, tvornica mila,
pralnih praškov in čistil

želi vsem cenj. odjemalcem

**uspešno in
veselo Novo leto**

ter se priporoča za cenjeni
odvzem sledečih izdelkov:

PERION

pralni prašek

HUBERTUS

terpentinovo milo

BELIL

milni prašek za namakanje
perila

VIT

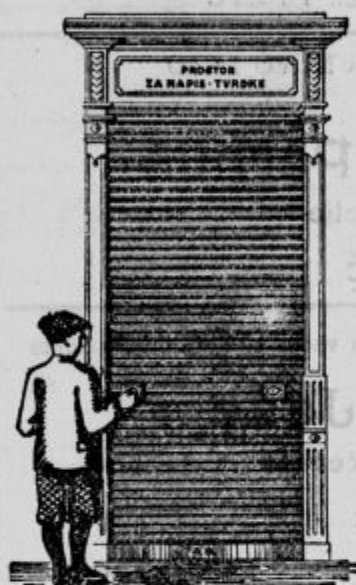
suho čistilno sredstvo za
posodo

VITOL

čistilo v pločev. steklenicah
za kovine in steklo

Telefon 25-53
Ustanovljeno l. 1879

Ključavničarstvo

Avgust Martinčič

Ljubljana, Cesta 29. oktobra 14

(prej Rimska cesta)

Najstarejše podjetje v Sloveniji za napravo novih
jeklenih valjčnih zastorov in popravo starih

Vse blago, spadajoče k temu ima stalno v zalogi

Izdeluje sončne plachte, vsakovrstna okrižja
od preproste do najrazkošnejše izvedbe, škar-
ja-ta omrežja, železje za štedilnike, ventila-
cije vseh vrst, razno okovje, železna vrata,
okna in okrogla stopnišča, železne in ba-
krene predpečnike itd.

Za naročila se toplo priporoča

Autogensko in električno varjenje in rezanje

**Stalna zaloga štedilnikov, izdelanih
priznana vestno in solidno**

V naši podružnici v Celju

dobite vsa pojasnila glede inseratov!
Tam lahko plačate tudi naročnino za „Slovenca“

Srečno novo leto!

Izdelovalnica likerjev, desertnih vin, sirupov in žganjarna

Jakob Perhavec

Maribor - Gosposka ulica šte. 9

Telefon 25-80

Na drobno in na debelo

Rum, konjak, likerji,
slivovka, brinjevec,
droženka, klevovača

Specijaliteta:
GREŇČAK in VERMUT

J. HUTTER IN DRUG

Prva domača tvornica kletov in silkov

Tvornica bombaževega sukna

Tvornica polvolnenih in volnenih
tkanin

Prva domača tvornica sukanca za
živanje

Najmodernejša predilnica

Zaposluje 1500 delavcev

MARIBOR

Kreditni zavod

za trgovino in industrijo, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana

Podružnica Beograd, Uzun Mirkova ulica 10

Telefon: 29-154

Brzjavni naslov: Kredit Beograd

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih
vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna na-
ročila predujmi in krediti vsake vrste, eskompt
in inkaso menic, kuponov, nakazila doma in v
tujino, safe-deposits itd.

SLOVENIA TRANSPORT

EKSPOZITURE: JESENICE, RAKEK, MARIBOR, SUŠAK

IZVOZ - UVOZ

dr. z o. z. — Lastnik Josip L. Šilih

Brzjavni naslov: SLOVENIJA TRANSPORT — Tele-
fon 27-18, 37-18, carin. pisarna 37 19, stanovanje 24-19

Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih tu- in inozemstv

železniško carinski špedicijski
in transportni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta • Jugoslavija

IZ TRŽIČA

Srečno in veselo novo leto želi
svojim cenjenim odjemalcem

Karel Koželj nasl. Tržič

edna in največja zaloga raznih
filcev in plišev ter vseh vrst ostalih
čevljarских potrebin

Srečno novo leto želi
vsem obiskovalcem ter se nadalje priporoča
FRANCKA BABIČ - Tržič
GOSTILNA »PRI LOJZKU«

BLAŽ JEGLIČ
mesar in prekajevalec
Tržič

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO
r. z. z. o. z. v Ljubljani
PRODAJALNA TRŽIČ

Brata Srečnik

čevljarstvo
Tržič

Srečno novo leto želi svojim odje-
malcem in se priporoča
„Oblačilnica“ - Dolinšek Karol - Tržič

JOŽE KOVAČ
avtopodjetje
Tržič

Srečno novo leto vam želi
RABIČ VIKTOR - urar - Tržič
Lepa zaloga, bogata in poceni birmanska darila
ure, zlatnina, srebrnina, jedini pr bori, očala,
Radio-aparati, popravila
Kupujemo zlato po dnevni ceni

A. PERNE
glavna zaloga tobaka
TRŽIČ

INDIHAR VIKTOR
trgovina z mešaním blagom in steklarstvo
TRŽIČ

D. FRANKO
manufakturna, galanterijska in modna trgovina
TRŽIČ

DANILO KRAŠOVEC
trgovina z mešaním blagom
TRŽIČ

Svojim odjemalcem
BOHORIC ANTON
pekarna
TRŽIČ, Glavni trg

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenj. odjemalcem
KRISTAN ANDREJ - URAR
Ure vseh vrst, zlat, in srebrnina - Nainižje cene

Brivski in česalni salon
»ANGELI«
TRŽIČ

MARTIN SLAPAR
čevljarški mojster
TRŽIČ

GODNOV JANKO
mesar in prekajevalec
TRŽIČ - Ljubljanska cesta 20

JOŽE KRALJ
kroač - TRŽIČ

POLANC FRANC st.
vrvarna, žaganje drv, izd. bombažnih vrvi,
avto taksi, Kuper
TRŽIČ

IVANKA ELSNER
HOTEL »POSTA«
TRŽIČ

IVAN ENGELSBERGER - TRŽIČ - Slovenija
Trgovina z mešaním blagom in železnino
Bencinska postaja

ENGELSBERGER IVANA
trgovina kuhinjske posode in mešanega blaga
TRŽIČ, Glavni trg 25, dvorišče

Srečno novo leto želi vsem cenj. odjemalcem
UMEK ANTON, trgovina
TRŽIČ

ROMIH MARTIN
pekarna
TRŽIČ, Glavni trg 5

DOLHAR JOŽEF
mesar in prekajevalec
TRŽIČ

VINKO VILFAN
pekarija
TRŽIČ

Restavracija
MESTNA KLET
TRŽIČ, Glavni trg

LAVŠ MIRKO
trgovina z mešaním blagom
TRŽIČ

ROTAR IVAN
zidarsko podjetje
TRŽIČ

Modni salon
FRANJA INKRET-ANKELE

PRAPROTNIK ANDREJ in ANTONIJA
splošno mizarstvo - šivilja
TRŽIČ

ZUPAN HUBERT
sedlar in avtotaksi
TRŽIČ - BISTRICA

PLETERŠEK DAVORIN
splošno kleparstvo
TRŽIČ

JURKOVIČ PETER - TRŽIČ
splošno čevljarstvo
izdelovanje zimskih in letnih čevljev
LJUBELJSKA CESTA 27

FRANC GODNOV,
mesar
TRŽIČ

FRANC in TINCA POLJANC
restavracija
SEBENJE pri TRŽIČU

VERDIR JANEZ
mesar in izdelovalec vseh vrst mesnih izdelkov
TRŽIČ - Tel. št. 1

SREČNO NOVO LETO ŽELI
vsem obiskovalcem ter se v nadalje priporoča
SLASČICARNA »JEFTO«
TRŽIČ

Srečno novo leto želi cenj. naročnikom
ter se nadalje priporoča
JEZEK MARJAN - TRŽIČ
slikar in pleskar

STRANSKY PAVLA
trgovina z manufak-
turnim blagom
(tov. zaloga platna
in bombaža)
Tržič

STRANSKY RUDOLF
športna trgovina
(na zalogi vsi
zimsko-športni
predmeti)
Tržič

LEOPOLD VALJAVEC
modno krojaštvo
Tržič - Blejska cesta 7

SREČNO NOVO LETO ŽELI

Anton Belhar - Tržič

mesar in prekajevalec

in se cenjenim odjemalcem v nadalje udano priporoča

Brata Verbič

tovarna usnja

Tržič

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
ter se v nadalje priporoča

Zaplotnik Franc

Gostilna in trg. usnja: Križe pri Tržiču
Buffet: Tržič, Cerkevna ulica

Usnjarska in čevljarška zadruga

„RUNO“

registrovana zadruga z o. z.

Tržič

HROVAT & DRUG
čevljarna športnih in modernih čevljev
Tržič

KONRAD MEHLE
izdelovanje ortopedičnih in vseh vrst
športnih in modnih čevljev
Tržič

ANA ŽAGAR
HOTEL „LJUBELJ“
TRŽIČ

Rudolf in Ivana Fenc
želita vsem cenjenim odjemalcem in gostom
SREČNO IN VESELO NOVO LETO
Gostilna pri „Luzarju“ - Tržič

Košir Vinko
trgovina in gostilna
Bistrica - Tržič

Franc Hladnik
sedlar, jermenar
in zastopnik Vzajemne zavarovalnice
Tržič

Srečno novo leto želi vsem cenjenim odje-
malcem ter se še nadalje priporoča trdka
Obrotno čevljarstvo „LJUBELJ“
zadruga z omejenim jamstvom v TRŽIČU

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem in se priporoča

»TRIO«

Tržiška industrija obutve
družba z o. z. Tržič

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi

Vladimir Pernuš

avtopodjetje
Tržič

Srečno in veselo novo leto želim vsem svojim odjemalcem

Anton Ješe

izdelovanje čevljev
Tržič

Z BLEDA IN OKOLICE

Srečno novo leto želi

Alojz Stroj

»Gostilna pri Vogvarji«
Zapuže

ČERNE PAVEL
urar in trgovec
Radovljica

Vsem cenj. odjemalcem želim
srečno in veselo novo leto
A. Jeglič - Lesce

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim
prijateljem in znancem ter poslovnim prijateljem

Kristan Valentin

tesarstvo
Selo 7 — Bled I — telefon 240

Srečno novo leto želi

Lojze Svetina

stavbeno podjetje - Bled II.

Srečno in veselo novo leto želi cenj. naročnikom
ter se priporoča še za nadaljna naročila
in naklonjenost

Žužek Franc

kleparstvo — instalacija
Bled — Grad št. 73

Kunstelj Franc - Bled

trgovina z železnino, kolesi, zimskimi športnimi
potrebščinami in raznovrstnimi stroji

mehanična delavnica
splošno ključavničarstvo

Zastopstva: SKF kroglični ležaji
AEG Union elektromotorji

Srečno in veselo novo leto želi

Josip Debelak

tvornica cementnin
Novavas 15 p. Lesce pri Bledu

Vsem cenj. gostom in odjemalcem
voščimo srečno in veselo novo

ZRIMEC IVAN

gostilna in mesarija
BLED

IZ ŠKOFJE LOKE

Srečno in veselo novo leto
želi in se priporoča za avto vožnje
JAKOB PLESTENJAK

Škofja Loka avto-taksi

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim obiskovalcem
gostilna v »PLEVNI«
in se priporoča ANA KARLIN

Srečno novo leto!

Jože in Marija Hafner

gostilna in trgovina z lesom
ŠKOFJA LOKA

Veselo in srečno novo leto želi, in se priporoča
MARTIN HOMAN
splošno pečarstvo

Škofja Loka Mestni trg

IVAN AVGUŠTIN ŠKOFJA LOKA

Veselo novo leto želi vsem
restavracija »KRONA«
Škofja Loka

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim obiskovalcem in odjemalcem
STANKO in MARIJA JAKLIČ
gostilna in mesarija Škofja Loka

Veselo in srečno novo leto želi
mesarija BOGATAJ
Škofja Loka

Z JESENIC

Želim veselo in srečno novo leto
Za nakup se priporočam
Radosav Dolinar
trgovina - Jesenice

HUDRIČ JOŠKO
frizer za dame in gospode
Jesenice, Kralja Petra c. 17

VINKO SEDEJ
valični mlin
Slov. Javornik

Srečno in veselo novo leto
želi cenj. naročnikom
Vavpotič Franc - tapetništvo
Jesenice

Srečno novo leto želi in se priporoča
ADOLF KRISTAN
SOBOSLIKAR IN PLESKAR
Slov. Javornik 104

Vilman Anton
špecerija, delikatese
Gospodsvetska cesta 10, Jesenice

Gostilna „Peklar“
Jesenice

Srečno novo leto želi
IVAN ČERNE, modno krojaštvo
Slov. Javornik

Srečno novo leto želi
Vovk Matko — krojaštvo
Jesenice - Obrtniška ul.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem

Arnež Paula
slastičarna
Jesenice

Mir in srečo
z neba želi

trgovina

Krekov dom

Hotel „Pošta“

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. gostom
in abonentom. — Priporočam se za nadaljni obisk
Marija Poljšak — Jesenice

Srečno in veselo novo leto
želi cenjenim naročnikom

Rudi Smolej

STROJNO MIZARSTVO

Jesenice, Kosova ul. 9

„VINEA“ dr. z. o. z. — Jesenice
trgovina vina, alkoholnih pijač in deželnih pridelkov

Priporoča prvovrstna štajerska vina
in vošči svojim odjemalcem srečno in veselo novo leto

Moda - **manufaktura** - galanterija
Damska konfekcija iz lastne šivalnice

Sattler Lesjak

Jesenice - Gospodsvetska 13

Elektrotehnično podjetje

Jože Markez

Jesenice - Murova 13

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela

RAZNI KRAJI

Srečno novo leto želi tvrdka
BRECELNIK ALOJZIJ
trgovina z živino
Ljubljana, Celovška cesta, tel. 38-71

Srečno in veselo novo leto želi
GERJEVIČ FRANC
splošno krojaštvo
Brežice

Srečno in veselo novo leto
VERTNIK SIMON
umetni mlin
Slov. Konjice

KAROL FLORJANČIČ
elektrotehnično podjetje
Celje, Cankarjeva ul. 2

Vsem našim članom in vlagateljem že-
limo srečno novo leto in se priporo-
čamo za nadaljno zaupanje

HRANILNICA IN POSOJILNICA v Dravogradu

Srečno in veselo novo leto želi cenj. gostom
gostilna KRIVEC
Ribnica na Pohorju

KAROL HOJS
strojno mizarstvo in pogrebni zavod
Gornja Radgona

JOSIP SEŽON
modno krojaštvo za dame, gospode in uniforme
Cerknica

Srečno novo leto želi

**Belokranjska
železolivarna**

d. z. o. z.

Črnomelj

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenj. odjemalcem in poslov. prijateljem

Ivan Zajc

ročno čevljarstvo

Ziri

Srečno novo leto

želiva vsem najinim cenjenim gostom, ter se
za nadalje priporoča

FRANJO in MARIJA ALATIČ

Krčma „Ljutomerčan“

Zagreb, Hatzova ulica 12

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim
strankam in se priporoča

Krajnc Franc - vdova

brivski in frizerski salon

CELJE, Razlagova ulica

**Srečno in veselo novo leto
želi**

podružnica »Slovenca«
Celje

Zdravko Kavčič

želi vsem cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto
in se priporočam za nadaljno zaupanje
Jesenice (nasproti občine)

Gostilna „JADRAN“ Jesenice

Točim svoja že kakor do sedaj priznana pristno dalmatin-
sko vino iz svojih lastnih vinogradov. Opolo, makarski —
priznani plemenka belo namizno vino, grk, vugava, dingač
in originalni prošek in maraskin,

Specialitete:

Suha dalmatinska šunka, paški in silba sir. Vsak torek in
petek izbira svežih morskih rib, kakor tudi konzervirani
škombri-tunina. Točna in solidna postrežba. Cene zmerne.

Novo leto vošči vsem svojim gostom
lastnik gostilne „JADRAN“ Ante J. Marasovič.

Blagoslovljeno in sreče polno novo leto
želi svojemu članstvu, prijateljem in obiskovavcem

KREKOVO PROSVETNO DRUŠTVO na Jesenicah

BENCINA MICI IN POLDE
gostilna in mesarija
Dev. Mar. v Polju — Ljubljana

IZ KRANJA

Srečno novo leto želi vsem odjemalcem
vrvarna

A. Šinkovec - Kranj

Blagoslovljeno novo leto želi
modistinja in modna trgovina

OROSEL

KRANJ

Modna trgovina
M. Kanduč, nasl.
Slavko Brinovec
Kranj

Perilo, nogavice, rokavice itd.

Srečno novo leto želim
vsem svojim cenjenim odjemalcem

kožuhovina

Berčič, Kranj

IZ KAMNIŠKE OKOLICE

Vsem svojim cenjenim odjemalcem želim
srečno novo leto

FRANC BERTONCELJ

valični mlin

Domžale

Gostilna in pension

»PRODNIK« STAHOVICA

Vsem cenjenim gostom želimo srečno novo leto
ter se za nadaljno naklonjenost priporočamo
Prodnik Viktor

Srečno novo leto!

Trgovina **ZORÉ** Stranje

Izdelovalec apna

ŠLEBIR IVAN — SP. STRANJE

želi vsem cenjenim odjemalcem

srečno novo leto

Hranilnica in posojilnica

KAMNIK-SUTNA

Srečno in veselo novo leto želiva vsem znan-
cem in cenj. odjemalcem, zahvaljujemo se za
naklonjenost in priporočava

AVGUST in MARIJA ŠUSTARŠIČ
trgovina in mizarstvo — MENGEŠ

Srečno in veselo novo leto želi

Stanko Ručigaj, kréma

Dobeno 10, pri Mengšu

in se priporoča

Domač med vedno v zalogi

Srečno in veselo novo leto želi

IVAN MOČNIK

zaloga in izdelovatelj vseh vrst vozov

Mengeš 156

Srečno in veselo novo leto želi

Slamnikarska
in klobučarska zadruga
Mengeš

tovarna slamnikov
brez konkurence v izdelavi in ceni

Srečno in veselo novo leto želi

ŠTEPFELJ JOŽEF

splošno mizarstvo

Mengeš

IZ TRBOVELJ

Medvešek Anton
zaloga manufakture in lastna izdelovalnica oblek
Trbovlje — Vode

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani
r. z. z. o. z.
Prodajalna Trbovlje II

Radej Drago
trgovina
Trbovlje

Ernest Zupan
trgovina z mešanim blagom
Trbovlje — Posetji

Cestnik Ivan
mizarški mojster
Trbovlje II

Orešnik Minka
gostilna
Trbovlje II

Drobež Alojzij
splošno mizarstvo
Trbovlje II

Cestnik Franc
mizarstvo
Terezija — Trbovlje

Razberger Jože
gostilna
Trbovlje

Jereb in Drug
kovinska industrija
Trbovlje

Pust Rudolf
gostilna in mesarija
Trbovlje II

Tratnik Abin
mesarija in gostilna — novo zimsko kegljišče
Trbovlje II

Korbar Drago
rudniška restavracija
Vode — Trbovlje

ROMIH FRANC
sodavica, mineralna voda itd.
Trbovlje

BERGER JOŽE
delikatesa in gostilna
VODE-TRBOVLJE

KARL ZUPANC
trgovina z mešanim blagom
Trbovlje-Loke

PIKS FERDO
slašč črna
Loke-Trbovlje

ŠKERBIC MILOŠ
manufakturna trgovina
TRBOVLJE II.

VRANIŠIČ JOŽE
brivski in damski salon
TRBOVLJE I.

KOVAČ DRAGO
mesar in prekajevalec
TRBOVLJE I.

ŠESLER JOŽE
avto tovarni prmet
TRBOVLJE

ARNŠEK ZVONKO
modna krojaška delavnica
TRBOVLJE I.

GABRIJEL STANE
modni salon
TRBOVLJE-VODE

ADLEŠIČ PETER
krojaštvo in manufaktura
PETELINOVA VAS

ZUPAN MARIJA
branjarija
PETELINOVA VAS

GRADBENO PODJETJE
Graditelj ROČAK in Komp.
družba z. o. z. TRBOVLJE

Zvočni kino in gostilna

„Društveni dom“
Trbovlje

Srečno novo leto!

Zvočni kino

„Delavski dom“

Srečno novo leto!

Kmečka delavska hranilnica in posojilnica
V TRBOVLJAH
reg. zadr. z neomejeno zavezo

Srečno novo leto!

Anton Božič
stavbeno podjetje
Trbovlje

Zadružna knjigarna
reg. zadr. z omeje. zav.
Trbovlje

Srečno novo leto!

Hauck Jože
podjetje
Trbovlje

Gasilska župa Trbovlje
SREZ LASKO
vsem prijateljem gasilstva
srečno novo leto!

Zvočni kino

Logar
Hrastnik

DOLANC JOŽE
avtobusno podjetje in taksi
TRBOVLJE II

GERMODNIK FRANC
umetni kamen in cementni izdelki
TRBOVLJE II

GOSTILNA KRAMER
srečno novo leto vsem odjemalcem
RETJE — TRBOVLJE

RAZPOTNIK JOŽE
gostilna
RETJE — TRBOVLJE

GERM ALOJZIJ
trgovina
RETJE — TRBOVLJE

MARKIČ M.
specijalna trgovina vsakovrstnih čevljev
VODE — TRBOVLJE

BRICL HERMAN
krojaštvo
TRBOVLJE II

ANTON MRAKOVIC
tapednik
TRBOVLJE II

DRNOVSEK RIHARD
splošno kolarstvo
LOKE — TRBOVLJE

CIMERMAN ŠTEFAN
klobučarstvo ter izdelovanje vseh vrst filca za
industrijo, opekarno, filctrakov za instalacije
TRBOVLJE

FRANJO ZDOLSEK
trgovina z mešanim blagom
TRBOVLJE I

FRANC LAPI
splošno čevljarstvo
TRBOVLJE

FRAN MARINC
čevljar
TRBOVLJE

LONČARIČ ŠTEFAN
br. vski salon za dame in gospode
TRBOVLJE — VODE

BOŽJAK ERNEST
podružnica mlekarne V soko
VODE — TRBOVLJE

PLEVNIK ANICA
modistinja
VODE — TRBOVLJE

KLUN ZOFIJA
gostilna pri mostu
VODE — TRBOVLJE

FILAČ JOŽE
mesar in prekajevalec
VODE — TRBOVLJE

GABRIJEL JAKOB
splošno krojaštvo
TRBOVLJE — TEREZIJA

SVAGELJ ANTON
slikar in modelir
TRBOVLJE

VALENTIN CESTNIK
mizarški mojster
VODE — TRBOVLJE I.

KRANER IVAN in PAVLA
gostilna »KLEK«

GUČEK FRANC, Trbovlje
ključavničar, mehanična delavnica, vodovodni
instalater — želi vsem srečno novo leto

KLENOVSEK RAJKO in MARIJA
gostilna in kleparstvo
TRBOVLJE II.

Frizerski salon
»Petrečič«
se priporoča

LOGAR AMALIJA
gostilna in mesarija
Hrastnik

Podružnica „Slovenca“ - Trbovlje
želi vsem naročnikom
veselo in blagoslovljeno novo leto

IZ LITJE

M. MAHKOVEC
trgovina LITIJA

Manufaktura pri »Milanu«
M. Lombar
LIT IJA

LJUDMILA PREŽELJ
parna pekarna LIT IJA

Josip Borišek
gostilna in mesarija
Litija

POTOKAR Franc
pekarna
LIT IJA

Franc Kunstler
parna žaga in mizarstvo
Litija

ALOJZ VRHOVEC
mesarija LIT IJA

IVAN KASTELIC
Izdeluje vsakovrstne čevlje po meri
za gospode in dame
Litija

Ernest Drčar
parna pekarna
Šmartno pri Litiji

Gostilna pri „Mestnik“
ZAVRSTNIK

Ivan Jan
strojno mizarstvo in žaga
Zavrstnik

Restavracija »Pošta«
VOJKO — JELA SRIBAR
Litija

Emil Koprivnikar, mizarstvo
Litija

Martin Kajtna
splošno ktparstvo, vodovodna in strel vodna
napeljava, kritje lesocementnih streh
Litija podružnica Zagorje

Izmed vseh pa najbolj I. delavsko konzumno društvo Trbovlje-Vode

IZ LJUBLJANE

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim cenjenim naročnikom

ANTON KRAŠNJA
vodovodni inštalater
LJUBLJANA, EMONSKA CESTA 2

SREČNO NOVO LETO želi svojim cenjenim
odjemalcem in se še za nadalje priporoča

Lavrič Anton

Zaloška cesta 109 Telefon 4508/2

Srečno in uspešno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

Petronafta - A. Hmelak
mineralna olja

Ljubljana, Tyrševa cesta 35a

Veselo novo leto vsem cenj. odjemalcem želi

Pezdirec Franjo

vozni podkovski kovač, splošno ključavničarstvo
in autogenično varenje

HRASTJE

p. Moste pri Ljubljani

Srečno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

PREVOZNISTVO

LEOPOLD KOS

Ciglarjeva 1 - Moste

Blagoslovljeno novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem

MLEKARNA »DRAMA«

Kroupa Pavel, Ljubljana, Erjavčeva 2
Telefon 45-49

Srečno novo leto

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem

Anton Smole

železolivarna

PODSMREKA

p. Dobrova pri Ljubljani

Telefon 38-34

Srečno in veselo novo leto želi
p. n. občinstvu ter se priporoča

Vinko Bokavšek

vodovodni inštalater

Šmarska cesta 58, Moste

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem

Mlekarna Marije Kovačič

Židovska steza 6

Srečno novo leto!
ZADNIKAR JOŽE
splošno mizarstvo

Milčinskega 20 — Ljubljana VII.

Veselo, srečno in uspešno novo
leto želi vsem svojim naročnikom in
prijateljem zidarsko podjetje

Lebar Viktor

Ljubljana VII., Jesenkova ul. 2

Srečno novo leto želim

Simon in Marija Kavčič

predilnica strelizirane žime

Stožice 167

Srečno novo leto želi svojim cenjenim gostom

Gostilna pri Stadionu

GORSIČ JOŽE

Srečno in uspešno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem in prijateljem

Železnina Koutny

Černe Jože & Ko

Ljubljana VII., Celovška 59

Vsem cenjenim odjemalcem želi prav
srečno novo leto trdka

Bruno Moser

Zemun

Zastopstvo za Ljubljano in okolico

M. CESAR, Ljubljana VII., Gasilska 3

Telefon 23-69

Prav srečno in veselo novo leto želim
cenjenim odjemalcem

Ivan in Slava

Krušič

Moste-Zelena jama, Bezenškova ul. 10

Srečno in uspešno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem trdka

Erna Tanko

trgovina z domačim in južnim sadjem, zele-
njavo in deželni pridelki na debelo

LJUBLJANA, Kapiteljska ulica 3

Telefon 23-48

1914

1934

Voščim vsem poslovnim in delavnim ljudem

Veselo in srečno Novo leto

Stavbenik

Matko Cirk

stavb. podjetje in žaga

Ljubljana

Srečno in veselo novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem

trgovina s pleteninami in trikotažo

F. KOS - Ljubljana - Židovska ulica 5

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem za nadaljno naklonjenost trdka

BREGAR & KREK

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta (palača Vzajemne posojilnice) - Telefon 36-75

Cenjenim odjemalcem želi
SREČNO IN VESELO NOVO LETO

MIZARSTVO „SAVA“ d. z o. z.

Rožna dolina, Predjamska ulica 32

Trgovina: Miklošičeva cesta nasproti sodišča

Srečno in uspešno novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem trdka

M. STELE

trgovina z domačim in južnim sadjem,
zelenjavo in deželni pridelki na debelo

LJUBLJANA

Pogačarjev trg (Škofijska palača)

Vsem cenjenim gostom javljam, da sem prevzel restavracijo—kavarno

Keršič, Frankopanska 1 od g. Oset, solastn. Daj-Dam
z novim letom 1940

Potrudi se bom voditi obrat na tem višku. Prvovrstna domača hrana, izbrana vina, pivo, kava,
čaj bodo vedno najboljše kvalitete in po najnižji, vsakomur dostopni ceni. Dvcrana, separi-
rane kubske sobe, družbam in društvom vedno na razpolago. — V poletu pa lep senčni vrt.
Odprto do 2. ure ponoči. — Posta ališče tramvaja pred hišo šte. 1. — Abonenti se sprejemajo.

Srečno novo leto 1940 želi vsem znancem in prijateljem

MAJCEN MILAN, restavrater. — Telefon 21-53

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj.
strankam, znancem in prijateljem

Vojska Stane

pleskar, sobo- in črkoslikar

CERKVENA ULICA 11 LJUBLJANA

TELEFON 40-20

Svojim cenj. naročnikom in
znancem želi mnogo sreče
in zadovoljstva v novem letu

1940

STAVBENIK

BATTELINO VILIBALD

gradbeno podjetje

LJUBLJANA, Rožna dolina

Srečno novo leto

želi cenjenim odjemalcem, prijateljem
in znancem

I. Pogačnik

Trgovina s kurivom

BOHORICEVA 5

Srečno, veselo in uspešno novo leto
želim vsem cenjenim strankam

PODOBNIK IVAN

splošno mizarstvo

Ljubljana, Jeranova 14 — Tel. 30-82

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim na-
ročnikom in odjemalcem

Josip Rojina

konfekcija, modno krojaštvo, specialna delav-
nica poklicnih oblačil

Ljubljana, Aleksandrova cesta 3

terpentin krema, mast in
pravi gumitram

Vas varujejo pred prehladom v
dežju, snegu in blatu. Zato jih
priporočamo vsakomur!

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem ter se priporoča
tudi za nadalje

Mirko Merzelj

TRGOVEC NA IGU

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenj. odjemalcem in gostom ter se priporoča
za nadaljno naklonjenost

Danijel Minatti

trgovec in gostilničar na Igu

Srečno in bag.sovljeno novo leto želi cenj.
odjemalcem manufakturna in modna trgovina

I. Tomšič

Sv. Petra cesta 38

Srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem

cvetličarna Pavel Simenc

Sv. Petra cesta 33

in vrtarija sv. Križ pri pokopališču

SREČNO NOVO LETO ŽELI

Urbas Marija nasl.

izdelovanje pristnih kranjskih klčbas

Komenskega ulica

SREČNO NOVO LETO ŽELI

V. URLEP

ure, zlatnina in srebrnina

Mestni trg 8

Srečno novo leto želi

MARICA MESERKO, bufet

Tyrševa 170 — Stožice

Srečno in veselo novo leto želiva vsem svojim
cenjenim odjemalcem

RRANC in IVANKA BABNIK

veležgarnja, trgovina in gostilna

Tomačeva

Priporoča se za nadaljno naklonjenost

Opekarna

Tavčar Feliks

Vodice nad Ljubljano

želi vsem svojim odjemalcem v
njihovih domovih vesel Božič in
srečno blagoslova polno novo leto

VRHNIKA

Srečno novo leto

vsem cenjenim odjemalcem želi

Ivan Habič, trgovec

Vrhnika

Gostilna pri »Lovcu«

želi svojim cenjenim gostom srečno in veselo
novo leto in se priporoča za nadaljnji obisk

Drago in Mici Murovec, Vrhnika

Srečno in veselo novo leto

želi svojim dosedanjim in bodočim
cenjenim odjemalcem trgovina

»PRI CIRILU«

Vrhnika

Srečno novo leto

vsem cenjenim gostom

FRANC HREN, gostilničar in trgovec

Verd pri Vrhniki

Princ Evgen

slikar

Šmihel — Novo mesto

Viktor Šonc

akviziter Vzajemne zavarovalnice

Novo mesto, Prešernova 23

brzoparilniki, gnojnične črpalke,
štedilniki iz nerjavečega jekla

Ob nastopu jubilejnega leta 50. letnice obstoja
podjetja želi vsem cenjenim naročnikom, prijateljem
in znancem srečno in veselo novo leto
ter se priporoča tudi za nadalje

PODRŽAJ CIRIL

KLJUČAVNIČARSKO PODJETJE - IG

RAZNI KRAJI

Srečno novo leto

želi

Tvornica telovad. orodja

J. Oražem - Ribnica

Naši proizvodi so dovršene sestave iz zanesljivega
gradiva in strokovne izdelave, to je jamstvo za
telovadni uspeh.

Srečno novo leto želi

Avtobusni promet

Brezno-Ribnica

VASLE STANISLAV

Vsem svojim cenjenim odjemalcem želi srečno
in veselo novo leto

FELIKS CAJNKAR

trgovina manufakture, galanterije, konfekcije
in špecerije

Gornja Radgona

Srečno novo leto!
Gostilna **SKUBIC ANTON**
Črnomelj

Srečno novo leto želi
BIČEK — hotel JAKLIČ
Črnomelj

Kavarna
„Astoria“

Lojze Strehar

Maribor

Iršič Ivan
mizarско podjetje
Mlinska 21, Maribor

Srečno novo leto!

Frane Škerjanec

valjčni mlin — Radomlje

KAMNOSEŠKO KIPARSKO
PODJETJE

FRANJO KUNOVAR

pokopališče Sv. Križ
LJUBLJANA

Jurija
grofa Thurnskega
jeklarna

na Ravnah, d. d.

Guštanj-Ravne

Vsem svojim cenj. odjemalcem
želi srečno novo leto

JOS. WEREN

manufaktura in moda

CELJE

Srečno novo leto želi vsem cenj. strankam

Franjo Belak

inštalacijsko podjetje za elektriko, vodovod
in centralno kurjavo

CELJE, ZA KRESIJO 12a

Srečno novo leto želi vsem prijateljem,
naročnikom in odjemalcem!

Janc Jože, krojaštvo

Senično 5, p. Križe, Gorenjsko

Ko dneva nam ugasne luč
in stan nam in slezo noč temna pokrije ...
Do dnevne svetlobe Vam v žep dajo ključ
Trpežne odlične

ZMAJ
BATERIJE

Kronika ljubljanskih župnij za leto 1939

Spet bomo potisnili leto življenja med spomine. Vsak ob zaključku leta rad napravi račun in tako je tudi dolžnost ljubljanskega kronista, da napravi sklepni račun o življenju in smrti glavnega slovenskega mesta. Ljubljanski račun sicer ne more biti merilo za ves narod. Saj je Ljubljana izrazito uradno mesto, ki črpa svoje sile večinioma z dežele. Zato je v Ljubljani mnogo odraslih, pa razmeroma malo otrok. Deloma je vzrok temu tudi strah pred otroki, ki ga marsikaj po pravici lahko očitamo meščanskim družinam. Pregled posameznih župnij, katerih je v Ljubljani devet, nam pokaže življenje in smrt v njih. Njihove podatke pa izpopolnjuje še kuracija v bolnišnici, ki ima lastne matrice.

Stolna župnija sv. Nikolaja

Poroke: Doma je bilo poročenih 28 parov iz Ljubljane, 7 parov je prišlo k poroki od drugod. Najstarejši ženin je imel 64 let, najstarejša nevesta 54 let, najmlajša nevesta je imela 17 let. Izven župnije sta šla dva para k poroki.

Rojstva: Doma so bili rojeni trije otroci, 12 jih je pa bilo rojenih drugod v Ljubljani (bolnica itd.). Umrlj: Doma je umrlo 23 faranov, in sicer 12 moških in 11 ženskih. Drugod v Ljubljani je umrlo 11 faranov. V Ljubljani je bilo prepeljanih 12 drugod umrlih, ki jih je pokopala stolna duhovščina. Čez 80 let starih umrlih je bilo 5. Najstarejši je bil Zupanc Ivan, deželni pis. adjunkt v pok., star 87 let; najmlajša je bila 3 mesece stara deklica.

Največja verska prireditev je bil mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki je bil slovesno odprt v stolnici dne 25. julija.

Od 9. do 17. septembra je bila v stolnici devetdnevna za mir. Od tedaj se vrste po želji prevzivelega gospoda knezoškofa devetdnevne za mir ne prestopajo po ljubljanskih cerkvah. 15. oktobra so priredile ljubljanske župnije romanje na Brezje, kamor so šle prosit za mir.

Kakor vsako leto so se tudi letos obhajali v stolnici vsi veliki prazniki prav slovesno. Z vslovesnostjo so se vršile v stolnici službe božje ob državnih in narodnih praznikih. Stolni kor je pod vodstvom g. ravnatelja msgr. Stanka Premrla povzdigoval vse slovesnosti z izredno dovršenim petjem in glasbo. Gospodu ravnatelju je pomagal s njemu lastno neutrudljivostjo gospod stolni dekan dr. Franc Kimovec, ki še posebno skrbi v stolnici za povzdigo ljudskega petja, ki se prav lepo razvija.

Šempetrska župnija

Življenje v tej največji župniji ljubljanske škofije — danes šteje do 20.000 duš — je potekalo v preteklem letu brez izrednih dogodkov. Zunanja statistika, ki jo izkazujejo matične knjige, daje sledeče rezultate o življenju in smrti vernikov: v rojstni in krstni knjigi je vpisanih 288 otrok, ki so se v letu 1939 rodili oz. bili v župniji krščeni. Od teh je 156 dečkov in 131 deklic. Med novorojenimi gre v prirastek domače župnije 217 otrok, 87 otrok pa pripada drugim župnijam — bili so rojeni v Leonišču. V mrliški knjigi je vpisanih 237 oseb, ki so v župniji umrle oz. bile tu pokopane. Med temi je 107 moških in 130 žensk. Domačo župnijo zadene izguba 193 vernikov; 44 umrlih je pripadlo tujim župnijam, ki jih je pa smrt zalotila v šempetrski župniji: v Leonišču, v Blajmarjevem domu in v banovinskem inštitutu za zdravljenje raka — te tri bolnišnice spadajo v okraj šempetrske župnije. Med umrlihi je vpisan v mrliško knjigo umrl škofljanski škof dr. Janez Gnidovec, ki ga je po hudi bolezni smrt rešila trpljenja v Leonišču dne 3. februarja 1939. Med umrlihi so mnogi dočakali visoko starost, 5 jih je bilo ob smrti starih čez 90 let. Rekord v starosti je dosegla pokojna dijaška gospodinja Marija Petrič, ki je umrla 30. junija 1939 v mestnem zavetišču, Japljeva ulica 2, stara 99 let. — Poročna matica izkazuje 174 poročenih parov. Doma se jih je poročilo 156, drugam se je šlo poročiti 18 parov. Med vpisanimi je tudi 19 parov tujih župnij, ki so se prišli poročiti k Sv. Petru. — Z veseljem ugotavljamo ob koncu leta, da so obnovitvena dela pri župni cerkvi v glavnem dovršena. Mnogi so z novo obliko cerkvene zunanosti zadovoljni, mnogim se toži po stari fasadi. Mnenja so zelo deljena, kadar se ustvarijo nove oblike. Ko bodo na vrhu prenovljene fasade Kristus ob strani stopili še 4 novi mozaiki evangelistov, bo pač slika vse drugače popolna in izrazita in njen celotni vtis bo skoraj gotovo zadovoljil. — Po veliki naklonjenosti in uvidenosti ljubljanskega mestnega sveta je bila v preteklem letu tudi v celoti preurejena vsa okolica župne cerkve ter prestavljen in prenovljen spomenik padlih vojakov. Prenovitev župne cerkve z lepo urejeno okolico je gotovo velika pridobitev za ves šempetrski okraj. — To bi bila statistika zunanjih del na zunaj vidnega farnega življenja. Druga statistika pa bi govorila o notranjem življenju šempetrskih faranov, o njihovi veri in pobožnosti, o njihovi ljubezni in požrtvovalnosti za cerkev in božjo službo, ki jo imajo šempetrčani v veliki meri. Govorila bi o pridnem delu naše mladine po naših številnih organizacijah, kjer življenje vedno živo kipi in bi se pač še mnogo bolj razmahnilo, ko bi imele vse naše cerkvene in prosvetne organizacije zadosti veliki in potrebni odgovarjajoči prosvetni dom. To je naša skupna skrb za bodoče leto.

Franciškanska župnija

Kakor vsako leto, tako je tudi v l. 1939. odnesla franciškanska župnija rekord v porokah. V franciškanski župniji je bilo poročenih 255 parov, 18 parov pa se je šlo poročiti izven župnije. Velikemu številu porok pa nikakor ne odgovarja številu rojstev. Hudo se pozna, da ima franciškanska fara za svoje območje pravo središče mesta in zaradi tega so rojstva na žalost bolj redka. V območju fare je bilo vsega skupaj rojenih 44 otrok. Od tega se jih je rodilo doma 20, v Leonišču in splošni bolnišnici pa 24. Zanimivo je, da prvačijo letos med novorojenčki v franciškanski fari deklice. Bilo jih je 24, fantov pa le 20. Nasprotno pa je smrt hudo kosila v franciškanski fari. Kronist je zabeležil 109 pogrebov. Z doma so pospremili k Sv. Križu 65 dragih rajnkoh, iz splošne bolnišnice in Leonišča pa 44 umrlih. Tudi med pokojniki prevladujejo ženske. Pokopali so jih 62, moških pa le 47.

Šentjakobska župnija

Šentjakobska župnija ima nekaj nad 6.000 vernikov in leži prav v delu mesta, ki je v svojem razvoju nekako obstal. Zato se ne veča, prav tako kakor tudi ne stolna župnija, ki je potisnjena v staro ljubljansko mesto. Temu ustrezajo tudi številke v župnijskih matrikah. V vsem letu se je rodilo v šentjakobski fari doma le deset otrok, med temi trije dečki in sedem deklic. V Leonišču se je rodilo sedem otrok, in sicer dva fanta in pet de-

klic. Tako je šentjakobska fara zopet obdržala staro zanimivost, da se v njej rodi več deklic kakor dečkov. Iz fare pa se je rodilo nekaj nad 100 otrok še v porodničnici in ti so bili tudi tam krščeni. Tudi med temi je več deklic kakor dečkov.

Smrt je pokosila v fari skupaj 65 faranov. Med temi jih je umrlo 42 doma, 23 pa v bolnišnici. Porok pa je bilo v minulem letu 67.

Za zgodovino fare je minulo leto pomembno posebno zaradi tega, ker je bila na zunaj tako lepa in veličastna cerkev tudi lepo obnovljena v svoji notranjosti. Ob cerkvi pa je zrastel cerkveni dom, ki je postal lepo središče prosvetnega življenja med farani.

Trnovska župnija

Trnovska župnija je v včasih postavljala z 200 in še več rojstvi. Zadanja leta na žalost temu ni več tako, čeprav bo prihodno pomlad odprto za trnovski in šentjakobski okraj prav veličastno otroško zavetišče v Trnovem. Lani je bilo vsega skupaj rojenih v trnovski fari 47 otrok. Od tega 34 doma, v porodničnici šest, v Leonišču pa sedem. Značilno za trnovsko farno je torej to, da se matere kaj malo zatekajo v porodničnico. Med novorojenčki je bilo 26 dečkov in 21 deklic. Možili in ženi pa so se Trnovčani z velikim pogumom. V farni cerkvi je stopilo pred oltar 87 parov. Drugod pa se jih je poročilo še šest parov, tako da je pridobila lara v enem letu 93 mladih družin. Čeprav pravijo, da so Trnovčani presneto žilavi in da jim bolezen zlepa ne more škodovati, saj jih je trdo delo dovolj utrdilo, je vendar lepo število faranov za vedno zatislilo svoje oči. 97 krat je zaklenkalo in 53 moških in 44 žensk je nastopilo zadnjo pot k Sv. Križu. Večina jih je umrla doma, namreč 56, 41 pa v bolnišnicah. 9. septembra je zadela farno bridka smrt najhujše, saj je takrat zapustil svojo farno za vedno župnik Janko Cegnar, ki je bolehal še na poslednjih poskodb, ki si jih je nakopal že v svetovni vojni. Vsa fara je tedaj pospremila svojega župnika na zadnji poti. Sedaj pa vsi farani željno čakajo, kdaj v novem letu dobijo novega dušnega pastirja.

Župnija sv. Antona Pad. na Viču šteje 8000 duš

Župnijske matične knjige za leto 1939 nudijo sledeče zanimivosti: oklicna in poročna knjiga izkazuje v primeri s prejšnjimi leti kar visoke številke. 30 let obstoja župnija, pa samo dve leti je bilo več porok, kakor v letu 1939. Oklicanih je bilo 106, poročenih 77 parov, od teh 68 doma, 9 drugod. Dve nevesti sta sklenili zakon v starosti 19 let; postavil pa se je 84-letni ženin, ki je pripeljal pred oltar 26-letno nevesto. Sodnijsko ločenih je bilo šest zakonov.

Število rojstev je bilo približno isto kakor v letu 1938. Doma je bilo rojenih 33 otrok — od 11. septembra do 31. decembra doma ni bilo nobenega rojstva —, v bolnici 94, skupaj 127; od teh 63 dečkov in 64 deklic. Krstili smo tudi deklico, ki nima rodbinskega imena. Našli smo jo v župnijski cerkvi pri Marijinem oltarju; zato smo ji pri krstu dali ime Marija. Dobri ljudje, ki so jo vzeli k sebi, ji bodo gotovo dali rodbinsko ime.

Mrliška knjiga. Doma jih je umrlo 44, v bolnišnici 24, 14 je bilo pokopanih na župnijskem pokopališču iz drugih župnij, večinoma ljubljanskih. Skupno je bilo pokopanih na župnijskem pokopališču 69 oseb, 13 pa pri Sv. Križu. Od umrlih je bilo 45 moških in 37 žensk. Nad 80 let starih je umrlo 13 oseb; najstarejši moški je imel 94 let, najstarejša ženska pa 87 let. Mrliška knjiga je v letu 1939 zabeležila 3 samomre in 4 smrtne nesreče. Otroška umrljivost je naravnost neznatna. V starosti do dveh let so umrli 3 otroci.

Iz rimsko-katoliške cerkve so izstopile 3 osebe.

Versko življenje v župniji je lepo razvito. Vsako nedeljo in praznik napolnijo župljani pri petih službah božjih od 5 do 10 prostorno župnijsko cerkev. Vincencijeva konferenca in Mladinsko zavetišče, ki v zimskih mesecih oskrbuje vsak dan pod svojo streho do 100 revnih otrok, skušata lajšati bedo v župniji, vendar pa vsa karitasa ni v stanu odpraviti pomanjkanja, ki še vedno gospodari v nekaterih delavskih družinah.

Župnija sv. Franciška v Šiški

Šiška je tipičen delavski okraj Ljubljane, v katerem živi veliko število družin z otroki. To pove tudi statistika, saj je bilo vsega skupaj rojenih v fari 88 otrok. Doma je bilo rojenih 24, med temi 13 dečkov in 11 deklic. V bolnišnici je bil prvič zajakalo 64 mladih šiškarjev, med temi 27 fantov in 37 punčk. Tudi zakonskega jarma se v Šiški niso bali. Oklicanih je bilo 116, pred oltar pa je stopilo 77 parov. V drugih farah pa se je poročilo še pet parov iz Šiške. Seveda tudi smrt ni prizanašala in je pokosila 69 faranov. Doma je pretrgala nit življenja 36, in sicer 23 moških in 13 žensk. Iz bolnišnice pa so prenesli v mrtvašnico 33 šišenskih faranov, med njimi 20 moških. Seveda farani niso bogati, saj vemo, da z žulji še nikdar nihče ni posebej obogatel. Zato imata Vincencijeva in Elizabetna konferenca obilo dela. Elizabetna konferenca je za božič pripravila lepo božično 62 družinam, pa tudi sicer mesečno podpira družine z večjim številom otrok. Vincencijeva konferenca pa skrbi za najrevnejše celo tedensko.

Bežigradska župnija

se je po evojih prvih letih mogočno razmahnila, kar najlepše dokazuje izredno korajžna in pomembna gradbena akcija faranov, ki so letos začeli graditi v bližini cerkve mogočen prosvetni dom. Prevz. knezoškof je dovolil za dom nekdanje pokopališko zemljišče in tako vrnil cerkvi svet, ki ga je svoj čas odstopila za pokopališče. Farani pa se niso ustrašili nabitralne akcije in z veliko vneto in požrtvovalnostjo zbirali dinar za dinarjem, dokler niso imeli toliko, da so se lahko lotili zidave. Njihova farna cerkev pa je v preteklem letu dobila pomemben nov okras, izredno lep nov tabernakelj.

Življenje, ki je preteklo leto teklo v fari, je dalo 54 rojstev. Od tega je bilo 40 otrok rojenih v bolnišnici, ostanek pa doma. Eden pa je bil mrtvorojen. Večino imajo dečki, v fari pa sta bila krščena dva otroka iz drugih far. V tej župniji sta bila lani tudi dva konvertita. Smrt je bežigraske fari precej prizanašala, saj je fara imela vsega skupaj le 23 pogrebov. V bolnišnici jih je umrlo 11, na domačih posteljah pa 17. Žalostno je le to, da so bili med temi trije samomori, eden pa je bil žrtve strela. Nove mlade družine je osnovalo 51 zakonskih parov. Pet parov je prišlo od drugod, trije pari pa so se poročili na Brezjah.

Ker bežigradska župnija lepo narašča, saj šteje že danes nad 7000 duš, bo njena statistika vsako leto bolj zanimiva in daj Bog, da bi bila vedno lepša.

Župnija sv. Družine

Župnija sv. Družine, najmlajša med vsemi ljubljanskimi župnijami, ima 6500 duš — ima le to še drugo priliko, da stopa v vrsto ljubljanskih župnij, da napravi pregled verskega življenja in gibanja ljudstva v župniji.

Imamo sicer leseno farno cerkev, ki dolgo ne bo mogla odgovarjati svojemu namenu — a v njej se vsako nedeljo in zapovedan praznik opravlja petkrat dopoldanska služba božja in vsak delavnik trikrat, mnogokrat tudi štirikrat. V tem letu je župnija sprejela tudi svojega prvega kaplana g. Ignacija Štrancarja. Omembno je tudi, da pomagajo pri dušnem pastirstvu gg. lazaristi, ki se udeležujejo predvsem v Zeleni jami in če je potrebno radi pomagajo tudi pri farni cerkvi. Poleg petkratne službe božje v farni cerkvi je tudi dvakrat dnevno božja služba v kapeli sv. Vincencija v Zeleni jami in enkrat pri sestrah karmeličankah na Selu.

Poleg raznih rednih slovesnosti je župnija praznovala na binkošno nedeljo slovesnost zlate poroke, ki sta jo praznovala g. Martin Jakobe in njegova žena Franja iz Bezenškove ulice 5. Izredno slovesnost pa smo praznovali 9. julija, slovesnost nove maše, ki jo je daroval gospod Marijan Krežmar, tukajšnji domačin.

Poleg veselja smo doživeli tudi žalost, ko je odšel v večnost g. biseromašnik Jožef Borštnar, ki je s tako ljubeznijo delal v pripravah za samostojno župnijo v tukajšnjem okolju ljubljanskega mesta in spremljal tozadevno delo.

V prosvetnem oziru je z veseljem omeniti tudi delo Prosvetnega društva po odsekih, ki živahno delujejo. Prav priden je glavni odbor, ki je preko mnogih težav izpeljal voz na trdo podlago. Marljivo je delovanje na karitativnem polju. Zlasti živahno je udeleževanje Vincencijevo in Elizabetne konferenca.

Poročenih je bilo v letu 1939 doma 64 parov, drugam so šli k poroki 4, od drugod pa jih je prišlo k poroki v našo farno 5. Najstarejši ženin je imel 75 let, najmlajši pa 22 let. Najstarejša nevesta je bila stara 46 let, najmlajša pa 17 let.

Vseh naših župljanov je bilo rojenih 104. Od teh je bilo doma rojenih in krščenih 19, v bolnišnici rojenih in tam krščenih 4, v bolnišnici rojenih in tam krščenih 81. Moških je bilo roje-

Sveta noč z ljubljanskega nebotičnika

Nič temnega, nič mračnega ni v tej noči; vsa svetla in jasna blešči in leskeče na vse strani kakor živorebrnkasta snežna halja, ki je z njo zima ogrnila mesto in njegovo okolico. Barje, Ljubljansko polje, Rožnik in Golovec. Pa čeprav bi lunin srp z večernico vred ne sipal svojega bleeska na mesto, bi bila noč svetla in jasna, toliko žarnic žari po mestnih cestah in ulicah tja do okoliških vasi; čarobna razsvetljava ob tajinstveno molčeči Ljubljani, pod skrivnostnimi obrisi Grada, ki utrajuje tem bolj, čim višje stojš nad mestom. In visoko nad njim stojiš in vrtoglav prepad reži se ti iz globine nasproti, ko stopaš sredi svete noči po najvišjem hodniku ljubljanskega nebotičnika, naslanjajoč se na njegovo ograjo. Iz visokih zvonikov mestnih cerkev, ki kakor svarač božji prsti gledajo iz morja razsvetljenih strešnih slemenov tja do Šišenskega hriba in do Grada, se čisto, glasno in pobožnemu srcu razumljivo razlega milo zvonjenje, ki kakor zadnji pozdrav iz nežnih mladih let razgiba najnežnejše strune, da zapoje v jasno božično noč: »Slava Bogu v višavah in mir ljudem na zemlji!«

Ni ga na svetu tako maloštevilnega naroda s tako veliko, s tako živahno, s tako prelestno prestonico! Ali to žarenje in svetlikanje razsvetljenega mesta v sveti noči, ki ga gledajo z gorskih velikanih na skrajnem obzorju, z Ljubelja, z Meanine planine in s koroškega Obirja-Ojstrca, ni živa podoba vseh onih blagodejnih sončnih žarkov, ki je z njimi ta lepa bela Ljubljana, odkar se Sloveni čutiljo Slovence, brez prestanka obevala, ogrevala in oplojala rod in svet slovenski do njegovih mej in njegovih odrastkov! Pa ko se pazno oziraš na dolge vrste ponosnih palač in hiš, ki se ti zde skrajva vse ozarjene od enega samega božičnega drevesa, kmalu opaziš ob robu mesta, pa tudi v njega sredini okna, ki skozi nje v to sveto noč ne svetijo nobeni žarki veselja in radosti, nobena božična drevesa, temveč blede čelo in upadlo lice temne noči. Tedaj se začneš zavedati onih dveh antipodov; eden stoji na najskrajnejšem robu na desni strani, drugi tik nad prepadom na levi. Narava ju je tja postavila, kakor je postavila srečne pastirje k veselim čredam na sončne planine, tik zraven pa čeri in peči, prepadi

nih 55, žensk pa 49, zakonskih 96, nezakonskih 8. Umrlj je v naši fari 62 oseb. Od teh moških 33 in žensk 29. Najstarejši umrlj 90 let. Najpogostejša bolezen je poleg jetike rak, nato kap in ostarelost. Povprečna umrljivost pri moških je bila 44 let, pri ženskah 48 let.

Bolnišnica

»Slovenčev« novoletno poročilo o življenju in smrti ne bi bilo popolno, ako ne bi navedli tudi podatkov iz bolnišnice. Saj ima tudi bolnišnica svojo matični urad, ki je največji v celi Sloveniji. Njena rojstna in mrliška knjiga presega po svoji obsebnosti vse ostale ljubljanske župnije skupaj. Pod bolniški duhovniški urad spadajo namreč v matičnem oziru poleg splošne bolnišnice tudi še Zenska bolnišnica, Otroška bolnišnica, Bolnišnica za duševne bolezni ter Zavetišče sv. Jožefa.

Zanimivo je, da ima tudi bela žena smrt svojo čas, tako v letu kakor čez dan, ko najraje prihaja po svoje žrtve da jim prinaša odrešenje. Statistika kaže, da umirajo ljudje najmanj zvečer in ponoči največ pa v zgodnjih jutranjih urah od 4 do 7. Pravtako je razvidno iz statistike, da mrjo ljudje najmanj pozimi, največ pa v zgodnjih pomladnih mesecih. Tako jih je umrlo letos v bolnišnici v novembru le 55, dočim jih je pobral marec kar 92.

Skupno jih je letos umrlo v vseh omenjenih bolnišniških zavodih 800. Ljubljancem je bilo med njimi 812.

Zanimivo je, za čem ljudje najbolj umirajo. Še največ jih je pobrala letos v bolnišnicah zavrtna jetika, skupno 62. Hudo konkurenco ji dela rak, za katerim jih je umrlo 59. Ako bi prišli temu številu še one, ki so umrli v Rakovem inštitutu (šempeterska župnija), bi rak brez dvoma prevladal nad jetiko. Tako je rak zares prava rak-rana in največja uničevalka našega ljudstva. Vleed raznih nevarnih poškodb jih je umrlo v bolnišnici 48. Onih pa, ki so si v samomorilnem namenu končali življenje, je bilo 6.

Bolnišnica pa ni le dom žalosti in trpljenja, marveč tudi dom novega življenja in nedolžnega joka sto in sto novorojenčkov. Letos je bilo rojenih v porodničnici 1952 otrok. Kot vsako leto, imajo tudi letos večino dečki, katerih je kar 74 več kot deklic. Ljubljancem je med letošnjimi novorojenčki sicer 713, a to niso vsi pravi Ljubljanci, marveč jih je mnogo med njimi takih, ki bivajo v Ljubljani zgolj začasno (kakor n. pr. mnoge nezakonske matere).

Nezakonskih rojstev je bilo 148, to je vsak 13. otrok.

Večina novorojenčkov je bila v bolnišnici tudi krščenih, ker je to za matere pač najbolj primerno, zlasti v zimskem času, ko gredo matere lahko z materinskim blagoslovom in s krščenim otrokom iz tople postelje naravnost zopet na svojo topli dom.

brez konca in kraja, ki jim prete noči in dan. Toda med skrajnima antipodoma so speljani prehodi tako polagoma, da ob hoji preko njih onega prepada ne smatraš več za strašnega. In blagor narodu, ki med njimi oni, ki se jim božično drevesce šibi pod težkimi darili in jim je sveta noč blažena noč, znajo prehoditi z dobrim srcem v prsih in z obloženim božičnim drevescem v rokah dolgo pot prijetnih prehodov, ki se konča tik ob robu na levi strani.

Spodaj poč nebotičnikom in daleč naokrog po mestu veselo vrvenje, praznično razpoloženje, godba, petje. K molitvi, k pobožnosti, k pobožnemu petju, pred oltar in zelene jaslice, z mahom obložene, hite ljudje. Mogočno doni v tiho, sveto noč božično zvonjenje zvonov pri sv. Miklavžu in pri sv. Jakobu. Na jasno severno in zapadno obzorje priplavata tam neke izza Čavna in Peece temna oblaka: dolge, temne sence padajo na sveto božično noč okoli nebotičnika. Zasnežene visoke gore v daljavi se dvigajo kakor leden zid, kakor velikansko zagrinjalo;

Ali vsaj na sveti večer še vedno pojo pred razsvetljenimi zelenimi jaslicami svojo prastaro slovensko pesem: »Pastirji na polju...« Tik ob planinskem pašniku. kjer pojo pastirji sredi čred, se odpira in preti strašen prepad. Ali brani usoda za nje srečno pot iz nevarnosti?

Na Dječkah, najsevernejši slovenski vasi, pripovedujejo, da se vsakihi sto let odpre gora, v koje votlini spi vojska kralja Matjaža. Tedaj se čuje godba in rudar pride gledat na svet. Pa ko vidi, da še ni prišel pravi čas, se vrne v jamo; gora se zapre. Stojče na visokem nebotičniku v tem razgibanem, srečnejšem mestu, ki je doživelo ureditvenje tega, o čemer so najboljši Slovenci sanjali, in želeč vsem blažen božič, se šele prav zaveš, kako žalosten božič morajo imeti oni naši bratje, ker pred leti, ko je zopet po sto letih prišel iz Peece rudar pogledat na svet, še ni bil prišel tisti pravi čas. Da bi žarela srečna božična noč, kakor sveti z ljubljanskega nebotičnika beli Ljubljani, tudi vsem Slovincem!

Dr. Fr. M.

Po državi

• Še vedno pomanjkanje premoga. Iz Splita poročajo, da se zmerom primanjkuje premoga za kurjenje ladij. Predvčerajšnjim niso mogli zaradi tega odpluti štirje parniki. Vsi premogokopi v okolici Šibenika delajo s polno paro, vendar ne morejo pokriti potrebe industrije in parobrodarstva. Premog se je zaradi tega tudi podražil.

• Lovski blagor. V okolici Sombora je posestnik Jovan Foe doživel na lovu redek uspeh. Podri je krasnega jelena s še bolj krasnim rogovjem. Rogovje je težko 115 kg in je najlepše od vseh, kar jih imajo spravljanih v vsem Somboru.

• Strašna zakonska tragedija. V prostorih okrajnega sodišča v Garešnici v bližini Bjelovaja se je tni dni odigrala strašna zakonska tragedija. Milinarski pomočnik Josip Stančič je v hudi duševni depresiji svoji nezvesti ženi Mariji prizadejal 19 vbodov z nožem, tako da je na mestu izdihnila. Stančič je živel z Marijo v sretnem zakonu 14 let in je imel z njo dvoje otrok. Svojo ženo je imel silno rad. Toda razmere so nanesele, da se je moral pred nekaj meseci preseliti od nje, ker je dobil službo v neki drugi vasi. Njegov sosed Stevan Ratkovič je izkoristil njegovo odsotnost in pričel dvoriti njegovi ženi. Kmalu se je med njima razvilo razmerje. Ostali sosedje so vse to opazili, vendar ni hotel tega nihče povedati Stančiču, ker so vsi poznali njegovo veliko ljubezen do žene. Lepega dne je Marija pobežnila z Ratkovičem v Zagreb. Ko je Stančič to zvedel, se je ves obupan odpravil ženo iskati v Zagreb, kjer pa je ni mogel najti. Nato

je odšel k njenim staršem in jim dejal, da nezvesti ženi oprostí vse, samo vrne naj se domov k otrokom. Pred božičem se je Marija z Ratkovičem vrnila v domačo vas in se nastanila pri Ratkoviču. Stančič jo je nešteto krat milo prosil, naj se vrne k njemu. V četrtek sta se sestala na sodišču. Spet jo je prosil in rotil, naj se vrne, toda žena mu je cinično odvrnila, da hoče biti svobodna in da se ne bo vrnila. Stančič je v tem hipu potegnil nož in kakor brezumen začel z njim obdelovati ženo, dokler se ni zrušila mrtva na tla.

• Smrtna nesreča železničarja. V kurilnici na varaždinskem kolodvoru je bil zaposlen 25letni Ivan Zolstein. V petek je pri premikanju lokomotiv zašel med dva stroja, ki sta mu stisnila prsni koš. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnišnico, toda tam mu niso mogli več pomagati.

• Rabijsen gostilničar. Pred velikim senatom okrožnega sodišča v Sremski Mitrovici je tni dni stal kot obtoženec gostilničar Peter Kovačević iz Surdučka, ki je 31. oktobra v svoji gostilni ubil goslo. Dogodek se je odigral takole: Ko je kmet Babič plačeval svojo ceho, je povedal, da ima plačati dva litra vina, enega pri svoji mizi, drugega pa pri sosednji, ki ga je tudi naročil. Gostilničar je pa trdil, da mora Babič plačati še tretji liter, ki so ga spili pri neki drugi mizi, češ da ga je tudi on naročil. Babič je to zanikal, naker se je gostilničar tako razburil, da je odhitel v sobo po puško, jo nabil in se vrnil v gostilniško sobo. Tu je zaklical: »Vsi ven! Gostje so videli, da se to ne bo dobro končalo in so pohiteli proti vratom, med njimi tudi Babič. V tem hipu je gostilničar ustrelil in zadel Babiča tako nesrečno, da je kmalu izdihnil. — Sodisce je gostilničarja obsodilo na 10 let robije.

ŠPORT

Za napredek zimskega športa in turizma v Sloveniji

Lep doprinos k propagandi zime, zimskošportnih krajev in postojank v Sloveniji pomeni številka mariborske tujkoprometne revije »Jugoslovanski biseri«, ki je izšla te dni. Že naslovná slika smučarja-tekmovalca in Zoržutova vodna pesem »Ej, zima!...« ustvarita brž ubrano, pravo zimsko razpoloženje. Isto velja za vse resnično krasne zimske slike, ki je z njimi ta številka razkošno opremljena, in za vse v slovenskem, srbo-hrvatskem jeziku in tudi v cirilici objavljene članke, pa naj se ti nanašajo na naše smučarske postojanke in terene v visokogorju, v Savinjskih in Julijskih Alpah, v sredogorju, na Pohorju in v Zasavju, ali na naša tudi pozimi odprta zdravilišča v Rogaški Slatini, Dobrni in v Laškem. Mnogo zimskega sonca in zimskošportnega veselja posije z vsake strani te zimskošportne publikacije v sobo in srce bralčeve in ogreva za ono panogo športa, ki se je baš v naših dneh tako sijajno proslavila v službi narodne obrambe na severu. Ako zaradi tega ta številka »Jugoslovanskih biserov« spada predvsem tudi v roke naše mladine, bo pa na drugi strani za zimo, zimski šport in zimski tujski promet v Sloveniji vršila v ostalih delih države brez dvoma dobro in znatno propagando. Priporočati bi le bilo, da vse gospodarsko ali idejno zainteresirane organizacije, zimskošportni kraji in zimskošportna gostišča v svojem delokrogu sodelujejo z razpečevanjem in razpošiljanjem te pomembne propagandne publikacije na njim znane naslove izven Slovenije. Po svojih slikah in člankih, posebno uradnih informativno propagandnih podatkih o vseh zimskošportnih krajih in postojankah v Sloveniji je zadnja številka drugega letnika »Jugoslovanskih biserov« trajne vrednosti. Revijo urejuje prof. dr. Fr. Mišič (Maribor, Smetanova ulica 34). Posamezni letnik (šest zvezkov) stane le 60 dinarjev.

Nekaj športnih novic

Medmestna hokejska tekma med hokejskima reprezentancama Prage in Dunaja se je končala 0:0 — neodločeno, kljub močnim češkim napadom. Dunajska ožja obramba je preprečila, da bi Čehi zmagali.

Eden najboljših svetovnih plavalcev crawla, Amerikanec Jack Medica, se je posvetil poklicnemu športu. Kot trener univerze Columbia bo prav gotovo tudi v bodočnosti lahko plavalnemu športu izkazal mnogo uslug. Amerikanec, ki je dobil na olimpijskih tekmah v Berlinu zlato kolajno, ima še vedno deset svetovnih rekordov med 200 metri in 1 angleško miljo (1609, 3149 m).

Dolžinska kolesarska dirka na progi Barcelona-Madrid je nehala s sledečim končnim placementom: 1. Escuriel v 40, 15, 18, 2. Sancho 40, 17, 48, 3. Martin 40, 18, 36, 4. Botaneh, 5. Canardo, 6. Olmo, 7. Abadia. Placement po pokrajinah pa je pokazal naslednjo sliko: 1. Katalonija, 2. Valencija, 3. Aragon, 4. Kastilija in 5. Baskovska pokrajina.

Svetovni hoksarski prvak v kategoriji welter, Armstrong, je v Cleveland Cityju tako zdelal Jimmyja Garrisona, da se mu je ta v sedmi rundi vdal, ker v neenakem boju ni imel nobene šanse.

Še pred nedavnim so se iz Amerike razširile vesti, ki so jih priobčili kot senzacionalno skoraj vsi evropski športni časopisi in športne rubrike: Ameriška amaterska atletska unija bo organizirala v primeru, da bi postale olimpijske igre v Helsinkih v l. 1940, nemogoče, panameriške atletske tekme. Zdaj pa je ameriška amaterska atletska zveza izdala uradno izjavo, da teh tekem ne bo organizirala v nobenem primeru, tudi ne, če bi Finci ne mogli organizirati v Helsinkiju olimpijade l. 1940.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

ASK. Štešne razmere za smučarski tečaj »Akademsko športnega kluba«, ki bo od 3. do 8. januarja na Črnem vrhu nad Jesenicami, so zelo povoljne. Kakor vse kaže se bomo imeli izjemno! Zelo majhni stroški — saj bo revnejšim plačal prenočitveno klub — omogočajo, da se tečaj lahko udeleži tudi najrevnejši. Prenočitvena za vse dneve znaša din 23, vožnja je četinska!

Vsi, ki se še niste prijavili, storite to čimprej! Zaznamo vam, da ne bo nikomur žal. Prijave sprejema do ekskluzivne 3. januarja Jože Planinšič, cand. iur., Miklošičeva 3, Ljubljana. Kdor ni v Ljubljani, se naj prijavi pisмено na goranji naslov!

Za tečaj je »ASK« najel trenerja, ki bo ves čas na Črnem vrhu; z damami pa bo trenirala naša odlična pravkarinja gđ. Lojzka Praček, ki ne manjkrat izvaja na snežnih poljanah.

Vse prijavljence valimo na članski sestanek in strok zvečer ob pol 8, da se pomenimo glede prehrane. Pridite skurmo! Odhod iz Ljubljane 3. januarja ob tri četrt na dvanaest.

ZFO

Odsekom mariborske Fantovske podzveze

Ze lanskega leta je mariborska podzveza pripravila pod zvezno prvenstvo. Lanskolletne tekme so pokazale, da je med članstvom naših odsekov zanimanje za ta najlepši in najbolj zdrav šport tako veliko kakor za nobeno drugo športno panogo. Tudi v letošnji zvezi »Tekmovalni red« je bil sprejet obširen smučarski tekmovalni program. V svojem delokrogu ga bo izvedla naša podzveza s tečaji in tekmami. Najzanimivejša pa bodo tekme za podzvezno prvenstvo. Podzvezni tehnični odbor je na svoji zadnji seji sklenil, da se bo II. podzvezno smučko prvenstvo

vršilo v soboto 6. (praznični sv. Treh kraljev) in nedeljo 7. januarja pri Sv. Lovrenču na Pohorju. Da živnem zanimanje za te tekme, bodo tekme združene s izletom vsega našega članstva k Sv. Lovrenču. Program izleta in tekem je naslednji:

Sobota, 6. januarja: ob 8 sv. maša v župni cerkvi, ob 9 urebanje startnih števil v Prosvetnem domu, ob pol 10 tek za mladce na 5 km, ob pol 3 smuk za štane in mladce.

Nedelja, 7. januarja: ob 8 sv. maša v župni cerkvi, ob 9 slalom za štane, ob pol 3 patrolni tek za odsekovna moštva na 10 km, ob 5 razglašitev rezultatov in razdelitev daril v Prosvetnem domu.

Vse podrobna navodila bomo sproti objavljali v »Slovencu« in »Slovenski šport«, da jih pazljivo sledimo in se po njih ravnamo.

Prijave za tekme pošiljate takoj pisмено podzvezi. Utemeljena prijave se sprejemajo do začetka srečanja 4. j. do 9 jutraj v soboto 6. januarja pri Sv. Lovrenču.

Moštvo za patrolni tek je sestavljeno iz treh ali več tekmovalcev članov enega odseka. Pri ocenjevanju mepha se upoštevajo le rezultati prve trojice.

Tekmeje se po pravilih in pravilnikih Jugoslovanske zimske športne zveze.

Pravico nastopa na tekmah imajo štane in mladci Fantovskih odsekov mariborske podzveze. Na zahtevo sodniškega zbora se morajo tekmovalci izkazati s člansko izkaznico ZFO.

Zmagovalci v smuku in slalomu za štane ter zmagovalni odsek v patrolnem teku prejmejo naslov »Prvak mariborske podzveze ZFO za leto 1968«. Zmagovalni odsek v patrolnem teku dobi poleg naslova še prehodni pokal mariborskega župana obdobja Alojzija Juvana, ki ga letos brani Fantovski odsek Stari trg.

Morebitna darila bodo razpisana naknadno. Vse odseke naše podzveze prosimo, da prijavijo za te tekme vse svoje smučarje. Število tekmovalcev mora biti še enkrat večje kot na lanskih tekmah. Vsak naš smučar, četudi začetnik, mora tekmovali. Posebej

V

sem kmetovalcem želi srečno novo leto in se za nadaljno naklonjenost priporoča

strojno podjetje

KREMŽAR

delavnica poljedelskih strojev

Št. Vid nad Ljubljano

Ustanovitelji III. internacionale in njihov konec

Od vseh je živ in svoboden samo še — Stalin

Nobeden od njih ni ustvaril sreče ne sebi, ne bližnjemu

Dvakrat po deset let se je prevalilo po kolektoru, odkar je bila ustanovljena III. internacionala. Njen vrhovni ustanovitelj Ljening je bil prepričan, da drugače ne more priti do tistega socializma, o katerem je v svoji zmedeni domišljiji in slayohlepnosti sanjal, kot s svetovno revolucijo, po kateri bo svetu zavladala proletarska diktatura in sicer zato ne, ker ni težko vzeti premoženje tistim, ki ga imajo in nje same pahnuje s poti, mnogo težje je zadušiti v človeku nazore o zasebni lastnini, s katero je združeno tisočletno pojmovanje družine in vse mišljenje glede gospodarjenja. Izhod preko teh nazorov v popolno, brezrazredno, brezversko in brezlastniško človeško družbo je Ljening videl samo v svetovni revoluciji in diktaturi, ki jo prevzame v roke proletarijat.

Ljening je veliko računal na svetovno vojno, da bo vse človeštvo pritiralo do revolucije. Toda to se ni zgodilo, ker v drugih državah pač ni bilo v ozadju tistih revolucionarnih moči, ki so delovale v Rusiji. Ni ostalo torej drugega kot organizirati take zarotniške sile tudi za ostali svet. To je bila III. internacionala, svetovna revolucionarna organizacija, ki jo vodi eno jedro in ki naj bi po vsem svetu zanimala tak požar revolucije, kakor se je razvijal po Rusiji. V razpravi o brest-litovskem miru je Ljening zelo jasno in dokaj pravilno dejal: »Naša revolucija je brez upanja izgubljena, če ne pride za njo svetovna revolucija.«

Ljeningova III. internacionala je bila ljubljencek takratne sovjetske skrbni in negre. Bila je glavni štab vseh odsekov ali sekcij, tudi ruske, in glavni organ ruske oktobrske revolucije. Vse to je izšlo iz Ljeningovega pojmovanja o brezupnosti ruske revolucije, ako ne bo kmalu svetovne revolucije. Ljening je namreč kot prekanjeni žid čisto pravilno slutil, da se bo komunizem mogel vzdržati le tedaj, če bo povsod, da nihče ne bo mogel več ne videti ne vedeti, kako se prav za prav živi

brez komunizma ali izven komunizma. Kakor hitro tega edinega in enokopitnega življenja ni, je komunizem izgubljen tudi tam, kamor ga je zasedila prva revolucija, v Rusiji, ker prej ali slej se bo ljudstvo ogledalo po življenju na drugačni osnovi, ne komunistični. Zato je pod Ljeningom veljalo: vse za III. internacionalo, ki bo zanimala komunistično revolucijo po vsem svetu in vzpostavila diktaturo proletariata in tako rešila Marxov nauk propada. Za III. internacionalo se je moral dobiti denar, »prav ga doma ni bilo niti za sol.«

Po Ljeningovi smrti se je med preostalimi voditelji boljševizma razveljal spor glede nadaljnjega dela. Mnoge skupine so se slednjič podelile v dva tabora, katerih enega je vodil Trocki, drugega pa Stalin. Trocki je vztrajal na smernicah, ki jih je dal Ljening: svetovna revolucija, svetovni komunizem, sicer se bo komunizem v Rusiji — blamiral. Stalin pa je stal na stališču, da je treba najprej izgraditi komunističen red v Rusiji sami in ga izpeljati do vseh podrobnosti, da bo zgled in privlačna sila vsemu svetu, glede tiste svetovne revolucije pa, kakor že bo. V komunistični stranki je Stalin izvajal ta boj v letu 1927, v kominterni pa dve leti pozneje. In takoj je začel izvajati svoj program v Rusiji sami: začela so se čiščenja in nihče ne ve, kje se bodo končala.

O usodi ustanoviteljev III. internacionale bi se dal pisati roman, ki bi bil najbolj razgiban in napet. Ustanovni kongres je bil v razdejani Moskvi, po kateri so se še vlačili sledovi državljanske vojne, kjer je človek človeku že postal volk, da bi si ohranil golo življenje. V tem ozračju sanja Ljening, ki je sam živel od vojaške aprovizacije, o srečni človeški družbi, do katere bo prišla v Rusiji in po vsem svetu po tem razdejanju in krvi. Med udeleženci kongresa pa že ni bilo tistih, na katere je Ljening v Evropi največ računal. Toda to ga v njegovih bolnih sanjah ni motilo. — Karel Liebknecht in Rosa Luxemburg sta bila malo prej v Nemčiji umorjena. Njihova smrt je plovila nad kongresom kot težka groznica, kot prihajajoča usoda III. internacionale, ki se je ustanavljala.

Nemčijo je zastopal neki Albert — za tem imenom se je skrival Karel Radek. Če je Ljening hotel, da bo na ustanovnem kongresu III. internacionale, ki mora zanesti revolucijo po vsem svetu, zastopana tudi Nemčija, je moral njenega zastopnika vzeti naravnost iz svojih vrst — in ga je vzel in pred udeleženci brez sramu pokazal, da je na kongresu zastopan skoro ves civilizirani svet. Pod Stalinom je bil ta Radek obsojen na dolgoletno prisilno delo — zaradi trockizma in zaradi njegovih poskušanj zvez s hitlerjevsko Nemčijo, na podlagi obtožbe, ki jo je sestavil in zbral Jagoda. Radek je bil pozneje sicer »pomiloščen«, toda oglašil se ni več.

Na isti način je dobil Ljening za ta kongres zastopnika za Balkan. Bil je Rakowsky, najdržnejši Ljeningovih sodelavcev, kateremu edinemu je mogel zaupati nalogo, da odide na Balkan in

tam znosi grmado za komunistični požar. Tako je na kongresu zastopal Balkan, preden ga je videl, po Ljeningovih načelih o demokraciji, oziroma diktaturi. V resnici je odšel na Balkan, kjer se je na vse mogoče načine izvijal ječam in obsodbam in vse mu je šlo še po sreči, dokler se ni vrnil nazaj v deželo prvega komunizma, v Sovjetsko Rusijo, kjer so ga prijeli bolj zares: obsojen je bil na prisilno delo in od takrat je izginil z odra komunističnih igralcev. Šel je nekako podobno pot kot Radek, ki je tudi odpotoval v Nemčijo z isti mnamenom, da bi nadomestil Liebknechta. Nemške oblasti so ga iskale s pomočjo fotografij in velikih letakov. Nekoč se je Radek sam uvrstil v gnečo radovednežev pred tak plakat z njegovo sliko in je dejal: »Takega lumpa bi morali ustreliti!« Stalinova GPU ga je poiskala bolj zares; ko se je vrnil v Sovjetsko Rusijo, ga je čakal že Jagoda z obtožnico, češ, da ni bil zvest komunist. Tako sta izginila zastopnik Nemčije in Balkana.

Italijo je zastopala gospa Balaban. Ta je umrla, preden jo je doletelo kaj hujšega. Kot zastopnik Ogrske je prisostvoval kongresu komisar propadle revolucije Rakosi. Leta 1927 so med voditelji nekdanje ogrske komunistične stranke žrebali, kdo bo šel nazaj v domovino, da znova poskusi zanesti komunistično revolucijo. Zrebel je zadel Rakosija. Odpotoval je in kmalu po povratku v domovino so ga zaprli in od takrat o njem ni več slišati.

Francijo je zastopal kapitan Jacques Sadooul, ki je bil poslan v Rusijo s svojo vojsko, da bi pomagal ustaviti boljševiški val. Kmalu pa je začel sam med svojimi vojniki organizirati boljševiško gibanje, ko se je vrnil v Francijo kot poslanec III. internacionale, je moral najprej odsedeti kaznen, na katero ga je obsodilo francosko vojaško sodišče, nato je bil odpuščen in od tedaj se ne meni več ne za politiko ne za kominternu.

Poljsko je zastopal neki Unschildt, ki je kmalu po kongresu umrl naravne smrti. Kot zastopnik Ukrajine je sedel med udeleženci kongresa Skripnik, soustanovitelj Ljeningove stranke in pozneje dolgoletni predsednik sveta ljudskih komisarjev za Ukrajino. Pred nekaj leti je ušel ječi — s samomorom.

Nizozemsko je zastopal Wijnkoop, ki je pozneje v domovini ustanovil lastno stranko, vodil obstruktivsko politiko in slednjič zašel v pozabnost.

Ruske boljševike so zastopali Ljening, Obolenskij, Zinovjev, Trocki, Stalin in Buharin. Naravne smrti sta umrla le Ljening in Obolenskij. Zinovjev je bil ustreljen, Trocki živi v izgnanstvu, Buharin je v ječi. Od vseh ustanoviteljev III. internacionale je ostal pri življenju in na »svobodi« le še Stalin. Vsi ostali, pa kolikor niso ušli iz obsega sovjetskih oblasti, so bili ali ustreljeni, ali so se sami končali ali pa so bili obsojeni na prisilno delo. Nobeden od njih pa ni ustvaril kaj velikega, če izvenzamemo Stalina, ki je izvedel že nekaj velikih — čiščenj.

Mali oglasi

Službe iščejo

54 letni samec

Iskal kot nočni čuvaj ali paznik. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Zvest« 20102

Samostojna gospodinja

Išče službo v boljši gostilni ali restavraciji. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20.255. (a)

Prodajalka

namočljiva, prosi namestitve. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 20075.

Trgovsko zastopstvo

sprejem v manufakturni ali kak drugi stroki. Vpeljan sem v Slovenijo in delu Hrvatske banov. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zastopnik« št. 20217.

Prodajalka

pridna, poštna, s edinstveno spricovalom, žel službo v krčmanskem trgovini. — A. M., p. Brežice št. 23, ob Savi.

Moški

vojašine prost, 1956 službo kot skladiščnik ali silnik. Naslov v vseh poslovalnicah »Slov.« pod št. 20137.

Gospodinja

s dobri letnimi spricovili, išče službo k otrokom. Ponudbe v upravi »Slov.« v Mariboru pod »Perfektne nemške« 1693.

Železostrugar

s večletne prakse in dobri referencami, išče delo. Ponudbe poslati v podružnico »Slov.« v Celju pod šifro »Strugar« št. 20143.

Kuharica

poštena, varčna, želi zaposlenja od jutraj do treh popoldne. Plača neobvezna. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Staraja« št. 20205. (a)

Trgovski pomočnik

manufakturne in mešane stroke, dobra mlajša moč, vedno nemščina, želi namestitve. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Dobro prodajalec 1721«. (a)

Mizarski pomočnik

vojašine prost, vajen vseh del, zmožen kavčije, išče stalno službo v kakih tekstilni tovarni, pivovarni ali kakem drugem podjetju, ki rabi mizarsko moč. Ponudbe v upravi »Slov.« pod »Pošten« št. 20045.

Trgovska pomočnica

mlada, simpatična, predvsem pridna in poštna, neomadeževane preteklosti, želi namestitve na delu, najraje takoj ali pozneje. Veščina trgovine mešanega in manufakturnega blaga. Naslov pove upravi »Slov.« pod »Poštena in pridna« 20034.

Vajenci

Vajenca

ki je dovršil štiri razrede meščanske šole ali gimnazije in ima veselje do trgovine, sprejme trgovina v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vesten 50« 20.258. (v)

Vajenca

25 letna, s 3. razredi meščanske šole, išče mesta v trgovini (frizerski salon), tudi na delu. Naslov: Novak, Kočevje — Opekarska cesta 23. (v)

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; žentovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Učenko

sprejem v trgovino s mešanim blagom. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 20186.

Vajenca

za sedlarsko obrt, sprejem. Nastop takoj po novem letu. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Pridna« št. 20090.

Mesarskega vajenca

zdravega in čvrstega takoj sprejem. Ponudbe pod značko »Priden in pošten« na upravo »SI.« št. 20216.

Vajenca

za slaščičarsko in medlarsko obrt sprejem. Stanovanje in hrana v hiši. Slaščičarna Starij, Krško ob Savi.

Učenko za trgovino

s mešanim blagom sprejem. — Martin Korosec, Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Vajenko

s meščansko šolo, zdravo in pošteno, sprejem v specerijo. — Za hrano in stanovanje mora pomagati v gospodinjstvu. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Pridna« 20.282. (v)

Službo dobe

Kolarskega pomočnika sprejem takoj. Debeljak Frana, Primakovo, Kranj

Pošteno dekle

vajeno vseh kmetijskih del, takoj sprejem. Klemen, Zg. Siska 53.

Izurjeno pletiljo

sprejme takoj na stalno delo Cilka Zaja, Greblje pri Domžalah. (b)

Iščem

mojstra mehanikarja in ključavničarja s obrtom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj« 20209.

Prodajalka

manufakturne ali mešane stroke, sprejem takoj ali pozneje. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Gorenjsko« št. 20176.

Boljše dekle

ki zna perfektno kuhati in likati, iščem poleg sobarice za Kranj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zaupljiva« št. 20218.

Kuharica

srednje starosti, pridna, poštna, popolnoma samostojna za boljše trgovsko hišo na Gorenjskem — se takoj sprejme. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Zmožna« št. 20088.

Služkinjo

ki zna popolnoma samostojno dobro kuhati in opravlja druga hišna dela, sprejem k boljši družini. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20193.

Portir in šef recepcije strokovno naobrazen ter zmožen modernih jezikov star 30—40 let, se sprejme v prvovrsten hotel v večjem mestu. Ponudbe s prilogo slike in popisa službovanja ter navodbo pogojev, je poslati upravi »Slovenca« pod »Portir« št. 20229. (b)

Restavracijska kuharica

zmožna, se sprejme za takoj na Gorenjsko. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe v upravo »SI.« pod »Stalno mesto« 20175

Verzirane potnike

za obiskovanje privatnikov in trgovin sprejem. Ponudbe na upravo »SI.« pod »Sezonski artikel« št. 20195.

Kroj. pomočnika

za velike kose sprejme v stalno službo »Gentleman« krojaštvo, Kosi & Stuhel, Maribor, Cankarjeva 1. (b)

Kravar in hlapec

h konjem, poštna, tresna, pridna in zanesljiva, stara 35—40 let, se sprejme. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe upravi pod »Kravar in hlapec« št. 20.235. (b)

Postrežnico

samsko, srednjih let, pošteno, zmožno in revno, doma na Kodeljevem ali v Štepanji vasi — iščem. Zglasiti se popoldne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.254. (b)

Srečno in uspešno novo leto
1940
Šel

Zadružna tiskarna

d. s. o. o. Ljubljana

Tyrševa 17

Telefon 30-67

Agilna korespondentinja

perfektna, večja v nemškem, srbohrvatskem in slovenskem jeziku — se sprejme. Ponudbe upravi pod zn. »Služba Kranj« št. 20.236. (b)

Pošteno dekle

čisto, zdravo, vajeno samostojne kuhe in drugih gospodinskih del, sprejem. Naslov v upr. »SI.« pod št. 20174.

Avtogenskega varilca

izurjenega, ki mora zlasti dobro znati zavarijati sivo litino in podobno — sprejme velika tekstilna tovarna v dravski banovini. Ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Varilec« št. 20164.

Perfektne kuharice

in natakarka (natakarka), pošteno, zanesljivo in solidno moč, išče hotel Central, Krapina, s nastopom 1. januarja 1960. Prednost mlade Slovenke. — Ostalo po dogovoru. Oglasiti se osebno ali poslati ponudbo na Franjo Ptičar, Krapina.

Postrežnico

iščem za dopoldanske ure. Rimska cesta 10, I. nadstropje, levo. Oglasiti se dopoldne. (b)

Postrežnico

pošteno in snažno sprejem za gospodinsko delo za ves dan. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 20312. (b)

Kupimo

Hmelovke

lepe 6 do 8 m kupujem vsake množine po najvišji ceni. Ponudbe na: Krušič, Zalec. (k)

Vsakovrstno zlato

srebro in briljante kupuje vsako količino po najvišjih cenah A. Božič, Ljubljana, Frančiškanska ulica 3.

Kupujemo

obrabljene tube sobnih past potom drogerije Gregorič, a stare pločevinaste konzerve, medlenino, bron, cink itd. direktno Rupena - Lutz v Siskli. — Staro železo tudi.

Rabljeno olje

kupujem. Vzorci poslati na Ing. Milan Hmelj — Radeče. (k)

Denar ob Novem letu

dobite, če očistite podstrešja in ropotarnice ter nam prodaste staro železje, kovine, peči in drugo. »Metalia«, Gospodarska 14, tel. 32-85. (h)

Čunje

krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčje volne, govejo diako (arovo) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor, Dravska 15.

Prodamo

Dve lončeni peči

prodam. Zaloška c. 34/1.

Krompir

po 1.25 nudi Sever & Komp., Ljubljana. (i)

Singer entel stroj

in levoročni čevljarški prodaja Jekovec, Studence št. 26, D. M. v Polju. (i)

Prodamo šivalni stroj

ter učimo pol leta brezplačno šivanje. »Julijana«, Gospodarska 13. (i)

Več vagonov

prvovrstnega sladkega sena, lastni pridelek, prodaja Jos. Kirbiš, Celje.

Zahvaljujemo se

našim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem za zaupanje in naklonjenost v preteklem letu

in voščimo vsem

ZDRAVO, MIRNO, SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO!

Priporočamo se tudi v bodoče!

Radioval • Ljubljana

Dalmatinova ulica 13 (poleg hotela STRUKELJ) Telefon 33-63

Radio aparati, pisalni, računski stroji itd. Parker nalivna peresa! Mehanična in radio delavnica!

Krznen plašč

dobre ohranjen, poceni prodaja Promet, nasproti Križanske cerkve. (i)

Kovaški meh

transmisijske dele, sračni kompresor, veliko železno peč za delavnice ali skladišče prodaja Toman - Resljeva cesta 30. (i)

Dobro idočo mlekarstvo

oddam za 4600 din zaradi selitve. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20194.

Frizerji — pozor!

Zaradi odpotovanja prodam dobro vreden brivsko-frizerski salon. Cena nizka. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ekstistenca« št. 20159.

Smuči

kompletne, s vezave in palicami, vdelavo robnikov itd., dobite najugodnejše pri izdelovalcu Fajferju, Trnovska 35.

Anker šivalni stroji

najnovejši za gospodinjstvo, šivilje, krojače, tudi cikcak, in malo rabljene s okroglim čolničkom od 300 din naprej prodaja Triglav, Resljeva 14. (i)

Namizna jabolka

bobovec mešanec, kg po 3 din, ter orehova jedra, kg po 30 din, razpošilja Cizel Frana s Videm-Krško.

Kompletne trgovine

s kratkim pletenim blagom, prodam na prometni točki sredi Maribora. Nizka najemnina. Cena 20.000 din. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod »Trgovina« 1710. (i)

Res poceni kupite

šivalni stroj znamke Phonix, do sedaj najboljši praktičen sistem, solidna izdelava. Tudi na ugodna mesečna odplačila. Rabljene stroje vzamemo v račun. — Nova trgovina, Tyrševa (Dunajska) 34.

Poročne prstane

ura, veržice, uhane, kakor tudi očala — kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Sotna, nasproti farne cerkve. — Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 5.

Mreže za postelje

najceneje pri Andlovici, Komenskega ulica 34. (i)

Podbevšek Filip

trgovska agentura z vrečami Ljubljana VII., Obirska 4

Ž A G E

original Dominicus Remscheid

»Jeklo« - Starl trg

RAZSTAVA POHISTVA

FRANC KREGAR & CO. 87. VIZITARJE

Gostilničarji, gostilničarke

najboljši nakup dobrih vin dobite pri

Rahne Ivanu, trgovcu z vinom

Moste-Ljubljana, Ciglerjeva 30

Cene ugodne, vzamem knjige Kmetke v račun. Ugodni kupni plačilni pogoji. Želim vsem odjemalcem srečno in veselo novo leto

Zivali

Lepega bika

18 mesev starega, pineg gaverja, licenciranega — prodam. Zaje Franc, Količeva 16, p. Dob, Domžale. (i)

Denar

Hranilne knjižice

3% obveznice in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO KOM. ZAVOD

MARIBOR Aleksandrova cesta 40

Ureditve premoženja

Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkasoterjatve, (tudi kmetijskih) nabavo posojil in družbenikov, dobičkanosno in varno naložitev kapitala, ureditev uprave in knjigovodstva, bilanca, kalkulacije, upravo nepremičnin, nadzorovanje soudeležb, — spleh vse trgovske-obrtniške zadeve poverite zaupno strokovni pisarni

ŽAJC LOJZE

Ljubljana, Gledališka ul. 7

Družabnika (-co)

na dobri točki, potreben kapital 20.000 din za predelavo hise — sprejme obrtnik. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Siguren dobiček« št. 20125.

Hranilne knjižice

vrednostne papirje kupujemo

Rudolf Zoro

Ljubljana, Gledališka 12.

Ženitbe

Zidar

hišni posestnik, poroči gospodinjstvo z gotovino. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Zidare« 20.248. (2)

Gospod

ki ima čisti donos kot uradniška plača, poroči kuharico, trgovko ali gostilničarko. Le resne ponudbe v upravo »Slov.« pod »Srečna« št. 20156.

Mlad trgovec

s velikim, novorečenim trgov. poslopljem poroči gospodinjstvo s primerno doto. Katera ima veselje do trgovine in lepega doma, naj pošlje ponudbe s sliko upravi »Slovenca« pod »Edinec« št. 20196.

Fant

s stalno državno službo v Ljubljani poroči gospodinjstvo, kmetko, izobraženo, s doto. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Dobra gospodinja« št. 20317. (2)

Trgovci

s trgovsko hišo in gospodarskim poslopljem v vrednosti 500.000 din, v prijaznem kraju Stajerske, poroči gospodinjstvo do 32 let, s doto, zaradi povečanja obrata. Ponudbe s sliko, ki se diskretno vrne, poslati upravi »SI.« pod »Dobro moč« št. 20197.

Z vseh krajev sveta

novosti in norosti poslušajte z našim RADIO APARATOM

Tehnik Banjal, Ljubljana, Miklošičeva 20

Domači krogli

SLON SAMBO

(213) Fanta sta najprej dobila pošteno jedačo, in medtem se je mož odločil, da pojde v sultanovo palačo, kjer bo povedal, da sta pri njem dva fanta, ki bi nemara mogla pojasniti, kako sta si nakopala to nadlogo. Pretaknil se je skozi kaktejevo mejo in se je slednjič prerinil do vhoda v palačo. Upal je, da bo prejel visoko nagrado za svoje sporočilo.

(214) Stražarjem palače je pripovedoval o svojih dveh gostih in ti so to sporočili dvornim slugom in dvorjanikom. A sultan toliko, da ni vse ven pometal. Se so jim udje šklepetali od strahu, ko so pravili, da jih je sultan nagnal, rekoč: »Takó! Se več ušes! Izginite!«

Posedstva

Stavbne parcele in hiše
naproday. - Polzve se v Vižmarjih št. 46. (p)

Opekarna
dobitkano podjetje pri Mariboru, naproday. Maribor, Betnavska cesta 1.

Hišo
v predmestju Ljubljane do 70.000 din, tudi s obveznostmi, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.350. (p)

Enodružinsko hišo
s vrtom, pripravno za trgovino ali obrt, prodam ob banovinski cesti. Peter Grčar, Dragomelj 10, p. Domžale.

Dvodružinska hiša
nova, s lepim sadnim in zelenjavnim vrtom, v dobrem stanju, naproday v bližini Kranja. Naslov v upravi »Slov.« pod 20.171.

Srečno 1940!
Za nakup in prodajo posestev, hiš, vil, parcel, gozdov — se obrnite na Realitetno pisarno, Ljubljana, Gosposvetska 3-I.

Šeststanovanjska hiša
enonadstropna, s gospodarskim poslopijem, s vrtom ali brez vrta, zaradi selitve ugodno naproday v trnovskem predmestju v Ljubljani. Polzve se: Mala čolnarska ulica 4. (p)

Za dokončanje
večje stanovanjske hiše (pod streho, dvonadst. 12 stanovanj, davka prosta, rentabilna), v prometnem mestu, idealna lega, ishem sodeložnika, eventuelno jo prodam. Vprašanja na: St. Meše, Ljubljana 1, poštni predal 219. (p)

Enonadstropno vilo
krasno, novo, najfinije izdelave, dve stanovanji, centralna kurjava, plin, telefon, kopalnica, tri terase, ves komfort, hala, zimski vrt, sončna lega, cca 1770 m² vrta, 3 minute od tramvaja, 12 minut od glavne pošte — prodam. Hipoteka. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod zn. »Cena 790.000« št. 20.274. (p)

Majhna parcela
naproday v Spod. Šiški. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20.284. (p)

Hišo
v Novem mestu ali Kandiji kupim. Cena do 80 tisoč din. Naslov v upr. »Slovenca« pod 20.271. (p)

Krasna stavbna parcela
za rimskim zidom, 1158 m², vrtno obdelana, ograjena, naproday. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.040.

Imobilija
ima v prodaji vsako hišo, prostor in vsako vilo, ki je v prestolnici resno naproday. Ima organizacijo za upravljanje in nadzorovanje hiš.

Palača
nova, davka prosta, v strogem centru, s velikimi lokali in sodobnimi stanovanji, ki imajo luksuzne postranske prostore in udobje, ki mora zadovoljiti najbolj razvijene stanovalce. Zgradba je posebno masivno zidana kot malo katera druga. Ima osebno in tovrno dvigalo, dragoceno pročelje, nadstropno kurjavo, mnogo marmorja in drugega luksuza. Dohodek te edinstvene palače ca 350.000 din, toda zaradi nujne prodaje je cena samo 3.150.000 din in prevzem majhne hipoteke. To je najcenejši vseh večjih objektov.

Palača
nova, prosta davka, v najlepšem in najuglednejšem centru prestolnice. Palača je masivno zidana s betonskimi konstrukcijami in luksuzno opremljena. - Stanovanja imajo etažno kurjavo, tekočo toplo vodo, vzidane kadi, vzidane štedilnike, osebno dvigalo, velike terase, impozantno fasado itd. Zaradi poslovnih razmer in potrebe se prodaja mnogo pod ceno, ki se danes za podobne stavbe zahteva. Dohodek 210.000 din, cena 2.300.000 din, od katere se odbije hipotekarni dolg.

Imobilija
Knez Mihailova ul. št. 17 mezanin
Telefon 26-167 in 28-260

Krasna sončna parcela
v Ljubljani ugodno naproday. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Krasna parcela« 20.270. (p)

Hišo z vrtom
15 minut od dolenskega kolodvora, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.263. (p)

Na Bledu naproday
zaradi starosti lastnika lepa vila s vrtom po zelo ugodni ceni. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Krasen domek« št. 20.121.

Hišo ali posestvo
kupim. - Ponudbe s opisom in navedbo cene na upravo »Slovenca« pod zn. »Takojšnje plačilo« št. 20.259. (p)

Parcele
raznih velikosti in cen, zraven tramvaja in nove gimnazije, prodam. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.247. (p)

Parcelni kompleks
cca 4000 m², na prometni točki v mestu pri glavnem kolodvoru, naproday po 350 din m². Polzve se telefon 45-83 ali 24-09. p

Moderna nova vila
enonadstropna, s lepim, ograjenim vrtom, poceni naproday v Ljubljani na Kodeljevem. Vprašati v trafiki pri lesenem mostu pri Karmelčankah. (p)

Boljšo vilo
udobno, donosno, in stavbišče ob parku in centru takoj prodam. - Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ljubljanski« 20.265. (p)

Kupimo
ponosni ali gostilniški posestvi v kopaliskem, letoviškem ali zimsko-sportnem kraju. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Strokovnjake« št. 20.130.

Krasno parcelo
lepa južna lega, vodovod, elektrika in zgrajena nova ograja — prodam na Grubarjevem nabr. brez posredovalca. - Martinec, Trnovski priistan 22.

Gradbene parcele
v gorenjskem mestu — vzhodna idealna lega — ugodno naproday. Vprašati: A. Mahorčič, Ljubljana, Puharjeva 14. (p)

Lepo vilo ali pension
na Gorenjskem, 1 uro do Radovljice in 2 uri peš do Bleda, 11 sob, garaže, gospodarsko poslopje ter elektrika in vodovod — takoj prodamo. Ponudbe poslati v upravo »Slov.« pod šifro »Pension« 19956

Vnajem

ISCEJO:
Majhno skladišče
v središču mesta isčemo za takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoj« št. 20.295. (m)

ODDAJO:
Lokal in stanovanje
za frizerja, oddamo takoj v najem. — Informacije: »Bogradi, Vrtača 3.«

Trgovski lokal
oddam v najem. Simon, Krtina, p. Dob pri Domžalah. (n)

Pekarno
dobro vpeljano, takoj oddam v najem. Za odstop je potreben kapital. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pekarna« 20.243. (n)

Lokal
Brivski in frizerski salon oddam v najem v okolici Ljubljane, na lepi točki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.306.

Pension z gostilno
v lepem prometnem kraju Gorenjske, v neposredni bližini Bleda, oddamo v najem s 1. majem 1940. Ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Pension« 19955

Mehanična delavnica
s stanovanjem, vogalni prostor, v Medvodah pri glavni asfaltni cesti proti Kranju, se odda v najem. Polzve se v Ljubljani, Karlovska cesta 4, (Batjela). (n)

Za pisarno
pripravne štiri velike sobe, event. tudi šeststano stanovanje s pritliklinami, oddam 1. marca 1940 ali prej na Aleksandrovi c. št. 14-I. — Vprašati: dr. Kleser Karl, odvetnik, Maribor, Aleksandrova c. št. 14-I.

Stanovanja

ODDAJO:
Sobe, kuhinjo, vrt
oddam. Rudnik 74 — ob cesti. (č)

Dvosobno stanovanje
lepo, sončno, v 1. nadst., blizu tramvaja, takoj oddam. Dolenjska cesta 81.

V Mariboru
oddam starejši gospod starejši inteligentni gospoj lepo sončno stanovanje, katere naj bi mu gospod dajala. Dopise v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Sončna lega 1684«.

Srečno novo leto

pri dobrem prejemanju
na naših aparatih

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

„RADIO“ d. z o. z., Ljubljana

Miklošičeva c. 7. Telefon 31-90

Štirisobno stanovanje
s vsem komfortom oddam
Dolenjska cesta 21. (č)

Dvosobno stanovanje
s vsemi pritliklinami oddam. Tyrševa 93. (č)

Stanovanje
dvo- in trisobno s kopalnico takoj oddam pri postaji Tuzno-Maribor — Ptujška cesta 21. (č)

Trisobno stanovanje
manjše, oddam na Mirju. Vprašati: Tavčarjeva 6, I. nadst. (č)

Stanovanje
tri- ali štirisobno, renovirano in prostorno, oddam s februarjem. Fugnerjeva ulica 10.

Dvosobno stanovanje
s kabinetom, lepo, parketirano, s vsemi pritliklinami, oddam s februarjem v Tovarniški ulici 25, Moste.

Dvosobno stanovanje
takoj oddam. Cerkvena ulica 21.

Stanovanje
eno- ali dvosobno - takoj oddam. Poljane št. 44 - St. Vid nad Ljubljano. (č)

Trisobno stanovanje
komfortno, center, oddam s februarjem. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20.157.

Dvosobno stanovanje
s kabinetom oddam s februarjem ali marcem. - Kopač Stanko, Ljubljana, Vodnikova cesta 173. (č)

Stanovanje
lepo, zračno, dvosobno s kuhinjo in pritliklinami v Stožicah, oddam s 1. jan. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20.307. (č)

SOBE

ISCEJO:
Sobe
mirno in zračno, s vso oskrbo za 15. ali 30. januar isče gospodična. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Uradnica« 20316. (s)

Sobice
sončno in zračno isčemo. Ponudbe na podružnico »Slovenca« Jesenice pod »Akademik« št. 20209.

ODDAJO:
Opremljeno sobo
s balkonom in vhodom s stopnic oddam. Idrijska ulica 3. (s)

Opremljeno sobico
malo, v podprtilju, s »gašperčkom« oddam za 120 din. Einspillerjeva 23.

Dve gospodični
oziroma dve dijakini sprejem na stanovanje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 20.301. (s)

Lepo sončno sobo
za eno ali dve osebi, poseben vhod, central. kurjava, souporaba kopalnice in telefona, oddam v Kocenova 6/I. za tobačno tovarno, 3 min. od tramvaja. (s)

Obrestujemo vloge

na hranilne knjižice in v tekočem računu z najugodnejšo obrestno mero

Kupujemo

prodajamo in posojujemo vrednostne papirje. Opravljamo vse posle denarnih zavodov

Dravska banovina

jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za naše obveznosti

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVINE

LJUBLJANA • MARIBOR • CELJE • KOČEVJE

Dotrpel je naš ljubljani brat, svak in stric, gospod

MILAN BENEDIK, akademik

po dolgotrajni bolezni na Golniku. — Pogreb bo iz mrtvašnice na Vidovdansk cesti 9 v ponedeljek, dne 1. januarja 1940, ob pol 16 na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, Maribor, Zidani most, dne 30. decembra 1939.

Zalujoča brata in sestre:
Anika, Miroslav, Mika in Tone z družinami.

Glasba

DRUŠTVO POK. V. KRAJIN

120% **490%**

128% **65%** **59%**

MEINEL-HEROLD **MARIBOR**

Prodaj

več spleh instrumentov, note in kromatično harmoniko, Peternel, Sevnica

Harmonij

evropski sistem, 5 oktav, 1 in pol vrste glasov — prodaj. Tramte, Medvode.

Harmonije in glasovirje

prodaja po zelo nizkih cenah, eventuel, tudi na obroke, prevzame vsa v to stroko spadajoča pravila solidno in poceni Brandl, Maribor, izdelovalnica orgel in glasovirjev.

Gramofonske plošče

Slagorja, pesne, narodne harmoniko in netjem samo Din 35'.

elektroton

Klavir

dobre ohranjen, starejšega tipa, z zabojem za transport, primeren za zasebnika in društvo — prodaj proti takojšnjemu plačilu. — Na ogled dnevno med 10.—12. uro. Vrhovčeva ulica št. 2-II., desno.

Specijalna izdelovalnica HARMONIK

JOS. FLEISS (prej F. Lubas in sin) LJUBLJANA, Tyrševa 86

Dober harmonij

kupi Prosvetno društvo na Vrhniki.

Lubas harmoniko

trivratno, triglasno, dobro ohranjeno, prodaj ali zamenjam za gramofon. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 20308.

Auto-motor

Priložnostni nakup

Poltovorni in dobavni avto na ogled, DKW avto in DKW motor 100 ccm ugodno napredaj. Jugoslov. import, Kotnikova 21-II.

STROJ

Kupim rabljene motorje

in dinamo za istosmerni in vrtilni tok. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Elektrostroji« 19.899.

Rabljen stroj

z modeli, za izdelovanje cementne strešne opeke, kupim. Ponudbe staviti v upravo »Sl.« pod »Stroje« št. 20191.

Parni stroj

150 KS, v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe s vsemi podatki na naslov: Smolka, oglasni zavod, Novi Sad.

Plinski generator

na drva, komplet, ekonomičen, kapaciteta 200 KS, skoraj čisto nov — ugodno prodaj. Tvorica vagona, Slavovski Brod.

Radio

Radio aparat

Philips 835 B, baterijski, rabljen, dobro ohranjen, poceni prodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod 20155.

Seibt - super - radio

za razvajanega poslušalca, 5 cevn, 1 okrožij, 2 valovne dolžine, po 1200 din, model 1940. — Zastopstvo: Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska cesta št. 13.

Pohištvo

Moderne spalnice

in kuhinje nudi po nizkih cenah mizarstvo Velkavrh, Krakovska ul. 7. Sprejemajo se naročila.

Vaakrovstno pohištvo

dobavljajo se vedno po starih cenah v modernih in solidnih izdelavi trdka

»OPRAVA«

Celovška cesta 50. Sprejemajo se naročila.

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva ulica št. 5 (pri Gradšču).

Razprodaja

starega pohištva: Maribor, Zrinjski trg št. 3, pritličje, levo. Na ogled dnevno od 2 do 4. (1)

Pouk

Stenografija, strojepisje

6 mesečni tečaj. Začetek januarja. Trgovsko učilišče Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 16.

Oblastv. koncesionirana

šoferska šola

za poklicne šoferje in amaterje

L. Gaberšček

bivši komisar za šoferske izpite

Kolodvorska ulica št. 43

Telefon 28-28

Razno

Smuč

in smučarske potrebščine dobite najceneje pri Banjci, Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

Gumbice, gumbje, plise, monogrami, entel, ažur

fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica

Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Važno za prašičerejo!

Vsakemu, ki redi prašiče, pošljem brezplačno zavitek in navodilo »Mastelin«, ki je zakonito za varovan, franco vašo pošto. Samo s enim potpisom se boste prepričali, da dosežete pri polaganju »Mastelina« velik uspeh. — Pišite na naslov: Ivan Magdalene, Rače pri Mariboru.

Celuloidne ščite

za vrata in »Windfix« zatesnila za okna in vrata pri: **Franjo Zrnc** Ljubljana, Kopitarjeva 1

Tel. 38-66

Zahtevajte za Vaše kimsce in tapetirane pohištvo **ŽIMO** samo s zaščitno ploščo **STERILIZIRANO**

ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME

STRAŽIŠČE PRI KRANJU

Naša žima je higijensko očiščena in sterilizirana na pari 115° C, ne diši, je brez maščobe in fermentov, ker je naša tovarna opremljena v to svrhu s najmodernejšimi stroji in aparati.

Odklanjajte žimo iz preprovehanih šumarskih obratov, ker je slaba in nehygienična izdelana, ni dezinficirana, vsebuje fermente in ima neprijeten duh. V njej se središjo molli in mrčes.

Prepričajte se pred nakupom! Naše cene so najsolidnejše!

Zato zahtevajte samo žimo s zaščitno znamko **STERILIZIRANO**

Klavirje vijoline

saksofone - trompete - harmonike in druga glasbila od šolskih do prvovrstnih instrumentov - strune in vse potrebščine v veliki izbiri in najceneje kupite pri **WARBINEK** Ljubljana, Miklošičeva 4 telefon 35-59

Čitajte »Slovenca«

Novo!

PRISTNA LJUTOMERSKA VINA

naročite le pri **VINARSKI ZADRUGI V LJUTOMERU**

Vsem svojim poslovnim prijateljem želim **veselo in uspešno novo leto**

Batistič Rafael

trgovina s surovimi kožami

Stražišče pri Kranju - Tel. 50

Kot dosedaj bom gledal tudi v bodoče, da bom plačeval najvišje dnevne cene ter se priporočam za nadaljno naklonjenost

POHIŠTVO

solidno v modernem slogu nudi iz svoje ugledne zaloge za vsako stanovanje, ter se priporoča za naročila

Černe August • Vodnikova 83 • Ljubljana

Lesena zložljiva postelja s tapetiranim madracem Din 220—

Specijalne posteljne mreže

»Patent«, in »primislimo« modroce, otomane, in vse tapetistiške izdelke nudi solidno in po niski ceni trdka

Rud. Radovan

Mestni trg 18

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA

proizvaja: **Plin** za kuho, obrt in industrijo

Koks za centralne kurjave in kovaštvo

Katran za izolacijo in gradnjo cest

Bencol za pogon motorjev in za industrijo

Karbolinej vse vrste za impregnacijo

izvršuje: **Vse plinske instalacije**

prodaja: **Vse plinske aparate**

♦

Tovarna: RESLJEVA CESTA 28 - Tel. 43-27

Prodajni lokal: NABREŽJE 20. SEPTEMBRA

Telefon 43 28

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod

Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe

Za vse vloge in obveze hranilnice jamči

Mestna občina ljubljanska

Lov z letalom

»Na to pa nisem mislil,« reče Jock. »A zares bo ta čas za naju najprikladnejši. Previdna pa le bodiva kljub temu!«

Ko sta stopala po pobočju navzdol in prebredla potok, nista opazila žive duše. Pobočje onstran potoka je bilo nagosto poraslo z grmovjem in tako sta dospela na severno stran gozda, ne da bi opazila kako živo bitje razen nekaj zajcev in vran.

»Joj, kakšno opustošenje!« reče Jock, ob stane in strmi v gozd. »Če bi meni kdo gozd takole požgal, bi ne bil prav nič manj divji od Gredogleda.«

»No, požgal ga je pa troj prijatelj Red,« pripomnil Tim zbadljivo.

»Prav gotovo ne! To je Markovo delo! ga zavrne Jock. »A zdaj naprej! Mislim, da nama kamnoloma ne bo težko najti.« Smuknila sta med zgoznela drevesa. Dež je bil spral pepel v spolzko blato, ki je pokrivalo tla in jima mazalo čevlje in nogavice.

»Nič kamnolomu podobnega ni videti,« reče Tim čez čas.

Jock postoji in se ozira naokoli. »Neko skrivališče mora nekje biti. Poskusiva še bolj na levo! Tam je tisti kos gozda, ki mu je požar prizanesel.«

»Ni mu požar prizanesel, ampak dež ga je rešil,« ga popravlja Tim in mu sledi. Rešeni kos gozda je bil večji nego sta pričakovala, a o kakem kamnolomu tudi tu ni bilo nobenega sledu.

»Po mojem, kamnoloma sploh ni,« reče Tim in rine skozi grmovje. »Red in Marko sta se lahko tudi brez kamnoloma tod skrivala. Če so smaragdi res kje skriti, tedaj so v votlini ob morju.«

Jock pa svoje misli kar ne more opustiti. »Votlina je čisto majhna in jaz sem, sam ne

vem zakaj, še vedno prepričan, da mora tudi v gozdu biti neko skrivališče.«

»Saj tudi je!« vzkligne Tim in se tako nenadoma ustavi, da se Jock vanj zaleti. »Samo dva koraka še, pa bi bilo po meni. Le poglej! Pokaže mu luknjo v tleh, podobno ustju velikega vodnjaka. Bila je okrogla in kakih šest čevljev široka. Obkrožalo jo je grmovje, ki se je nad odprtino stiskalo, tako da je nihče ne bi mogel slutiti, razen če se je skoraj zaletel vanjo kakor onadva. Jock stopi oprezno naprej in pokuka v črno globino. »Pravi pravcati rov. A kako je nastal? Saj vendar nikomur ni moglo pasti v glavo, da bi na takem kraju kopal vodnjak!«

»Pa tudi nihče ni mogel splezati na dno brez vrvi in za roparja vem, da nista imela vrvi s seboj, ko sva jima sledila na obalo.«

»Torej mora biti tu neke skrivale,« sklepa Jock. »Tim, le verjemi, da sta dragulje tukaj skrila!«

»Morda res, a brez vrvi ne prideva na dno.« Jock ni odgovoril, pač pa skrbno iskal. Nenadoma je pokazal na grasto deblo starega gloga, ki je visel nad žrelom.

»Na to drevo je bila vrh pritrjena,« reče odločno. »Glej, da je res lubje obdrženo.« Iskala sta naprej in tedaj je Tim zavpil: »Jo že imam!« in izpod gloga potegnil debel zvitek vrvi.

»Živijo!« vikne Jock in si ogleduje vrh. »Saj je pravcata lestva iz vrvi! Pritrdi jo in splezajva v rove!«

»Le, jaz pa pogledam malo naokoli,« reče Tim previdno.

»Prav, pa tudi po Finchu se ozri, če je že tu!«

Tim obleze gozd, Jock pa razvije konopčasto lestvo. Ko se je Tim vrnil, je bila že privržena za deblo.

»Zrak je čist,« poroča Tim. »Nikjer nikogar, tudi o Finchu še ni sledu. Ali pojdeš ti v

rov?« Vedel je, kako zelo rad bi šel Jock. »Dobro, ti stvar ogled, jaz bom pa stražil. A bodi oprezen, brate! Rov je videti nevaren. Luč imaš?«

»Zepno svetilko in nekaj užgalic. Sicer bom pa itak hitro opravil. Tim, glej, da dobro napneš svoje oči in takoj zažvižgaj, če kdo pride!«

Zavihtel se je na lestvo in se je jel spuščati v rov. Lestva se je zelo majala, a Jock se za to ni zmenil. Zdaj je tudi prižgal svetilko in Tim je v njeni svetlobi presenečen zapazil, da so stene bele. Površina gozda je torej bila peščena, nižje spodaj pa iz trdnega apnenca.

Tim se je oprjel gloga in gledal v rov, ki je bil spodaj širši nego zgoraj. Podoben je bil veliki steklenici. Globino je Tim cenil na štiri-deset čevljev. Vedel je, kako je Jock brez nesreče priplezal na dno in stopil na trda tla. Tedaj je Jock svojo svetilko dvignil in ves rov osvetlil.

»Ali kaj vidiš?« vpraša Tim.

»Neki rov, ki drži v južni smeri,« pride odmev Jockovega glasu, votlo doneč iz globin. »Dragulji so tamkaj, le verjemil Stopim pogledat.«

»Bodi previden!« svari Tim. »Morda je strop zanič.«

Tim je iz svinčenih rudnikov v Walesu vedel, kako je z rovi, zato je po pravici svaril, toda Jock ga ali slišal ni ali pa se za svarilo ni zmenil: stopil je v vodoravni rov in luč je izginila. Takoj nato je nekaj zabrstelo in votlo udarilo ob tla.

»Jock!« je Tim od groze kriknil, a nihče mu ni odgovoril. Kot bi trenil, se je pognal na lestvo in s blazno naglico šnil po rovu navzdol.

26. Miške v pasti.

Dvakrat je Tim trdo butnil ob steno rova, a se za to še zmenil ni. Usta so mu bila suha in bil je kar bolan od groze.

Kar je zagledal na dnu, je potrdilo njegovo najhujšo slutnjo, kajti Jock je ležal zleknjen na tleh predora, pri luči še vedno goreče svetilke pa je Tim videl, da mu je telo do polovice zasuto z apnenecem. Tam je zastokal ob obupa, se vrgel nad Jocka in ga začel vleči izpod groblje.

»Počasi, brate! Rajši spravi z mene to šaro; kakor zdaj delaš, me boš na meh odrll!«

Tim že davno ni slišal slajše godbe kakor zdaj Jockov glas. Saj mu je bil dokaz, da je Jock še živ. »Joj! Mislim sem že, da te je ubilo!«

»Je pa že apnenec preneumen za kaj takega,« se nasmehne Jock. »Kje sem pa mogel misliti, kakšne grde navade ima! Bila je samo plast, ki se je odločila od stropa in me vrgla po tleh.«

Tim je hotel razmetavati apnenec in Jock je bil prost, sicer bel ko mlinar, a nepoškodovan.

»Smaragdi morajo biti tamkajle,« reče hlastno in hoče zopet naprej, a Tim ga potegne nazaj.

»Stoj!« ga reško ustavi. »Počakaj, da preiskusim strop!« Pobere debel kamen in ga zažene v strop, a odletelo je samo nekaj majhnih drobcov. Tim pa še ni bil zadovoljen in je še večkrat poskusil, preden je Jocku dovolil stopiti zopet v predor.

»Zdi se, da bo varno,« reče končno. »A stopaj počasi! Nikdar se ne moreš zanašati na strop, ki ni dobro podprt. Daj mi svetilko, da stopim jaz naprej!«

Jock mu ni ugovarjal, ker je spoznal, da se Tim na podzemeljske jame bolj razume. Prehod je bil dosti visok, ni pa se jima trebalo pripogibati, stene in strop pa so bili gladki kakor da so jih izklesali pretekli teden. Tu in tam je padel na tla košček apnenca, ki jima pa ni mogel škodovati.

»Kdo je neki te rove izkopal?« vpraša Jock.

Srečo in veselje

naj Vam prinese v loteriji Novo leto 1940

na srečke kupljene v glavni kolekturi državne razredne loterije

„VRELEC SREČE“

Alojzlj Planinšek

Ljubljana, Beethovnova 14

MIZARSTVO VENTURINI LUDVIK
LJUBLJANA — BARJE

želi vsem svojim cenj. odjemalcem veselo in srečno novo leto
ter se istočasno
toplo priporoča **za nadaljnja naročila!**

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Beneški jermeniki, cirkularke, nihalne žage, najnovejše sestave,
brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinskih kamnov, za-
tvornice. Transmisijski deli, kakor osovine, ležišča, spojke,
jermenice vseh vrst in velikosti. — Rebraste cevi iz kovanega
železa in s prav ugodnim grelnim učinkom.

Strojno podjetje

R. Willmann

Ljubljana, Slomškova ul. 3 — Telefon 20-55

Elektrotovorna in jamska dvigala, vitli, dvigalne in transportne
naprave. Projektiranje in opremljanje žag, mlinov in drugih
industrijskih naprav. Vsakovrstna popravila strojev.

Razne ponudbe brezplačno. — Na željo obisk strokovnjaka.

LJUDSKA POSOJILNICA
V CELJU

registrovana zadruga z neome-
jeno zavezo obrestuje hranilne
vloge brez odpovedi po 4%,
na trimesečno odpoved pa po
5%. — Izplačuje točno vse
vloge — stare in nove.

ZAHVALA. Vsem, ki so nam kakor koli pomagali in nas
bodriili ob težki izgubi nepozabnega brata, prečastitega gospoda

Jožefa Žekarja

dekana, nadžupnika in duhovnega svetnika v Rogatcu, izre-
kamo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo prevz.
gospodu knezu in škofu dr. Ivanu Tomažiču za izraz tolažilnega
sočustvovanja, milostljivemu gosp. kanoniku dr. Ivanu Zagarju,
odposlancu knezoškofijskega ordinarijata za vodstvo pogrebnih
obredov in za izrečena sožalja, č. duhovščini dekanije Rogatec
in ostali č. duhovščini za udeležbo pri pogrebu, zastopnikom
oblasti, šolskemu upravitelju gosp. Stefancioši Antonu za lep
poslovilni govor, šolski mladini za ganljive poslovilne besede
in petje, požarni bramb. pevskemu zboru in godbi. Izrekamo
posebno zahvalo za ustmene in pismene izraze sožalja, kakor
tudi vsem prijateljem, znancem in ostalim, ki so s svojo pri-
sotnostjo izkazali pokojniku zadnjo čast.

Dr. Franc Žekar, brat in ostali sorodniki.

ZAHVALA. Ob žalostni in bridki izgubi moje blage
soproge, naše predobre matere, tašče, tete in babice, gospe

Pavline Lourec roj. Šošarič

posestnice na Preseki št. 13 pri Središču ob Dravi

izrekam prisrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, vsem, ki ste jo spremlili v tako obilnem številu
na njeni poslednji poti, vsem, ki so ji lajšali njene bolezn.
ure v življenju ter jo tolažili v kratki dobi njene bolezn.
Posebno pa se zahvaljujem domačemu župniku preč. gosp.
Mat. Srša, preč. g. p. L. Božiču, župniku iz Središča ob
Dravi za tolažilne besede ob priliki podelitve sv. zakra-
mentov za umirajočo, kakor tudi preč. g. Fr. Tkalcu, žup-
niku v pokoju, g. dr. Lojzetu Toplaku in banov. zdravniku
g. dr. Alf. Heisse, ki sta ji tako požrtvovalno nudila zdrav-
niško pomoč. Nadalje se zahvaljujem vsem darovalcem
cvetja in vencev, domačemu pogrebnemu društvu in gasil-
cem, Prosvetnemu društvu in cerkv. pevskemu zboru iz
Središča ob Dravi, g. J. Štambergerju, ki je v imenu Narod.
prosvete z ganljivi besedami ob odprtem grobu vzel od
pokojnice slovo, ter vsem, ki so ob bridki izgubi izražali
sožalje ter sočustvovali za izgubo blage pokojnice. — Vsem
Bog plačaj!

Preseka pri Središču ob Dravi, dne 28. decembra 1939.

Zalujoči Josip Lourec in sorodstvo.

Proti kamnom: žolča, ledvic, mehurja
vzemite zdravilni **DUBRAVKA ČAJ**
in uspeh Vam je v kratkem zjamčen
1 škatla din 30.—. Dobi se v vseh lekarnah. Proizvaja:
K. F. Labor. Mr. I. Andrišič, lekarnar, Mostar
R.S.br.14.471 25/V 1938

Kmetovalci!

Vse svoje žitne pridelke
si boste mleti sami doma,
ako si nabavite univer-
zalni »TURFAN« mlin.

Samoprodaja:

Stefan Turnšek
Ljubljana
Aleksandrova cesta št. 4

Trajne kodre solidno izdeluje frizer-
ski salon »Pavla«, Celje, Kovaška 1.

Seznam

dne 26. decembra 1939

izžrebanih srečk efektne loterije
Prostovoljne gasil. čete Brežice

72, 186, 207, 282, 290, 305, 339, 348, 360,
407, 443, 497, 559, 602, 609, 670, 709, 727,
759, 810, 1126, 1148, 1157, 1252, 1305, 1343, 1443,
1474, 1481, 1537, 1722, 1728, 1738, 1742, 1783, 1805,
1856, 1873, 1911, 1931, 2048, 2060, 2140, 2177, 2181,
2189, 2204, 2261, 2262, 2405, 2422, 2677, 2706, 2774,
2811, 2916, 2967, 2976, 2986, 2999, 3038, 3117, 3323,
3416, 3432, 3461, 3462, 3471, 3566, 3685, 3698, 3719,
3731, 3743, 3774, 3790, 3807, 3914, 3984, 3993, 4045,
4046, 4061, 4120, 4243, 4261, 4285, 4362, 4373, 4420,
4429, 4493, 4570, 4649, 4700, 4701, 4709, 4848, 4978,
4999, 5097, 5136, 5243, 5301, 5350, 5392, 5436, 5461,
5509, 5544, 5643, 5736, 5739, 5772, 5799, 5817, 5859,
5872, 5933, 5949, 6006, 6018, 6136, 6138, 6151, 6161,
6182, 6203, 6252, 6423, 6436, 6596, 6672, 6721, 6739,
6792, 6834, 6848, 6938, 6952, 7150, 7200, 7212, 7223,
7256, 7275, 7292, 7460, 7490, 7510, 7518, 7587, 7658,
7704, 7715, 7718, 7760, 7868, 7922, 7959, 8058, 8084,
8201, 8216, 8222, 8236, 8298, 8381, 8569, 8586, 8607,
8631, 8714, 8732, 8766, 8799, 8820, 8878, 8899, 8935,
9084, 9132, 9180, 9198, 9263, 9307, 9377, 9434, 9501,
9507, 9526, 9562, 9607, 9728, 9754, 9815, 9877, 9903,
9912, 9922.

Zahvala

Iskrena zahvala vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki so našega
dragega očeta, gospoda

Antona Ivanuša

orož. nared. v pokoju

spremlili k večnemu počitku.

V Mariboru, dne 29. decembra 1939.

Zalujoča žena in otroci.

Zahvala

Za vsa sočustvovanja in počastitev izkazana ob nenadomestljivi izgubi našega
nepozabnega

Ivana Magušarja

vsem najiskrenejša hvala!

Sveta maša zadušnica za pokojnikom se bo darovala v ponedeljek, dne 1. ja-
nuarja 1940 ob 11 dopoldne v cerkvi Marijinega Oznanjenja (franciškanska cerkev).

Requiem bo dne 15. januarja 1940 ob 7 zjutraj istotam.

Ljubljana, dne 31. decembra 1939.

Rodbina Magušar

Indus

tovarne usnja in usnjenih izdelkov
družba z o. z.

v Ljubljani

Telefon št. 25-28 in 22-73

Vseh vrst gonilnih jermen in specialni proizvodi
za tekstilno industrijo. — Usnje za čevlarsko in-
dustrijo ter galanterijsko usnje.

Potrtega srca javljamo, da je naša ljubljena soproga,
mati, sestra, teta in tašča, gospa

Marija Negode

po dolgoletni, mučni, Bogu vdano prenašani bolezn. dne 24. de-
cembra 1939 ob 6. zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, mirno
v Gospodu umrla.

Predrago pokojnico smo dne 26. decembra 1939 ob 4. pop.
iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 47 položili k večnemu počitku
k Sv. Križu. Sveta maša zadušnica za rajnico se bo darovala
v sredo, dne 3. januarja 1940, ob pol 8. v cerkvi sv. Petra.
Vsem našim znancem in prijateljem, ki so jo prišli od blizu
in daleč kropit, vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, in vsem,
ki so nam ustmeno in pismeno izrazili sožalje, bodi tem potom
izrečena iskrena, prisrčna zahvala.

Ljubljana, 30. decembra 1939.

Rodbini Negode - Rutar.

ZAHVALA. Ob bridki, nenadomestljivi izgubi moje
predrage žene, gospe

Marije Kočever roj. Kunst

posestnice v Obrežu št. 80 pri Središču ob Dravi

izrekam najiskrenejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem, vsem, ki so ji lajšali poslednje ure
življenja ter me tolažili v najtežjem času mojega življenja,
kakor tudi vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremlili
na njeni poslednji poti. Posebno se zahvaljujem častiti
duhovščini, ban. zdravniku g. dr. Alf. Heissu, zdravniku
ormoške bolnišnice g. dr. Ant. Hrovatu za zdravniško po-
moč, veleč. g. župniku p. L. Božiču in zastopniku gl. odb.
K. z. g. Mart. Mundi za poslovilni, v srce segajoči govor
ob odprtem grobu, cerkvenemu pev. zboru za ganljive ža-
lostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem za
mnoštvene izraze sožalja, kakor tudi vsem, ki so so-
čustvovali ob prerani smrti moje blage soproge. — Bog
povrni stotero.

Obrež pri Središču ob Dravi, dne 29. decembra 1939.

Neutolažljivi Joško Kočever in ostalo sorodstvo.